

AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK

HANDELINGE
van die
TWAALFDE SINODE
gehou in Pretoria

2 - 6 September 2007

*Besluite van die Sinode soos opgeneem in hierdie dokument
is onmiddellik van krag by die publisering hiervan tensy anders vermeld*

Tipografiese uitleg: Alta Britz
Gedruk & gebind deur: Copies for Africa
Posbus 59432
Karenpark
www.copiesforafrica.co.za

Verskyningsdatum: 13 Februarie 2008

INHOUDSOPGAWE

Die numerering van die Handeling sluit aan by die
laaste bladsy van die Sakelys vir die Twaalfde Sinode

SONDAG, 2 SEPTEMBER 2007	302
Openingsrede	302
Groeteboodsappe	302
Sangfees	302
EERSTE SITTINGS DAG	303
Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Geloofsbriewe (TKG 1)	303
Verslag: Sentrale Kerkekommissie (SKK)	304
Verslag: Sentrale Kerkekommissie (SKK) [Vervolg]	306
Verslag: Sentrale Kerkekommissie (SKK) [Vervolg]	307
Verslag: Sentrale Kerkekommissie (SKK) [Vervolg]	308
Verslag: Ad hoc-kommissie vir Advies en leiding	309
Verslag: Kommissie vir Formuliere en Liturgie (KFL)	309
Verslag: Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS)	309
Verslag: Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS) [Vervolg]	310
Verslag: Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS) [Vervolg]	311
Verslag: Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS) [Vervolg]	311
Broederlike gesprek	313
Tweede verslag: Tydelike kommissie vir Geloofsbriewe (TKG 2)	313
Verslag: Verlofkommissie	313
TWEDE SITTINGS DAG	314
Verslag: Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS) [Vervolg]	314
Personeelwisseling en laat registrasie	315
Verslag: Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS) [Vervolg]	315
Verslag: Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS) [Vervolg]	316
Verskonings	316
Groeteboodsappe	316
Verslag: Tweede Gemeenskaplike Kerkkantoorkommissie (GKK)	317
Verslag: Tweede Gemeenskaplike Kerkkantoorkommissie (GKK) [Vervolg]	319
Personeelwisseling	321
Verslag: Kuratorium	321
Verslag: Kuratorium [Vervolg]	323
Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Mediaskakeling (TKM 1)	324
Verslag: Verlofkommissie	324
Verskonings	326
Verslag: Raad van Trustees	326
DERDE SITTINGS DAG	328
Verslag: Verlofkommissie	328
Verslag: Tydelike Kommissie vir Kersang en -musiek	328
Verslag: Kuratorium [Vervolg]	328
Verslag: Die Afrikaanse Protestantse Akademie	329
Personeelwisseling	331
Verslag: Kommissie vir die Kerkargief (KKA)	331
Verslag: Kommissie vir die Kerkargief (KKA) [Vervolg]	332
Verslag: Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig (KJV)	333
Personeelwisseling	335
Verslag: Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig (KJV) [Vervolg]	336
Verslag: Kommissie vir Onderwys en Opvoeding (KOO)	336
Personeelwisseling	337
Verslag: Kommissie vir Kersang en –musiek (KKM)	337
Personeelwisseling	338

Verslag: Publikasiekommissie (Pk.)	339
Verslag: Die Boodskapper en Jeugblaai	341
Tweede verslag: Tydelike Kommissie vir mediaskakeling (TKM 2)	341
Lig in Duisternis eervolle vermeldings	342
Groeteboodsappe	342
Verslag: Verlofkommissie	344

VIERDE SITTINGS DAG **345**

Verslag: Kommissie vir Kerkleer en Christelike etiek (KKCE)	345
Verslag: Kommissie vir Kerkleer en Christelike etiek (KKCE) [Vervolg]	346
Verslag: Kommissie vir Kerkleer en Christelike etiek (KKCE) [Vervolg]	346
Personeel	346
Verslag: Kommissie vir Kerkleer en Christelike etiek (KKCE) [Vervolg]	347
Verslag: Kommissie vir Kerkleer en Christelike etiek (KKCE) [Vervolg]	347
Derde verslag: Tydelike Kommissie vir Mediaskakeling (TKM 3)	348
Verslag: Verlofkommissie	349
Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake (TKKS 1)	349
Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig (TKJV 1)	349
Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Finansies (TFK 1)	350
Vierde verslag: Tydelike Kommissie vir Mediaskakeling (TKM 4)	350
Verslag: Bybelgenootskap	351
Verslag: Sentrale Kerkekommissie (SKK) [Vervolg]	351
Verslag: Tydelike Kommissie vir die indeling van Ringe	352
Verslag: Tydelike Kommissie vir die samestelling van Permanente kommissies	352
Tweede verslag: Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake (TKKS 2)	354
Konstituerig van Permanente Kommissies	354
Verslag: Verlofkommissie	355
Censura Morum	355
Dankwoord	355
Mosies	355
Afsluiting	355

BYLAES **356**

Bylae 1: Openingsrede: Dr. EM Viljoen	356
Bylae 2: Groeteboodsappe	358
Bylae 3: Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Geloofsbriewe (TKG 1)	361
Bylae 4: Tydelike kommissie	367
Bylae 5: Aanvullende Sakelyst vir die Twaalfde Sinode	369
Bylae 6: Broederlike gesprek: Drs. CA Swanepoel	370
Bylae 7: Tweede verslag: Tydelike Kommissie vir Geloofsbriewe (TKG 2)	377
Bylae 8: Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Mediaskakeling (TKM 1)	378
Bylae 9: Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Kerksang en –musiek (TKKM 1)	379
Bylae 10: Tweede verslag: Tydelike Kommissie vir Mediaskakeling (TKM 2)	379
Bylae 11: Derde verslag: Tydelike Kommissie vir Mediaskakeling (TKM 3)	380
Bylae 12: Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake (TKKS 1)	380
Bylae 13: Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig (TKJV 1)	381
Bylae 14: Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Onderwys en Opvoeding (TKOO 1)	384
Bylae 15: Eerste verslag: Tydelike Kommissie vir Finansies (TFK 1)	385
Bylae 16: Vierde verslag: Tydelike Kommissie vir Mediaskakeling (TKM 4)	385
Bylae 17: Verslag: Tydelike Kommissie vir die indeling van Ringe	386
Bylae 18: Verslag: Tydelike Kommissie vir samestelling van Permanente kommissies	387
Bylae 19: Tweede verslag: Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake (TKKS 2)	388
Bylae 20: Dankwoord: Prof. R Maré	389

SAKEREGISTER **390**

VOORWOORD

Die Twaalfde Sinode van die Afrikaanse Protestantse kerkverband is gehou teen die agtergrond van sy twintigste bestaansjaar. Wat 'n onvergeetlike feesgeleentheid het ons nie beleef nie! Die dankbaarheid en lofprysing wat Sondagmiddag reeds voorop gestaan het, het van die opening deurgewerk na die res van die sitting.

Die besluite in hierdie Handeling getuig van dié gesindheid van dankbare erkentlikheid teenoor die Koning van die kerk. Hy het ons in sy hand gehou die afgelope twintig jaar en dit was ook só van die besprekings en besluitnemings tydens die vergadering.

Die verskyning van hierdie Handeling is die eindresultaat van harde werk wat oor drie jaar gedoen is. Die permanente kommissies het hulle verslae voorgelê en die Sinode het dit oorweeg. Met die verskyning van die Handeling word die besluit wat daarvoor geneem is, van krag.

Dit is egter nie net die permanente kommissies wat hard gewerk het vir die Sinode nie. Ons dank gaan ook uit na die personeel in die Sentrale Kerkkantoor, die tiksters, administratiewe personeel en die Boekwinkel. Hulle het 'n groot aandeel in die sukses van so 'n vergadering. Hulle ywer en bereidwilligheid om telkens nog 'n myl te loop, word opreg waardeer.

Die skriba, ds. A Hough en die hulpskriba, ds. J.L. Schütte verdien ons waardering. Hulle het die notulering op 'n nuwe wyse aangepak en dit het glad verloop. Die spoedige verskyning van die Handeling getuig daarvan.

'n Woord van opregte dank aan ds. LD Pienaar wat al 'n instelling geword het by die notuleringskommissie. Vir baie jare was hy die spil waarom die kommissie gedraai het.

Hartlike dank ook aan die lede van die SKK en KKS vir die hulp met die finale afronding van die Handeling. Ook besondere dank aan prof. R Maré vir waardevolle insette gelewer.

Die werklike waarde van hierdie Handeling lê egter nie in die dooie letters op die bladsye nie, maar in die lewende toepassing daarvan in ons gemeentes. Dit is daarom nodig dat kerkrade besondere aandag aan die Handeling moet gee en moet toesien dat lidmate ingelig word oor hierdie besluite.

Vir die sukses van die Twaalfde Sinode bring ons al die eer aan God. Met groot afhanklikheid en diepe dankbaarheid roep ons die geloofstaal:

“Aan die Koning van die eeue, die onverderflike, onsienlike, alleenwyse God, kom toe die eer en die heerlijkheid tot in alle ewigheid” (1 Tim. 1:17).

Prof. IA Brink
Voorsitter: Twaalfde Sinode

**AMPTELIKE OPENING VAN DIE SINODE
EN HERDENKING VAN DIE TWINTIGSTE BESTAANSJAAR
VAN DIE AP KERKVERBAND
IN DIE AULA, UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
– SONDAG 2 SEPTEMBER 2007 OM 16:00**

1. VERWELKOMING

Prof. FAH van Staden, waarnemende voorsitter kragtens bepaling 41E van die Kerkorde, verwelkom die afgevaardigdes en teenwoordige lede by die opening van die Twaalfde Sinode.

2. OPENINGSREDE

(Kyk BYLAE 1, HANDELINGE bl. 356)

Dr. EM Viljoen (Outjo) neem die openingsrede waar. Die aanwesiges sing Ges. 365:1 en 2, waarna dr. Viljoen Matthéüs 23:36 – 24:14 en Lukas 21:12-19 lees.

Hy doen die prediking aan die hand van die tema “*Verkondig die Evangelie*”. Ná die openingsrede word afgesluit met gebed en die sing van Ges. 365:3-5.

3. GROETEBODSKAPPE

(Kyk BYLAE 2 – HANDELINGE bl. 358)

Die volgende persone lewer groetebodskappe aan die Sinode:

Dr. MFM Pretorius, n. Afrikaanse Reformatoriese Kerk;
Ds. PW Kurpershoek, n. Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika;
Ds. AC Kuiper, n. Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika
Dr. JJ Gerber, n. Nederduitse Gereformeerde Kerk; en
Ds. G van Heerden, n. Vrye Gereformeerde Kerk De Deur.

4. SANGFEES

‘n Sangfees met woord en lied word aangebied tot lof van die Here en uit dankbaarheid vir die genade van God waarmee Hy ons kerkverband die afgelope 20 jaar geseën het.

EERSTE SITTINGS DAG – MAANDAG 3 SEPTEMBER 2007**EERSTE SESSIE (Opening tot middagete)**

Ds. DJ Malan (Biesiesvlei) lei die voorsang. Ds. RW Louw (Riversdal) behartig die orrelbegeleiding vir die duur van die Sinode.

1. OPENING OM 11:00

- 1.1 Prof. FAH van Staden, die voorsitter van die vorige Sinode (bepaling 41E), tree as waarnemende voorsitter op.
- 1.2 Prof. FAH van Staden (Welbekend) neem die opening waar as dienende predikant wat die oudste in jare is (bepaling 41E). Hy lees Psalm 78:1-8 en doen 'n gebed. Hy beklemtoon enkele gedagtes en sluit af met 'n gebed. Die afgevaardigdes sing Gesang 249:1 en 4.
- 1.3 Die waarnemende skriba en hulpskriba, di. A Hough (Tzaneen) en JL Schütte (Namakwaland), behartig die skribaats volgens reëling deur die SKK, kragtens sy lasgewing, totdat die skribaats verkies is.

2. VERWELKOMING**2.1 Waarnemende Voorsitter**

Die waarnemende voorsitter verwelkom alle afgevaardigdes by die Twaalfde Sinode.

2.2 AP Kerk Wonderboom

Ds. RMJ Britz, *pastor loci*, heet die afgevaardigdes namens die kerkraad en gemeente welkom.

3. EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR GELOOFSBRIEWE (TKG 1) (BYLAE 3 – HANDELINGE bl. 361)

Ds. PG Stans (Kathu) hou die verslag voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **OPDRAG** – Kennis geneem.
3. **BEVINDING** – Kennis geneem.
(Kyk BYLAE 3 vir teenwoordigheidslys)
4. **AANBEVELING**

AANBEVELING GOEDGEKEUR:**4.1 Die Sinode word gekonstitueer.**

Hiermee verklaar die waarnemende Voorsitter die vergadering amptelik gekonstitueer as Twaalfde Sinode van die AP kerkverband met 304 afgevaardigdes teenwoordig wat voor 10:00 vanuit 238 kerke geregistreer het.

5. VERSKONINGS

- 5.1 **Die volgende gemeentes het verskoning gemaak** – Kennis geneem.
- 5.2 **Die volgende afgevaardigdes het verskoning gemaak** – Kennis geneem.
6. **STEMREG** – Kennis geneem.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode besluit dat die afgevaardigdes van die gemeentes ter sprake volgens TKG 1 pt. 6, nie stemreg het nie ooreenkomstig die besluit van die vorige Sinode, maar dat hulle so gou as moontlik met hulle gemeentes en die rekenmeester skakel om 'n bevredigende reëling te tref sodat hulle stemreg vir die duur van die sitting, op die aanbeveling van die rekenmeester, herstel kan word.

(Dr. SD Nel; oudl. MA van den Berg)

4. AANWYSING VAN STEMOPNEMERS EN -TELLERS

Die name van die volgende afgevaardigdes word voorgelees en goedgekeur as stemopnemers en stemtellers:

Oudl. JJH van Staden, AJ Kriel, JA Cilliers, JC Snyman, CE Schutte, GP de Kock, di. JH Bisschoff, SA Roets jr. en AC Jordaan.

5. GOEDGEURING VAN ORDEREËLINGS

Die vergadering keur die ordereëlings (SAKELYS bl. iv) goed.

6. TYDELIKE KOMMISSIES

(BYLAE 4 – HANDELINGE bl. 367)

BESLUIT GOEDGEKEUR:

Die name van persone wat op tydelike kommissies dien, verskyn op die bord in die voorportaal en word goedgekeur.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

Kyk Aanvullende verslag van die SKK (BYLAE 5 – HANDELINGE bl. 369, pt. 3)

- 3.1 Die Sinode keur goed dat tydelike kommissies saamgestel is uit afgevaardigdes van wie die inligting op 13 Augustus 2007 ontvang was.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING (Roodepoort en Beaufort-Wes afgehaal):

- 3.2 Die Sinode neem kennis dat die volgende gemeentes se sinode-vorms op 13 Augustus 2007 nog nie ontvang was nie:

Aberdeen, Albertinia, Alberton, Balfour, Barberton, Barkly-Oos, Barkly-Wes Beaufort-Wes, Benoni, Bethulie, Bloemfontein, Bloemhof, Boshof, Bothaville, Brandfort, Britstown, Buhrmannsdrif, Carnarvon, Coligny, Dealesville, Derby, Devon, Douglas, Dundee/Glencoe, Ermelo, Fontaine, Fraserburg, Gansbaai, Germiston, Graaff-Reinet/Adendorp, Grens, Groblershoop, Grootfontein, Hanover, Hardeveld, Heidelberg, Hennenman, Hertzogville, Hluhluwe, Hoëveld, Hoëveldrif, Jacobsdal, Jagersfontein/Fauresmith, Jamestown, Johannesburg-Suid, Kakamas, Keetmanshoop, Knysna, Koedoesrand, Koster, Kriel, Kroonstad, Laersdrif, Lebombo, Lichtenburg, Lindley, Magaliesburg, Marquard, Memel, Messina, Mooiooi, Morgenzon, Murraysburg, Newcastle, Nigel, Odendaalsrus, Olifantshoek, Olifantsrivier, Parys, Petrusburg, Petrus Steyn, Phalaborwa, Pofadder, Prieska, Primrose, Randfontein, Reitz, Richardsbaai, Robertson, Roedtan, Roodepoort, Sasolburg, Senekal, Smithfield, Stella, Steynsrus, Sutherland, Tarkastad, Tweeling, Tzaneen, Utrecht, Vaalharts, Vanwyksvlei, Venterstad, Vereeniging, Viljoenskroon, Vryburg, Warmbad, Welwitschia, Weskus, Wesselsbron, Windhoek, Witriver, Worcester, Zambie, Zastron, Zeerust, Zoar, Zululand.

7. NOMINASIES VIR VOORSITTER

Prof. FAH van Staden versoek die vergadering om nominasies in te dien vir die verkiesing van die voorsitter.

8. GOEDKEURING VAN SAKELYS EN DAGPROGRAM

Die Sakelys en dagprogram (SAKELYS bl. vi – x) word goedgekeur.

9. VERSLAG: SENTRALE KERKEKOMMISSIE (SKK) (SAKELYS bl. 1)

Prof. IA Brink (Wesmoot) hou die verslag voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **VERGADERINGS** – Kennis geneem.
3. **SINODALE OPDRAGTE 2004** – Kennis geneem.
- 3.1 **BEDIENING AAN LIDMATE IN DIE BUITELAND** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 355) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.1.6 Die Sinode dra dit aan die SKK op om steeds die bediening aan lidmate in die buiteland te ondersoek en te help waar versoeke inkom, en effektiewe bedieningswyses te beding.

- 3.2 **GELOFTE – VERKLARING VAN GEMEENSKAPLIKHEID – Credo** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 335) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.2.1 Die Sinode keur dit goed dat geen verdere optrede deur die SKK geneem is nie en dat daar by die bekendstelling tydens die Sinode volstaan is.

- 3.3 **GESPREKKE MET ANDER CHRISTELIKE KERKE (kerke in die buiteland)** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 338) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.3.1 Die Sinode dra dit aan die SKK op om gesprek met behoudende gereformeerde kerke in die buiteland voort te sit waar die geleentheid hom voordoen.

- 3.4 **VERSLAG VAN DIE AD HOC-KOMITEE VIR DIE WEBBLAD VAN DIE AP KERK** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 340) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 3.4.1 Die Sinode moedig kerkrade en leraars aan om in te skakel by die webblad.
- 3.4.2 Die Sinode dra dit aan die SKK op om die webblad verder te ontwikkel en in besonder aandag te gee aan bediening van lidmate in die buiteland en die vergemakliking van korrespondensie tussen die kerkkantoor en gemeentes en gemeentes onderling.

- 3.5 **KRIMPENDE GEMEENTES** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 340) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.5.1 Die Sinode versoek ouderlengerade om dringend aandag te gee aan die publikasie, *JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK* en die beginsels daarin toe te pas, aangesien dit tot groei kan lei.

- 3.6 **KONVENT VAN REFORMATORIESE KERKE** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 340) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.6.1 Die Sinode dra dit aan die SKK op om voortgaande deelname aan die Konvent versigtig te monitor en met waarnemerstatus aan te bly.

- 3.7 **YDELLIKE GEBRUIK VAN DIE NAAM VAN GOD DRIE-ENIG** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 341) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.7.1 Die Sinode versoek lidmate en kerkrade om voortdurend by die betrokke instansies beswaar te maak teen die oortredings van die gebooe van God deur die media.

- 3.8 (3.7.2 in die SAKELYS 2007) **VERGOEDINGSKOMITEE – Finansiële agteruitgang: leraars/gemeentes en emeriti** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 340) – Kennis geneem.

- 3.9 (3.8 in die SAKELYS 2007) **BROEDERLIKE GESPREK – Op vlug voor die draak** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 346, 455) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.9.1 Die Sinode versoek ouderlengerade om daadwerklik te begin met doelgerigte bediening aan die hand van die publikasie *JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK*.

- 3.10 **BYBELVERSPREIDINGSFONDS – Reglement vir die Bybelverspreidingsfonds** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 364) – Kennis geneem.

- 3.11 **VERGADERTYD – KOMMISSIES** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 398 - 399) – Kennis geneem.

- 3.12 **GRONDHERVORMING** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 409) – Kennis geneem.

- 3.13 **KERK SE PROFETIESE ROEPING** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 410) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.13.1 Die Sinode versoek ouderlengerade om te besin oor hulle profetiese roeping en in die lig daarvan op te tree, toerustingskursusse te deurloop en hulle optrede te beplan.

- 3.14 **KOMMENTAAR OOR SAKE VAN AKTUELE BELANG** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 414 - 415) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.14.1 Die Sinode versoek lidmate en kerkrade om self ook beswaar by verantwoordelike instansies te maak teen aktuele sake wat nie volgens *Die Bybel* aanvaar kan word nie en in stryd is met die belydenisskrifte.

- 3.15 **PSALMS EN GESANGE VIR DIE AP KERK – INGE-BRUIKNEMING** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 434) – Kennis geneem

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.15.1 Die Sinode dra dit aan die SKK op om periodiek 'n sangfees te reël.

- 3.16 JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 435) – Kennis geneem.
- 3.17 CVO-SKOLE** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 447) – Kennis geneem.
- 3.18 TENTMAKERBEDIENING** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 453) – Kennis geneem.
(Kyk BYLAE SKK 1 SAKELYS bl. 17; ook HANDELINGE bl. 308 pt. 24).

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 3.18.1** Die Sinode neem kennis van BYLAE SKK 1.
- 3.18.2** Die Sinode handhaaf die besluit van 1995, nl. dat tentmakerbediening nie in die AP kerke ingestel word nie.

- 3.19 BEDIENINGSHULP IN KLEINER GEMEENTES** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 454) – Kennis geneem.
- 3.20 GOEDKEURING VAN DIE NOTULE – SINODE 2004** (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 456) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.20.1** Die Sinode dra dit aan die SKK op om die gedeeltes van die notule wat nie aan die Sinode vir goedkeuring voorgelê is nie, in oorleg met die KKS noukeurig na te gaan, waar nodig te korregeer, en goed te keur.

4. STATISTIEK – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

- 4.1** Die Sinode versoek kerkrade om lidmaatstatistiek noukeurig in stand te hou en betyds na die Kerkkantoor te stuur vir opname in die KERKJAARBOEK.

5. GEMEENTES GESTIG EN ONTBIND SEDERT SINODE 2004 – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

- 5.1** Die Sinode dra dit aan die SKK en kerkrade op om die studiestuk JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK, die publikasies oor gemeentebou en evangelisasie, te implementeer.

- 6. LERAARS GEËMERITEER** – Kennis geneem.
- 7. LERAARS UIT DIE BEDIENING** – Kennis geneem.
- 8. LERAARS OORLEDE** – Met leedwese kennis geneem.
(Kyk ook KKA-VERSLAG, HANDELINGE bl. 333 pt. 10).
- 9. LERAARS TANS IN DIENS** – Kennis geneem.

Die Sinode neem kennis dat ds. MR Burger intussen 'n beroep na Waterberg opgevolg het.

- 10. LERAARS WAT REISENDE DIENS GELEWER HET** (Kyk ook BYLAE SKK 2 en 2.1) – Kennis geneem.
(Kyk SKK-VERSLAG SAKELYS bl. 21 en HANDELINGE bl. 308 pt. 25).

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 10.1** Die Sinode neem kennis van BYLAE SKK 2 en 2.1
- 10.2** Die Sinode betuig sy dank teenoor leraars wat reisende diens gelewer het en in besonder kerkrade wat dit vir leraars moontlik gemaak het.

- 11. HULPBEHOEWENDE GEMEENTES EN EMERITUS-HULPFONDS** – Kennis geneem.
(Kyk SKK 3 SAKELYS bl. 23; SKK 3.1 SAKELYS bl. 25; SKK 4 SAKELYS bl. 26; asook HANDELINGE bl. 308 pt. 26 en 27).

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 11.1** Die Sinode neem kennis van BYLAE SKK 3 en 3.1
- 11.2** Die Sinode neem kennis van BYLAE SKK 4.

12. GESPREKKE MET ANDER CHRISTELIKE KERKE

- 12.1** Nederduitse Gereformeerde Kerk – Kennis geneem.
- 12.2** Die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika – Kennis geneem.
- 12.3** Die Nederduitsch Hervormde Kerk – Kennis geneem.
- 12.4** Reformed Church of the North Shore, Auckland, New Zealand (RCNS) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 12.5** Kerkrade word daarop gewys dat lidmate wat na Australië of Nieu-Seeland verhuis met veiligheid kan inskakel by die *Reformed Church of the North Shore* in Nieu-Seeland of die *Christian Reformed Church of Australia* in Australië.

13. SKAKELING MET DIE REGERING – Kennis geneem.**14. GESPREK MET TLU SA** – Kennis geneem.**AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:**

- 14.1** Die Sinode verseker TLU SA van sy volgehoue ondersteuning en voorbidding.
- 14.2** Die Sinode neem met leedwese kennis van die talle plaasaanvalle en moorde op boere en doen 'n beroep op die owerheid om daadwerklik op te tree in die bestryding van misdaad.

15. MEDIASKAKELING – Kennis geneem.

Die Sinode neem kennis dat "Kollig", die kerknuusprogram van RSG, bereid is om kerknuus van die AP kerke uit te saai. Kerkrade word versoek om kerknuus deur te gee aan "Kollig".

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 15.1** Die Sinode versoek kerkrade om dit vir leraars moontlik te maak om uitsendings op RSG waar te neem en om opnames tydens eredienste te maak waar nodig.

16. RADIO PRETORIA – Kennis geneem.

- 16.1** Godsdienksomitee Radio Pretoria – Kennis geneem.
- 16.2** Satellietstasies van Radio Pretoria – Kennis geneem.
- 16.3** RSG uitsendings – Kennis geneem.
- 16.4** Dankbetuiging – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 16.5** Die Sinode doen 'n beroep op kerkrade en leraars om betrokke te raak by die uitsaai van Godsdienksprogramme, veral by satellietstasies van Radio Pretoria.

17. KORRESPONDENSIE – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

17.1 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die personeel van die Sentrale Kerkkantoor vir die hantering van die korrespondensie en skakeling.

18. SUSTERSWERKSAAMHEDE – Kennis geneem.

19. PREDIKANTEKONFERENSIE – Kennis geneem.

20. VERGOEDINGSKOMITEE – Kennis geneem.

21. STRANDDIENSKAMPE – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

21.1 Die Sinode versoek kerkrade om hulp aan kampgroepe gunstig te oorweeg wanneer daarom aansoek gedoen word.

21.2 Die Sinode dra dit aan die SKK op om aansoeke van kampgroepe, wat deur hulle kerkrade aansoek om finansiële hulp doen, te oorweeg.

22. BESKRYWINGSPUNTE

22.1 Ring van Mooinooi: Misdaadsituasie – Kennis geneem.

22.2 Ring van Mooinooi: Slagoffers van misdaad – Kennis geneem.

22.3 Ring van Mooinooi: Aksieplan teen misdaad – Kennis geneem.

22.4 Ring van Mooinooi: Voorbidding vir regering – Kennis geneem.

22.5 Ring van Petrusburg: Pandemiese misdaadgolf in Suid-Afrika – Kennis geneem.

22.6 Ring van Heidelberg: Omvang van geweld – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

22.6.1 Die Sinode doen 'n dringende beroep op die regering van die land om erns te maak met die pandemiese misdaadgolf in Suid-Afrika en sy erns te toon deur daadwerklike optrede teen misdaad en misdadigers en om die ordelike bestel in die land te herstel en te verseker.

22.6.2 Die Sinode wys die regering daarop dat die swaardmag aan die owerheid gegee is om kwaaddoeners te straf.

22.6.3 Die Sinode roep lidmate en kerkrade op tot voortdurende verootmoediging en gebed tot onse hemelse Vader om: die raad van die goddelose te verbreek; diegene wat gely het as gevolg van die misdaad, te vertroos; die owerheid te lei sodat ons 'n rustige en stil lewe kan lei (1 Tim. 2:1-2).

22.6.4 Die Sinode betuig sy innige meelewing met slagoffers van geweld en misdaad en roep kerkrade en alle lidmate op om daadwerklike ondersteuning aan die lydendes te verleen. Wyke waar insidente plaasvind, word versoek om hulpaksies te organiseer en bystand te verleen. Leraars en ouderlinge word versoek om pastorale ondersteuning te bied aan die betrokkenes.

10. VERKIESING VAN VOORSITTER

Die waarnemende voorsitter versoek die Sinode om vir 'n voorsitter te stem vanuit die volgende genomineerde persone: Proff. JAE Adendorff, IA Brink, R Maré; dr. JH Ellis, HM Grobler, SD Nel, EM Viljoen; di. A Hough, JCG Janse van Vuuren, L Lubbe, JL Schütte, A Swart, WJA van Schalkwyk.

11. VERSLAG: SENTRALE KERKEKOMMISSIE (Vervolg) (SAKELYS bl. 10)

22.7 Ring van Kimberley: Die openingsrede by 'n Sinode – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

22.7.1 Die Sinode dra dit aan die SKK op om in die beplanning van die volgende Sinode die moontlikheid te oorweeg om die opening van die Sinode op die Sondag-aand te hou.

22.8 Ring van Clanwilliam: Samestelling van sinodale kommissies – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

22.8.1 Die Sinode besluit dat permanente sinodale kommissies sover dit leraars aanbetref, saamgestel sal word uit leraars wat nog nie geëmeriteer het nie. Leraars wat reeds geëmeriteer het, kan dan as adviseurs gekoöpteer word ten einde hulle kennis te behou. Die besluit word dadelik van krag.

12. AANKONDIGINGS

Enkele aankondigings word gedoen.

13. TAFELGEBED

Oudl. F Hartzenberg (Lichtenburg) doen 'n tafelgebed en die vergadering verdaag om 13:02 vir middagete.

EERSTE SITTINGSDAG – MAANDAG 3 SEPTEMBER 2007**TWEEDE SESSIE (Middagete tot koffietyd)**

Ds. JC Gericke (Potchefstroom) lei die voorsang.

14. VERKIESING VOORSITTER

Die waarnemende voorsitter versoek die vergadering om tussen proff. IA Brink en R Maré as voorsitter te kies.

15. VERSLAG: SENTRALE KERKEKOMMISSIE (Vervolg)
(SAKELYS bl. 11)

22.9 Ring van Outjo: Besoekende leraars – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

22.9.1 Die Sinode besluit dat geen AP Kerk predikant/proponent/teologiese student in Namibië kerklike diens mag verrig alvorens hy nie 'n afskrif van sy werkvisum en/of werkspersmit by die ringskommissie van die Ring van Outjo ingehandig het nie.

22.10 Ring van Klerksdorp: Nuwe Afrikaanse Bybelvertaling – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

22.10.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie. Dit moet volgens sinodale besluit in die vorm van 'n beswaarskrif wees.

22.11 Ring van Brandfort: Tentmakerbediening – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

22.11.1 Hierdie beskrywingspunt word deur die studiestuk in Bylae SKK 1 ondervang.

22.12 Ring van Naboomspruit: Pastorale hulp aan leraars in problemsituasies – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

22.12.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt, dit is wel ontvanklik, maar die motivering nie toelaatbaar nie, aangesien dit 'n afgehandelde tugondersoek is waaroor die Sinode geen seggenskap het nie, omdat daar nie 'n appél voor die Sinode dien nie.

22.13 Ring van Naboomspruit: Evangelisasie en Sending

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

1. Die Sinode versoek elke kerkraad om ondersoek in te stel na 'n evangeliserings- en sendingveld in sy omgewing en moedig elke gemeente aan om meer georganiseerd aandag aan hierdie opdrag van die Kerk te gee volgens art. 46 en 47 van die Kerkorde.
2. Die Sinode vestig elke ouderlingeraad se aandag daarop dat art. 46 en 47 van die Kerkorde 'n opdrag aan ouderlingeraad bevat en dat daar elke jaar daarvoor aan die ring verslag gedoen moet word.
3. Die Sinode wys kerkrade daarop dat daar talle ongelowige Afrikaners in alle gemeenskappe is oor wie die Kerk hartlik bewoë behoort te wees.
4. Die Sinode dra dit aan elke ouderlingeraad op:
 - 4.1 om 'n evangeliseringsaksie in die gemeente uit te werk wat veral gerig is op die insluiting van al die jeug van die gemeente;

4.2 om ernstig metodes te bedink om elke dooplidmaat by gewone gemeente-werksaamhede te betrek.

5. Die Sinode versoek ouderlingeraad om:

5.1 dringend die betekenis van die erediens by lidmate (belydend en doop) in te skerp;

5.2 ernstig die boodskap te dra dat die verbondsonderrig 'n integrale deel van die gemeentelike werksaamhede is;

5.3 voortdurend te propageer dat die verbondsonderrig eintlik 'n verlengstuk van die erediens, sowel as van die ouerlike opvoeding is; en

5.4 suiwer metodes te bedink om 'n trotsheid te kweek om doop- en belydende lidmate van die Afrikaanse Protestantse kerke te wees.

6. Die Sinode roep alle belydende lidmate op om die dooplidmate voor te gaan in 'n sterk positief Christelike voorbeeld in al hulle doen en late, gevorm volgens die wet van die Here.

7. Die Sinode versoek leraars om:

7.1 in die prediking gereeld die omstandighede en behoeftes van die hedendaagse jeug vanuit Bybelse perspektief prakties aan te spreek;

7.2 die prediking in te sluit in die bogenoemde evangeliseringsaksie.

22.14 Ring van Naboomspruit: Aktuele sake – Kennis geneem.

22.15 Ring van Dendron: Landbou – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

22.15.1 Die Sinode neem daarvan kennis dat die regering die "affirmative action"-klousule van die Grondwet [artikel 9(3)] in samehang met die grondwetlike bepaling in sake grondhervorming [artikel 25(2)] sodanig toepas dat dit neerkom op blatante diskriminasie teen blanke boere, deurdat 'n landboubeleid sistematies toegepas word wat blanke boere van hulle grond sal vervreem en so verstedelik.

22.15.2 Die Sinode spreek hom uit ten gunste van 'n stabiele en ekonomies gedrewe landboubeleid wat noodsaaklik is vir welvaart.

22.15.3 Die Sinode onderskryf die beginsel van private eiendomsreg en van die beskerming en bevordering van 'n landelike grondslag vir die kultuur van die Afrikanergemeenskap.

22.15.4 Die Sinode neem met dank kennis van artikels en bydraes van hoogstaande gehalte wat van tyd tot tyd in *Die Boodskapper* verskyn, waardeur lidmate van die AP Kerke, wat in die landbou betrokke is, bemoedig en versterk word.

22.15.5 Die Sinode neem met dank kennis van die skakeling tussen die SKK en TLU SA en spreek die wens uit dat sodanige skakeling ook met ander landbou-organisasies, waarby lidmate betrokke is, geskep sal word en dat hierdie bande wedersyds versterk sal word.

16. UITSLAG VAN DIE VERKIESING VIR DIE VOORSITTER

Prof. FAH van Staden maak bekend dat prof. IA Brink as voorsitter van die Twaalfde Sinode verkies is en wens prof. Brink geluk. Prof. Brink versoek prof. van Staden om die voorsitterstoel te hanteer totdat die SKK-verslag afgehandel is.

17. VERSLAG: SENTRALE KERKEKOMMISSIE (Vervolg)
(SAKELYS bl. 15)**22.16 Ring van Germiston: Konferensie van Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika – Kennis geneem.****AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

22.16.1 Die Sinode neem kennis van die Konferensie van Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika en moedig gemeentes aan om daarby betrokke te raak.

22.17 Ring van Moot-Sentraal: Afrikanerbegraafplase – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

22.17.1 Die Sinode dra dit aan gemeentes op om sy lidmate aan te spoor om deur middel van kultuur-organisasies aandag te skenk aan verwaarloosde kerkhove en ander grafte van Afrikaners wat gedurende die Anglo-Boereoorlog (1899 – 1902) omgekome het.

23. VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SUID-AFRIKA (BYLAE 5)

Hierdie aanbevelings staan oor totdat die Bybelgenootskap se verslag behandel word (kyk HANDELINGE bl. 351 pt. 167).

VOORSTEL GOEDGEKEUR:**DIE BYBELGENOOTSKAP EN DIE COMRADES**

Die Sinode besluit:

Alhoewel die Sinode baie waardering het vir die werk wat die Bybelgenootskap doen om die 1953-vertaling steeds beskikbaar te laat bly, en alhoewel die Sinode die AP kerke aanmoedig om elke jaar substansiële bydraes vir hierdie taak te maak, kan die Sinode nie anders nie as om met respek, maar baie ernstig teenoor die Bybelgenootskap te getuig oor die besluit van die Bybelgenootskap vroeër vanjaar ten opsigte van die verskuiwing van die Comrades Marathon na 'n Sondag nie.

Die Bybelgenootskap se besluit kom daarop neer dat hy hom nie oor die hou van die Comrades op 'n Sondag wil uitspreek nie, en om dit aan kerke en gelowiges oor te laat om daaroor te besluit soos hulle goeddink. Die Bybelgenootskap het daarby besluit om steeds voort te gaan met die gebruik om borggeld te aanvaar waar atlete geborg word as fondsinsamelingsprojek ten bate van die Bybelgenootskap.

Deur hierdie besluit stel die Bybelgenootskap die insameling van fondse bo die handhawing van die vierde gebod. Ter wille van geld word die bevel van die Here verontagsaam.

Die Bybelgenootskap het 'n gulde geleentheid laat verbygaan om 'n sterk getuigenis teenoor dié vorm van Sondagonthelwing te laat hoor en om atlete opnuut te laat besin oor die korrektheid al dan nie van hulle deelname aan die Comrades op Sondag.

Dis ontstellend om waar te neem hoe al hoe meer gelowiges en Christelike instansies ter wille van geldelike gewin Bybelse beginsels prysgee.

Die Sinode betuig sy teleurstelling oor die besluit en optrede van die Bybelgenootskap en versoek die Bybelgenootskap om:

met die oog op die Comrades van 2008 te besluit om nie weer borggeld verbonde aan Comrades-atlete te aanvaar nie (vir solank die Comrades op Sondag gehou word), maar 'n getuigenis openbaar te maak waarin die Bybelgenootskap teenoor Sondagsport standpunt inneem en waarin Christen-atlete opgeroep word om hulle van die Comrades te distansieer en liever 'n eie wedloop op 'n weeksdag te reël.

(Prof. R Maré; ds. WJD van Wyk)

VOORSTEL GOEDGEKEUR (kyk ook HANDELINGE bl. 351 pt. 168):

Die Sinode besluit dat hierdie mosie tydens die verslag van die Bybelgenootskap aan die afgevaardigdes van die Bybelgenootskap voorgelees sal word.

24. Tentmakerbediening (BYLAE SKK 1) – Goedgekeur (kyk ook SKK-verslag, HANDELINGE bl. 305 pt. 3.18).

25. Verslag: Reisende leraars (BYLAE SKK 2 EN 2.1) – Kennis geneem (kyk ook SKK-verslag, HANDELINGE bl. 305 pt. 10).

26. Verslag oor Bedieningswerk – hulp aan gemeentes vir tydperk 1 April 2004 tot 31 Maart 2007 (BYLAE SKK 3) – Kennis geneem (kyk ook HANDELINGE bl. 305 pt. 11.1).

27. EMERITUSHULPFONDS (BYLAE SKK 4) – Kennis geneem (kyk ook HANDELINGE bl. bl. 305 pt. 11.2).

28. VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SUID-AFRIKA (BYLAE SKK 5)

Hierdie verslag staan oor totdat die verteenwoordigers van die Bybelgenootskap die Sinode besoek. (Kyk HANDELINGE bl. 351 pt. 168).

18. AANVULLENDE VERSLAG: SENTRALE KERKEKOMMISSIE (Vervolg)
(Kyk BYLAE 5 – AANVULLENDE SAKELYS bl. 369)

1. Vergaderings – Kennis geneem.
2. Volkshulp 2000 – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

2.1 Die Sinode keur nouer samewerking tussen Volkshulp 2000 en diakonieë goed.

2.2. Kerkrade word versoek om deur hulle diakonieë met Volkshulp 2000 te skakel ten einde samewerking en wedersydse hulp te bewerkstellig sonder dat eie identiteit opgehef word.

2.3 Die Sinode dra dit aan die SKK op om samesprekings met Volkshulp 2000 te voer oor verdere skakeling.

3. Sinode-reëlings – Reeds afgehandel (kyk HANDELINGE bl. 303 pt. 6).

3.1 Reeds goedgekeur (kyk HANDELINGE bl. 303 pt. 6).

3.2 Reeds goedgekeur (kyk HANDELINGE bl. 303 pt. 6).

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

3.3 Die Sinode keur goed dat AP Kerk Leonardville en AP Kerk Windhoek se stukke nie betyds ontvang is nie vanweë probleme met werkspermitte van die leraars.

Buiten pt. 23, is die verslag van die Sentrale Kerkekommissie (2004 – 2007) hiermee afgehandel. Die waarnemende voorsitter bedank prof. Brink vir die verslag wat hy voorgedra het en prof. Brink neem die voorsitterskap oor.

19. SEËNBEDE VIR DIE VOORSITTER

Die vergadering sing Psalm 134:4 as seënbede vir prof. IA Brink.

20. NOMINASIES VIR ONDERVOORSITTER

Die voorsitter versoek die vergadering om nominasies in te dien vir die verkiesing van 'n ondervoorsitter.

21. VERSLAG: AD HOC-KOMMISSIE VIR ADVIES EN LEIDING (SAKELYS bl. 31 en AANVULLENDE SAKELYS (BYLAE 5) HANDELINGE, bl. 369)

Prof. IA Brink (Wesmoot) hou die verslag voor.

1. **Personeel** – Kennis geneem.
2. **Opdrag** – Kennis geneem.
3. **SAKE HANTEER**
 - 3.1 **AP Kerk Carolina** – Kennis geneem.
 - 3.2 **AP Kerk Mooinooi** – Kennis geneem.
 - 3.3 **AP Kerk Nelspruit** – Kennis geneem.
 - 3.4 **AP Kerk Excelsior** – Kennis geneem.
 - 3.5 **AP Kerk Bloemfontein** – Kennis geneem.
 - 3.6 **AP Kerk Senekal / AP Kerk Paul Roux / AP Kerk Marquard** – Kennis geneem.
 - 3.7 **AP Kerk Brandfort** – Kennis geneem.
 - 3.8 **AP Kerk Beaufort-Wes en AP Kerk Oudtshoorn** – Kennis geneem.
 - 3.9 **AP Kerk Fraserburg** – Kennis geneem.
 - 3.10 **AP Kerk Klerksdorp** – Kennis geneem.
4. **AANVULLENDE VERSLAG: AD HOC KOMMISSIE VIR ADVIES EN LEIDING – TYDPERK: 21 APRIL 2007 TOT 14 AUGUSTUS 2007** (Kyk AANVULLENDE SAKELYS BYLAE 5 bl. 369)
 - 4.1 **Besoek AP Kerk Bloemhof** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.1.1 Die Sinode neem kennis van die optrede van die ad hoc-kommissie.

4.2 Kennis geneem.

Hiermee is die verslag van die Ad hoc-kommissie vir Advies en leiding afgehandel.

22. VERSLAG: KOMMISSIE VIR FORMULIERE EN LITURGIE (SAKELYS bl. 33)

Dr. SD Nel (Viljoenskroon) hou die verslag voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **VERGADERINGS** – Kennis geneem.
3. **OPDRAGTE VAN DIE ELFDE SINODE**
 - 3.1 **Handelinge van die Tiende Sinode in 2001, bl. 553 pt. 3.2.2.** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

3.1.1 Die Sinode neem met dank en waardering kennis van die verskyning van die lank verwagte publikasie in Januarie 2007 en neem die boek: EREDIENSBOEK VIR DIE AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK ter vergadering amptelik in ontvangs.

Hiermee vervang die EREDIENSBOEK dan nou die ou KERKBOEK en beveel die Sinode aan dat predikante en selfs gemeentelede die boek sal aanskaf en ook dan as amptelike publikasie van die Afrikaanse Protestantse Kerk in kerkverband in die erediens sal gebruik.

Dr. SD Nel oorhandig die EREDIENSBOEK VIR DIE AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK aan die Voorsitter as blyk van die amptelike ontvangs van die EREDIENSBOEK.

3.2 Handelinge van die Elfde Sinode in 2004, bl. 425 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

3.2.2 Die Sinode neem kennis dat daar na besinning oor die voorstel van Sinode 2004, deur die kommissie besluit is om nie die belydenisskrifte in die PSALMS EN GESANGE VIR DIE AP KERK op te neem nie.

3.3 Handelinge van die Tiende Sinode in 2001, bl. 518, pt. 2.13 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

3.3.2 Die Sinode keur goed dat die seëngroet aan die begin van die erediens uitgespreek word, en dat ook die seën aan die einde van die erediens uitgespreek word.

3.3.3 Die Sinode staan by die besluit dat slegs geordende predikante die seën met opgehefde en uitgestrekte hande uitspreek.

3.3.4 Die Sinode besluit dat die sakramente steeds slegs en alleen deur geordende predikante van die AP Kerk bedien mag word.

4. BESKRYWINGSPUNTE – Kennis geneem.

5. BEGROTING – Staar oor (Kyk GKK-verslag, HANDELINGE bl. 321 pt. 16.5).

6. SLOT – Kennis geneem.

7. BYLAE KFL 1: UITSPREEK VAN DIE SEËN EN DIE BEDIENING VAN DIE SAKRAMENTE DEUR STUDENTE EN PROPONENTE (SAKELYS bl. 34) – Kennis geneem.

Hiermee is die verslag van die Kommissie vir Formuliëre en Liturgie (KFL) afgehandel. Die Voorsitter bedank dr. Nel vir die verslag wat hy voorgehou het.

23. VERKIESING VAN ONDERVOORSITTER

Die Voorsitter versoek die vergadering om uit die volgende genomineerdes vir 'n ondervoorsitter te stem: Proff. JAE Adendorff, FAH van Staden, R Maré, dr. JH Ellis, HM Grobler, SD Nel, di. IP du Preez, MJ Hartzenberg, A Hough, JCG Janse van Vuuren, L Lubbe, AE van den Berg en WJA van Schalkwyk.

24. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAK (KKS) (SAKELYS bl. 40)

Ds. MJ Hartzenberg (Sannieshof) hou die verslag voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **VERGADERINGS** – Kennis geneem.

3. SAKE IN OPDRAG VAN DIE ELFDE SINODE – Kennis geneem.

- 3.1 Lidmaatskap van lidmate van ander erkende kerke. SAKELYS VAN DIE ELFDE SINODE, bl. 222, punt 5.7 en die amendement op bl. 410 – 411 in die HANDELINGE VAN DIE ELFDE SINODE. Die Sinode besluit om hierdie beskrywingspunt en amendement agter in die KERKORDEBOEK op te neem – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE OMDAT 'N BESWAAR-SKRIF INGEDIEN MOET WORD VIR DIE WYSIGING VAN 'N STAANDE SINODEBESLUIT:

- 3.1.1 Die Sinode besluit dat dit 'n ongeldige besluit is wat deur die Sinode geneem is.

- 3.1.2 Motivering – kennis geneem.

25. UITSLAG VAN DIE VERKIESING VAN DIE ONDER-VOORSITTER

Prof. R Maré (Derby) word tot Ondervoorsitter verkies en deur die Voorsitter gelukgewens.

26. NOMINASIES AKTUARIUS

Die Voorsitter versoek die vergadering om nominasies in te dien vir die verkiesing van 'n aktuaris.

27. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 40)

- 3.2 Riglyne vir 'n skriba, SAKELYS 2004 bl. 352 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 3.2.1 Die Sinode beveel aan dat die volgende inligting as omsendskrywe aan gemeentes gestuur word en onder "Sinodebesluite" in die Kerkordeboek opgeneem word.

RIGLYNE VIR DIE SKRIBA VAN DIE KERKRAAD EN DIE RINGSKRIBA OOR HOE GEHANDEL MOET WORD MET 'N ONTVANGDE DEMISSIE-, LEGITIMASIE- EN BEVESTIGINGSAKTE

Die skriba van die kerkraad: Die skriba van die kerkraad wat die beroep uitgebring het, moet sorg dra dat die beroepe predikant die akte van demissie en skriftelike aanvaarding van die beroep vóór bevestiging by sy nuwe kerkraad inhandig. In die geval van 'n proponent moet die skriba sorg dra dat die proponent die akte van legitimasie, skriftelike aanvaarding van die beroep, attestaat en ondertekeningsformulier by die kerkraad inhandig voor bevestiging.

Die skriba van die kerkraad dra ook sorg dat die voorsitter van die kerkraad aan die skriba van die ringskommissie kennis gee van bevestiging, met toesending van alle stukke.

Verder gee die skriba van die kerkraad kennis van die bevestiging in die amptelike blad van die kerk en aan die kerkkantoor, sodat kennis aan die Registrateur van huwelike gegee kan word. Waar van toepassing moet aansoek gedoen word vir die aanstelling as huweliksbevestiger. Kennis, met die oog op die pensioen- en mediese fonds vereistes, moet aan die Kerkkantoor deurgegee word.

Die skriba van die ring: Die skriba van die ring dra sorg dat hy al die nodige dokumentasie by die betrokke kerkraad verkry, sodra hy kennis van bevestiging van die beroepende kerkraad ontvang. Die dokumentasie sluit in: Die akte van demissie en skriftelike aanvaarding van die beroep in die geval van 'n predikant en die akte van legitimasie, skriftelike aanvaarding van die beroep, attestaat en ondertekeningsformulier in die geval van 'n proponent.

In die geval van proponente dra die skriba van die ring sorg dat die ringskommissie 'n akte van bevestiging uitreik.

Afskrifte van die akte van demissie moet gegee word aan:

1. Die leraar wat die beroep opgevolg het en wat die oorspronklike akte ingedien het, vir sy eie argief;
2. die ring vir bewaring in die ringsargief; en
3. die Kerkargief in Pretoria.

- 3.3 Prosedures tydens die ontbinding van 'n gemeente, SAKELYS 2004 bl. 353 – Kennis geneem.

GOEDGEKEUR VIR OPNAME IN DIE KERKORDEBOEK:

Kragtens KO artikel 37 is die visitasie-opdrag, die begeleiding met moontlike ontbinding van 'n gemeente, sowel as die uiteindelijke finalisering en besluit, die verantwoordelikheid van die betrokke ring (Hiervoor mag 'n buitengewone ringsitting noodsaaklik wees).

Kragtens KO artikel 37.3 geskied die ring se oorweging van ontbinding van 'n gemeente: "op versoek van kerkraad". Die volgende prosedure is moontlik:

Dat 'n kerkraad self tot die besef kom dat ontbinding onafwendbaar en in belang van die lidmate se geestelike versorging is, en gevolglik so 'n versoek aan die ring rig.

Dat 'n lidmaat of lidmate so 'n versoek aan die kerkraad rig en die kerkraad 'n besluit neem. Indien die versoek van die lidmate geweier word, kan 'n beswaarskrif of appèl na die ring oorweeg word [vgl. KO artikel 31], in welke geval die ring se beslissing op daardie tydstip die versoek of kan weier of kan aanbeveel dat met ontbinding voortgegaan kan word.

Dat die ring kragtens bepaling 37H, aan die hand van die kerkvisitasieverslag 'n besluit neem dat die kerkraad ontbinding ernstig moet oorweeg en dat die ringskommissie opdrag kry om, indien nodig, 'n buitengewone ringsitting byeen te roep na aanleiding van die kerkraad se antwoord op die versoek. Die ring kan ook opdrag gee dat by visitasie die gemeente volledig ingelig word.

Die volgende sake moet aandag kry by die oorweging van ontbinding:

Die lewensvatbaarheid van die gemeente ten opsigte van sy verpligtinge met betrekking tot die behoorlike geestelike versorging van die lidmate en die kerkverband, as 'n selfstandige gemeente.

Die posisie en versorging van die leraar, indien van toepassing [vgl. KO artikel 17, 18 en bepaling 14F, sowel as kennisgewing van beroepbaarheid deur die ring].

Die geestelike versorging van die lidmate, bv. die aansluiting as wyk by 'n naburige gemeente.

Die posisie met betrekking tot moontlike verdere gebruik, verkoop of verhuur van eiendom of eiendomme.

Die verdeling en oordrag van beskikbare finansies, soos van toepassing.

Die uitstaande verpligtinge met betrekking tot die Kerkkantoor/GKK en/of handelsbanke en ander finansiële inrigtings.

Die finalisering moet in noue samewerking met die Kerkkantoor in Pretoria geskied.

Die volledige oordrag van alle argivalia van die gemeente aan die Kerkargief in Pretoria, onder toesig van die ring.

28. KOFFIETYP

Die vergadering verdaag om 15:30 vir koffie.

EERSTE SITTINGSDAG – MAANDAG 3 SEPTEMBER 2007

DERDE SESSIE (Koffietyd tot aandete)

Oudl. JJJ van Rooyen (Cornelia) lei die voorsang.

29. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings.

31. VERKIESING VAN DIE AKTUARIUS

Die voorsitter versoek die vergadering om uit die volgende genomineerdes te stem vir die aktuaris: Proff. JAE Adendorff, FAH van Staden, dr. HM Grobler, TM Snyman, SD Nel, di. JJ de Bruyn, IP du Preez, MJ Hartzenberg, A Hough, L Lubbe, H Scherman, JL Schütte en AS van Staden sr.

32. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 41)

3.4 Bylae 1 in die KERKORDE 2002, SAKELYS 2004, bl. 376 – Kennis geneem.

ORDEVOORSTEL GOEDGEKEUR:

Punt 3.4 van die verslag van die Kommissie vir Kerkregtelike Sake (SAKELYS, bl. 41) word verwys na die TKKS.

33. VERKIESING AKTUARIUS

Die voorsitter versoek die Sinode om tussen proff. FAH van Staden, JAE Adendorff en ds. MJ Hartzenberg as aktuaris te stem.

34. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 41)

3.5 Lasgewing Pk. Sinode 2004, bl. 398 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

3.5.1 Die Sinode besluit om die volgende sin in die lasgewing op te neem:

Ou redaksie:
die keuring, publiserings en bemerking van alle ander publikasies wat die belange van die sinodale verband dien;

Nuwe redaksie:
die keuring, publiserings en bemerking van alle ander publikasies wat die belange van die sinodale verband dien, insluitende publikasies van kulturele en geskiedkundige aard.

4. VOORLEGGING DEUR DIE KKS OOR HUWELIKE WAT GEKORTWIEK WORD DEUR IMPLIKASIES VAN 'N PENSIOEN- EN/OF MEDIESE FONDS, M.B.T. DIE FINANSIËLE GEVOLGE VIR DIE BETROKKE PERSONE

ORDEVOORSTEL GOEDGEKEUR:

Punt 4 van die verslag van die KKS word verwys na die TKKS en TKKE om 'n voorstel aan die Sinode te gee, omdat dieselfde saak by beide verslae dien.

(Di. WJA van Schalkwyk; JL Schütte)

(Kyk TKKS-verslag, HANDELINGE bl. 349 pt. 2.2)

5. BESKRYWINGSPUNTE

5.1 Ring van Derby: Toevoeging tot KO bepaling 65A – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.1.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

(Kyk ook revisiebesluit, HANDELINGE bl. 313 pt. 45 en HANDELINGE bl. 354 pt. 178; kyk ook die verduideliking in voetnota 1 hieronder).

5.1.2 Die Sinode gee nie gevolg aan die beskrywingspunt nie.

(Dit beteken dus dat die beskrywingspunt van die Ring van Derby, wat soos volg lees, aanvaar word):

“Die Sinode besluit om die volgende paragraaf ná punt 6 van bepaling 65A as 'n nuwe paragraaf net voor *Vestigings van eiendom, verbande, ensovoorts* in te voeg: Die Gemeenskaplike Kerkkantoor neem verantwoordelikheid vir die betaling van alle regskoste wat spruit uit regsdinge waarby 'n meerdere vergadering betrokke was, op voorwaarde dat die meerdere vergadering in alle opsigte ooreenkomstig die Kerkorde opgetree en sy besluite geneem het. Die Gemeenskaplike Kerkkantoor begroot daarvoor.”

¹[Revisie op hierdie besluit is goedgekeur – kyk HANDELINGE bl. 313 pt. 45 en HANDELINGE bl. 354 pt. 178. Dit beteken dat die oorspronklike aanbeveling van die KKS goedgekeur is, nl. “Die Sinode gee nie gevolg aan die beskrywingspunt nie” (vgl. 5.1.2 hierbo).]

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

5.1.3 Die Sinode besluit dat indien 'n kerkraad as regspersoon in 'n regsding betrokke raak, moet die GKK en KKS deur die betrokke kerkraad as adviseurs genader word.

5.1.4 Motivering – Kennis geneem.

35. VERKIESING VAN DIE AKTUARIUS

Prof. FAH van Staden (Welbekend) is verkies tot Aktuaris van die sinode en word deur die Voorsitter geluggewens.

36. NOMINASIES VIR SKRIBA

Die voorsitter versoek die vergadering om nominasies in te dien vir die verkiesing van die skriba.

37. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 46)

5.2 Ring van Derby: Wysiging van KO artikel 10

ORDEVOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode besluit dat punt 5.2 van die KKS se verslag verwys word na die TKKS, TKKE en die voorsitter en ondervoorsitter van die Kuratorium, met in agneming van al die voorstelle, om 'n finale aanbeveling aan die Sinode te gee oor die wysiging van artikel 10.

(Di. A Hough; JL Schütte)

(kyk ook Kuratorium-verslag SAKELYS bl. 173; HANDELINGE bl. 323, pt. 17; Verslag van die TKKS, HANDELINGE bl. 349 pt. 2.3, en KKCE-verslag; SAKELYS bl. 269 pt. 4.1.1.7; HANDELINGE bl. 346 pt. 4.1)

5.3 Ring van Morgenzon: Ringswerksaamhede en ringsverantwoordelikhede by ontvangs van leraar – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.3.1 Die Sinode besluit dat die beskrywingspunt formeel ontvanklik is.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:**5.3.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie.**

(Dit beteken dat die beskrywingspunt van die Ring van Morgenzon goedgekeur word, wat soos volg lui):

Die Sinode besluit dat die volgende prosedure by die ontvangs van 'n leraar in 'n bepaalde gemeente in 'n ring gevolg sal word met implementering so spoedig as moontlik:

Plaaslike gemeentes wat 'n leraar ontvang, nooi al die rings-gemeentes, sowel as 'n amptelike verteenwoordiger van die ringskommissie (kan deur die ringskommissie aangewys word) uit na die ontvangs en bevestiging van hulle nuwe leraar.

Plaaslike gemeentes se afgevaardigdes by die geleentheid kry geleentheid om 'n verwelkomingswoord en groetboodskap namens hulle gemeente aan die nuwe leraar en die betrokke gemeente oor te dra.

Die verteenwoordiger van die ringskommissie ontmoet die kerkraad wat 'n leraar ontvang vooraf om die volgende kontrole te doen:

1. Navraag in verband met die beroepsvergadering, die afkondigings ter approbasie, skriftelike kennisgewing aan die beroepe leraar (wat die beroepsbrief insluit), of daar besware teen die prosedure ingedien is.
2. Navraag in verband met die aanvaarding van die beroepsbrief (inhoudelik) deur die leraar.
3. Navraag in verband met die skriftelike antwoord wat deur die leraar op die beroep uitgebring is en of die legitimasië-akte / akte van demissie (soos toepaslik) en attestate vir die leraar se gesin (soos toepaslik) ontvang/ingedien is.

Aan die begin van die geleentheid ter ontvangs en bevestiging word die nuwe leraar eers as lidmaat van die gemeente verwelkom deur die aflees van die legitimasië-akte / akte van demissie (soos toepaslik) en die tersaaklike attestate. Daarna vind die bevestigingsdiens en die hantering van die betrokke formulier plaas.

Motivering

1. Dikwels is die ring se enigste bydrae tot 'n gemeente se welsyn die optrede in geval van appèlle wat ingedien word teen kerkraads- / ouderlingraadsbesluite.
2. Met hierdie voorgestelde prosedure word ons in ringsverband meer by mekaar betrek.
3. Deur die hantering van die voorgestelde prosedure word seker gemaak dat aan die vereistes wat in die Kerkorde gestel word, voldoen word.

Hierby aangeheg is 'n voorbeeld van hoe so 'n "kontrole-vorm" kan lyk.

Ring van _____
KONTROLE BY ONTVANGS VAN _____
TE AP KERK _____

Beroeping: Wettige beroepsvergadering

(regte prosedure gevolg)

JA/NEE

Nodige afkondigings ter approbasie

JA/NEE

Skriftelike kennisgewing aan beroepe leraar

JA/NEE

Enige besware aangeteken teen prosedure

JA/NEE

Beroepsbrief (inhoudelike): aanvaar deur beroepe leraar

JA/NEE

Antwoord: Skriftelike aanvaarding deur beroepe leraar

JA/NEE

Toepaslike akte (legitimasië/demissie) ingelewer

JA/NEE

Attestate van gesin (indien van toepassing) ingelewer

JA/NEE

Gekontroleer op (datum) _____ deur _____

Namens die Ringskommissie van die Ring van _____

Handtekening: _____

5.3.3 Motivering – Kennis geneem.**VOORSTEL GOEDGEKEUR:**

Die Sinode besluit om die vorm wat deur die Ring van Morgenzon opgestel is, in die KERKORDEBOEK op te neem onder "Sinodebesluite".

(Ds. WJA van Schalkwyk; oudl. DS Bothma)

5.4 Ring van Outjo: Wysiging van KO artikel 3 – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:****5.4.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.****ORDEVOORSTEL GOEDGEKEUR:**

Die Sinode verwys 5.4.2 en 5.4.3 van die verslag van die KKS na die TKKS vir terug rapportering aan die Sinode oor die suggesties van die KKS in 5.4.3.1 – 5.4.3.2

(Di. A Hough; JL Schütte)

(Kyk TKKS-verslag, HANDELINGE bl. 349, pt. 2.1)

AANBEVELING KENNIS GENEEM (Kyk ordevoorstel hierbo):

5.4.2 Die beskrywingspunt se inhoud bring mee dat die KKS eers na 'n opdrag deur die Sinode die vereiste ondersoek sou kon doen, wat eers by die Sinode van 2010 sou kon dien. Om die saak wel by die Sinode van 2007 tot 'n beslissing te probeer bring, veral in belang van die gemeentes van Namibië, sal die KKS nou reeds aandag aan die ondersoek moet gee. Die beskrywingspunt voorsien nie in sy motivering die vereiste inligting vir so 'n ondersoek nie, en gevolglik word die volgende besluit deur die KKS gesuggereer:

5.4.3 Die Sinode besluit om die ring van Outjo te versoek om soveel inligting as moontlik te voorsien met betrekking tot die grondwet van Namibië in soverre dit op die probleem betrekking het, hoedanig die verhouding kerk / staat is, moontlike wysigings aan KO art. 3 deur die ring voorgestel, en moontlike voorstelle hoe werkspermitte suksesvol hanteer sou kon word. Die volgende opsies kan oorweeg word:

5.4.3.1 Die stigting van 'n AP Kerk Namibië, met 'n kerkorde wat artikel 3 wysig. Voortvloeiend hieruit 'n besluit van die Sinode oor 'n verbintenis met hierdie kerk en die nodige ooreenkomste.

5.4.3.2 Onderhandelinge deur 'n sinodale kommissie opgedra om met die regering van Namibië oor die verhouding kerk / staat uitsluitel te verkry, veral met betrekking tot werkspermitte.

38. VERKIESING VAN SKRIBA

Die Voorsitter versoek die vergadering om uit die volgende genomineerdes 'n skriba te verkies: prof. JAE Adendorff, drr. HM Grobler, SD Nel, JH Ellis, di. AP Boshoff, A Hough, LD Pienaar, LE Prinsloo, JL Schütte, WJA van Schalkwyk en AS van Staden sr.

39. AANDETE

Ds. RMJ Britz doen 'n tafelgebed en die vergadering verdaag om 17:40 vir ete.

EERSTE SITTINGS DAG – MAANDAG 3 SEPTEMBER 2007

AANDESSIE (Aandete tot dagsluiting)

Oudl. LC Steyn (Potchefstroom) lei die voorsang.

40. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings.

41. VERKIESING VAN DIE SKRIBA

Die voorsitter versoek die vergadering om tussen prof. JAE Adendorff, di. A Hough en JL Schütte te stem vir skriba.

42. BROEDERLIKE GESPREK (BYLAE 6 – HANDELINGE bl. 370)

1. Drs. CA Swanepoel (Pretoria-Oos) hanteer die broederlike gesprek met die tema *Reformasie in die praktyk*.
2. Die voorsitter gee geleentheid vir bespreking en vrae.
3. Ds. JL Schütte bedank drs. CA Swanepoel vir die broederlike gesprek wat hy gelei het.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

(Kyk ook TKOO-verslag, HANDELINGE bl. 350, pt. 3)

Die voordrag van drs. CA Swanepoel word verwys na die Tydelike Kommissie vir Onderwys en Opvoeding vir aanbevelings oor die verdere hantering en implementering daarvan.

(Di. A Hough; JL Schütte)

43. VERKIESING SKRIBA

Die Voorsitter versoek die Sinode om tussen prof. JAE Adendorff en ds. A Hough te stem vir skriba.

44. TWEDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR GELOOFSBRIEWE (TKG 2) (BYLAE 7 – HANDELINGE bl. 377)

Ds. PG Stans (Kathu) hou die verslag voor.

1. **Afgevaardigdes na 10:00 geregistreer** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 2.1 Die Sinode besluit om bogenoemde afgevaardigdes volle sittingsreg te verleen.

3. **GEMEENTES NIE VERSKONING GEMAAK NIE** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 3.1 Die Sinode spreek sy misnoeë uit teenoor bogenoemde gemeentes wat geen reaksie getoon het ten opsigte van sinodereëlins nie.

45. VOORSTEL TOT REVISIE PT 5.1.2, BL 45 (kyk ook HANDELINGE bl. 354, pt. 178)

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode bewillig die versoek tot revisie van punt 5.1.2, SAKELYS bl. 45.

Motivering:

1. By verskeie sinodes word oor die 15% bydrae gepraat. Veral kleiner gemeentes sukkel om die 15% bydrae by te bring. Die huidige besluit gaan beslis 'n invloed op 15% bydraes hê.
2. Hierdie beskrywingspunt kan aanleiding gee tot 'n ongeërgdheid teenoor die aangaan van hofsake, asook 'n minagting van die Bybelse weg van Mt. 18.
3. Een hofsak kan die hele kerkverband ruïneer.

(Dr. HM Grobler; ds. JJ de Bruyn)

46. UITSLAG VAN DIE VERKIESING VAN DIE SKRIBA

Ds. A Hough (Tzaneen) is verkies tot skriba. Die Voorsitter wens ds. Hough geluk met die verkiesing as skriba.

47. NOMINASIES HULPSKRIBA

Die Voorsitter versoek die Sinode om nominasies in te dien vir die verkiesing van 'n hulpskriba.

48. VERSLAG: VERLOFKOMMISSIE

VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR:

Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
AS van Jaarsveld	Ds.	Kleinfontein	08:00-21:00	3, 5
P Janse v Rensburg	Ds.	Dendron	08:00-14:00	5
PF Blaauw	Oudl.	Windhoek	08:00-14:00	3
HJ Botha	Oudl.	Witbank	16:00-21:00	3-7
AE van den Berg	Ds.	Moot-Sentraal	16:00-21:00	3-7
AE van den Berg	Ds.	Moot-Sentraal	07:00-12:00	6
HC van der Merwe	Ds.	Suidkus	08:00-14:00	4
HJ van der Merwe	Oudl.	Naboomspruit	17:30-21:00	3
PJ Meyer	Oudl.	Kroonstad	11:00-19:00	5
MR Burger	Ds.	Waterberg	08:00-21:00	4-6
CGFC Bester	Oudl.	Algoa	18:00-20:30	4
JP Breytenbach	Oudl.	Algoa	18:00-20:30	4
CJ Breedts	Oudl.	Coligny	07:00-21:00	4,5,7
JS Naudé	Oudl.	Hartbeespoort	08:00-20:00	4
HTS van Schalkwyk	Ds.	Tuinplaas	13:00-21:00	5
FJT Bezuidenhout	Oudl.	Warden	13:00-18:00	4
HM van Heerden	Oudl.	Johannesburg	07:00-21:00	4
AJ Hoffmann	Oudl.	Warden	19:00-21:00	3
TJ de Bruin	Oudl.	Middelburg	19:00-08:00	3-4

49. VERKIESING HULPSKRIBA

Die Voorsitter versoek die Sinode om 'n hulpskriba uit die volgende genomineerdes te kies: Prof. JAE Adendorff, dr. HM Grobler, SD Nel, di. JL Schütte, WJA van Schalkwyk, A van Zyl en JJ de Bruyn.

50. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings. Gelukwense aan di. GF Botha en JA Botes wat vandag verjaar.

51. DAGAFSLUITING

Ds. IP du Preez (Brakpan) neem die dagafsluiting waar en die Sinode verdaag om 20:50.

TWEDE SITTINGS DAG – DINSDAG 4 SEPTEMBER 2007

OGGENDSESSIE (Opening tot teetyd)

Ds. JH Theron (Potgietersrus) lei die voorsang.

52. BIDSTOND

Oudl. AWC Marais (Beaufort-Wes) lei die bidstond. Hy doen 'n gebed en lees Handeling 5:12-16. Na enkele gedagtes oor die teks, doen hy 'n gebed waarna hy geleentheid gee vir gebede. Die Sinode sing Ges. 319:1 en 2.

Die voorsitter bedank ouderling Marais.

53. VERWELKOMING EN AANKONDIGINGS

Die voorsitter verwelkom die afgevaardigdes en doen enkele aankondigings.

54. VERKIESING HULPSKRIBA

Die voorsitter versoek die vergadering om tussen ds. JL Schütte en prof. JAE Adendorff as hulpskriba te stem.

55. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 48)

5.5 Ring van Lichtenburg: Reisattestaat – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.5.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.5.2 Die beskrywingspunt word goedgekeur, wat lui:

“Die Sinode besluit om die geldigheidstydperk van 'n reisattestaat (KERKORDE bl. 78, pt. 5) te wysig van 1 jaar na 2 jaar.”

5.6 Ring van Lichtenburg: Appèlliggaam – Kennis geneem.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Punt 5.6 word verwys na die permanente KKS vir 'n aanbeveling aan die volgende Sinode.

56. VERKIESING HULPSKRIBA

Ds. JL Schütte is verkies tot hulpskriba en word gelukgewens.

57. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 49)

5.7 Ring van Naboomspruit: Status van die NG Kerk – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE OMDAT 'N BESWAAR-SKRIF INGEDIEN MOET WORD VIR DIE WYSIGING VAN 'N STAANDE SINODEBESLUIT:

5.7.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is nie formeel ontvanklik nie.

5.7.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie.

5.7.3 Motivering – Kennis geneem.

5.8.1 Ring van Lichtenburg: Wysiging van KO bepaling 53A – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.8.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

5.8.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word goedgekeur.

5.9 Ring van Lichtenburg: Wysiging van KO bepaling 53B – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.9.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.9.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie.

5.9.3 Motivering – Kennis geneem.

5.10 Ring van Stellenbosch: Toestemming: leraar van een van die susterskerke om sakramente te bedien – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.10.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is nie formeel ontvanklik nie.

5.10.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

5.10.3 Motivering – Kennis geneem.

5.11 Ring van Stellenbosch: Diakens op meerdere vergaderings – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.11.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is nie formeel ontvanklik nie.

5.11.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie.

5.11.3 Motivering – Kennis geneem.

5.12 Ring van Klerksdorp: Outomatiese losmaak van 'n lidmaat – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.12.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.12.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie.

5.12.3 Motivering – Kennis geneem.

5.13 Ring van Dendron: Wysiging van Ordereël 19 van die Ordereëls vir Kerklike Vergaderings – Kennis geneem.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

(kyk ook TKKS-verslag, HANDELINGE bl. 354, pt. 2.2)

Aangesien daar 'n dispuut is of 5.13 'n wysiging of slegs 'n interpretasie van die kerkorde is, word die punt verwys na die TKKS vir rapportering aan die Sinode.

(Di. A Hough; JL Schütte)

5.14 Ring van Ermelo: Tydperk van die Skriba van die Ring en Ringskommissie – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.14.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.14.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

5.14.3 Motivering – Kennis geneem.

5.15 Ring van Brandfort: Wysiging van KO artikel 14, bepaling 14F 1.3 – Kennis geneem.

AANBEVELINGS NIE GOEDGEKEUR NIE AANGESIEN DIE BESKRYWINGSPUNT NIE ONTVANKLIK IS NIE:

5.15.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.15.2 Die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie

5.15.3 Die Sinode keur die volgende wysigings goed:

Bepaling 14F 1.3

Langverlof van 30 dae wat geneem word aan die einde van elke 3de jaar wat die leraar in die bediening staan.

Bepaling 14F2

'n Predikant behoort sy vakansie- en langverlof pro rata te neem voordat hy demissie ontvang. 'n Kerkraad kan besluit om of ongebruikte vakansie- en langverlof toe te staan, of die verlof uit te betaal. Langverlof wat pro rata geneem of uitbetaal is, word dan afgetrek van die volgende 30 dae langverlof waarop die leraar geregtig is.

5.15.4 Motivering – Kennis geneem.

5.16 Ring van Clanwilliam: Afrikaans Protestant Church in England and Wales – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR MET WYSIGINGS:

5.16.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.16.2 Die Sinode neem kennis dat die voormalige wyk van die AP Kerk Namakwaland in Engeland en Wallis afgestig het as die Afrikaanse Protestantse Kerk Engeland/Wallis en nou deel vorm van die AP kerkverband net soos enige ander gemeente.

5.16.3 Die Sinode neem kennis dat die AP Kerk Engeland/Wallis ten einde te kon afstig as selfstandige gemeente, volgens die heersende (vigerende) relevante wette ten opsigte van kerkregistrasie, in Groot-Brittanje geregistreer het as 'n maatskappy met die naam "Afrikaans Protestant Church in England and Wales".

5.16.4 Die Sinode besluit dat die "Afrikaans Protestant Church in England and Wales" die Kerkorde mag byvoeg as 'n bylae tot die grondwet van die maatskappy soos deur die relevante wette in Groot-Brittanje vereis.

5.16.5 Die Sinode handhaaf die gereformeerde kerkbegrip en beskou die kerk nie as 'n maatskappy nie, alhoewel daar volgens die relevante wette as maatskappy geregistreer moes word ten einde 'n selfstandige kerk te kon wees.

5.16.6 Die Sinode besluit om aan die Publikasiekommissie opdrag te gee om die nuwe kerkorde in Engels te vertaal. Die vertaling moet ook deur die KKS en SKK gekeur word.

58. PERSONEELWISSELING EN LAAT REGISTRASIE

Ds. PG Stans (Kathu) hou die verslag voor.

1. WISSELING KENNIS GENEEM:

Oudl. EJ Genis (Marble Hall) vervang oudl. SvR Snyders
Oudl. R Genis (Cullinan/Rayton) vervang oudl. JL Koch
Oudl. H Kendall (Hartbeespoort) vervang oudl. JS Naude
Oudl. SJ Fourie (Johannesburg) vervang oudl. HM van Heerden
Oudl. J Bogaards (Waterberg) vervang oudl. PW Prinsloo

2. LAAT REGISTRASIE GOEDGEKEUR:

Ds. AS van Jaarsveld (Kleinfontein)
Oudl. JH Harmse (Derby)
Oudl. CL Trytsman (Winburg)

59. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 56)

5.17 Ring van Germiston: Verhouding tussen die AP kerkverband en die NG kerkverband – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR OMDAT BESKRYWINGSPUNT NIE ONTVANKLIK IS NIE:

5.17.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.17.2 Die Sinode besluit punt 1 van die beskrywingspunt word nie aanvaar nie. (Sien verslag van die KKS: Opdragte van die Sinode oor Bylae 1 en 2 van die Kerkorde). Punt 2 word nie aanvaar nie, want die vorige Sinode het die KKS en die KKCE opdrag gegee om die saak te ondersoek en maak in hulle verslae bepaalde aanbevelings. Kyk verslag van KKS en KKCE.

5.17.3 Motivering – Kennis geneem.

5.18 Ring van Germiston: Verhouding met ander kerke van gereformeerde belydenis – Kennis geneem.

AANBEVELINGS NIE GOEDGEKEUR OMDAT BESKRYWINGSPUNT NIE ONTVANKLIK IS NIE:

5.18.1 Die Sinode besluit die beskrywingspunt is ontvanklik.

5.18.2 Die Sinode besluit die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie.

5.18.3 Die Sinode gee opdrag aan die TKKCE om die Sinode met 'n voorstel te bedien oor verhoudinge met kerke van gereformeerde belydenis.

5.18.4 Motivering – Kennis geneem.

60. STEMREG TOEGEKEN

(kyk TKG1 pt. 6 – HANDELINGE bl. 303)

Die vergadering besluit dat die afgevaardigdes van die volgende gemeentes, na oorleg met die rekenmeester, wettige stemreg ontvang: Carletonville, Memel en Randfontein.

61. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 58)**6. BESWAARSKRIFTE**

6.1 Ring van Kimberley: Deelname aan Pro Christo – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

6.1.1 Die Sinode besluit die beswaarskrif word nie goedgekeur nie.

6.1.2 Motivering – Kennis geneem.

7. APPËLLE (Inligting sal tydens die Sinodesitting deurgegee word).

7.1 Kennis van Appèl: Ds. MP Taute (Geen appèlskrif is ontvang nie) – Kennis geneem.

Die Sinode neem kennis dat, volgens die KKS, geen appèlle ontvang is nie.

VOORSTEL GOEDGEKEUR (kyk ook HANDELINGE bl. 350 pt. 165):

1. Die Sinode besluit dat dr. JP Bezuidenhout se navraag aangaande 'n appèlskrif wat hy in November 2004 ingedien het, na die TKKS verwys word.

2. Die Sinode verwys die navraag van die Ring van Bloemfontein na die TKKS om riglyne te stel vir die "beroeping" en bevestiging van emeriti wat met beperkte dienstermyne in 'n gemeente moet dien. (Hierdie navraag is Oktober 2006 aan die KKS gerig.)

(Dr. JP Bezuidenhout; ds. A Hough)

62. TEETYD

Die Sinode verdaag om 10:30 vir tee.

TWEDE SITTINGS DAG – DINSDAG 4 SEPTEMBER 2007

TWEDE SESSIE (Teetyd tot middagete)

Ds. AE van den Berg (Moot-Sentraal) lei die voorsang.

63. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings. Hy verwelkom ds. MC Adendorff as besoeker by die Sinode.

64. GELUKWENSE

Gelukwense word oorgedra aan AP Kerk Newcastle wat vandag twintig jaar gelede gestig is.

65. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (Vervolg) (SAKELYS bl. 59)

8. VOORSTELLE DEUR DIE KKS AANGAANDE DIE KERKORDE

8.1 Kerkorde artikel 16

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Kerkorde artikel 16 word na die Permanente KKS verwys om te herformuleer in die lig van die besluit oor vloeibare grense om die besluit sinvol te akkommodeer en uit te voer.

(Proff. FAH van Staden; R Maré)

AANBEVELING KENNIS GENEEM (Kyk voorstel hierbo):

8.1.1 Die Sinode keur die wysiging van artikel 16 goed.

8.2 Kerkorde artikel 19.2 – Kennis geneem.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

(kyk TKKS 2 HANDELINGE bl. 354, pt. 2.1):

Hierdie saak word na die TKKS verwys om met enkele byvoegings die Sinode met 'n aanbeveling te bedien.

(Di. A Hough; JL Schütte)

AANBEVELING KENNIS GENEEM (Kyk voorstel hierbo):

8.2.1 Die Sinode keur die wysiging van artikel 19.2 goed.

8.3 Kerkorde artikel 19.6 (skrapping) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

8.3.1 Die Sinode keur die skrapping van artikel 19.6 goed.

8.4 Kerkorde artikel 19.6 (vervanging)

AMENDEMENT NIE GOEDGEKEUR NIE:

“Indien 'n leraar wat losgemaak is, nie binne 6 maande 'n beroep ontvang of opgevolg het nie, verloor hy sy status. Die gemeente is net volgens art. 19.5 vir 3 maande verantwoordelik vir versorging. 'n Leraar wat sy status verloor het n.a.v. artikel 19.5 kan dadelik weer by die Kuratorium om behoud van status aansoek doen, wat die aansoek hanteer soos enige ander aansoek volgens heersende vereistes, en daarvoor besluit”.

(di. HC Venter; MP van Wyk)

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

8.4.1 Die Sinode keur die nuwe artikel 19.6 goed, wat sal lui:

“Indien 'n leraar wat losgemaak is nie binne drie maande 'n beroep volgens art. 19.5 ontvang het of opgevolg het nie, het hy sy status verbeur.

'n Leraar wat sy status verbeur het na aanleiding van art. 19.5 kan terstond by die Kuratorium om behoud van status aansoek doen, wat die aansoek hanteer soos elke ander aansoek volgens heersende vereistes, en daarvoor besluit”.

8.4.2 Motivering – Kennis geneem.

8.5 Artikel 37, bepaling 37A.2 – Kennis geneem.

VOORSTEL GOEDGEKEUR (kyk TKKS-verslag, HANDELINGE bl. 349, pt. 2.4 en BYLAE 12 – HANDELINGE bl. 380, pt. 2.4):

Hierdie saak word na die TKKS verwys om met inagneming van die bestaande Sinode-besluite rakende vloeibare gemeentegrense, die Sinode met 'n aanbeveling te bedien.

(Di. A Hough; JL Schütte)

8.6 Vasstel van gemeentegrense

VOORSTEL GOEDGEKEUR (kyk TKKS-verslag, HANDELINGE bl. 349, pt. 2.4 en BYLAE 12 – HANDELINGE bl. 380, pt. 2.4):

Hierdie saak word na die TKKS verwys om met inagneming van die bestaande Sinode-besluite rakende vloeibare gemeentegrense, die Sinode met 'n aanbeveling te bedien.

(Di. A Hough; JL Schütte)

66. VERSKONINGS ONTVANG VIR BYWONING VAN SINODE

Die Sinode neem kennis van die volgende verskonings:

1. Ouderlinge

Oudl. JJ Bouwer (Excelsior) en oudl. Nico Groenewald (Reivilo).

2. Gemeentes

AP Kerk Hoëveld en AP Kerk Pofadder.

67. GROETEBODSKAPPE

1. AP Kerk Louis Trichardt

Die kerkraad en gemeente van Louis Trichardt bid die Twaalfde Sinode van die AP Kerk die rykste seën van ons Here Jesus Christus toe. Ons bedoel hiermee dat:

- u gelei sal word deur die Heilige Gees;
- u wysheid, onderskeidingsvermoë, insig en 'n fyn aanvoeling sal ontvang van God Drie-enig; en
- u onvoorwaardelik trou sal bly aan die Woord van God.

2. AP Kerk Reivilo

Dra asseblief die gemeente se seënwense aan die Sinode oor en verseker hulle van die gemeente se voorbidding. Mag alle besprekings en besluite tot eer van die Koning van die Kerk wees.

68. VERSLAG: TWEDE GEMEENSKAPLIKE KERK-KANTOORKOMMISSIE (GKK) (SAKELYS bl. 61)

Prof. FAH van Staden (Welbekend) hou die verslag voor.

1. BESTUURSPERSONEEL

- 1.1 Lede deur die Sinode verkies – Kennis geneem.
- 1.2 Lede benoem – Kennis geneem.
- 1.3 Ampsdraers – Kennis geneem.
- 1.4 Dagbestuur – Kennis geneem.
- 1.5 Eiendomskomitee – Kennis geneem.
- 1.6 Beheerraad van die Jeugtuiste – Kennis geneem.
- 1.7 Raad van Trustees van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds – Kennis geneem.
- 1.8 Ad hoc-komitees – Kennis geneem.
- 2. VERGADERINGS – Kennis geneem.
- 3. PERMANENTE PERSONEEL
- 3.1 Sentrale Kerkkantoor
 - 3.1.1 - 3.1.23 – Kennis geneem.
- 3.2 Afrikaanse Protestantse Akademie (Teologiese skool)
 - 3.2.1 - 3.2.5 – Kennis geneem.
- 4. SINODALE OPDRAGTE 2004 – Kennis geneem.
- 4.1 VERGOEDINGSKOMITEE (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 342) – Kennis geneem.
- 4.2 FINANSIËLE HULP AAN DOSENTE WAT IN DIE BUITELAND OPTREE (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 347) – Kennis geneem.
- 4.3 VERKOOP VAN GKK-EIENDOMME (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 355) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 4.3.1 Die Sinode keur dit goed dat John Rock woonstel verkoop word teen R350 000.00 of die beste aanbod.

- 4.4 Mediese fonds – lidmaatskap (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 356) – Kennis geneem.
- 4.5 Klerksdorp-Sentraal (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 359) – Kennis geneem.

- 4.6 Volmag aan die GKK om 15% aangeleenthede te hanteer (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 362) – Kennis geneem. Kyk BYLAE GKK 1 – SAKELYS bl. 79)

- 4.7 Gemeentes wat volhard teen Sinodebesluite (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 362) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.7.1 Die Sinode besluit dat ringe gemaan word om in die toekoms hulle verantwoordelikheid na te kom.
- 4.7.2 Die Sinode besluit dat kerkrade kennis moet neem van hierdie besluit.

- 4.7.3 Die Sinode besluit dat, indien die ringe in die toekoms weer versuim, die GKK die bevoegdheid kry om die name aan die Sinode voor te lê.

- 4.8 Vergoedingsstrukture van leraars en dosente (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 365) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 4.8.1 Die Sinode keur dit goed dat die rektor en al die professore se salarisskale aangepas is.
- 4.8.2 Die Sinode keur 'n fondsverdeling volgens die 66.67% en 33.33% beginsel van die ad hoc-kommissie goed.
- 4.8.3 Die Sinode keur dit goed dat die GKK, as eienaar, die geboue gratis tot beskikking van die AP Akademie stel.
- 4.8.4 Die Sinode keur dit goed dat die GKK administratiewe dienste aan die AP Akademie lewer en dat die moontlike restant van die 33%, nadat direkte koste verreken is, benut word vir die dienste van die GKK.

Die volgende punt staan oor tot by pt. 19 van die Kuratorium-verslag (SAKELYS bl. 175; Kyk ook amendement Kuratorium-verslag, HANDELINGE bl. 323 pt. 19.)

- 4.8.5 Die Sinode keur dit goed dat die GKK in samewerking met die AP Akademie 'n kommissie van deskundiges aanwys om die ooreenkomstige te verfyn en verdere sake aan te spreek, met terugrapportering aan die Sinode en die AP Akademie.

- 4.9 Betaling van Mediese en Pensioenbydraes sentraal gedoen (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 365) – Kennis geneem.

- 4.10 Bekostigbare alternatiewe mediese fonds (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 368) – Kennis geneem.

- 4.11 Aankoop van eiendom rondom die AP Akademie (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 415) – Kennis geneem.

- 4.12 Aanbevelings van die TFK aan die Sinode (HANDELINGE ELFDE SINODE bl. 447)

3.1 - 3.3 – Kennis geneem.

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

(Reeds by TKG 1 behandel, kyk HANDELINGE bl. 303 pt. 6 en BYLAE 3 – HANDELINGE bl. 366 pt. 6)

- 4.12.1 Die Sinode besluit om die name van die gemeentes, wat nie hulle verpligtinge nagekom het nie, tydens konstituering van die Sinode voor te lê.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.12.2 Die Sinode besluit dat *Kinders van die Lig* van die betaling van 15% vrygestel word, volgens 'n ooreenkomstige met Pretoria-Oos onder die volgende voorwaardes:

4.12.2.1 'n Aparte tjekrekening moet vir *Kinders van die Lig* geskep word met aparte inkomste- en uitgawerekennings wat los staan van die gemeente se inkomste- en uitgawerekennings.

4.12.2.2 'n Aparte kwitansieboek word aangewend vir die ontvangstes van *Kinders van die Lig*.

4.12.2.3 Indien bydraes vir *Kinders van die Lig* in die gemeenterekening ontvang word, word dit sonder versuim aan die *Kinders van die Lig*-rekening oorbetal, maar word in elk geval onmiddellik op 'n leningsrekening grondslag te boek gestel.

4.12.2.4 *Kinders van die Lig* word as 'n deurgangsfonds beskou wat in ooreenstemming met 'n bestaande sinodale besluit kwalifiseer vir vrystelling.

4.12.2.5 Die vrystelling is terugwerkend van krag tot en met die aanvang van die *Kinders van die Lig*-aksie se aktiwiteite.

4.12.2.6 Tydens die jaarlikse oudit van die finansiële state van die gemeente moet die eksterne ouditeur die state ondersoek en seker maak dat daar geen fondse vanaf *Kinders van die Lig* in die gemeentefonds opgeneem is of vir gemeentedoelindes aangewend is nie. Die eksterne ouditeur moet verder versoek word om uitdruklik verslag te doen oor bogenoemde in hulle jaarlikse ouditeursverslag aan die GKK.

4.12.2.7 Hierdie ooreenkoms geld net tussen die GKK en Pretoria-Oos, en enige ander soortgelyke gevalle sal eers weer goedkeuring by die GKK moet kry.

5. **STAND VAN DIE SINODALE VERPLIGTINGE VAN GEMEENTES OP 30 APRIL 2007** – Kennis geneem (Kyk BYLAE GKK 2 – SAKELYS bl. 80)

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.1 Die Sinode neem kennis van die skedule (Bylae GKK 2) wat voortaan as 'n staande verslag aangebied word.

6. **ONDERSOEK NA 'N BETER PENSIOENFONDS** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

6.1 Die Sinode neem kennis van die besluite van die Raad van Trustees wat soos volg lees:

6.1.1 Besluit: Die subkomitee besluit om aan Sanlam kennis te gee dat die klousule t.o.v. die belegging van pensioenfondsgelde by Sanlam in terme van die kontrak beëindig word op 31 Mei 2007.

6.2 **Besluite** – Staen oor tot by die behandeling van die van die verslag van die Raad van Trustees van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds (Kyk HANDELINGE bl. 326, pt. 2.4)

6.3 **Verslag van die Raad van Trustees van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds – Tydperk: 10 September 2004 tot 31 Mei 2007** (Kyk BYLAE GKK 3 – SAKELYS bl. 85)

– Staen oor tot by die behandeling van die van die verslag van die Raad van Trustees van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds (Kyk HANDELINGE bl. 326, pt. 2.4)

7. **NAAMSVERANDERING VAN RKA NA GK** – Kennis geneem.

8. **TRAKTEMENTSKALE VAN LERAARS** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

8.1 Die Sinode keur dit goed dat die traktementskaal van predikante wat vanaf 1 Maart 2005 van toepassing is, volgens aanbeveling van die GKK soos volg vasgestel is: R65 670 x 5 262 – 86 718 x 6 270 – 124 338 x 8 622 – 132 960

8.2 Die Sinode keur dit goed dat die traktementskaal van predikante wat vanaf 1 Maart 2006 van toepassing is, volgens aanbeveling van die GKK soos volg vasgestel is: R69 936 x 5 604 – 92 352 x 6 678 – 132 420 x 9 180 – 141 600

8.3 Die Sinode keur dit goed dat die eerste drie kerwe op die traktementskaal wegval en dat die traktementskaal van predikante wat vanaf 1 Maart 2007 van toepassing is, volgens aanbeveling van die GKK soos volg vasgestel is: R92 400 x 5 970 – 98 370 x 7 110 – 141 030 x 9 780 – 150 810

69. DVD-BEKENDSTELLING

Prof. R Marè stel die DVD NUWE STROMINGE IN DIE TEOLOGIE. WORD DIE HART VAN DIE EVANGELIE UITGERUK? aan die Sinode bekend.

70. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings.

71. MIDDAGETE

Prof. R Marè doen 'n tafelgebed waarna die vergadering om 12:58 verdaag vir ete.

TWEDE SITTINGS DAG – DINSDAG 4 SEPTEMBER 2007

DERDE SESSIE (Middagete tot koffietyd)

Ds. LE Prinsloo (Hoedspruit) lei die voorsang.

72. GELUKWENSING

Gelukwense word oorgedra aan AP Kerk Namakwaland wat vandag 19 jaar gelede gestig is. Ds. Hendrik Hefer en mnr. Neels de la Rey word as besoekers verwelkom.

73. VERSLAG: GEMEENSKAPLIKE KERKKANTOOR-KOMMISSIE (Vervolg) (SAKELYS bl. 66)

9. REISKOSTETARIEF – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 9.1 Die Sinode keur dit goed dat die tarief vir reiskoste volgens die aanbeveling van die GKK sedert 1 Mei 2004 tot 30 Junie 2007 konstant gebly het op R2,00 per km.
- 9.2 Die Sinode keur dit goed dat die tarief vir reiskoste volgens die aanbeveling van die GKK vanaf 1 Julie 2007 vasgestel is op R2,50 per km.
- 9.3 Die Sinode keur dit goed dat die minimum bedrag ten opsigte van reiskoste vir gemeentelike werk vanaf 1 Maart 2005 verhoog is van R1 000,00 per maand tot R2 000,00 per maand.

10. AFSKRYWING VAN ONINVORDERBARE SKULDE – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 10.1.1 Die Sinode keur die afskrywing van die oninvorderbare skulde teen die voorsiening goed.

11. AANWENDING VAN DIE RESERWEFONDS – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 11.1 Die Sinode keur bogenoemde uiteensetting goed.

11.2 Motivering – Kennis geneem.

12. WERKSAAMHEDE VAN DIE EIENDOMSKOMITEE

12.1 Vergaderings – Kennis geneem.

12.2 Geboue

12.2.1 Brookshuisterrein – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 12.2.1.1 Die Sinode keur dit goed dat die leiklipdakke op die Brooklynperseel vervang is met betonteëls teen 'n totale koste van R130 620,74.
- 12.2.1.2 Die Sinode keur dit goed dat lugversorgings-eenhede in die boekwinkel en in die kantore op die eerste vloer van Brookshuis teen 'n totale koste van R75 316,96 aangebring is.

12.2.2 Afrikaanse Protestantse Akademie – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 12.2.2.1 Die Sinode keur dit goed dat die oorskryding op die eerste fase uitbreiding by die AP Akademie R509 874,07 beloop het.

12.2.2.2 Die Sinode keur dit goed dat die nodige instandhouding aan die ou gedeelte van die AP Akademie-gebou afgehandel is teen 'n totale koste van R78 733,86.

12.2.3 Jeugtuiste – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

12.2.3.1 Die Sinode keur dit goed dat 'n gedeelte van die teëldak by die Jeugtuiste vervang is met IBR sink vir 'n bedrag van R12 000,00 en die Jeugtuiste buite geverf is vir 'n bedrag van R12 415,00.

12.3 Jeugtuiste bestuur – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

2.3.1 Die Sinode keur dit goed dat die take van die Beheerraad, wat voorheen deur die eiendomskomitee behartig is, vanaf 10 Maart 2006 oorgedra is na die Senaat van die AP Akademie.

12.3.2 Motivering – Kennis geneem.

12.4 Aantal inwoners in Jeugtuiste – Kennis geneem.

12.5 Algemeen – Kennis geneem.

13. GEOUDITEERDE FINANSIËLE JAARSTATE – Kennis geneem (Kyk BYLAE GKK 4 – SAKELYS bl. 87)

13.1 Finansiële verslag 2004

13.1.1 – 13.1.3 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

13.1.4 Die Sinode keur die finansiële verslag vir 2004 goed.

13.2 Finansiële verslag 2005

13.2.1 – 13.2.3 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

13.2.4 Die Sinode keur die finansiële verslag vir 2005 goed.

13.3 Finansiële verslag 2006

13.3.1 -13.3.3 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

13.3.4 Die Sinode keur die finansiële verslag vir 2006 goed.

14. BESKRYWINGSPUNTE

14.1 Ring van Olifantshoek: GKK-besluite – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

14.1.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

14.1.2 Motivering – Kennis geneem.

14.2 Ring van Germiston: Hersiene traktementskale – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

14.2.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

14.2.1 Motivering – Kennis geneem.

- 14.3 Ring van Somerset-Oos: Die Sinode herbesin oor die stelsel van heffing van die 15% op gemeentes – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.3.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

- 14.3.2 Motivering – Kennis geneem.

- 14.4 Ring van Clanwilliam: Pensioenfonds

AANBEVELING STAAN OOR (Kyk HANDELINGE bl. 326 pt. 2.4)

- 14.4.1 Die Sinode volstaan met die besluit, geneem by die verslag van die Raad van Trustees van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds.

- 14.5 Ring van Bethlehem: Afskryf van agterstallige 15% – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.5.1 Die Sinode neem kennis dat die agterstallige 15% bydraes van AP Kerk Lindley reeds deur die GKK afgeskryf is.

- 14.6 Ring van Stellenbosch: Jaarlikse aanslag – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.6.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

- 14.6.2 Motivering – Kennis geneem.

- 14.7 Ring van Naboomspruit: Bestuur van finansies deur die kerkraad – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 14.7.1 Die Sinode keur dit goed dat punte 1 tot 7 van die beskrywingspunt in die bylae van die Kerkeorde getiteld "Sinodebesluite" opgeneem word.

FINANSIES VAN DIE PLAASLIKE AP KERK

1. Die kerkraad is verantwoordelik vir die bestuur van, en toesig oor die finansiële sake van die plaaslike AP kerk.
2. Die kerkraad is verplig om toe te sien dat behoorlike boekhouding plaasvind van alle finansiële sake van die plaaslike AP kerk.
3. Die kerkraad is verbind om alle besluite van sinodes i.v.m. die finansies van 'n plaaslike AP kerk uit te voer.
4. Die kerkraad moet verkieslik 'n kommissie benoem om gereeld aan die kerkraad verslag en aanbevelings te doen i.v.m. alle finansiële sake van die kerkraad / gemeente.
5. Die finansiële boeke van die kerkraad moet jaarliks direk ná afsluiting van die boekjaar, volledig deur 'n eksterne ouditeur geoudit word.
6. Die kerkraad moet so gou moontlik ná die audit die betrokke verslag behandel en die finansiële state goedkeur of waar nodig, laat verander.
7. Die kerkraad mag verkieslik net een lopende bankrekening hê. Fondse van die susters, jeug, ensovoorts word behandel as trustfondse in die kerkraad se rekening.
8. Die boekie van br. CJ de la Rey word as bylae tot hierdie artikel beskou en kerkrade is verplig om by die beginsels daarin vervat, te hou.

- 14.7.2 Die Sinode moedig kerkrade aan om OMSENDBRIEF 4/1993 weer te bestudeer.

- 14.8 Ring van Naboomspruit: Reiskoste van leraars – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.8.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

- 14.8.2 Motivering – Kennis geneem.

- 14.9 Ring van Graniet: 15% op susters se insamelings – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.9.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

- 14.9.2 Motivering – Kennis geneem.

- 14.10 Ring van Moot-Sentraal:

- 14.10.1 Pensioen van leraars

Hierdie beskrywingspunt staan oor totdat die verslag van die Raad van Trustees bespreek word.
(kyk HANDELINGE bl. 327 pt. 2.5.1 - 2.5.2)

- 14.10.2 15% heffing op fondse aan 'n onafhanklike instansie – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.10.2.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

- 14.10.2.2. Motivering – Kennis geneem.

- 14.10.3 Verhuring van kerkeiendom – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.10.3.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

- 14.10.3.2 Motivering – Kennis geneem.

- 14.10.4 Besluiteregister rondom die 15% heffing – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 14.10.4.2 Die Sinode besluit dat die GKK die sinodebesluite wat tot dusver in verband met die 15% heffing geneem is, in een dokument versamel wat verwysings na die besluite sal vergemaklik.

- 14.10.4.3 Die Sinode dra dit aan die GKK op om 'n opsomming van staande geldige besluite te maak.

- 14.11 Ring van Vereniging: omstandighede in die Vaal Driehoek – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 14.11.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie.

- 4.11.2 Motivering – Kennis geneem.

15. Beswaarskrif: Ring van Olifantshoek – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 15.1 Die Sinode keur die beswaarskrif nie goed nie.

- 15.2 Motivering – Kennis geneem.

16. BEGROTING VIR 2008 (Bylae GKK 5)

- 16.1 Ontvangste – Kennis geneem.

- 16.2 Uitgawes – Kennis geneem.

16.3 Oorskryding van begroting – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

16.4 Die Sinode kontinueer sy opdrag dat geen uitbetalings van oorskryde bedrae gedoen sal word sonder die vooraf goedkeuring van die GKK nie.

16.4.1 Motivering – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

(Kyk ook KJV-verslag HANDELINGE bl. 334, pt. 6.1.5 en 6.1.9)

16.5 Die Sinode keur die uitgawebegroting soos gewysig, vir 'n totale bedrag van R8 927 800,00 goed.

17. Aanstelling van ouditeure – Kennis geneem.**AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:**

17.1 Die Sinode neem met leedwese kennis van die afsterwe van prof. Max Faul.

17.2 Die Sinode keur dit goed dat die ouditeursfirma Hewitt van der Watt aangestel is om die finansiële state van die GKK en AP Akademie vir 2005 te audit.

17.3 Die Sinode keur dit goed dat die ouditeursfirma Strachan & Crouse aangestel word om die finansiële state van die GKK en AP Akademie vanaf 2006 te audit.

18. BEDANKING – Kennis geneem.**19. BYLAES VAN DIE GKK (SAKELYS bl. 79)**

19.1 GKK 1 – Kennis geneem
(Kyk GKK-verslag HANDELINGE bl. 317, pt. 4.6)

BESLUIT GOEDGEKEUR:

Bylae GKK 1 word terugverwys na die GKK met die versoek dat daar met die betrokke gemeentes bemiddel word vir moontlike terugbetalings.

19.2 GKK 2 – Kennis geneem
(kyk GKK-verslag HANDELINGE bl. 318, pt. 5)

19.3 GKK 3 – Staen oor (kyk GKK-verslag HANDELINGE bl. 318, pt. 6.3; ook HANDELINGE bl. 326, pt. 2.4.1).

19.4 GKK 4 – Goedgekeur
(kyk GKK-verslag HANDELINGE bl. 319, pt. 13).

19.5 GKK 5 – Goedgekeur soos gewysig (kyk GKK-verslag HANDELINGE bl. 321, pt. 16.5).

20. Afsluiting

1. Prof. FAH van Staden wys die vergadering op die voorwoord van die Voorsitter van die Gemeenskaplike Kerkkantoor kommissie (GKK SAKELYS bl. 66, paragraaf 2 en 4):

“Uit die state word die goeie gesindheid van ons lidmate, individue en gemeentes in bydraes weer-spieël. Met groot dankbaarheid het ons kennis geneem daarvan dat hierdie bydraes die Afrikaanse Protestantse Kerk in staat stel om met geseënde werk voort te gaan. Ons dankbaarheid gaan juis ook aan ons Drie-enige God wat mense gebruik om die middele te gee om daarmee te werk”.

2. Die Voorsitter bedank prof. Van Staden vir die verslag wat hy voorgehou het.

74. PERSONEELWISSELING

Oudl. LJ Korkie (Suiderlig) vervang Oudl. JJ Viljoen.

75. VERSLAG: KURATORIUM (SAKELYS bl. 171)

Ds. IP du Preez (Brakpan) dra die verslag voor. Hy dra die groete van dr. Cl van Heerden, voorsitter van die Kuratorium, aan die Sinode oor.

1. **INLEIDING – Kennis geneem.**

AFDELING A: KURATORIUM**1. PERSONEEL**

1.1 Lede van die Kuratorium.

1.2 Kennis geneem.

1.3 Skriba van die Kuratorium – Kennis geneem.

1.4 Ds. G Pretorius – Kennis geneem.

1.5 Ds. FJ van der Merwe – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

1.5.1 Die Sinode wens professore Adendorff en Smit geluk met hulle benoemings as hoogleraars aan die Teologiese Fakulteit van die Afrikaanse Protestantse Akademie en bid hulle die seën van die Here op hulle arbeid toe.

1.5.2 Die Sinode betuig sy dank en waardering aan prof. dr. FAH van Staden vir sy onvermoeide arbeid en bydraes tot die werksaamhede van die Kuratorium oor baie jare tot en met sy uitrede.

1.5.3 Die Sinode neem met leedwese kennis van die afsterwe van twee lede van die Elfde Kuratorium en betuig sy meelewing met die families van die afgestorwe leraars.

2. VERGADERINGS – Kennis geneem.

3. DAGBESTUUR – Kennis geneem.

4. SUBKOMMISSIE: BEURSE EN LENINGS – Kennis geneem.

5. PREDIKANTSKAP / PROPONENTSKAP – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.1 Die Sinode bid die 9 predikante beroepbaar gestel die seën van die Here toe met hulle bediening.

Die Voorsitter verwelkom die nuwe broers in die midde van die AP kerkverband.

6. TEOLOGIESE STUDENTE VAN DIE AP AKADEMIE GELEGITIMEER – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

6.1 Die Sinode bid hierdie 18 predikante die seën van die Here toe op hulle bediening.

Die Voorsitter verwelkom die nuwe broers in die amptelike bediening van die AP kerkverband.

7. **VERLIES VAN STATUS** – Kennis geneem.

8. **SKAKELING MET DIE RAAD VAN DIE AKADEMIE** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

8.1 Die Sinode neem met dank kennis van die verteenwoordiging van die Kuratorium op die Raad en die skakeling wat die Kerk met die Akademie het by wyse van die Kuratorium.

9. **SKAKELING OOR STATUSTOEKENNING** – Kennis geneem.

10. **SKAKELING MET TEOLOGIESE DOSENTE** – Kennis geneem.

11. **OMSENBRIEF AAN EMERITI** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

11.1 Die Sinode betuig sy dank aan ds. OD Scheuer vir die besondere diens gelewer aan emeriti en weduwees van emeriti en vertrou dat hy daarmee sal kan voortgaan.

12. **TEOLOGIESE BEGELEIDING VAN STUDENTE** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

12.1 Die Sinode neem met dank kennis van die voortgesette skakeling tussen die Kuratorium en studente.

AANBEVELING KENNIS GENEEM (BEGROTING REEDS GOEDGEKEUR):
(Kyk GKK-verslag HANDELINGE bl. 321, pt. 16.5)

12.2 Die Sinode versoek die GKK om sover moontlik voorsiening te maak in die begroting vir maksimale betrokkenheid by en skakeling met die teologiese studente.

13. **TEOLOGIESE OPLEIDING VAN PREDIKANTE** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

13.1 Die Sinode neem met dank kennis van die pogings vir verdere teologiese opleiding wat in die kerkverband bestaan.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

13.2 Die Sinode besluit dat predikante wat by geen programme en / of geleenthede van opleiding of toerusting betrokke raak nie, se behoud van status deur die Kuratorium en Kommissie vir Kerkregtelike Sake bespreek moet word, met rapport aan die volgende sinode.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode moedig alle leraars aan om in te skakel by broederkringe van ons eie leraars, gereeld te vergader en oor die bediening te gesels met die oog op verryking en toerusting.

In elke Ring word 'n leraar getaak om die byeenkomste te reël en toe te sien dat dit gereeld plaasvind. Predikante kan beurte maak om relevante temas wat tot verdere opleiding lei, voor te berei en aan te bied.

(Ds. HC Venter; oudl. AF de Necker)

76. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings.

77. BOEKEBEKENDSTELLING

Die Ondervoorsitter neem die voorsitterstoel oor en prof. IA Brink stel die boek *JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK I & II*, aan die Sinode bekend. Die Ondervoorsitter bedank prof. Brink.

78. KOFFIETyd

Die vergadering verdaag om 16:00.

TWEDE SITTINGSdag – DINSDAG 4 SEPTEMBER 2007**VIERDE SESSIE (Koffietyd tot aandete)**

Ds. DJ Malan (Biesiesvlei) lei die voorsang.

79. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings

80. VERSLAG: KURATORIUM (Vervolg) (SAKELYS bl. 173)

14. VDM – Kennis geneem.

15. PREDIKANTEKONFERENSIE – Kennis geneem
(Kyk ook BYLAE KUR 1– SAKELYS bl. 177)

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 15.1 Die Sinode neem met dank kennis van die konferensie wat plaasgevind het.
- 15.2 Die Sinode spreek sy dank en waardering teenoor die Direkteur en sy kantoor uit vir die reëlings van die konferensie.
- 15.3 Die Sinode neem kennis van pt. 1 van Bylae 1, naamlik die verskonings wat aangebied is vir die konferensie.
- 15.4 Die Sinode neem met dank kennis dat die konferensie ook in Namibië gehou is.
- 15.5 Die Sinode spreek sy teleurstelling uit ten opsigte van die groot aantal predikante wat sonder verskoning by die konferensie afwesig was (Bylae 1, pt. 3).
- 15.6 Die Sinode neem kennis van die studente wat die konferensie bygewoon het en spreek sy dank teenoor die Afrikaanse Protestantse Akademie uit wat dit vir hulle moontlik gemaak het om die konferensie by te woon.
- 15.7 Die Sinode kontinueer sy opdrag aan die Kuratorium om in die tyd tussen hierdie en die volgende Sinode weer so 'n konferensie te reël.

16. WILLIE LUBBE TEOLOGIESE STUDIEFONDS (WLTS) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 16.1 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor gemeentes wat oor baie jare heen gehelp het om die WLTS daar te stel.
- 16.2 Kerkrade en gemeentes word versoek om, afgesien van die naaste Sondag aan die datum van kerkstigting, naamlik 27 Junie, ook tydens pinkster op 'n wyse soos die kerkraad besluit, 'n kollekte vir die WLTS te hou.
- 16.3 Lidmate word steeds versoek om by wyse van erflatings die WLTS aan te vul.

17. BESKRYWINGSPUNT WYSIGINGE ARTIKEL 10 VAN DIE KERKORDE

AANBEVELINGS 17.1 WORD VERWYS NA DIE TKKS, TKKCE, VOORSITTER EN ONDERVOORSITTER VAN DIE KURATORIUM

(kyk KKS-verslag, HANDELINGE bl. 311, pt. 5.2; en TKKS-verslag, HANDELINGE bl. 349, pt. 2.3)

18. ONDERTEKENINGSVORM VIR LERAARS – Kennis geneem (kyk BYLAE KUR 2 – SAKELYS bl. 178)

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 18.1.1 Die Sinode neem kennis van die nodigheid en die noodsaaklikheid van die ondertekeningsvorm.
- 18.2 Die Sinode keur die ondertekeningsvorm (BYLAE 2), goed, met die verandering dat die ondertekeningsdokument se opskrif en wapen nie dié van die APA sal wees nie, maar wel van die AP Kerke.
- 18.3. Die Sinode besluit dat alle predikante teenwoordig die vorms nog ten tye van hierdie sitting onderteken op 'n plek soos ter vergadering aangedui.
- 18.4. Die Sinode besluit dat die Sentrale Kerkkantoor versoek word om leraars wat die Sinode nie bywoon nie, te kontak en 'n reëling te tref vir die ondertekening van die vorms.
- 18.5 Die Sinode besluit dat die Kuratorium sal besin oor die behoud van status van alle predikante wat doelbewus nalaat om die nodige vorms te onderteken.

Teenstem: Oudl. L. Minnaar (Meyerton)

19. AD HOC-KOMMISSIE: SKAKELING MET DIE AKADEMIE – Kennis geneem
(Kyk BYLAE KUR 3 – SAKELYS bl. 179; kyk ook GKK-verslag, HANDELINGE bl. 317, pt. 4.8.5)

AMENDEMENT GOEDGEKEUR:

- 1. Die Sinode keur dit goed dat die GKK (in samewerking met die Kuratorium) en die AP Akademie afsonderlik 'n ad hoc-kommissie aanwys om 'n allesomvattende ooreenkoms tussen die AP kerke in kerkverband en die AP Akademie op te stel, ten opsigte van die beskikbaarstelling van geboue, administratiewe dienste, vergoeding van personeel, fondsverdeling, teologiese opleiding en ander onderlinge hulpverlening wat die kommissie en beide partye nodig mag ag.
- 2. Die Sinode neem kennis van die Kuratorium se aanbeveling rakende die voorgestelde ooreenkoms (SAKELYS bl. 175, pt. 19) en die voorgestelde wysigings aan Kerkorde artikel 10 (SAKELYS bl. 173, pt. 17), en verwys dit na die ad hoc-kommissie vir insluiting by die allesomvattende ooreenkoms, in soverre die toepaslike wetgewing en gereformeerde-kerkregtelike beginsels dit toelaat.
- 3. Die Sinode besluit dat indien die ooreenkoms enige veranderinge aan Kerkorde artikels sou vereis, moet die GKK, in samewerking met die KKS, die volgende Sinode met aanbevelings dien.

(Ds. JL Schütte; oudl. E Mostert)

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

- 19.1 Die Sinode keur BYLAE 3 tot die verslag van die Kuratorium en die AP Akademie goed.

81. EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING (TKM 1 – BYLAE 8)
(HANDELINGE bl. 378)

Ds. A Boshoff (Leonardville) hou die verslag voor.

1. Personeel – Kennis geneem

2. AANBEVELINGS GOEDGEKEUR VIR VRYSTELLING AAN DIE MEDIA:

- 2.1 Die Afrikaanse Protestantse kerke in kerkverband het in sy twintigste bestaansjaar met dankbaarheid teenoor die Here sy Twaalfde Sinode begin op 2 September 2007. Dr. EM Viljoen van AP Kerk Outjo het die openingsrede waargeneem. Daar is met dankbaarheid groetboodskappe ontvang van verteenwoordigers van die Afrikaanse Reformatoriese Kerk, die Ned. Herv. Kerk van Afrika, die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, die Ned. Geref. Kerk en die Vrye Gereformeerde Kerk De Deur. 'n Luisterryke sangfees ter herdenking van die twintigjarige bestaan van die Afrikaanse Protestantse Kerk het daarna plaasgevind.
- 2.2 Daar is 107 voltydse leraars en 65 emeriti in die kerkverband. Die AP Kerk het tans 'n lidmatetal van 43 270 in 238 gemeentes. Die meeste gemeentes is in Suid-Afrika, maar daar is ook gemeentes in die buiteland in Namibië, Zambië, Paraguay en Groot-Brittanje. Daar is met ander gereformeerde kerke oorsee gekorrespondeer en die Sinode het daarop gewys dat lidmate wat na Australië of Nieu-Seeland verhuis, met veiligheid kan inskakel by die *Reformed Church of the North Shore* in Nieu-Seeland of die *Christian Reformed Church of Australia* in Australië.
- 2.3 Die volgende ampsdraers is op 3 September 2007 deur die Sinode gekies: Voorsitter – prof. IA Brink, Ondervoorsitter – prof. R Maré, Skriba – ds. A Hough, Aktuaris – prof. FAH van Staden, Hulp-skriba – ds. JL Schütte. Daar is 358 afgevaardigdes by die Sinode.
- 2.4 Die Sinode het ouderlengerade versoek om te besin oor hulle profetiese roeping en in die lig daarvan op te tree, toerustingskursusse te deurloop en hulle optrede te beplan. Die Sinode het 'n vorige besluit gehandhaaf, nl. dat tentmakerbediening nie in die AP kerke ingestel word nie.
- 2.5 Daar is met dank kennis geneem van uitsaaigeleentheid wat aan leraars van die AP Kerk gebied word om die Woord van die Here oor die radio te bring. Kerkrade is versoek om dit vir leraars moontlik te maak om uitsendings waar te neem en om opnames tydens eredienste te maak waar nodig.
- 2.6 Die Sinode versoek lidmate en kerkrade om ook self beswaar by verantwoordelike instansies te maak teen aktuele sake wat nie volgens *Die Bybel* aanvaar kan word nie en in stryd is met die belydenisskrifte. Die profetiese roepstem van die Here deur gemeentes en lidmate mag nooit stil word nie.
- 2.7 Die Sinode doen 'n dringende beroep op die regering van die land om erns te maak met die pandemiese misdaadgolf in Suid-Afrika en sy erns te toon deur daadwerklike optrede teen misdaad en misdadigers en om die ordelike bestel in die land te herstel en te verseker. Lidmate en kerkrade word opgeroep tot voortdurende verootmoediging en gebed tot onse hemelse Vader om: die raad van die goddelose te verbreek; diegene wat gelyk het as gevolg van die misdaad, te vertroos en die owerheid te lei sodat ons 'n rustige en stil lewe kan lei (1 Tim. 2:1-2).

- 2.8 Die Sinode het met leedwese kennis geneem van die talle plaasaanvalle en moorde op boere en 'n beroep op die owerheid gedoen om daadwerklik op te tree in die bestryding van misdaad. Die Sinode wys die regering daarop dat die swaardmag aan die owerheid gegee is om kwaaddoeners te straf. Die Sinode betuig sy innige meelewing met slagoffers van geweld en misdaad en roep kerkrade en alle lidmate op om daadwerklike ondersteuning aan die lydendes te verleen. Wyke waar insidente plaasvind, word versoek om hulpaksies te organiseer en bystand te verleen. Leraars en ouderlinge word versoek om pastorale ondersteuning te bied aan die betrokkenes.
- 2.9 Die Sinode neem daarvan kennis dat die regering die "affirmative action"-klausule van die Grondwet [artikel 9(3)] in samehang met die grondwetlike bepaling insake grondhervorming [artikel 25(2)] sodanig toepas dat dit neerkom op blatante diskriminasie teen blanke boere, deurdat 'n landboubeleid sistematies toegepas word wat blanke boere van hulle grond sal vervreem en so verstedelik. Die Sinode spreek hom uit ten gunste van 'n stabiele en ekonomies gedrewe landboubeleid wat noodsaaklik is vir welvaart. Die Sinode onderskryf die beginsel van private eiendomsreg en van die beskerming en bevordering van 'n landelike grondslag vir die kultuur van die Afrikanergemeenskap.
- 2.10 Die Sinode neem met dank kennis van die skakeling tussen die Sentrale Kerkekommissie en TLU SA en spreek die wens uit dat sodanige skakeling ook met ander landbou-organisasies, waarby lidmate betrokke is, geskep sal word en dat hierdie bande wedersyds versterk sal word. Die Sinode neem met dank kennis van artikels en bydraes van hoogstaande gehalte wat verskyn in *Die Boodsapper*, die amptelike blad van die AP Kerk, waardeur lidmate van die AP kerke, wat in die landbou betrokke is, bemoedig en versterk word.
- 2.11 Die Sinode dra dit aan gemeentes op om sy lidmate aan te spoor om deur middel van kultuurorganisasies aandag te skenk aan verwaarloosde kerkhowe en ander grafte van Afrikaners wat gedurende die Anglo-Boereoorlog (1899 – 1902) omgekome het.
- 2.12 Tydens 'n broederlike gesprek het drs. CA Swanepoel van die AP Kerk Pretoria-Oos beklemtoon dat die AP kerkverband se uniekheid in sy reformatoriese grondslae lê en dat die volkseie nie verabsoluteer moet word nie, maar desondanks die konteks bied vir die verkondiging en verbreiding van die evangelie. Daar is 'n verband tussen volksidentiteit en roeping, soos blyk uit die sterk wyse waarop ons voorgangers hierdie roepingsbewustheid vir Suid-Afrika en selfs die hele Afrika gebruik het. Ds. Swanepoel het ook die sinodegangers bemoedig deur hulle bewus te maak daarvan dat die Calvinistiese lewens- en wêreldbeskouing wêreldwyd aktief is en dat met groot vrug daarvan kennis geneem kan word. In die lig hiervan is die kerkverband opgeroep om in verantwoordelike openheid die uitdagings van ons tyd tegemoet te tree.

82. VERSLAG: VERLOFKOMMISSIE

VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR:

Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
G Venter	Ds.	Richardsbaai	08:00-11:00	4
AJ Duvenhage	Oudl.	Reivilo	07:00-11:00	5
AP Boshoff	Ds.	Thabazimbi	08:00-10:00	4
PA Swanepoel	Oudl.	Vryheid	14:00-16:00	4-7
PDF le Grange	Ds.	Dewetsdorp	07:00-12:00	4

VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR (vervolg):				
Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
HJ van der Merwe	Oudl.	Naboomspruit	13:00-15:00	4
RE Benson	Oudl.	Buhrmannsdrif	08:00-21:00	4-7
JJJ van Rooyen	Oudl.	Cornelia	09:00-21:00	5, 7
JH Bisschoff	Ds.	Zeerust	13:00-18:00	5
JC Weilbach	Oudl.	Vaalwater	18:00-21:00	4-7
AJ Hoffman	Oudl.	Warden	18:00-21:00	4
CJ Kruger	Ds.	Messina	14:00-18:00	5
BHB Cronje	Oudl.	Villiers	18:00-21:00	5-7
JJ Gunter	Oudl.	Villiers	18:00-21:00	5-7
LLE de Lange	Ds.	Reddersburg	18:00-21:00	4-7
AS Kruger	Ds.	Witbank	14:00-18:00	5
HJ Botha	Oudl.	Witbank	16:00-21:00	4
WCA Scholtz	Oudl.	Klerksdorp	08:00-12:00	5
H Kendall	Oudl.	Hartbeespoort	08:00-21:00	5-7
K Myburgh	Ds.	Vrede	08:00-20:00	5
PS Krige	Ds.	Kareedouw	13:45-20:00	5
PJ Smith	Oudl.	Fochville	18:00-21:00	4
JAVZ van Niekerk	Oudl.	Potchefstroom	18:00-21:00	4, 5
RE Benson	Oudl.	Buhrmannsdrif	18:00-21:00	4

VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR (vervolg):				
Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
JP Breytenbach	Oudl.	Algoa	16:00-21:00	5
CGFC Bester	Oudl.	Algoa	16:00-21:00	5
TM Snyman	Dr.	Rustenburg	14:00-16:00	4
HJF Vercueil	Oudl.	Pietersburg	16:00-20:00	4-6
RG Nicholson	Oudl.	Naboomspruit	07:00-09:00	5
LA Wiid	Ds.	Hugenote Vallei	08:00-15:35	4
LD Pienaar	Ds.	Ellisras	09:00-15:00	7
HB van Rooyen	Ds.	Groter Durban	18:00-21:00	4-7
DC Human	Oudl.	Brandfort	08:00-21:00	5-7
PL Storm	Ds.	Verwoerdburg	08:00-21:00	5-7
M Coetzee	Oudl.	Tygerberg	13:00-21:00	5

83. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings.

84. AANDETE

Dr. EM Viljoen (Outjo) doen die tafelgebed en die vergadering verdaag om 18:05 vir ete.

TWEEDE SITTINGS DAG – DINSDAG 4 SEPTEMBER 2007

AANDESSIE (Aandete tot afsluiting)

Ds. JC Gericke (Potchefstroom) lei die voorsang.

85. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings.

86. VERSKONING VIR DIE SINODE

Verskoning word aangebied vir oudl. MG Momberg (Postmasburg).

87. VERSLAG: RAAD VAN TRUSTEES VAN DIE AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK PENSIOENFONDS (TYDPERK 10 SEPTEMBER 2004 TOT 31 MEI 2007) (SAKELYS bl. 85; kyk ook SAKELYS bl. 65, pt. 6.2.1 – 6.3)

Die Voorsitter stel oudl. PJ Fouché (Welbekend) aan die woord om as voorsitter van die Raad van Trustees die verslag voor te hou.

Oudl. Fouché verwelkom Chris Stander, Anneli Snyman (as makelaars van *Multi-Professionele Dienste*), Kobus Zietsman, Wimpie Vermaak en André Zietsman (as fondsbestuurders van *Dynamic Wealth*).

1. Personeel – Kennis geneem.

2. Besluite deur die Raad van Trustees geneem

2.1 Verandering in status van 'n lid van die pensioenfondse – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

2.1.1 Die Sinode doen 'n ernstige beroep op die Kuratorium, kerkrade, *ringkribas*, leraars, dosente en personeel om enige verandering in status, wat die pensioenfondse of mediese fondse mag raak, onverwyld skriftelik onder die aandag van afdeling finansies by die sentrale kerkkantoor te bring.

2.2 Verhoogde bydraes van individuele lede – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

2.2.1 Die Sinode besluit dat die pensioenfondsebydrae bereken word op die goedgekeurde traktementskaal waarop die leraar vergoed word. Oor enige abnormale verhogings, dit wil sê verhogings groter as wat deur die Sinode/GKK goedgekeur is, moet die administrasie navraag doen.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

2.2.2 Die Sinode neem kennis dat die Raad van Trustees besig is om ondersoek in te stel na die moontlikheid om die pensioenvoordele van lede te verbeter deur sekere van die byvoordele ook pensioengewend te maak.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

2.2.3 Die Sinode neem kennis dat die Raad van Trustees besig is om ondersoek in te stel na maniere om die pensioen, wat 'n weduwee van 'n afgestorwe leraar ontvang, te verbeter.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

2.2.4 Die Sinode versoek die Raad van Trustees om na bevind van sake te handel.

2.3 Verhoging van bydraekoers – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

2.3.1 Die Sinode neem kennis dat die bydraekoers vir die pensioenfondse vanaf 1 September 2006 verhoog is van die vorige 20% (lid 7.5% en werkgewer 12.5%) na 28% (lid 10,5% en werkgewer 17,5%).

2.4 Verandering van 'n Vaste Voordeelfonds na 'n Vaste Bydraefonds – Kennis geneem.

AANBEVELINGS KENNIS GENEEM:

(kyk ook "Aansoek vir revisie" HANDELINGE bl. 343, pt. 126)

2.4.1 Die Sinode keur dit goed dat alle lede oorsake van 'n vaste voordeelfonds na 'n vaste bydraefonds op 'n datum soos deur die Raad van Trustees bepaal sal word, maar nie later nie as 1 November 2007.

2.4.2 Die Sinode waarborg aan dié lede, wat op datum van oorskakeling ouer as 50 jaar is, dat hulle by aftrede nie minder voordele sal ontvang uit die vaste bydraefonds as wat hulle uit die vaste voordeelfonds sou ontvang het nie.

2.4.3 Die Sinode versoek die Raad van Trustees om dringend 'n komitee van kundiges aan te wys om die reglement van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfondse in die lig van bogenoemde besluite te hersien.

In die lig van die Sinodebesluite oor 2.4.1 – 2.4.3 hierbo kennis geneem, word:

1. kennis geneem van 6.2 – 6.3 van die GKK-verslag (SAKELYS bl. 65; HANDELINGE bl. 318, pt. 6) wat lui:

6.2 BESLUIT KENNIS GENEEM:

6.2.1 Die subkomitee besluit om te verander van 'n vaste voordeelfonds na 'n vaste bydraefonds en dat alle lede oorsake na die vaste bydraefonds.

6.2.2 Die werkgewer waarborg aan dié lede, wat op 1 Junie 2007 ouer as 50 jaar is, dat hulle by aftrede, nie minder voordele sal ontvang uit die vaste bydraefonds as wat hulle uit die vaste voordeelfonds sou ontvang het nie.

6.2.3 Die subkomitee versoek die Raad van Trustees om dringend 'n komitee van kundiges aan te wys om die reglement van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfondse in die lig van bogenoemde besluite te hersien.

2. en 14.4.1 van die GKK-verslag (SAKELYS bl. 71, HANDELINGE bl. 320, pt. 14.4) goedgekeur, wat lui:

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

14.4.1 Die Sinode volstaan met die besluit, geneem by die verslag van die Raad van Trustees van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfondse.

2.5 Verandering van administrateurs, fondsbestuurders en aktuaris, asook ondersoek na beter beleggingsmoontlikhede – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

2.5.1 Die Sinode keur dit goed dat aan Sanlam kennis gegee is dat die belegging van die pensioenfondsgelde opgevra word en dat dié gelde voortaan teen die beste, veilige opbrengskoers belê word soos aanbeveel deur mnre. Adam Jacobs en Chris Stander.

2.5.2 Die Sinode dra dit aan die Raad van Trustees op om betroubare administrateurs, aktuaris en fondsbestuurders aan te stel om die sake van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds te hanteer.

In die lig van die Sinodebesluite oor 2.5.1 en 2.5.2 hierbo goedgekeur, word pt. 14.10.1.1 van die GKK-verslag (SAKELYS bl. 73; HANDELINGE bl. 320) goedgekeur, wat lui:

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

14.10.1.1 Die Sinode volstaan met die besluit, geneem by die verslag van die Raad van Trustees van die Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds.

88. BEDANKING

Die voorsitter bedank vir oudl. Fouché, die makelaars en die fondsbestuurders.

89. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele afkondigings

90. AFSLUITING

Ds. NJ Groenewald (Vryheid) sluit af met gebed en die vergadering verdaag om 20:40.

DERDE SITTINGSdag – WOENSDAG 5 SEPTEMBER 2007

OGGENDSESSIE (Opening tot teetyd)

Oudl. JJJ van Rooyen (Cornelia) lei die voorsang.

91. BIDSTOND

Oudl. PRdW Marais (Clanwilliam) lei die bidstond. Na 'n gebed lees hy Psalm 119:1-10 en lig enkele gedagtes uit. Hy gee geleentheid vir gebede waarna hy afsluit met gebed. Die Sinode sing Ps 119:1 en 4.

92. GOEDKEURING VAN DIE HANDELINGE

Ds. LD Pienaar (Ellisras) hou die HANDELINGE van Maandag, 3 September 2007, (opening tot aandete), voor. Na enkele wysigings word die gedeelte van die HANDELINGE aanvaar.

93. VERSLAG: VERLOFKOMMISSIE

VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR:

Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
IP du Preez	Ds.	Brakpan	14:00-17:00	5
P Aucamp	Ds.	Piet Retief	08:00-13:00	6
GJ Naudé	Oudl.	Delmas	07:00-20:00	4
JJ Meyer	Oudl.	Bethal	07:00-16:00	5-7
AJ Hoffmann	Oudl.	Warden	17:00-21:00	5-6
CA Blofield	Oudl.	Dendron	08:00-21:00	6-7
G Smit	Ds.	Christiana	08:00-21:00	5-7
GF Jansen	Oudl.	Sanddrift	08:00-11:00	5
MJ van Schalkwyk	Ds.	Tuinplaas	08:00-21:00	5

94. PERSONEELVERANDERING

Die Sinode neem kennis van die volgende personeelveranderinge:

1. WISSELING:

Oudl. JC Coetzee (Lichtenburg) vervang oudl. AHP Louw
Oudl. LA Mitchell (Fochville) vervang oudl. PJ Smith
Oudl. DM van der Merwe (Standerton) vervang oudl. AJ Greyling
Oudl. TR Schoonraad (Standerton) vervang oudl. WdK Steenkamp.

2. NUWE AFGEVAARDIGDES:

Oudl. JJ Visagie (Derby)
Oudl. JM Botes (Memel)

95. VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKSANG EN -MUSIEK (TKKM 1 – BYLAE 9) (HANDELINGE bl. 379)

Aangesien die inligting reeds goedgekeur is met die dag-program en ordereelings (kyk HANDELINGE bl. 304, pt. 8) word slegs kennis geneem van die verslag.

96. VERSLAG: KURATORIUM (vervolg) (SAKELYS bl. 175)

20. VERTEENWOORDIGING OP DIE RAAD VAN DIE AKADEMIE – Kennis geneem.

AMENDEMENT GOEDGEKEUR:

Die Sinode besluit dat die verteenwoordigers op die Raad soos volg benoem word: 2 lede deur die Sinode verkies; 2 lede deur die Kuratorium aangewys en 1 lid deur die GKK aangewys.

(Di. JL Schütte; A Hough)

AANBEVELING KENNIS GENEEM (kyk amendement hierbo):

20.1 Die Sinode besluit dat die kerk se verteenwoordiging op die Raad uit vyf lede bestaan en dat die GKK ook na konstituering 'n lid op die Raad benoem.

21. BESKRYWINGSPUNTE

21.1 Ring van Petrusburg: Beskrywingspunt rakende die toelating van predikante – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

21.1.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt.

21.2 Ring van Mooiooi: Beskrywingspunt rakende addisionele dosente aan die Afrikaanse Protestantse Akademie – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

21.2.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt van die Ring van Mooiooi (kyk SAKELYS bl. 176, pt. 21.2) word dus aanvaar, wat lui:

21.2 Die Sinode besluit om ernstig te besin en opdrag aan die betrokke kommissies/rade te gee en uit te voer dat weë gevind word om addisionele dosente aan die Afrikaanse Protestantse Akademie aan te stel.

Motivering – Kennis geneem.

21.3 Ring van Middelburg: Beskrywingspunt insake toelating van predikante – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

21.3.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt van die ring van Middelburg (kyk SAKELYS bl. 176 pt. 21.3) word dus aanvaar met wysiging, wat lui:

21.3 Die Sinode besluit dat hoewel die Kuratorium met groot erns nuwe aansoeke van predikante uit ander kerkverbande oorweeg en dit tog gebeur dat daar predikante toegelaat word wat later blyk nie 'n gelukkige toevoeging te wees nie. Die Kuratorium sal toesien dat die volgende by sy huidige procedure van toelating van aansoekers uit ander kerkverbande ingesluit sal wees (sekere aspekte word reeds deur die Kuratorium toegepas, en ander goeie bestaande reëlings wat behoue moet bly, vorm dan nie deel van hierdie beskrywingspunt nie):

1. 'n Voorlopige gesprek met die rektor van die Akademie moet plaasvind nog voordat die aansoeker by die Kuratorium aanmeld (hier begin die sifting reeds).

2. Op aanbeveling van die rektor kan die aansoeker die Kuratorium versoek om 'n gesprek toe te staan.

3. Voordat die gesprek plaasvind moet die aansoeker eers:

3.1 Referate inlewer ten opsigte van sy standpunt oor die volgende onderwerpe: Die Uitverkiesing, Skrifbeskouing (Skrifgesag), Christus in die Ou Testament, Kerkbegrip, Volkseie kerk, die *quia*- en *quatenus*-standpunte, die plek van die leraar in die gemeente, die hantering van probleme (die referate word deur lede van die Kuratorium bestudeer);

- 3.2 drie preke inlewer, *een uit die Ou Testament*, een uit Nuwe Testament en een waarin stof uit een Sondagsafdeling van die Heidelbergse Kategismus behandel word;
- 3.3 die Kerkorde en die BEKNOpte HANDLEIDING VIR KERKlike TUG bestudeer sodat sy kennis grondig getoets kan word (deur die professor in Kerkreg of die voorsitter van die KKS).
4. Die redes wat deur die aansoeker aangevoer word waarom hy leraar in die AP Kerk wil word, moet deeglik getoets word. Soveel moontlik inligting moet ingewin word rakende die agtergrond van die aansoeker. Die AP Kerk in die gebied waar hy woonagtig is, moet ook geken word in hierdie ondersoek.
5. Op grond van punte 3 en 4 kan die Kuratorium oordeel of 'n gesprek toegestaan sal word en of die aansoeker 'n gereformeerde beskouing huldig en of hy eerlik is in sy aansoek.
6. Die Kuratorium stel 'n vraelys op waardeur elk van die sake in punt 3 gemeld, weer in diepte met die aansoeker bespreek kan word. Hierdeur moet sy standpunte oor die bogenoemde sake persoonlik getoets word.
7. Tydens die gesprek toets die Kuratorium die aansoeker oor 'n wye verskeidenheid onderwerpe.
8. Indien die Kuratorium oordeel dat die aansoeker gereformeerd in sy oortuigings is, maar dat daar tog sake is wat aandag behoort te kry, kan die Kuratorium *besluit* dat die aansoeker 'n eksamen in sekere vakke aflê.

Motivering – Kennis geneem.

21.3.2 Motivering – Kennis geneem.

VOORSTEL NIE GOEDGEKEUR NIE:

Die Sinode besluit dat alle predikante wat tot die kerkverband toegelaat word, 'n approbasietyd van drie maande sal deurmaak. Tydens hierdie tydperk moet hulle name in ten minste twee agtereenvolgende *Boodskappers* verskyn wat lidmate geleentheid sal gee om kommentaar aan die Kuratorium te gee.

(Ds. SA Roets; Oudl. AQ Campbell)

21.4 Ring van Naboomspruit: Beskrywingspunt insake praktiese werk deur 'n proponent – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE ONTVANKLIK NIE OMDAT DIT 'N BESWAARSKRIF MOES WEES:

21.4.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt.

Die Sinode neem kennis dat die saak van die prakties van studente die voortgesette aandag van die Senaat geniet.

22. BYLAES VAN DIE KURATORIUM (SAKELYS bl. 177ev)

- 22.1 **BYLAE KUR 1** – Kennis geneem
(kyk Kuratorium-verslag, HANDELINGE bl. 323, pt. 15).
- 22.2 **BYLAE KUR 2** – Goedgekeur na gewysig
(kyk HANDELINGE bl. 323, pt. 18.2).
- 22.3 **BYLAE KUR 3** – Nie goedgekeur nie
(kyk HANDELINGE bl. 323, pt. 19).

Die Sinode betuig sy dank aan dr. Cl van Heerden vir sy jarelange diens as Voorsitter van die Kuratorium. Hiermee is die verslag van die Kuratorium afgehandel. Die Voorsitter bedank ds. Du Preez vir die verslag wat hy voorgehou het.

97. STEMREG TOEGEKEN

(Kyk TKG 1 – HANDELINGE bl. 303, pt. 6)

Die vergadering besluit dat die afgevaardigdes van volgende gemeente, na oorleg met die rekenmeester, wettige stemreg ontvang: Greylingstad.

98. VERSLAG: DIE AFRIKAANSE PROTESTANTSE AKADEMIE (SAKELYS bl. 185)

Prof. FAH van Staden (Welbekend) hou die verslag voor.

1. **INLEIDING** – Kennis geneem.
2. **PRIVAAT TERSIÊRE INSTITUUT** – Kennis geneem.
3. **ARTIKEL 21-MAATSKAPPY** – Kennis geneem.
4. **REGSPERSOON** – Kennis geneem.
5. **REGLEMENT VAN OPRIGTING EN STATUUT** – Kennis geneem.

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

(Reeds afgehandel, kyk HANDELINGE bl. 328 pt. 20)

- 5.1 Die Sinode besluit op 'n *modus operandi* vir die benoeming van vyf lede en dit word aanbeveel dat dit soos volg sal geskied: drie lede, wat deur die Kuratorium aangewys word (KO artikel 10.10) en twee lede wat deur die GKK aangewys word.
6. **DIE RAAD VAN DIE AKADEMIE** – Kennis geneem.
7. **KANSELIER** – Kennis geneem.
8. **WISE-KANSELIER / REKTOR** – Kennis geneem.
9. **SENAAT** – Kennis geneem.
10. **FAKULTEITE**
10.1 -10.4 – Kennis geneem.
11. **DEKANE** – Kennis geneem.
12. **CHRISTELIKE INSTITUUT VIR SIELKUNDE** – Kennis geneem.
13. **TEOLOGIESE DEPARTEMENTE EN CURRICULA** – Kennis geneem.

MOSIE GOEDGEKEUR:

Mosie van meelewing met prof. HCG Robbertze

Die Sinode betuig sy innige meelewing met prof. Pikkie Robbertze en sy gesin met sy huidige, ernstige siekte. Ons bid hom en sy gesin die krag en sterkte van die Here toe. Ons bid dat die Here se genade vir elke dag genoeg sal wees. Ons bid dat die Here die behandeling wat hy ondergaan, sal seën en as dit Hom behaag, die wonder van volkome genesing sal doen. Ons wil prof. Robbertze bemoedig met die wete dat ons verby dokters en mensehande sien en onverhinderde toegang in gebed het tot God, ons ware Geneesheer het.

(Di. AP Boshoff; A Boshoff)

14. PRAKTIESE OPLEIDING

1. **Homiletiek prakties:**
 - 1.1 **Klaspreke** – Kennis geneem.
 - 1.2 **Kritiekpreek** – Kennis geneem.
 - 1.3 **Proefpreek** – Kennis geneem.

2. **Pinksterbyeenkomste** – Kennis geneem.
3. **Praktiese werk in 'n plaaslike kerk**
- 3.1 **Vierdejaarstudente** – Kennis geneem.
- 3.2 **Vyfdejaarstudente** – Kennis geneem.
- 3.3 **Sesdejaarstudente** – Kennis geneem.
- 3.4 **Verslag** – Kennis geneem.
4. **Preek- en bedieningsvergunning:**
 - 4.1 – 4.2 – Kennis geneem.
5. **Poimeniek prakties** – Kennis geneem.
6. **Verbondsonderrig** – Kennis geneem.
7. **Gemeentebestuur en -administrasie** – Kennis geneem.

AANBEVELING MET DANK KENNIS GENEEM:

- 7.1 Die Raad betuig teenoor die Sinode sy volle vertroue in die teologiese dosente, hulle suiwer Skrif-beskouing, hulle onderskrywing en handhawing van die Belydenisskrifte, hulle hoë teologiese kennis, die hoë standaard van gereformeerde teologiese opleiding wat hulle die teologiese studente bied en die produk wat aan die kerkverband gelewer word as predikante.

MOSIE GOEDGEKEUR:

Hiermee wil die gemeentes van Carletonville en Randfontein 'n mosie van dank en waardering aan die dosente en Raad van die Akademie uitspreek vir die puik werk wat hulle doen met die opleiding van teologiese studente.

Motivering: Dit is duidelik uit die gehalte en inhoud van die preke wat verskeie van die studente in ons gemeentes gelewer het.

(Oudle. APR Roberts; RC van Broekhuizen)

Die Voorsitter dra die telefoniese groete van prof. HCG Robbertze aan die Sinode oor.

15. **ADMINISTRATIEWE PERSONEEL** – Kennis geneem.
16. **TEOLOGIESE STUDENTE STUDIES VOLTOOI** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 16.1 Die Sinode bid die predikante 'n geseënde bediening toe.

17. **TEOLOGIESE STUDENTE 2007** – Kennis geneem.
18. **VAKKE VIR GRAAD BA** – Kennis geneem.
19. **BA STUDENTE** – Kennis geneem.
20. **ONDERRIGFOOIE** – Kennis geneem.
21. **OOREENKOMS MET TEOLOGIESE FAKULTEIT UP** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 21.1 Die Sinode neem met groot waardering kennis van hierdie reëling.

22. GEBOUE EN TOERUSTING

- 22.1 **Aanbouing** – Kennis geneem.
- 22.2 **Aankope van erf** – Kennis geneem.
23. **FAH VAN STADEN BIBLIOTEEK** – Kennis geneem.
24. **NAVORSING** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 24.1 Die Sinode besluit om óók 'n beroep te doen op donateurs om die navorsingsfonds daadwerklik met donasies te sterk ten einde die noodsaaklike navorsing te kan volhou.

25. SKENKINGS EN BEURSFONDSE

- 25.1 **Scholtzfonds** – Kennis geneem.
- 25.2 **Skenkings**
 - 25.2.1 – 25.2.4 – Kennis geneem.
- 25.3 **Prof. JJ Pienaarfonds** – Kennis geneem.
- 25.4 **Skenking deur die ontbonde AP Kerk Molopo** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 25.4.1 Die Sinode besluit om sy dank te boekstaaf teenoor die donateurs vir hulle belangstelling in en spontane finansiële ondersteuning aan die Akademie, en doen 'n beroep op lidmate om voortdurend skenkings aan die Akademie te doen by wyse van donasies en bemakings.

26. STUDENTE IN JEUGTUISTE – Kennis geneem.**VOORSTEL GOEDGEKEUR:**

1. Die Sinode besluit dat inwoning in die APK Jeugtuiste (Die Fort) voortaan primêr gebied sal word aan: Teologiese- en admissiestudente wat voltyds aan die AP Akademie geregistreer is. Indien daar beskikbare kamers is, kan ander studente wat lidmate van 'n AP Kerk is en wie se ouers nie in Pretoria woon nie, aansoek doen om inwoning.
2. Die Sinode besluit dat werkende jongmense voortaan nie meer in die Jeugtuiste kan woon nie. Iemand word as 'n werkende gereken sodra so 'n persoon 'n betrekking beklee wat meer as 20 ure per week van sy tyd beslaan.

Motivering:

1. Die Jeugtuiste is deur die AP Kerke in kerkverband aangekoop om huisvesting te bied aan teologiese studente. Aangesien die APA die beheer van die Jeugtuiste oorgeneem het by die eiendomskomitee, is dit makliker om die huis te beheer indien die studente onder die direkte toesig van die Senaat van die APA is.
2. Die Jeugtuiste het nou reeds 'n bepaalde karakter as koshuis van die AP Kerk opgebou. Werkende jongmense deel nie altyd in die karakter van student-wees nie.
3. Die skade wat die afgelope jaar aan die Jeugtuiste herstel moes word, bring 'n onnodige las op die GKK se begroting. Die Senaat hou studente wat nie by die APA studeer nie moeilik verantwoordelik vir sulke optrede.

(Prof. JAE Adendorff; ds. SA Roets)

- 27. BEGROTING** – Kennis geneem. (Reeds afgehandel, kyk GKK-verslag, *HANDELINGE* bl. 321, pt. 16.5)

Hiermee is die verslag van die Afrikaanse Protestantse Akademie afgehandel. Die Voorsitter bedank prof. Van Staden vir die verslag voorgehou aan die Sinode.

99. PERSONEELWISSELING

Die Sinode neem kennis van die volgende personeelwisseling:
Oudl. EJ Genis (Marble Hall) vervang oudl. SvR Snyders

103. VERSLAG: KOMMISSIE VIR DIE KERKARGIEF (SAKELYS bl. 190)

Ds. AS van Staden sr. (Greylingstad) hou die verslag aan die Sinode voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **VERGADERINGS** – Kennis geneem.
3. **OPDRAG VAN DIE ELFDE SINODE**
 - 3.1 **Elektroniese besluiteregister SAKELYS 2004 bl. 453, pt. 3** – Kennis geneem.
4. **WERKSAAMHEDE**
 - 4.1 **Aanwinste** – Kennis geneem.
 - 4.1.1 **Huweliksregister ontvang** – Kennis geneem.
 - 4.1.2 **Huweliksregister uitstaande** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.1.2.1 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die leraars van wie huweliksregisterblaaie ontvang is deur die Argief.
- 4.1.2.2 Die Sinode wys leraars daarop dat dit hul ereplig is, nie dié van gemeenteskribas nie, om toe te sien dat die huweliksregister wat deur ons kerkverband se Argief gehou word, van die nodige inligting op die voorgeskrewe huweliksregisterblaaie voorsien word.
- 4.1.2.3 Die Sinode versoek leraars dringend om benevens die staat se huweliksregister ook ons kerkverband se huweliksregister getrou te voltooi en na die Argief te stuur.

- 4.2 **Gemeentelike argivalia** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.2.1 Die Sinode betuig sy dank teenoor gemeenteskribas en kerkrade wat waardevolle dokumente en items aan die Sentrale Kerkargief besorg het vir veilige bewaring.

- 4.2.2 Die Sinode herinner gemeentes daaraan dat alle dokumente en ander items met geskiedkundige waarde aan die Sentrale Kerkargief gestuur kan en behoort te word.

4.3 Registerafskrifte – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.3.1 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor gemeenteskribas wat dikwels met groot ywer gemeentesregisters in stand hou en afskrifte aan die Sentrale Kerkargief besorg vir veilige bewaring.
- 4.3.2 Die Sinode doen 'n dringende beroep op gemeenteskribas om die voorskrifte vir lidmate- en doopregisters te volg.
- 4.3.3 Die Sinode doen 'n dringende beroep op gemeenteskribas om die voorskrifte vir die afskrifte van lidmate- en doopregisters wat na die Sentrale Kerkargief gestuur word, te volg.
- 4.3.4 Die Sinode versoek dat kerkrade sal toesien dat gemeenteskribas in besit is van die ARGIEF-HANDLEIDING VIR DIE SKRIBA wat by die Boekwinkel beskikbaar is en waarin volledige voorskrifte vir die hou van registers voorkom.

AANBEVELING KENNIS GENEEM

(kyk Sinodebesluit 1989 bl. 397, pt. 3.9.2 en Kerkordeboek 2004 bl. 149, besluit 20; kyk ook KKS-verslag, *HANDELINGE* bl. 316 pt. 8.1):

- 4.3.5 Die Sinode doen 'n beroep op gemeentes om gemeentegrense vas te stel en om sover as moontlik daarby te hou aangesien die hou van lidmaatskapbewyse bemoelijk word wanneer lidmate oor gemeentegrense beweeg.

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

- 4.3.6 Die Sinode versoek kerkrade om beskrywings van gemeentegrense aan die Argief te stuur.

100. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings.

Gelukwense aan oudl. JH Bakkes (Roodepoort) wat vandag verjaar. Gelukwense word ook oorgedra aan ds. JL Schütte met die geboorte van hulle babadogtertjie.

101. TEETyd

Die vergadering verdaag om 10:30 vir tee.

DERDE SITTINGS DAG – WOENSDAG 5 SEPTEMBER 2007

TWEDE SESSIE (Teetyd tot middagete)

Oudl. LC Steyn (Potchefstroom) lei die voorsang.

102. GROETEBODSKAP

Die voorsitter dra die groete van oudl. Paul van der Merwe (Bothaville) aan die Sinode oor.

103. VERSLAG: KOMMISSIE VIR DIE KERKARGIEF (Vervolg) (SAKELYS bl. 192)

4.4 Finansiële verslae – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.4.1 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor gemeenteskribas wat getrou afskrifte van geouditeerde finansiële state aan die Sentrale Kerkargief besorg vir veilige bewaring.
- 4.4.2 Die Sinode doen 'n ernstige beroep op kerkrade om toe te sien dat afskrifte van elke jaar se geouditeerde finansiële state aan die Sentrale Kerkargief besorg word.

4.5 Gemeentelike statistiek – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.5.1 Die Sinode bedank gemeente- en ringskribas wat jaarliks statistiek van (rings-) gemeentes aan die Sentrale Kerkargief besorg.
- 4.5.2 Die Sinode pleit by ring- en gemeenteskribas om hierdie inligting met baie meer stiptelikheid aan die Sentrale Kerkargief te besorg, aangesien dit van onskatbare waarde is vir navorsing en die bepaling van tendense in ons kerkverband.
- 4.5.3 Die Sinode wys ringskribas op bepaling 37E en doen 'n ernstige beroep op ringe om toe te sien dat hierdie bepaling nagekom word.
- 4.5.4 Die Sinode beveel aan dat ringe nie persone as ringskribas herkies indien 'n kalenderjaar verbygegaan het sonder dat bepaling 37E uitgevoer is nie en om alle uitstaande argiefmateriaal van so 'n persoon op te eis vir deursending na die Sentrale Kerkkantoor en Argief.

4.6 Visitasieverslae – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 4.6.1 Die Sinode bedank gemeente- en ringskribas vir die aanstuur van visitasieverslae aan die Sentrale Kerkargief.
- 4.6.2 Die Sinode doen 'n ernstige beroep op gemeentes- en ringskribas om jaarliks die visitasieverslae (gemeentelike verslagvorm aan die ring of soortgelyke verslag deur die ring goedgekeur) van alle gemeentes aan die Sentrale Kerkargief te besorg aangesien hierdie verslae die beste aanduiding is van die geestelike welstand in ons gemeentes.

VOORSTEL VERWYS NA PERMANENTE KOMMISSIE VIR DIE KERKARGIEF:

Aangesien 'n sinode al besluit het dat gemeentes die *Winkerk* gemeente-administrasieprogram mag gebruik, besluit die Sinode dat hierdie program vir die argief op 'n rekenaar gelaai moet word. Sodoende kan die inligting van die plaaslike gemeente aan die Argief ge-epos word. Die Argief kan dan self die gewenste registers en dokumente op papier uitdruk. Op hierdie wyse word die moontlikheid dat stukke verlore kan gaan, baie verklein.

(Di. AS van Staden jr.; WJA van Schalkwyk)

Dr. Cl van Heerden word in die vergadering verwelkom.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode besluit dat die Argivaris op uitnodiging gemeentes en ringe of groter groeperinge van gemeentes sal besoek en aan administratiewe amptenare soos skribas of saakgelastigdes en registerhouders asook argiefkommissies voorligting sal gee i.v.m. die pligte van die plaaslike kerk t.o.v. administrasie en algemene pligte waarvoor die administratiewe amptenaar verantwoordelik is.

Kerkrade en ringskommissies word versoek om geleenthede te reël waarheen die argivaris uitgenooi kan word met die opdrag van bg. voorligting.

(Oudl. PJ Fouché; ds. NJ Rautenbach)

5. ARGIVARIS – Kennis geneem (Kyk ook BYLAE KKA 1 – SAKELYS bl. 194)

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR MET WYSIGINGS:

- 5.1 Die Sinode *neem kennis* van die aanwys van ds. AS van Staden sr. as waarnemende argivaris.
- 5.2 Die Sinode *neem kennis* van die vermeerdering van die ure vir die afhandeling van argiefwerk van 20 ure per week na 30 ure per week sedert 1 Julie 2007.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 5.3 Die Sinode keur die uitbreiding van die argivarispos tot 'n volwaardige voldagpos goed en dra dit aan die GKK op om vir die pos te begroot.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 5.4 Die Sinode betuig sy hoogste dank en waardering teenoor ds. WM Grové vir die onskatbare en waardevolle werk wat hy gelewer het met die tot stand bring en uitbou van die Sentrale Kerkargief van die AP Kerk.

6. LASGEWING – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

- 6.1 Die Sinode besluit om die lasgewing van die KKA soos volg uit te brei: Lasgewing 1: Benoem met bekragtiging deur die GKK 'n argivaris wat die opdragte van die KKA behartig. Die argivaris moet 'n leraar van die AP Kerk wees.

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

- 6.2 Die res van die lasgewing se nommers word dan aangepas om van 2 tot 10 te strek.

7. BEKENDSTELLING VAN DIE ARGIEF AAN STUDENTE – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 7.1 Die Sinode betuig sy dank teenoor die dosent in Praktiese Teologie vir die skep van 'n geleentheid in die finale studiejaar van ons teologiestudente om 'n inligtingssessie by die Sentrale Kerkargief by te woon om ingelig te word oor die werksaamhede in die Argief.

8. BEKENDSTELLING VAN DIE ARGIEF AAN LIDMATE – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 8.1 Die Sinode nooi alle belangstellende lidmate uit om ter geleger tyd besoek by die Sentrale Kerkargief af te lê. Besoekers sal welkom geheet word en op die noodsaak van die bewaring van geskiedkundige dokumente en artikels gewys word.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

- 8.2 Hierdie besluit word in die KERKORDEBOEK opgeneem onder "Sinodebesluite".*

* Die uitnodiging van 8.1 hierbo kan wel van tyd tot tyd in *Die Boodskapper* gepubliseer word.

9. REKENARISERING VAN KAART-INDEKS – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 9.1 Die Sinode neem met dank kennis daarvan dat die administrasie in die Argief gerekenariseer is.
- 9.2 Die Sinode betuig sy dank teenoor die GKK wat die fondse vir die projek gevind en bewillig het.

10. IN MEMORIAM (Kyk BYLAE 2 - Sakelys bl. 194) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 10.1 Die Voorsitter reël dat die Sinode op gepaste wyse meelewing betoon met die afsterwe van hierdie broeders.

Die Voorsitter versoek die vergadering om vir 'n wyle te staan ter herinnering aan die afgestorwe broeders en vra vir ds. AS van Staden sr. om 'n gebed te doen.

11. BESKRYWINGSPUNTE

11.1 RING VAN BETHLEHEM: Insending van Argiefstukke aan die Sentrale Kerkkantoor – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 11.1.1 Die beskrywingspunt is nie ontvanklik nie aangesien bestaande besluite by wyse van 'n beswaarskrif gewysig moet word.

BYLAE KKA 1 (SAKELYS bl. 194) – Kennis geneem (kyk HANDELINGE bl. 332, pt. 5).

BYLAE KKA 2 (SAKELYS bl. 198) – Kennis geneem (kyk HANDELINGE bl. 333, pt. 10).

Hiermee is die verslag van die Kommissie vir die Kerkargief afgehandel. Die Voorsitter bedank ds. van Staden vir die voorhou van die verslag.

104. VOORSTEL GOEDGEKEUR

Die Sinode besluit dat daar gedurende die sitting 'n kollekte opgeneem word ten bate van die Willie Lubbe Teologiese Studiefonds.

(Ds. PJ Möller; oudl. JW du Plessis)

Die Voorsitter reël dat die kollekte Donderdagoggend ná die dagopening opgeneem sal word.

105. VERSLAG: KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDS-ONDERRIG (SAKELYS bl. 206)

Dr. JH Ellis (Tygerberg) hou die verslag aan die Sinode voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **VERGADERINGS** – Kennis geneem.
3. **IN MEMORIAM** – Kennis geneem

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

(Reeds afgehandel, kyk KKA-verslag, HANDELINGE 333, pt. 10)

- 3.1 Die Sinode neem met leedwese kennis van die afsterwe van gemelde leraars en bid hulle families die troos en bystand van die Here toe.

4. OPDRAGTE DEUR DIE ELFDE SINODE

- 4.1 **ETOS VAN DIE AP KERK** (HANDELINGE 2004 bl. 435) – Kennis geneem (kyk ook BYLAE KJV 1 – SAKELYS bl. 214)

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 4.1.1 Die Sinode keur die werkswyse van die KJV goed.

ORDEVOORSTEL GOEDGEKEUR:

(kyk ook TKJV-verslag, HANDELINGE bl. 350 pt. 3)

Bylae 1 van die KJV-verslag word na die TKJV verwys vir 'n aanbeveling aan die Sinode.

AANBEVELING VERWYS NA TKJV (Vgl. ordevoorstel hierbo):

- 4.1.2 Die Sinode keur BYLAE 1 (WAAROM IS ONS IN DIE AP KERK?) goed en besluit om dit by kerkrade aan te beveel om dit as 'n ekstra les by st. 5 / graad 7 te gebruik.

4.2 PRAKTIESE RIGLYNE VIR VERBONDSOUERS (HANDELINGE 2004 bl. 435) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 4.2.1 Die Sinode neem kennis dat hierdie werkstuk voltooi is en in *Die Boodskapper* vanaf Desember 2006 verskyn het.

4.3 LEIDING AAN OUDERLINGRAAD TEN OPSIGTE VAN VERBONDSONDERRIG (HANDELINGE 2004 bl. 435) – Kennis geneem (kyk ook BYLAE KJV 2 – SAKELYS bl. 216)

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

- 4.3.1 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die KJV vir die opstel en versending van die werkstuk aan ouderlingerade oor hoe hulle leiding kan gee en prakties kan toesien dat daar diepgang in die aanbieding van die verbondsonderrig in elke standaard sal wees (BYLAE 2 Sinodebesluit – Verbondsonderrig).

4.4 HANDLEIDINGS – VERBONDSONDERRIG EN WOORD IN DIE HART – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.4.1 Die saak word hanteer by beskrywingspunte 6 (6.1).

4.5 LESSE OOR ALGEMENE EN VADERLANDSE KERK-GESKIEDENIS, DIE EREDIENS EN DIE KINDER-NAGMAAL (SAKELYS 2004 bl. 191) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

4.5.1 Die Sinode kontinueer hierdie opdrag aan die KJV insake die lesse oor Algemene en Vaderlandse Kerkgeskiedenis.

4.5.2 Die Sinode spreek sy dank uit oor die lesse rakende die kindernagmaal en dié oor die erediens wat reeds verskyn het.

4.6 BYBELKENNISTOETSE – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.6.1 Die Sinode neem met dank kennis van die feit dat Bybelkennistoetse reeds sedert 2005 deur grade 4 tot 11 geskryf word en spreek sy dank uit teenoor die KJV vir die implementering daarvan.

5. ANDER WERKSAAMHEDE

5.1 PROGRAMSKETSE VIR DIE JEUG – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.1.1 Die Sinode neem met dank kennis van die programsketse aan die jeug wat deur die KJV opgestel is en aan gemeentes beskikbaar gestel is vir gebruik by jeugsamekomste.

5.1.2. Die Sinode keur die werksaamhede van die KJV goed en neem kennis dat die programsketse op disket geplaas word en op aanvraag bestel kan word by die Boekwinkel.

5.2 VERBONDSONDERRIGKURSUSSE – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.2.1 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die KJV en ander leraars wat hierdie kursusse aanbied en moedig kerkrade aan om van die geleentheid gebruik te maak om hulle verbondspersoneel te skool vir hul taak.

5.3 JEUGKAMPE – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.3.1 Die Sinode neem met dank kennis van die jaarlikse jeugkampe vir verskillende ouderdomsgroepe wat deur gemeentes in die kerkverband gereël word.

5.3.2 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor kerke, leraars en medewerkers wat die kampe reël en aanbied.

5.3.3 Die Sinode moedig kerkrade aan om die onderskeie kampe in hulle gemeentes te propageer en die jeug aan te moedig om dit by te woon.

5.3.4 Die Sinode versoek kerkrade om finansiële steun te verleen aan hulle jeug om dit vir almal moontlik te maak om van die kampe by te woon.

5.3.5 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor kerkrade wat in die verlede finansiële hulp verleen het aan die jeug om kampe te kon bywoon.

5.3.6 Die Sinode versoek predikante om hulleself beskikbaar te stel vir die aanbieding van kampe en versoek kerkrade om hulle leraars beskikbaar te stel en aan te moedig om sodanige kampe aan te bied.

5.4 BYBELKENNISEKSAMEN – Kennis geneem.

Na 'n vraag wat die verskil tussen Bybelkennistoetse (kyk 4.6 hierbo) en Bybelkenniseksamens is, verduidelik dr. Ellis dat dit dieselfde is.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.4.1 Die Sinode neem met dank kennis van die groeiende aantal kinders wat jaarliks die Bybelkennistoetse aflê.

5.4.2 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die KJV en ander medewerkers wat die vraestelle opstel, dit versorg en aan gemeentes deurstuur en dit jaarliks merk.

5.4.3 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor kerkrade wat hulle kinders in die verbondsonderrig aanmoedig om die toetse af te lê.

5.4.4 Die Sinode moedig kerkrade aan om voort te gaan met hulle motivering aan die verbondsonderrigkinders in hulle gemeentes sodat die tendens kan voortduur dat die getal deelnemers jaarliks kan groei.

6. BESKRYWINGSPUNTE

6.1 Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig: Herskrywe van die Verbondsonderrighandboeke – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

6.1.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

6.1.2 Die Sinode keur die beskrywingspunt goed.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

6.1.3 Die Sinode benoem 'n ad hoc-kommissie van ses lede om die herskryf van die verbondsonderrighandboeke en -handleidings te beplan en te koördineer.

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

6.1.4 Die Sinode beveel by die ad hoc-kommissie aan om jaarliks 'n werkswinkel te hou vir die herskryf van die verbondsonderrighandboeke en -handleidings.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

6.1.5 Die Sinode keur R40 000 per jaar goed vir die ad hoc-kommissie vir die herskryf van die boeke.

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

(kyk amendement 6.1.10 hieronder)

6.1.6 Die Sinode besluit dat die herskryf van die verbondsonderrighandboeke en handleidings teen die volgende Sinode afgehandel moet wees.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

6.1.7 Die Sinode dra dit aan die ad hoc-kommissie op om DIE WOORD IN DIE HART Deel 2 - 4 so spoedig moontlik af te handel.

6.1.8 Motivering – Kennis geneem.

AMENDEMENT GOEDGEKEUR:

- 6.1.9** Die Sinode besluit dat die ad hoc-kommissie sal bestaan uit die voorsitter van die KJV, drs. A Swanepoel, J Bosman, ds. A Hough, prof. JAE Adendorff en dr. JH Ellis met die reg om verder kundiges, soos opvoedkundiges, te koöpteer. Die sameroeper van die kommissie is die voorsitter van die KJV.
- 6.1.10** Die ad hoc-kommissie moet besin oor die kurrikulum, die metodiek van aanbieding en die werkswyse van die kommissie en die volgende sinode met aanbevelings dien.
- 6.1.11** Die Sinode dra dit aan die ad hoc-kommissie op om die boek "Katkisasieboek" deur dr. GBA Gerdener, te ondersoek vir moontlike gebruik in die belydenis-klas, asook die gebruik van die belydenisskrifte vanaf laerskoolvlak.
- 6.1.12** Persone wat wil insette lewer, word versoek om dit aan die ad hoc-kommissie deur te gee.

(Di. JL Schütte; A Hough)

- 6.2** **Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig: Bekommer-nis oor verbondsouers wat nie saam met hulle kinders die eredienste bywoon nie** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 6.2.1** Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.
- 6.2.2** Die Sinode wys leraars en ouderlengerade met erns daarop dat baie ouers van kinders wat die eredienste en die verbondsonderrig bywoon nie self die eredienste bywoon nie. Hierdie ouers moet besoek en aangemoedig word om hulle kinders na die eredienste te vergesel.

- 6.2.3** **Motivering** – Kennis geneem.

- 6.3** **Beskrywingspunt: Ring van Riversdal (AP Kerk vandag)** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 6.3.1** Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.
- 6.3.2** Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie.

- 6.3.3** **Motivering** – Kennis geneem.

106. BOEKEBEKENDSTELLING

Ds. IP du Preez (Brakpan) doen 'n bekendstelling van enkele boeke.

107. PERSONEELWISSELING

Die Sinode neem kennis van die volgende personeelwisseling:

Oudl. CC van Aardt (Zoar) vervang oudl. NJ Pretorius.
Oudl. BDC Snyman (Delareyville) vervang oudl. JH van Antwerpen.

108. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele afkondigings.

109. TAFELGEBED

Ds. AC Jordaan (Mosselbaai) doen die tafelgebed en die Sinode verdaag om 13:00 vir ete.

DERDE SITTINGS DAG – WOENSDAG 5 SEPTEMBER 2007

DERDE SESSIE (Middagete tot koffietyd)

Ds. JH Theron (Potgietersrus) lei die voorsang.

110. VERSLAG: KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDS- ONDERRIG (Vervolg) (SAKELYS bl. 211)

6.4 Beskrywingspunt: Ring van Riversdal (Die kerkloshoed onder die jeug) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 6.4.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.
- 6.4.2 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt.
- 6.4.3 Die Sinode erken die probleem wat in die beskrywingspunt aangespreek word nl. dat die jeug nie doeltreffend bereik word nie.
- 6.4.4 Die Sinode moedig kerkrade aan om besondere aandag aan jeugbediening te gee sodat die jeug betrokke in die gemeente kan raak.

AMENDEMENT GOEDGEKEUR:

- 6.4.5 Die Sinode versoek al die ringe om toe te sien dat die saak in punt 6.4.4. gestel, gereeld aandag by visitasie geniet. Visitatore kan van die inhoud en wenke van die beskrywingspunt gebruik maak.

Motivering:

1. Dis goed dat die Sinode kerkrade aanmoedig om besondere aandag aan jeugbediening te gee, soos wat in aanbeveling 6.4.4 gedoen word.
2. Dit sal die saak egter baie beter dien as visitatore die opdrag het om voortdurend die kerkraad en ouderlingeraad se aandag daarop te vestig.
3. Indien daar tydens die vergaderings van ringe rapporte oor die stand van sake in elke gemeente gelewer word, skerp dit die plaaslike kerke op.
4. Kennisname van positiewe vordering in een of meer gemeentes, kan tydens 'n ringsvergadering goeie vrugte vir die ander gemeentes afwerp. Hulle kan ook so by mekaar leer.

(Proff. R Maré; FAH van Staden)

6.5 Beskrywingspunt: Ring van Klerksdorp (Verbondsonderrighandboeke) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 6.5.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.
- 6.5.2 Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie.

6.5.3 Motivering – Kennis geneem.

6.6 Beskrywingspunt: Ring van Ermelo – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 6.6.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.
- 6.6.2 Die Sinode erken die probleem wat in die beskrywingspunt aangespreek word nl. dat sommige plattelandse jongmense nie in stadsgemeentes opgeneem word nie en verlore raak vir die kerk.

6.6.3 Die probleem word deels veroorsaak dat plattelandse gemeentes nie aan die stadsgemeentes kennis gee dat die jongmense na die stad verhuis nie.

6.6.4 Die Sinode moedig kerkrade aan om die name van die jongmense wat na die stad of die buiteland verhuis na die gemeente waarin hy gaan woon, deur te gee.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Gemeentes in wie se grense universiteite is, word versoek om dit ernstig te oorweeg om studenteleraars te beroep.

(Ds. PG Stans; oudl. SA Sherman)

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode versoek kerkrade dat hulle die jeug wat vanuit hul gemeentes na ander gemeentes verhuis, motiveer om by daardie gemeentes in te skakel.

(Dr. JH Ellis; oudl. PW Murray)

7. Begroting

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

(Reeds afgehandel, kyk GKK-verslag, HANDELINGE bl. 321, pt. 16.5)

7.1 Die Sinode keur die begroting van die KJV goed vir 2008.

8. SLOT – Kennis geneem.

BYLAE KJV 1 (SAKELYS bl. 215) – Verwys na TKJV (kyk KJV-verslag HANDELINGE bl. 333 pt. 4.1.1 en TKJV-verslag, HANDELINGE bl. 350, pt. 3)

BYLAE KJV 2 (SAKELYS bl. 217) – Goedgekeur (kyk KJV-verslag HANDELINGE bl. 333, pt. 4.3)

Hiermee is die verslag van die Kommissie vir Jeug en Verbonds-onderrig afgehandel. Die Voorster bedank dr. Ellis vir die voordrag van die verslag.

Seën word toegewens aan dr. JH Ellis en ds. AS van Staden sr. met hul kinders wat met mekaar getroud is.

111. VERSLAG: KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING (KOO) (SAKELYS bl. 222)

Dr. JP Bezuidenhout (Bainsvlei) dra die verslag aan die Sinode voor.

1. Personeel – Kennis geneem.

2. Vergaderings – Kennis geneem.

3. Uitvoering van die opdragte van die Sinode

3.1 Streeks-onderwysberade (HANDELINGE 2001 bl. 503) – Kennis geneem met die verandering van Kareedouw na Clanwilliam.

3.2 Inligtingspamflette (HANDELINGE 2004 bl. 396)

3.2.1 Opdrag – Kennis geneem.

3.2.2 Uitvoering – Kennis geneem (Kyk BYLAE KOO 1, SAKELYS bl. 224).

3.3 Leraar met opdrag: onderwys en opvoeding.**3.3.1 Opdrag** – Kennis geneem.**3.3.2 Uitvoering** – Kennis geneem.**AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:**

3.3.2.1 Die Sinode besluit om die besluit van 2004 oor 'n leraar met opdrag onderwys en opvoeding te herroep.

3.4 Kerkskole**3.4.1 Opdrag** – Kennis geneem.**3.4.2 Uitvoering** – Kennis geneem.

3.4.2.1 Riglyne vir kerkskole – Kennis geneem met die wysiging dat Carolina nie na 'n kerkskool verander is nie.

3.4.2.2 Verdere navorsing – Kennis geneem
(Kyk BYLAE KOO 2, SAKELYS bl. 226)

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

3.4.3. Die Sinode dra dit aan die KOO op om 'n uitgebreide verslag oor onderwys en opvoeding, wat ook omvattende inligting oor kerkskole sal insluit, aan die volgende Sinode voor te lê.

3.4.4 Die Sinode moedig lidmate wat inligting oor Christelik-volkseie onderwys het aan om dit tot beskikking van die KOO te stel met die oog op opname in die databasis.

3.4.5 Die Sinode wil kerkrade daarop wys dat hulle 'n verantwoordelikheid het om Christelik-volkseie onderwys te bevorder. Hierdie verantwoordelikheid lê veral op drie terreine:

- Toerusting van ouers oor wat Christelik-volkseie onderwys behels.
- Inligting aan ouers oor die huidige stand van sake in die onderwys.
- Motivering van ouers om die primêre verantwoordelikheid vir die Christelik-volkseie onderwys van hulle kinders te dra.

AMENDEMENT VERWYS NA PKKS:**3.4.6 Voeg by Kerkorde artikel 62:**

Ouderlengerade moet toesig hou dat verbondskinders se opvoeding en onderwys sal plaasvind in ooreenstemming met die leer van die kerk.

(Ds. J Bosman; oudl. WJ Needham)

3.5 Verdeeldheid in CVO skole.**3.5.1 Opdrag** – Kennis geneem.**3.5.2 Uitvoering** – Kennis geneem.**4. Ander sake****4.1 Die Boodskapper** – Kennis geneem.**4.2 Geskiedenis in die onderwys** – Kennis geneem.**4.3 Die uitvoering van sinodale besluite** – Kennis geneem.**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

4.3.1 Die Sinode versoek ringe om hulle toesig-verantwoordelikheid na te kom deur toe te sien dat sinodale besluite uitgevoer word.

4.4 Begroting – Kennis geneem

(Reeds afgehandel, kyk GKK-verslag, HANDELINGE bl. 321, pt. 16.5)

4.5 Slot – Kennis geneem.**BYLAE KOO 1** – Kennis geneem

(Kyk KOO-verslag, HANDELINGE bl. 336, pt. 3.2.2)

BYLAE KOO 2 – Kennis geneem

(Kyk KOO-verslag, HANDELINGE bl. 337, pt. 3.4.2.2).

Hiermee is die verslag van die Kommissie vir Opvoeding en Onderwys afgehandel. Die Voorster bedank dr. Bezuidenhout vir die voorhou van die verslag aan die Sinode.

112. PERSONEELWISSELING

Die Sinode neem kennis van die volgende personeelwisseling:

Oudl. WH Geerkens (Koedoesrand) vervang oudl. NCJ Solomon
Oudl. CJC Graham (Groblersdal) vervang oudl. RB du Toit
Oudl. MJ Greyling (Groblersdal) vervang oudl. RK Gouws

113. VERSKONING

Die Sinode neem kennis dat oudl. JJ Jacobs (Lydenburg) verskoning maak vir die feit dat hy nie môre die Sinode kan bywoon nie.

114. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKSANG EN -MUSIEK (KKM) (SAKELYS bl. 300)

Ds. DJ Malan (Biesiesvlei) hou die verslag aan die Sinode voor.

1. PERSONEEL

1.1 – 1.2 – Kennis geneem.

2. VERGADERINGS – Kennis geneem.**3. UITVOERING VAN LASGEWING** – Kennis geneem.

4. OPDRAGTE VAN DIE ELFDE SINODE EN DIE UITVOERING DAARVAN
(Vgl. HANDELINGE VAN DIE ELFDE SINODE bl. 414, 425, 433-434, 449-450) – Kennis geneem.

4.1 – 4.2 – Kennis geneem.

5. BESKRYWINGSPUNTE

5.1 RING VAN RIVERSDAL: KORAALBOEK – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.1.1 Die beskrywingspunt is formeel ontvanklik.

5.1.2 Dankie vir julle dankie!

AANBEVELINGS KENNIS GENEEM:

5.1.3 Enkele praktiese wenke:

5.1.3.1 Orreliste kan van knypers / wasgoedpenne-tjies gebruik maak om die bladsye oop te hou.

5.1.3.2 'n Handige skrynwerker kan 'n breër tydelike staanrakke vir die Koraalboek prakseer.

5.1.3.3 Kontak gerus die Uitgewers om geskeurde boeke te herstel.

6. AANBEVELING DEUR DIE KKM**AANBEVELING GOEDGEKEUR:**

- 6.1** Die Sinode herhaal die opdrag om 'n konkordansie van die *Psalms en Gesange vir die AP Kerk* saam te stel, maar belas die Publikasiekommissie (Pk.) daarmee.

6.1.1 Motivering – Kennis geneem.**VOORSTEL GOEDGEKEUR:**

Die Sinode besluit dat die Publikasiekommissie ondersoek instel na die druk van 'n slapband-uitgawe (slegs met woorde, sonder die note) van die *Psalms en Gesange vir die AP Kerk*.

(Oudl. PW Prinsloo; WP Marais)

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om die gesange in die *Psalms en Gesange vir die AP Kerk* op 'n laserskyf te sit en aan gemeentes deur die boekwinkel beskikbaar te stel.

(Dr. JH Ellis; oudl. HdW Lategan)

AANBEVELING KENNIS GENEEM (kyk besluit hierbo):

- 6.2** Die Sinode sien af van die opdrag om 'n musiek-laserskyf van die *Psalms en Gesange vir die AP Kerk* te laat maak.

6.2.1 Motivering – kennis geneem**MET DANK GOEDGEKEUR:**

- 6.3** Die Sinode betuig sy opregte dank aan almal wat oor etlike jare betrokke was by die daarstelling van ons eie sangbundel en in besonder aan:
- 6.3.1** die KKM en Pk.-lede vir hul hartlike spanwerk;
- 6.3.2** ds. Leon Skein wat die liederebundel gefynkam het vir taalfoute en ook met handige woordverklarings vorendag gekom het;

- 6.3.3** prop. Stephan Spies en mnr. Peit van Schaik van LUX VERBI BM. vir hul samewerking, geduld en puik professionele diens; en

- 6.3.4** mnr. Colin Campbell van Port Elizabeth wat die setwerk van die musiek hanteer het;

- 6.3.5** prof. dr. Roelof Marè en sy goeie gade mev. Susan Marè vir hul onvermoeide ywer en waardevolle insette wat hulle gelewer het veral ten opsigte van die redigering asook die samestelling van die Koraalboek.

- 6.4** Die Sinode besluit om sy permanente kommissie vir Kerssang en -musiek (KKM) te ontbind en dit aan die SKK op te dra om ad hoc-opdragte wat mag opduik, te hanteer met behulp van kundiges.

6.4.1 Motivering – Kennis geneem.**VOORSTEL GOEDGEKEUR:**

Die Sinode gee opdrag aan die SKK om 'n laserskyf met die woorde van *Psalms en Gesange vir die AP Kerk* daar te stel, sodat gemeentes die liederde deur middel van 'n dataprojektor of 'n digitale bord kan gebruik.

(Ds. H Scherman; oudl. L Minnaar)

7. SLOTOPMERKINGS – Kennis geneem.

Hiermee is die verslag van die Kommissie vir Kerssang en – musiek afgehandel. Die Voorsitter bedank ds. Malan vir die voorhou van die verslag aan die Sinode.

115. PERSONEELWISSELING

Die Sinode neem kennis van die volgende personeelwisseling:

Oudl. MF Storm (Roedtan) vervang oudl. RJ Rauch.

116. AANKONDIGING

Die Voorsitter doen enkele aankondigings.

117. KOFFIETJD

Die vergadering verdaag om 16:00 vir koffie.

DERDE SITTINGS DAG – WOENSDAG 5 SEPTEMBER 2007

VIERDE SESSIE (Koffietyd tot aandete)

Ds. AE van den Berg (Moot-Sentraal) lei die voorsang.

118. NOMINASIES VIR TWEE LEDE OM OP DIE RAAD VAN DIE APA TE DIEN

Die Voorsitter versoek die Sinode om nominasies in te dien vir twee lede wat verkies moet word om op die Raad van die AP Akademie te dien.

119. VERSLAG: PUBLIKASIEKOMMISSIE (Pk.) (SAKELYS bl. 229)

Ds. AS van Staden sr. (Greylingstad) hou die verslag aan die Sinode voor.

1. LEDE VAN DIE PUBLIKASIEKOMMISSIE (Pk.) – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE GOEDGEKEUR NIE:

1.1 Die Sinode besluit om, met inagneming van kontinuiteit, weer vyf lede (waar moontlik dieselfde lede as tans) en drie sekundi op die Publikasiekommissie aan te wys met die reg om lede te koöpteer.

2. PERSONEEL IN DIE SENTRALE KERKKANTOOR – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

2.1 Die Sinode neem met groot waardering kennis van die diens wat deur die personeel van die Publikasieafdeling gelewer word.

3. VERGADERINGS – Kennis geneem.

4. OPDRAGTE VAN SINODES

4.1 Opdragte voortvloeiend uit die lasgewing van die Pk. (KO bl. 133-136) – Kennis geneem.

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

(Reeds afgehandel, kyk KKS-verslag, HANDELINGE bl. 311, pt. 3.5.1)

4.1.1 Die Sinode wag die herformulering van die Pk. se lasgewing, sodat dit ook voorsiening vir die publisering van nie-spesifiek godsdienstige materiaal maak, van die KKS af.

4.2 Spesifieke opdragte deur die Sinode van 2004

4.2.1 “Kinderbybel” – opdrag steeds ondersoek (HANDELINGE 2004 bl. 398, pt. 4.2.1) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.2.1.1 Die Sinode besluit om die opdrag tot die uitgee van ’n “Kinderbybel” finaal te herroep en keur die versoek aan prof. Adendorff goed.

4.2.2 Praktiese riglyne vir Evangelisasie en Sending (HANDELINGE 2004 bl. 399, pt. 4.2.4) – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

4.2.2.1 Die Sinode neem met dank kennis van die verskyning van die betrokke riglyne.

4.2.2.2 Die Sinode moedig kerkrade aan om die handleidings op ’n deurlopende basis so effektief as moontlik aan te wend.

4.2.3 Uitbreiding van verbondsonderrigboeke

(HANDELINGE 2004 bl. 400, pt. 4.2.6) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.2.3.1 Die Sinode wag die pogings van die KJV en die Pk. af om doeltreffende losstaande materiaal vir die doeleindes van verbondsonderrig te voorsien.

4.2.4 Byvoeging van “rubrieke” oor uitgetrede en gestorwe leraars in die KERKJAARBOEK (HANDELINGE 2004 bl. 403, pt. 9.2.3.1) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.2.4.1 Die Sinode neem met dank kennis van die byvoeging van die rubrieke oor uitgetrede en gestorwe leraars in die KERKJAARBOEK.

4.2.5 Die Boodskapper in elektroniese formaat

(HANDELINGE 2004 bl. 405, pt. 9.5) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.2.5.1 Die Sinode neem met dank kennis van die beskikbaarheid van *Die Boodskapper* in elektroniese formaat.

4.2.6 Verskyning van KERKBOEK II (EREDIENSBOEK)

(HANDELINGE 2004 bl. 425) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.2.6.1 Die Sinode neem met dank kennis van die verskyning van die EREDIENSBOEK VIR DIE AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK.

4.2.7 Pk. mede-eindredakteurs: PSALMS EN GESANGE VIR DIE AP KERK (HANDELINGE 2004 bl. 434, pt. 7.6) – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.2.7.1 Die Sinode neem met dank kennis van die verskyning van PSALMS EN GESANGE VIR DIE AP KERK waaraan die Pk. saam met die KKM as mede-eindredakteurs meegewerk het.

5. VERSLAG OOR PUBLIKASIES

5.1 Sinodaal-goedgekeurde publikasies wat sedert Sinode 2004 verskyn het

5.1.1 DIE KERKORDE 2004 – Kennis geneem.

5.1.2 KERKJAARBOEK 2005, 2006 EN 2007 – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.1.2.1 Die Sinode bevestig dat hy die KERKJAARBOEK as ’n uiters belangrike publikasie beskou.

5.1.2.2 Die Sinode moedig almal wat by die produksie van die KERKJAARBOEK betrokke is (soos skrywers van dagstukkies, keurders, verskaffers van gegewens en die publikasiebeampte) tot hul uiterste bes aan om steeds van dié publikasie ’n besondere produk tot eer van die Here te maak.

5.1.2.3 Die Sinode versoek kerkrade en kolporteurs tot samewerking om die KERKJAARBOEK optimaal te versprei – binne én buite ons kerkverband.

5.1.2.4 Die Sinode betuig sy dankbaarheid dat die KERK- JAARBOEK goed verkoop en moedig ook die toekomstige aankoop, gebruik en lees daarvan by elke lidmaat aan.

5.1.2.5 Die Sinode doen 'n dringende beroep op skribas van gemeentes en ringe om betyds te reageer op die versoek om gegewens aan die Sentrale Kerkkantoor te stuur vir opname in die volgende jaar se Kerkjaarboek.

5.2 Verbondsonderrigpublikasies (leerboeke en lesgidse / handleidings) wat sedert Sinode 2004 verskyn het:

5.2.1 – 5.2.9 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.2.10 Die Sinode neem met dank kennis van die verbondsonderrigpublikasies (leerboeke en lesgidse / handleidings) wat sedert Sinode 2004 verskyn het.

5.3 Handleidings wat vanweë inhoudelike probleme in die leerboeke nie kon verskyn nie – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.3.1 Die Sinode wag die oplossing van die betrokke probleme en die verskyning van die betrokke handleidings af.

5.4 Ander publikasies wat sedert Sinode 2004 verskyn het

5.4.1 – 5.4.25 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.4.26 Die Sinode versoek die GKK om voorsiening te maak vir die moontlike uitbreiding van personeel in die Publikasie-afdeling.

5.5 Ander publikasies wat na verwagting voor die Sinode 2007 gaan verskyn

5.5.1 – 5.5.8 – Kennis geneem.

5.6 Diverse publikasies wat sedert Sinode 2004 verskyn het

5.6.1 – 5.6.7 – Kennis geneem.

5.7 Diverse verbondsonderrigpublikasies wat sedert Sinode 2004 verskyn het

5.7.1 – 5.7.5 – Kennis geneem.

5.8 Publikasies van buite (ander uitgewers) – Kennis geneem.

5.9 Pamflette

5.9.1 – 5.9.28 – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.9.29 Die Sinode vestig opnuut die aandag van kerkrade op die pamflette wat by die Boekwinkel beskikbaar is en moedig kerkrade aan om die pamflette optimaal te benut.

5.10 Engelse weergawe van SKRIFLIG OP KERK EN VOLK – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

5.10.1 Die Sinode neem met dank kennis veral teenoor prof. FAH van Staden en sy medewerkers vir die Engelse weergawe van SKRIFLIG OP KERK EN VOLK en keur goed dat die weergawe net op ons webwerf beskikbaar sal wees.

6. BEMARKING

6.1 Die bemerkingsfunksie in die Sentrale Kerkkantoor – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

6.1.1 Die Sinode bevestig die noodsaaklikheid en belangrikheid van bemarking en versoek die GKK om opnuut oorweging te skenk aan die skep van 'n pos van bemarker wat ons publikasies effektief ook na buite kan bemark.

6.2 Die Kolporteursstelsel – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

6.2.1 Die Sinode doen opnuut op die hele kerkverband 'n beroep om die kolporteursstelsel van harte te ondersteun sodat die literatuur van ons Kerk so effektief moontlik tuisgebring kan word.

6.2.2 Die Sinode versoek kerkrade wat nog nie oor die dienste van 'n kolporteur beskik nie, om ernstige oorweging aan die aanwysing van 'n kolporteur te gee.

6.2.3 Die Sinode spreek sy hartlike dank teenoor al die kolporteurs uit vir die besondere wyse waarop hulle die Kerk en Koninkryk dien, asook vir die gesindheid van hartlike samewerking met die Sentrale Kerkkantoor en Boekwinkel wat hulle aan die dag lê.

7. LIG IN DUISTERNIS-PRYS – Kennis geneem.

Ds. Van Staden wys die Sinode daarop dat daar mettertyd tydens die Sinode vermeldings van besonder publikasies gedoen sal word (kyk HANDELINGE bl. 342 pt. 123).

8. BEGROTING – Kennis geneem (Reeds afgehandel, kyk GKK-verslag, HANDELINGE bl. 321 pt. 16.5).

9. BESKRYWINGSPUNTE

9.1 Die Ring van Morgenzon: Reorganisering van kerkrade – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

9.1.1 Die beskrywingspunt is ontvanklik.

9.1.2 Die Sinode besluit dat kerkrade verkieslik in Mei of Junie moet reorganiseer, sodat die inligting wat vir die Kerkjaarboek deurgegee word, korrek is.

10. DANKBETUIGING – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

10.1 Die Sinode betuig sy dank teenoor:

10.1.1 Die lede van die Publikasiekommissie vir hul getrouheid in die werk van die Kommissie, hul harde arbeid in die keuring van publikasies en die nou-gesette wyse waarop 'n wakende oog oor die gehalte van ons publikasies gehou word.

10.1.2 Die hoof van die Afdeling Publikasies vir die bewake wyse waarop hy sy take behartig.

10.1.3 Die senior- en juniorpublikasiebeamptes in die Sentrale Kerkkantoor vir hulle noukeurige versorging van die publikasies.

10.1.4 Die Boekwinkelpersoneel wat met ywer ons publikasies hanteer van aflewering tot by verkoping en wat die tydwende vereffening van rekeninge met sorg hanteer.

10.1.5 Die Hoofklerk: Boekwinkel wat, by sy ander pligte, ook die rol van bemarker vervul.

10.1.6 Alle skrywers, voorlopige beoordelaars en keurders wat daartoe meewerk dat die standaard van ons publikasies hoog bly.

120. VERSLAG AAN DIE SINODE VAN 2007 OOR DIE BOODSKAPPER EN DIE JEUGBLAAIE
(BYLAE PK 1 – SAKELYS bl. 234)

Dr. HJ Smith, redakteur van *Die Boodskapper*, hou die verslag aan die Sinode voor.

1. **REDAKSIE VAN DIE BOODSKAPPER (DB)** – Kennis geneem.
2. **DIE JEUGBOODSKAPPERS** – Kennis geneem.
3. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
4. **VERGADERINGS** – Kennis geneem.
5. **AANTAL UITGAWES** – Kennis geneem.
6. **VERSPREIDING DB en die Jeugblaai: Mei 2004 – Mei 2007** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 6.1 Die Sinode spreek sy dankbaarheid uit dat die verspreiding van die amptelike blad van die kerkverband gestabiliseer en dié van die meegaande jeugblaai vermeerder het.
- 6.2 Die Sinode bevestig opnuut dat hy *DB* en die jeugblaai as uiters belangrike kommunikasie-middele sien waardeur kerknuus, maar ook inligting versprei word om lidmate op te bou en weerbaar te maak vir die geloofstryd in ons tyd. Die Sinode ag *Die Boodskapper* en die twee jeugblaai verder as belangrike middele vir die opbou van 'n gemeenskaplike etos in die kerkverband.
- 6.3 Die Sinode herhaal sy versoek tot kerkrade om noulettend toe te sien dat *DB* by elke besoekpunt tuis kom — verkieslik deur die wyksouderling of — diaken afgelewer, en dat eksemplare van die toepaslike jeugblaai gereeld binne die bereik van elke verbondskind gebring word.
- 6.4 Die Sinode bring dit onder die aandag van kerkrade dat 5 gratis eksemplare per uitgawe van *DB* beskikbaar is vir gemeentes wat daarom vra.

7. **VESTIGING VAN 'N LEESKULTUUR** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 7.1 Die Sinode roep kerkrade weereens met die grootste erns op om alles in hulle vermoë te doen om 'n lees kultuur by ons verbondsouers en -kinders te help vestig. Klem behoort gereeld gelê te word op die lees van ons kerklike tydskrifte en ander publikasies. Ouers behoort ook opgewek te word om hul kinders te stimuleer om die kerklike leesstof gereeld te lees en om elke maand gepaste gedeeltes uit die jeugblaai aan hulle kleuters voor te lees.
- 7.2 Die Sinode versoek predikante en ander persone wat die afkondigings by geleentheid van eredienste waarneem om op 'n gereelde grondslag spesifieke artikels, berigte, ensovoorts in *Die Boodskapper* deur middel van kernagtige inligting daarvoor pertinent onder die gemeente se aandag te bring, aangesien dié inligting die leeslus prikkel.

8. **KOSTE** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 8.1 Die Sinode spreek sy dankbaarheid uit teenoor die gemeentes wat hulle Boodskapperrekening so getrou betaal het. Die Sinode versoek kerkrade weer eens om hulle intekengeld getrou te vereffen.
- 8.2 Waar 'n kerkraad die Pk. kan oortuig dat hy werklik nie die verskuldigde bedrag kan bybring nie, bied die Sinode hom steeds die geleentheid om 'n bydrae na die beste van sy vermoë te maak. In so 'n geval besef kerkrade dan dat ander kerkrade hul intekening verder subsidieer en behoort die kerkraad hom daarvoor te beywer om, sodra dit enigsin moontlik word, ook die volle intekengeld te betaal.

9. **DANKWOORD** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 9.1 Die Sinode betuig sy hartlike dank teenoor die Redaksie en die Kernredaksie vir die werk wat gedoen is.
- 9.2 Die Sinode betuig sy hartlike dank teenoor ds. JB Trollip, ds. PB Müller, mev. JP van Lille en die medewerkers vir die kundige versorging van die jeugblaai.
- 9.3 Die Sinode betuig sy hartlike dank teenoor die Redaksiesekretaresse en die boekwinkelpersoneel vir hulle onmisbare bydrae tot die versorging, verpakking en versending van *Die Boodskapper* en die jeugblaai.
- 9.4 Die Sinode spreek sy hartlike dank uit teenoor alle ondersteuners van ons kerkblaai: lesers, skrywers, adverteerders, intekenaars en almal wat daartoe meewerk om van dié spreekbuise binne die AP Kerk 'n sukses te maak. Die Sinode spreek die bede uit dat die Here *DB* en die jeugblaai steeds vorentoe tot sy eer en tot opbou van die geloof sal gebruik.
- 9.5 Die Sinode betuig sy dank teenoor die Redakteur vir die standaard van redaksionele artikels en ander werk aan *Die Boodskapper* asook vir sy bydrae as Redakteur van die webwerf.

Hiermee is die verslag van die Publikasiekommissie afgehandel. Die Voorsitter bedank ds. Van Staden en dr. Smith vir die voorhou van die verslae aan die Sinode.

121. TWEDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING (TKM 2)
(BYLAE 10 – HANDELINGE bl. 379)

Ds. JSP de Villiers hou die verslag aan die Sinode voor.

1. **Personeel** – kennis geneem.

2. AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 2.1 Die tweede dag van die sinodesitting van die AP Kerk op Dinsdag 4 September is grotendeels in beslag geneem deur die reëlins wat die inherente werking van die kerk raak, soos die kerkorde, finansies en pensioenfondstreëlins. Die omvang van die begroting van die Sinode het sedert 1988 gegroei van R950 000,00 tot ongeveer R9 400 000,00 vir 2008. Die Sinode is dankbaar teenoor die Here vir die voorsiening van die finansiële middele wat nodig is vir die voortbestaan van ons kerkverband.

- 2.2 Die Sinode het met dankbaarheid kennis geneem van die werksaamhede van die Afrikaanse Protestantse Akademie wat as tersiêre inrigting sonder enige staatsubsidie funksioneer. Daar is tans 40 voorgraadse studente met hulle B.A.-graad besig en 10 teologiese studente met hulle B.Th.-graad.**
- 2.2.4 Die Sinode betuig sy dank en volle vertroue in die teologiese dosente vir hulle suiwer Skrifbeskouing, hulle onderskrywing en handhawing van die Belydenisskrifte, hulle hoë teologiese kennis, die hoë standaard van gereformeerde teologiese opleiding wat hulle die teologiese studente bied en die produk wat aan die kerkverband gelewer word as predikante.**
- 2.2.5 Die Sinode het dankbaar kennis geneem dat daar sedert die vorige Sinode in 2004, 18 studente aan die AP Akademie hulle studies suksesvol voltooi het, geleitimeer en beroepbaar gestel is. Nege predikante uit ander gereformeerde kerkverande is toegelaat en beroepbaar gestel.**

122. VERKIESING VAN LEDE VIR DIE RAAD VAN DIE AP AKADEMIE

Die Voorsitter versoek die Sinode om twee lede vir die Raad van die AP Akademie te kies uit die volgende genomineerdes:

Dr. HM Grobler, drs. J Bosman, CA Swanepoel, di. A Hough, J Jacobs, JC Janse van Vuuren, JL Schütte, A Swart, AE van den Berg, oudle. PA du Plessis, PJ Fouché en PJ Möller.

123. LIG IN DUISTERNIS EERVOLLE VERMELDINGS

Ds. AP Boshoff (Thabazimbi) oorhandig die *Lig in Duisternis* eervolle vermeldings aan:

1. Ds. GJ Hugo in kategorie 1 vir sy publikasie *DIE PROFEET JONA*; en
2. ds. DN van Zyl in kategorie 2 vir sy dagstukkies in die *KERKJAARBOEK* van Augustus 2006. Oudl. M Aucamp (Bloemfontein) neem die vermelding namens ds. Van Zyl in ontvangs.

124. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele afkondigings.

125. GROETEBODSKAPPE

1. AP Kerk Bethlehem

Baie groete en verrykende sinode. Ons bid vir leiding en wysheid in elke besluit wat u neem. "Aan die wat Hom vrees, het Hy spys gegee; Hy dink vir ewig aan sy verbond" (Ps. 111:5).

2. Ring van Olifantshoek

Dit is vir die Ring van Olifantshoek 'n godgegewe voorreg om te kan deel in die twintigjarige bestaan van ons kerkverband en ons groet u in die Naam van ons Here Jesus Christus, Heer en Hoof van die Kerk.

Die post-moderne tydsges met sy humanisties-vrysinnige inslag, wat helaas ook die kerklike denkklimaat as rigtinggewende faktor deursuur het, het die ontstaan van ons Kerk genoodsaak. Nieteenstaande die negatiewe etikettering van velerlei aard wat die AP Kerk steeds van liberale kant moet verduur en absorbeer, weet ons dat ons as behoudende gelowiges by 'n punt verkeer het waar ook ons eenvoudig

moes sê: "Hier staan ons, ons kan eenvoudig nie anders nie ...".

Die reformatoriese spreuk *Ecclesia reformata semper reformanda* (kerk van die reformasie altyd reformerend) is roekeloos uitgebuut sonder die lewensnoodsaaklike inagneming van die laaste deeltjie van die spreuk, nl. *ad fontes* (terug na die Bron toe – d.w.s. altyd reformerend terug na die onvervalste Heilige Skrif as enigste norm en maatstaf).

Die tragiese vrug van hierdie mens-gerigte, eksperimentele benadering waarteen ons moes (en steeds moet) weerstand bied, is vandag oral waarneembaar. Ons vier fees te midde van ernstige en substansiële kommer oor die negatiewe godsdienstige, kulturele en lewensbeskoulike veranderings wat gedurende hierdie afgelope aantal dekades onder ons volk plaasgevind het. Standpunte wat in die verlede onversoekenbaar was met die gees en doel van die reformasie, het so diep wortel geskied dat die kerk in sommige kringe selfs "hervorm" word na sekere denkrigtings en praktyke waarvan dit in die sestiende eeu hervorm en gesuiwer is. Die woord *reformanda* of hervorm, word misbruik om iets te verander bloot om die mens ter wille te wees sonder dat die Bybel as finale gesag erken word. Die Woord van God word nie meer "uitgelê" nie, maar bloot op verskillende wyses "geïnterpreteer". Die Skrifgehoorsaamheid wat voorvereiste vir 'n ware geloof is, is vervang deur 'n eie, subjektiewe ervaring van God en eie, morele gevoel van wat reg of verkeerd sou wees. Alle Bybelse sekerhede is vervang met onsekerhede. Die bestaan van enige absolute waarhede word ontken. Die kerk het glo sy "greep" op die mens verloor. En helaas moet daardie mens self met sy wetenskap bepaal of Christus uit 'n maagd gebore is en uit die dood opgestaan het en of die duiwel werklik bestaan of nie.

Daarteenoor wil die Afrikaanse Protestantse Kerk steeds staan en val by die onvervalste Woord van God met die Belydenisskrifte as gesaghebbende uitleg daarvan as enigste norm en maatstaf vir die inrigting van ons ganse bestaan. Met ons beste krag probeer ons soos ons gereformeerde vaders bou op die Skrif alleen, die genade van God alleen, die geloof alleen en Jesus Christus as die enigste Verlosser. Ten spyte hiervan daal die lidmaattal van ons kerkverband soos ook die van al die sg. tradisionele kerke en is kerklike meelewing en getroue uitlewing van die geloof 'n bron van kommer.

Redes vir hierdie kommerwekkende verskynsel is vanselfsprekend legio en verder ook debatteerbaar. Wat egter onbetwisbaar is, is die feit dat ons eie lidmate ook tot mindere of meerdere mate deur die heersende tydsgees beïnvloed word – 'n saak wat akuut-dringend deur ons aangespreek sal moet word as ons getrou wil bly aan ons roeping. 'n Kerk wat die onvervalste Skrifbeginsels getrou uitleef, sal altyd relevante kerk wees en bly. Daarvoor sorg ons hemelse Vader in die grootheid van sy genade. Die vraag wat egter aan ons opgedwing word en waarvan ons voortdurend moet rekenskap gee, is of ons self in ons kerkwees op voetsoolvlak die genade en geboorte aan God op so 'n wyse uitleef dat dit mense werklik aan die hart gryp na God se bedoeling. 'n Edele verlede en belydenis dat ons onverkort by die Skrif en Belydenisskrifte staan, maak dit nie 'n afgehandelde saak waarby ons kan terugsit nie. Ons sal nie alleen onvermoeid vir lidmate moet bly sê waarom ons bely soos ons bely nie. Ons sal ook noukeurig moet sorg dra dat dit altyd in ons kerkwees en gelowige-wees sigbaar is en wel op so 'n wyse dat die postmoderne mens die boodskap van God se almag en reddende genade in Christus Jesus duidelik te siene kry. En dit sal gedoen moet word sonder om die mens se sondige behoeftes die maatstaf te maak.

Die Skrifgeopenbaarde eer van God en eenheid en welsyn van sy kerk moet voorop staan en altyd gedien en bevorder word. Dan hou Hy self sy Kerk in stand. Christus het ons vooruit gewaarsku dat die tyd voor sy wederkoms 'n tyd van verwarring sal wees soos nooit vantevore nie. Tog sal die ware gelowiges oorleef en sal hulle deur sy krag kan volhard in wat reg is.

As ons dan by hierdie heuglike geleentheid wil roem, laat ons in selfontlediging en verootmoediging in die Here roem.

Die Ring van Olifantshoek dank God vir sy voorsienigheid en troue sorg in ons verlede en hede en vir die troos dat ons daarvan ook in die toekoms seker kan wees! Mag Hy self deur die almagswerking van sy Gees so beskik dat die Afrikaanse Protestantse Kerk altyd oor die geloofstrou en onderskeidingsvermoë sal beskik om tot by die wenpaal niks anders nie as Kerk van Jesus Christus te bly nie! Ons opregte bedes vergesel ons kerkverband op hierdie pad!

126. AANSOEK VIR REVISIE OP PT. 2.4.2: VERSLAG VAN DIE RAAD VAN TRUSTEES
(Kyk Verslag van die Raad van Trusteers)
(SAKELYS bl. 86; HANDELINGE bl. 326, pt. 2.4)

REVISIE NIE TOEGESTAAN NIE OMDAT HIERDIE NIE 'N BESLUIT VAN DIE SINODE WAS NIE, MAAR SLEGS KENNISNAME:

Dat besluit 2.4.2. geskrap word.

Motivering:

1. Hierdie besluit is baie onduidelik en oop vir verskillende interpretasies. Sommige van die interpretasies kan hoë koste-implikasies vir die Kuratorium en/of kerkrade hê.
2. Die tegniese berekening is, afhangend van wat bedoel word, baie moeilik en/of teoreties.

(Oudle. B Laubscher; TJ Volschenk)

REVISIE NIE TOEGESTAAN NIE OMDAT HIERDIE NIE BESLUIT VAN DIE SINODE WAS NIE, MAAR SLEGS KENNISNAME:

Hiermee versoek ek, WP (Paul) Murray, dat die volgende punte waarvan ons kennis geneem en goedgekeur het weer in hersiening (revisie) geneem word: pt. 2.4.2 en 2.4.3 van die verslag van die Raad van Trusteers.
(SAKELYS bl. 86)

Motivering:

2.4.1 Hoe kan die Raad van Trusteers somer self besluit om die pensioenfonds drasties te verander sonder dat die Sinode goedkeuring verleen? Dit sou beteken dat die volgende Raad van Trusteers ook weer die reg het om die pensioenfonds drasties te verander! Dit kan tog nie!

2.4.2 Die Raad van Trusteers doen die drastiese veranderinge en versoek die Sinode om die voordele te waarborg.

(Oudle. WP Murray; PW Prinsloo)

127. VERKIESING VAN LEDE VIR DIE RAAD VAN DIE AP AKADEMIE

Die Voorsitter versoek die Sinode om twee lede vir die Raad van die AP Akademie te kies uit die volgende genomineerdes:

Dr. HM Grobler, drs. CA Swanepoel, di. A Hough en A Swart.

128. AANDETE

Oudl. L Minnaar (Meyerton) doen 'n tafelgebed. Die Sinode verdaag om 18:00 vir aandete.

DERDE SITTINGSdag – WOENSDAG 5 SEPTEMBER 2007**AANDESSIE (Aandete tot dagsluiting)**

Ds. WA Burger (Heilbron) lei die voorsang.

129. RAADSLEDE VIR APA

Die Voorsitter kondig aan dat di. A Hough en A Swart verkies is as die twee lede namens die Sinode op die Raad van die AP Akademie.

130. VERSLAG: VERLOFKOMMISSIE**VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR:**

Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
SW Koekemoer	Oudl.	Hopetown	08:50-12:00	5
HJ van der Merwe	Oudl.	Naboomspruit	11:00-21:00	5-7
SJ Malherbe	Oudl.	Bainsvlei	13:00-21:00	5
PW Botha	Ds.	Reitz	08:00-21:00	6-7
JBR Jacobsz	Oudl.	Reitz	08:00-21:00	5-7
WM McAlpine	Oudl.	Tzaneen	08:00-21:00	5-7
PR Buitendag	Ds.	Koedoesrand	14:00-20:30	5
LJ Möller	Oudl.	Potgietersrus	08:00-21:00	7
WA van der Wal	Oudl.	Lydenburg	14:00-17:00	5
JA du Plessis	Oudl.	Hartbeespoort	08:00-21:00	6
JA Jacobs	Ds.	Bethlehem	13:00-18:00	6
JF du Toit	Ds.	Amajuba	15:30-21:00	5
AP Boshoff	Ds.	Thabazimbi	15:30-18:00	5
JWM Kruger	Oudl.	Kimberley–Die Kruis	08:00-21:00	5-7

VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR:

Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
FJ Schindehutte	Oudl.	Kroonstad	13:00-16:30	6
SA Roets jr.	Ds.	Buhrmannsdrif	18:00-20:30	5
JF van der Merwe	Ds.	Steynsburg	19:00-20:30	4
PW Prinsloo	Oudl.	Waterberg	13:00-18:30	6
WP Murray	Oudl.	Waterberg	13:00-18:30	6
CA van Rooyen	Oudl.	Delmas	19:00-21:00	4-6
GJ Naudé	Oudl.	Delmas	19:00-21:00	5

131. GOEDKEURING VAN DIE HANDELINGE

Ds. LD Pienaar hou die HANDELINGE (Eerste sittingsdag – vanaf aandete tot Tweede sittingsdag – tot aandete) voor. Die HANDELINGE word met enkele wysigings aanvaar.

132. AANKONDIGINGS

Die voorsitter doen enkele aankondigings.

133. DAGAFSLUITING

Ds. WA Burger (Heilbron) sluit die dag se sitting af met gebed en die Sinode verdaag om 19:34 sodat die tydelike kommissies kan vergader.

VIERDE SITTINGS DAG – DONDERDAG 6 SEPTEMBER 2007

OGGENDSESSIE (Oggendsessie tot teetyd)

Ds. DJ Malan (Biesiesvlei) lei die voorsang.

134. BIDSTOND

Oudl. A van Drimmelen (Strydenburg) lei die bidstond. Hy lees 1 Petrus 1:13-25 en beklemtoon enkele gedagtes vanuit vers 24-25. Geleentheid vir gebed word gegee, waarna hy 'n gebed doen. Die Sinode sing Gesang 276:1.

135. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings.

136. GELUKWENSE

1. AP Kerke Reivlo en Vryburg is vandag 20 jaar oud.
2. Ds. Jaco Groenewald is gekies vir die Springbok-jukskeispan.

137. VERSKONING

Die Sinode neem kennis dat oudl. DJ Kotzé (Derby) as gevolg van ongesteldheid, nie die Sinode sal kan bywoon nie.

138. STILTE: MOORD OP DR. VERWOERD 6 SEPTEMBER 1966

Na 'n versoek van ds. JA Jacobs (Bethlehem), reël die voorsitter 'n oomblik staande stilte ter herinnering aan die moord op dr. HF Verwoerd op 6 September 1966.

139. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (SAKELYS bl. 238)

Ds. WJA van Schalkwyk (Arnot/Hendrina) hou die verslag voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **VERGADERINGS** – Kennis geneem.
3. **SINODE OPDRAGTE 2004**
- 3.1 **Oortreding van die Gebooe** (HANDELINGE 2004 bl. 341) – Kennis geneem.
- 3.1.1 **Die kommissie antwoord soos volg:** – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 3.1.1.1 Die Sinode neem kennis van die kommissie se optrede.
- 3.1.1.2 Die Sinode versoek die SKK om, sodra die B-simbool aan films toegeken word, 'n amptelike skrywe aan al die plaaslike uitsaaiers te rig waarin hulle versoek word om hierdie simbool ook by hulle uitsendings aan te bring.
- 3.1.1.3 Die Sinode versoek die KKCE om, op gepaste tyd, 'n artikel in *Die Boodskapper* te plaas waarin die volgende sake gemeld word:
 - a. Lidmate word oor die betekenis van die B-simbool ingelig.
 - b. Lidmate word aangemoedig om skrywes aan die Uitsaai-owerheid te rig indien hulle van mening is dat 'n B-simbool aan 'n bepaalde film toegeken moes word.
 - c. Lidmate word versoek om skrywes te rig aan die plaaslike uitsaaiostasies waarin gevra word dat die B-simbool ook sal verskyn tydens beeld-

sending van programme en films op TV. Veral M-Net moet gevra word om die Naam van die Here te voeg by die lys van woorde wat deur die kykers uitgesny kan word.

- 3.2 **Oorkoms van lidmate na AP Kerk** (HANDELINGE 2004 bl. 410) – Kennis geneem.

- 3.2.1 **Toelatingsgesprek met lidmate van ander Gereformeerde kerke** – Kennis geneem.

- 3.2.2 **Die kommissie antwoord soos volg:** – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 3.2.2.1 Die Sinode keur die *Toelatingsgesprek* soos deur die KKCE opgestel in beginsel goed.

AMENDEMENT GOEDGEKEUR:

- 3.2.2.1.1 Die *Toelatingsgesprek* word verwys na die permanente Pk., KKCE, KKS, teologiese dosente en emeritus-dosente van die Akademie, vir die afhandeling van die publikasie.
- 3.2.2.1.2 Afgevaardigdes word versoek om voorstelle deur te gee aan die voorsitter van die KKCE.

(Di. A Hough; JL Schütte)

AANBEVELING KENNIS GENEEM:

- 3.2.2.2 Die Sinode besluit dat die *Toelatingsgesprek* met alle nuwe voornemende lidmate uit erkende kerke hanteer moet word.

AANBEVELING MET WYSIGING VERWYS NA KOMMISSIE VAN 3.2.2.1.1:

- 3.2.2.3 Die Sinode besluit om die publikasie *Ontmoet die Afrikaanse Protestantse Kerk* grondig te hersien en die *Toelatingsgesprek* daarin op te neem. Die volkseie karakter van die AP kerkverband en ons besluit rakende die 1983 Afrikaanse vertaling moet hierin duidelik uitgespel word. Die kommissie kan oordeel of dit een of twee publikasies moet wees.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 3.2.2.4 Die Sinode besluit dat elke persoon wat aansoek doen om lidmaatskap by 'n plaaslike AP Kerk eers die nuwe publikasie onder oë moet neem voordat die gesprek met die ouderlingeraad plaasvind. Die gesprek aan die hand van genoemde publikasie sal aan die ouderlingeraad duidelikheid gee of die aansoekers wel die beginsels van die AP kerkverband kan onderskryf.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 3.2.2.5 Die Sinode besluit dat kerkrade hul lidmaatskap-aansoekvorm so sal wysig dat nuwe aansoekers die inhoud van die nuwe publikasie met hul handtekening kan onderskryf.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

- 3.2.2.6 Die Sinode besluit om die volgende toevoeging by BYLAE 2 van die KERKORDEBOEK te maak:

“Persone wat uit ander gereformeerde kerke aanmeld vir opname in die plaaslike AP gemeente, ontmoet eers die ouderlingeraad (leraar of wyksouderling) met die oog op 'n

gesprek. Tydens hierdie gesprek word die nuwe publikasie hanteer. Na afloop van die gesprek onderteken die voornemende lidmate die *Lidmaatskap-aansoekvorm*."

140. KOLLEKTE WILLIE LUBBE TEOLOGIESE STUDIEFONDS

Die Voorsitter gee geleentheid vir die opneem van 'n kollekte vir die Willie Lubbe Teologiese Studiefonds.

141. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (Vervolg) (SAKELYS bl. 263)

4. BESKRYWINGSPUNTE

4.1 Beskrywingspunt ontvang vanaf die predikante-konferensie – Kennis geneem.

4.1.1 Die kommissie antwoord soos volg: – Kennis geneem.

AANBEVELING NIE ONTVANKLIK NIE EN WORD SLEGS VAN KENNIS GENEEM AANGESIEN DIE PREDIKANTE-KONFERENSIE NIE 'N BESKRYWINGSPUNT KAN INSTUUR NIE:

4.1.1.1 Die Sinode vereenselwig hom met die verslag van die KKCE.

4.1.1.2 Die Sinode spreek sy kommer uit oor die invloed van die post-modernisme binne die AP kerke.

4.1.1.3 Die Sinode versoek kerkrade om die beginsels wat in hierdie stuk vervat is te bestudeer, om sodoen- de te bepaal wat die stand van sake in die eie gemeente is.

4.1.1.4 Die Sinode versoek ouderlingrade om ernstig aandag te gee aan die suiwerheid van die leer in hul plaaslike gemeente.

4.1.1.5 Die Sinode versoek alle kerkrade en lidmate om ernstig voorbidding te doen vir die suiwer voort- bestaan van die AP kerke in Suid-Afrika, veral as daaraan gedink word dat die Satan en die wêreld alles in hul vermoë doen om die kerk van die Here ten gronde te rig.

4.1.1.6 Aangesien persoonlike visitasie deur die ring by elke gemeente in die ringsressort 'n sinodebesluit is, versoek die Sinode ringe om by die volgende visitasiegeleentheid aandag te gee aan die volgende sake: 15%-bydrae, toelating tot die nagmaal, toelating van nuwe lidmate, leersuiwerheid, handha- wing van sinodebesluite, toepassing van die Kerk- orde, onderwys, ensovoorts.

4.1.1.7 Die Sinode besluit om artikel 10.2 van die Kerkorde uit te brei met die volgende:

Punt 10.2 word 10.2.1

10.2.2

Indien dit onder die aandag van die Kuratorium kom dat 'n predikant in leer dwaal, bring hy dit onder die aandag van die betrokke ouderlingeraad dat hulle die nadelige gerug moet ondersoek.

10.2.3

In die geval waar substansie in 'n leerklag teen die be- dienaar van die Woord deur sy ouderlingeraad bevind is, word die Kuratorium versoek om in adviserende hoe- danigheid die ondersoek deur die ring by te woon.

4.1.1.7.1 Motivering – Kennis geneem.

4.1.1.8 Die Sinode besluit om die volgende toevoeging by art. 56 te maak: Indien substansie bevind word, word dadelik 'n datum vasgestel vir die gesamen- like ondersoek saam met die ouderlingeraad en Kuratorium (art. 10.2.3).

4.2 Ring van Middelburg: Lidmaatskap – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.2.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt aangesien die inhoud reeds by die Toelatings- gesprek bygewerk is.

142. WILLIE LUBBE TEOLOGIESE STUDIEFONDS

Die Voorsitter kondig met dank aan dat die bedrag van R8 116,50 ingesamel is vir die Willie Lubbe Teologiese Studie- fonds.

143. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (Vervolg) (SAKELYS bl. 269)

4.3 Ring van Steynsburg: Kompetisies – Kennis geneem.

4.3.1 Reaksie van kommissie – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

4.3.1.1 Die Sinode dring ernstig by kerkrade aan om toe te sien dat in alle fondsinsamelings en kompetisies die wenners nie deur geluk bepaal word nie en wys kerkrade op die tugwaardigheid van sulke optrede.

4.3.1.2 Die Sinode versoek ringe om kerkrade wat nie aan hierdie besluit gehoor gee nie, ernstig aan te spreek.

4.4 Ring van Kimberley: Halaal-kosse – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.4.1 Die Sinode neem kennis dat die saak oor die eet van Halaal-kosse nie weer kan dien nie. Daar moes 'n beswaarskrif ingedien gewees het.

4.5 Ring van Steynsburg: Teraardebestelling / verassing – Kennis geneem.

4.6 Ring van Germiston – Kennis geneem.

4.6.1 Die kommissie antwoord soos volg – Kennis geneem. (SAKELYS bl. 272-281)

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR (bl. 281):

4.6.1 Die beskrywingspunte van Germiston en Steynsburg is formeel ontvanklik, aangesien 'n Sinode nog geen besliste uitspraak oor die saak gegee het nie.

144. PERSONEELVERANDERING

Ds. PG Stans (Kathu) hou die verslag voor:

1. NUWE PERSONEEL KENNIS GENEEM:

Oudl. JJ Botha (Paul Roux)

2. PERSONEELWISSELING KENNIS GENEEM:

Oudl. NH van der Walt (Sanddrift) vervang oudl. APS Brits

Oudl. JJ Maritz (Tuinplaas) vervang oudl. WM Wilken

Oudl. PJC Steenkamp (Naboomspruit) vervang oudl. HJ van der Merwe

Oudl. HG Lambooy (Marble Hall) vervang oudl. EJ Genis

Oudl. JL Swanepoel (Heilbron) vervang oudl. B Laubscher

Oudl. FWG Odendaal (Frankfort) vervang oudl. PJS Marx

Oudl. IS Steyn (Frankfort) vervang oudl. AP Graaff

Oudl. G Horn (Pietersburg) vervang oudl. HJF Vercueil

145. TEET YD

Die vergadering verdaag om 10:30 vir tee.

VIERDE SITTINGS DAG – DONDERDAG 6 SEPTEMBER 2007**TWEEDE SESSIE (Teetyd tot middagete)**

Ds. JC Gericke (Potchefstroom) lei die voorsang.

146. VERWELKOMING PROF. WJG LUBBE

Die Voorsitter verwelkom prof. WJG Lubbe en sy eggenote in die Sinode. Prof. Lubbe spreek die Sinode toe. Hy gee sy hartlike gelukwense met die twintigjarige bestaan van die AP Kerke, bedank die Sinode vir 'n spreekbeurt en bid die seën van die Here toe op die werksaamhede van die Sinode.

147. VERSKONING

Die Sinode neem kennis van die verskoning van die ouderlinge-afgevaardigdes van AP Kerk Bethal-Moedergemeente vanweë siekte.

148. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (Vervolg) (SAKELYS bl. 281)**AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.2 Die Sinode neem kennis van die beskryingspunte.****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.3 Hierdie rapport word onderskrif;**

Die volgende afgevaardigdes versoek dat hulle teenstem aangeteken word:

Ds. J Bosman, prof. JAE Adendorff, ds. JH Theron, oudle. LJ Möller, PJ Malan, SPS Jordaan, ds. JJ Venter, oudle. J Koch, JHP Harmse, ds. J Trollip, oudl. L Minnaar, di. JH van Vuuren, JA Jacobs, WJ Malan, drs. CA Swanepoel, oudl. S van Schalkwyk, oudl. BJ Schoeman, oudl. GJ du Plessis.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:**4.6.4 Begrafnis was in die Ou en Nuwe Testamentiese tyd die gebruik en is steeds 'n goeie metode om die liggame van ontslape Christene weg te lê;****AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:****4.6.5 Begrafnis is die Christelike en die gereformeerde tradisie;****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.6 Begrafnis is in ooreenstemming met die pragtige simboliek van die Bybel van die saadkorrel (die aardse liggaam) wat gesaai word en waaruit die halm (opstandingsliggaam) kom;****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.7 Die Sinode wys lidmate op die geweldige terapeutiese waarde van 'n begrafnis teenoor verassing;****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.8 Daar is nie aangetoon dat verassing in stryd met die Bybel is nie. In die Skrif is daar 'n geval waar lykverbranding selfs deur die Here voorgeskryf is in 'n bepaalde situasie (Kyk SAKELYS bl. 274, pt. 6.4);****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.9 Dis nie in stryd met die Skrif om te midde van veranderde omstandighede veranderde gebruike, wat nie in stryd met die Bybel is nie, toe te pas nie;****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.10 Die Sinode oordeel in die lig van die Skrif dat verassing nie in stryd met die Bybel is nie;****AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:****4.6.11 By die beginsel wat in pt. 4.6.10 vervat is, kom die praktiese standpunt: Wanpraktieke wat tans in begraaf-**

plase aan die orde van die dag is, asook die gevare wat besoeke aan begraafplase meebring, laat die kerk begrip hê vir die keuse van verassing. Verder is dit nie bloot pragmaties om higiëniese implikasies en gevare van besoedeling, grafskending, diefstal van grafte, ensovoorts in berekening te bring nie, maar blyke van verantwoordelike optrede;

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:**4.6.12 Dit staan lidmate van AP kerke vry om te kies tussen begrafnis of verassing. Lidmate wat oor hierdie saak van mekaar verskil, moet mekaar in liefde verdra.****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.13 Kerkrade en predikante moet nie in die weg van die keuse van hul lidmate (oor begrawe of veras te word) staan nie;****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.14 Ongeag of 'n lidmaat se liggaam na sy dood begrawe of veras word, betaam dit ons as kinders van die Here om alles in afhanklikheid van Hom, tot sy eer en in liefde en gehoorsaamheid aan Hom te doen;****AANBEVELING GOEDGEKEUR:****4.6.15 Die Sinode vind dit goed indien Kerkrade op hul terreine mure van herinnering aanbring waarin vakies (nisse) is om die as van geliefdes in te bewaar.****VOORSTELLE GOEDGEKEUR:**

Die Sinode besluit dat:

1. Geen enkele manier van lykbesorging vir die almagtige God 'n struikelblok is om gestorwenes uit die dood uit op te wek met die opstandingsdag nie.
2. Om gestorwenes te begrawe, is by uitstek die praktyk wat in die Heilige Skrif gevolg word; soveel te meer, gesien die heilsweldade van ons Verlosser Jesus Christus.
3. Geen argumente of oorweginge dwing gelowiges om af te wyk van die gebruik om begrawe te word nie.

VOORSTEL NIE GOEDGEKEUR NIE:

Die Sinode besluit dat:

4. Lidmate aangemoedig word om, as deel van hulle Christelike roeping om getuies te wees, te bly kies vir begrafnis as manier van lykbesorging.

(Ds. J Bosman; prof. JAE Adendorff)

149. VERSOEK TOT REVISIE: PT 4.6.9 VAN DIE VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (SAKELYS bl. 281; HANDELINGE bl. 347)**VERSOEK TOT REVISIE NIE GOEDGEKEUR NIE:**

Die Sinode word versoek om oor die besluit te herbesin aangesien dit die kerk oopstel vir dinge soos Sondag-sport, vroue in die amp en ander sake.

(Ds. AJ Kruger; prof. JAE Adendorff)

150. VERSLAG: KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (Vervolg) (SAKELYS bl. 281)**4.7 Ring van Moot-Sentraal – Kennis geneem.**

4.7.1 Die kommissie antwoord soos volg: – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR

4.7.1.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt.

4.8 Ring van Moot-Sentraal – Kennis geneem.

4.8.1 Die kommissie antwoord soos volg: – Kennis geneem.

4.8.2 Die kommissie merk soos volg op: – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.8.2.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt van die Ring van Moot-Sentraal.

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

4.8.2.2 Die Sinode spreek hom ten sterkste uit teen 'n "huwelik" tussen persone van dieselfde geslag.*

* (Opmerking van die Sinode: hierdie deel van die verslag handel nie oor homoseksualisme nie).

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.8.2.3 Die Sinode besluit dat in die lig van die bepalings van die "Civil Union Act", van Wet 17 van 2006, die AP Kerke hulself hoegenaamd nie kan assosieer met die bepalings van die "Civil Union Act" nie en dat ons derhalwe nie ingevolge art. 5(1) van gemelde Wet 'n aansoek aan die Minister van Binnelandse Sake sal rig om benoem te word as 'n godsdienstige organisasie wat huwelike ingevolge gemelde Wet tussen persone van dieselfde geslag kan voltrek nie.

4.9 Ring van Newcastle – Subtiele dwaalleringe en dwaalleraars – Kennis geneem.

4.9.1 Die kommissie reageer soos volg: – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

4.9.1.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt van die Ring van Newcastle.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

4.9.1.2 Die Sinode versoek die Pk. om 'n reeks artikels in *Die Boodskapper* te laat verskyn waarin die dwaalstandpunte van verskeie populêre skrywers uitgewys word.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

4.9.1.3 Die Sinode versoek die Publikasiekommissie om artikels in *Die Boodskapper* te laat verskyn waarin lidmate ingelig word oor die leer van die Metodisme. Die geskiedkundige rol wat Skotse predikante soos Andrew Murray ten opsigte van die gesonde leer in ons kerke gespeel het, moet ook aangespreek word.

(Oudle. FH Pauw; M Aucamp)

5. BESWAARSKRIFTE

5.1 AP Kerk Brandfort en ds. Jooste – Kennis geneem.

5.1.1 Die kommissie merk soos volg op – Kennis geneem.

5.1.2 Die kommissie antwoord soos volg op die beswaarskrif: – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

5.1.2.1 Die Sinode besluit: Die beswaarskrif slaag nie.

5.1.2.2 Die Sinode volstaan met die besluit van Sinode 2004 rakende die Credo.

5.1.2.3 Die Sinode vereenselwig hom met die inhoud van die kommissie se verweer teen die beswaarskrif.

6. KERKLIKE HUWELIKSBEVESTIGING – Staam oor.

Hierdie saak is verwys na die TKKS en TKKCE

(Kyk ook KKS-verslag, HANDELINGE bl. 311, pt. 4 en TKKS-verslag, HANDELINGE bl. 349, pt. 2.2)

7. BEGROTING – Kennis geneem

(Reeds goedgekeur, kyk GKK-verslag, HANDELINGE bl. 321, pt. 16.5)

8. SLOT – Kennis geneem.

BYLAE KKCE 1 – Kennis geneem

(Kyk ook KKCE-verslag, HANDELINGE bl. 348, pt. 6).

Hiermee is die verslag van die KKCE afgehandel. Die Voorsitter bedank ds. Van Schalwyk vir die voorhou van die verslag aan die Sinode.

**151. DERDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIA-SKAKELING (TKM 3)
(BYLAE 11 – HANDELINGE bl. 308)**

Ds. A Boshoff (Leonardville) dra die verslag voor.

1. Personeel – Kennis geneem.

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR VIR VRYSTELLING AAN DIE MEDIA:

2.1 Die Sinode het klem gelê op die kosbaarheid van argiefstukke en 'n beroep gedoen op gemeentes om dit te bewaar. Daar is ook op gepaste wyse meeewing betoon met die naasbestaendes van 10 leraars wat sedert die vorige Sinode oorlede is.

2.2 Die Sinode beskou die jeug steeds as kosbare pèrels en moedig kerkrade aan om ouers te wys op hulle verbondspil om kinders te onderrig, bloot te stel aan kerkkampe en 'n voorbeeld vir hulle te wees in Christelike lewenswandel.

2.3 Die AP Kerk is dankbaar en trots op 'n eie sangbundel, PSALMS EN GESANGE VIR DIE AP KERK. Die bundel het al 'n herdruk beleef en is met groot entoesiasme ontvang en in al ons gemeentes word hartlik daaruit gesing.

2.4 Die kerkverband se amptelike blad, *Die Boodskapper*, is in elektroniese formaat per e-pos beskikbaar. Daar het verskeie nuwe publikasies verskyn by *Lig in Duisternis Uitgewers*. Die publikasies is van hoogstaande gehalte.

2.5 Tydens die Sinode het *Lig in Duisternis-Uitgewers* twee eervolle vermeldings toegeken aan uitstaande publikasies in twee verskillende kategorieë. Ds. GJ Hugo het 'n eervolle vermelding in kategorie 1 (boeke) ontvang vir sy boek *DIE PROFEET JONA*. Ds. DN van Zyl het 'n eervolle vermelding in kategorie 2 (artikels en dagstukkies) ontvang vir dagstukkies oor die boek *Job* wat hy geskryf het vir *DIE KERKJAARBOEK 2006*.

2.6 Die Sinode wil kerkrade daarop wys dat hulle 'n verantwoordelikheid het om Christelik-volkseie onderwys te bevorder. Hierdie verantwoordelikheid lê veral op drie terreine: toerusting van ouers oor wat Christelik-volkseie onderwys behels, inligting aan ouers oor die huidige stand van sake in die onderwys en die motivering van ouers om die primêre verantwoordelikheid vir die Christelik-volkseie onderwys van hulle kinders te dra.

152. NOMINASIES OUDERLINGE VIR GKK

Die Voorsitter versoek die vergadering om nominasies in te dien vir vier ouderlinge wat op die GKK moet dien.

153. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings.

154. TAFELGEBED

Ds. JWW Hanekom (Migdal) doen die tafelgebed waarna die vergadering om 13:00 vir ete verdaag.

VIERDE SITTINGS DAG – DONDERDAG 6 SEPTEMBER 2007

DERDE SESSIE (Middagete tot teetyd)

Oudl. GM Strydom (Vrede) lei die voorsang.

155. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings.

156. VERKIESING VAN GKK-LEDE

Die Voorsitter versoek die Sinode om vanuit die volgende genomineerdes vier ouderlinge te kies om op die GKK te dien: Oudle. JH Bakkes, JLCE de Jager, AF de Necker, H de W Lategan, PJ Fouché, MJ Greyling, BC Horn, HR Lemmer, PJ Louw, FH Pauw, BJ Schoeman, HK Theron, DG van der Merwe, S van Schalkwyk.

157. VERSLAG: VERLOFKOMMISSIE

VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR:

Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
LJ Erasmus	Oudl.	Vryheid	14:00-16:30	6
LJ van Wyk	Ds.	Delareyville	19:00-21:00	5
G Venter	Ds.	Richardsbaai	08:00-12:00	6
GP Visser	Ds.	Olifantshoek	18:00-21:00	5-7
JFJ Pretorius I	Oudl.	Olifantshoek	18:00-21:00	5-7
JFJ Pretorius II	Oudl.	Olifantshoek	18:00-21:00	5-7
PW Prinsloo	Oudl.	Waterberg	08:00-21:00	6-7
JA de Beer	Ds.	Pretoria-Oos	08:00-14:00	7
AP Boshoff	Ds.	Thabazimbi	13:30-16:00	6
CL Trytsman	Oudl.	Winburg	13:00-21:00	6-7
P Grobler	Oudl.	Koedoesrand	08:00-21:00	6-7

158. VERSOEK – INLIGTING RAAD VAN TRUSTEES

VERSOEK TOEGESTAAN:

'n Versoek word gerig om die Sinode in te lig oor die gevolge wat aanbeveling 2.4.2 (Verslag van die Raad van Trusteas GKK3 Bylae – Handeling bl. 326) op die gemeentes as werkgewers sal hê.

Die bedoeling is nie om die saak vir bespreking oop te stel nie, maar slegs om inligting te verstrek ten einde enige twyfel uit die weg te ruim.

(Oudle. S van Schalkwyk; WP Murray)

Die Voorsitter versoek oudl. Paul Fouché om inligting aan die vergadering te verskaf. Oudl. Fouché verduidelik dat die Sinode kennis geneem het daarvan dat die kerke in kerkverband verantwoordelik is vir die waarborg aan lede ouer as 50.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Die Sinode versoek die GKK om te beplan vir moontlike pensioenlaste waar gemeentes fondse nodig het om die waarborg aan lede bo 50 te verskaf.

(Di. A Hough; JL Schütte)

159. EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (TKKS 1) (BYLAE 12 – HANDELINGE bl. 380)

Ds. JL Schütte (Namakwaland) hou die verslag aan die Sinode voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.

2. **OPDRAG**

2.1 **KKS VERSLAG 5.4 RING VAN OUTJO: WYSIGING VAN KO ART. 3** – Kennis geneem.

Hierdie saak is na die TKKS verwys (Kyk KKS-verslag HANDELINGE bl. 312, pt. 5.4)

AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

2.1.1. Die Sinode besluit dat die gemeentes in Namibië kan voortgaan met die registrasie van die kerk soos omstandighede vereis.

2.1.2. Die Sinode besluit dat die gemeentes in Namibië art. 3.2 soos volg mag wysig:

“3.2 Enige persoon wat die saligmakende geloof in Christus het (Rom. 10:9-10) en wat die belydenis en leer van die Afrikaanse Protestantse kerke in kerkverband onderskryf, kan saam met hulle kinders lidmaatskap van 'n n plaaslike kerk (gemeente) verkry.”

2.1.3. Die Sinode besluit dat die gemeentes in Namibië enige ander Kerkorde-artikels kan wysig indien dit van hulle vereis word.

2.2 VERSLAE: KKS pt. 4 bl. 44; KKCE pt. 6 bl. 291 - 298 – Kerklike Huweliksbevestiging – Kennis geneem.

Hierdie saak is deur die Sinode verwys na die TKKS en TKKCE (KKS-verslag HANDELINGE bl. 311, pt.4; KKCE-verslag bl. 348, pt. 6).

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

2.2.1 Die Sinode besluit dat die hele saak van “kerklike verbintenisse” na die PKKS en SKK verwys word om die saak te ondersoek en 'n regsmenting in te win.

2.2.2 Die Sinode besluit die SKK moet in sy gesprekke met ander kerke die saak bespreek, sodat daar gepoog word om as kerke 'n gesamentlike getuieis teenoor die betrokke mediese en pensioenfondse te lewer.

2.3 VERSLAE KKS pt. 5.2; KUR pt. 17.1; KKCE pt. 4.1.1.7 - Wysigings artikel 10 – Kennis geneem.

Hierdie saak is deur die Sinode verwys na die TKKS (Kyk KKS-verslag HANDELINGE bl. 311, pt. 5.2; en Kuratorium-verslag HANDELINGE bl. bl. 323, pt. 17.1).

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

2.3.1 Die Sinode verwys al die voorgestelde wysigings aan artikel 10 na die permanente KKS.

2.4 ANDER SAKE DEUR SINODE VERWYS – Kennis geneem.

AANBEVELING GOEDGEKEUR:

2.4.1. Die Sinode besluit dat al die sake wat na die TKKS verwys is, maar nie afgehandel kon word nie, na die permanente KKS verwys word.

Die Ondervoorsitter rig 'n versoek dat die TKKS moet probeer uitsluitel gee oor twee sake wat na hulle verwys is, nl. die wysiging van art. 19.2

(KKS-verslag HANDELINGE bl. 316, pt. 8.2) en die wysiging van Ordereel 19 (KKS-verslag HANDELINGE bl. 314, pt. 5.13). (Kyk ook BYLAE 19 – HANDELINGE bl. 388 pt. 21. en 2.2).

160. ONDERTEKENINGSVORMS

Die ondertekeningvorms vir die mediese en pensioenfondse (BYLAE KUR 2, SAKELYS bl. 178) soos goedgekeur deur die Sinode (Kyk Kuratorium-verslag HANDELINGE bl. 323, pt. 18.2) word uitgedeel aan die betrokke predikante om te teken en in te handig volgens besluit van die Sinode. (Kyk Kuratorium-verslag, HANDELINGE bl. 323, pt. 18.3).

161. EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG (TKJV 1) (BYLAE 13 – HANDELINGE bl. 381)

Dr. JH Ellis (Tygerberg) hou die verslag voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **OPDRAG** – Kennis geneem.

3. AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGINGS:

3.1 Die sinode keur die hersiene studiestuk (SAKELYS BYLAE KJV 1, bl. 214): WAAROM IS ONS IN DIE AP KERK? met wysigings goed.

162. EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING (TKOO 1) (BYLAE 14 – HANDELINGE bl. 384)

Ds. JB Trollip (Jeffreysbaai) dra die verslag voor.

1. **PERSONEEL** – Kennis geneem.
2. **OPDRAG** – Kennis geneem

3. AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGINGS:

3.1 Plaaslike gemeentes:

3.1.1 Die Sinode beveel baie sterk aan dat die publikasie: JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK I & II in elke gemeente so spoedig moontlik geïmplementeer word.

3.1.2 Die Sinode vestig kerkrade se aandag daarop dat die volgende besluit in 1993 geneem is: "Sending-kommissie: die roeping van onse Here Jesus Christus, die Koning van ons Kerk, is onontkombaar. Om waarlik Kerk van die Here te kan wees, moet hierdie roeping daadwerklik gehoorsaam word deur alle lidmate en kerkrade. Ons durf nie ons gewetens probeer sus met die bestaan van 'n sinodale kommissie of ons primêre verantwoordelikheid in hierdie opsig probeer verplaas na 'n sinodale kommissie nie. Derhalwe word die Sinodale Kommissie vir Sending en Evangelisasie ontbind en iedere ouderlingeraad in die kerkverband ernstig opgeroep om afsonderlik en gesamentlik sending- en evangelisasie-aksies te inisieer terwyl die SKK gelas word om:

- i waar moontlik te help om sodanige aksies te koördineer;
- ii. waar nodig in die naam van die Kerk skakeling met die owerheid of owerhede te behartig; en
- iii. toe te sien dat op elke sinode verslag gedoen word van die stand van sending en evangelisasie in die AP kerkverband." (HANDELINGE 1993 bl. 281, pt. 4)

3.1.3 Die Sinode verwys die boek NINE MARKS OF A HEALTHY CHURCH van Mark Dever na die Publikasie-kommissie om oorweging daaraan te skenk vir die verspreiding daarvan aan die gemeentes.

3.1.4 Die Sinode beveel baie sterk aan dat die "CD" van die referaat van drs. CA Swanepoel deur gemeentes aangeskaf sal word om aanbiedinge te vergemaklik.

3.1.5 Die Sinode moedig gemeentes aan om erns te maak met gesinsbediening. In die verband word die volgende aan die hand gedoen:

1. Gesinsverrykingskampe;
2. Gesinsfokus tydens wyksbyeenkomste;
3. Ouerleidingsgroepe;
4. Toerustingskursusse vir ouers;
5. Die integrasie en koördinering van verbonds-onderdig, preke en Bybelstudie sodat gesinne gesamentlik en sistematies deur die Bybel werk.

3.2 Breër kerkverband

3.2.1 Die Sinode versoek die AP Akademie om die vestiging van 'n kinder- en gesinsleidingskliniek aan die APA te ondersoek, waarheen gesinne met gesinsspanning verwys kan word.

3.2.2 Die Sinode dra dit aan die Kuratorium op om met inagneming van drs. Swanepoel se voorstelle, die volgende predikantekonferensies te reël op so 'n wyse dat die onderlinge samewerking in ons gemeentes beter beslag kan kry.

3.2.3 Die Sinode dra dit aan die SKK op om in die gekose temas van die predikantekonferensies veral aandag te gee aan hoe ons saam ons gemeentes en gesinne geestelik kan laat groei.

3.2.4 Die Sinode dra dit aan die redakteur van *Die Boodskapper* op om, in samewerking met die opdrag aan die Kuratorium, die gekose temas by pt. 3.2.3 reg deur die bepaalde jaar lewend te hou.

3.2.5 Die Sinode dra dit aan ringe op om die vrug van die samesprekings by die jaarlikse predikantekonferensie indringend op ringsvlak te bespreek en veral die ouderlinge op hierdie vlak te betrek.

3.2.6 Die Sinode dra dit aan gemeentes op om ag te slaan op die gekose temas vir elke jaar en in samewerking met die predikantekonferensies, ringsbyeenkomste en artikels in *Die Boodskapper*, die voortdurende reformatie in die gemeente deur die krag van God se Gees te dien.

3.3 Die Sinode vestig dringend die aandag van gemeentes op die weergawe van hierdie wenke in die notule, asook BYLAE 1 en 2 van die KOO-verslag (SAKELYS bl. 224-226).

3.4 Die Sinode versoek die Pk. om die moontlikheid te ondersoek om die artikels van dr. SD Nel in *Die Boodskapper* aangaande die gesin, in boekvorm te laat verskyn.

3.5 Die Sinode versoek die Pk. om die VCHO se pamflette aangaande die onderwys soos weergegee in BYLAE 1 en 2 van die KOO-verslag (SAKELYS bl. 225) in hulle voorraad op te neem vir verspreiding.

4. Slot – Kennis geneem.

163. VERKIESING VAN OUDERLINGE VIR DIE GKK

Die Voorster versoek die vergadering om vier ouderlinge vanuit die volgende genomineerde ouderlinge te kies om op die GKK te dien:

Oudle. JLCE de Jager, PJ Fouché, MJ Greyling, HR Lemmer, HK Theron, S van Schalkwyk.

164. EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR FINANSIES (TFK 1) (BYLAE 15 – HANDELINGE bl. 385)

1. **Personeel** – Kennis geneem.

2. **Vergaderings** – Kennis geneem.

3. **Sake** – Kennis geneem.

165. APPÈL DR. JP BEZUIDENHOUT (BAINSVLEI)

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

(Kyk ook KKS-verslag HANDELINGE bl. 315, pt. 7)

Die Sinode verwys die appèl van dr. JP Bezuidenhout wat hy reeds in November 2004 ingedien het, en intussen weggeraak het en nie op die Sinode 2007 kon dien nie, na die Permanente KKS vir hantering.

166. VIERDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING (TKM 4) (BYLAE 16 – HANDELINGE bl. 385; vgl. ook HANDELINGE bl. 352, pt. 172)

Ds. JSP de Villiers (Schweizer-Reneke) hou die verslag aan die Sinode voor.

1. Personeel – Kennis geneem.

2. AANBEVELINGS GOEDGEKEUR VIR VRYSTELLING AAN DIE MEDIA

- 2.1** Die Sinode versoek uitsaaiers om die B-simbool, wat aangebring word waar die Naam van die Here gelaster word, ook by hulle uitsendings aan te bring. Die Kommissie vir Kerkleer en Christelike Etiek sal 'n artikel in Die Boodskapper plaas waarin lidmate ingelig word oor die betekenis van die B-simbool. Lidmate word aangemoedig om skrywes aan die Uitsaai-owerheid te rig indien hulle van mening is dat 'n B-simbool aan 'n bepaalde film toegeken moes word. Lidmate word versoek om skrywes te rig aan die plaaslike uitsaaiostasies waarin gevra word dat die B-simbool ook sal verskyn tydens beeldsending van programme en films op TV. Veral M-Net word gevra om die Naam van die Here te voeg by die lys van woorde wat deur die kykers uitgesny kan word.
- 2.2** Die Sinode spreek hom ten sterkste uit teen 'n "huwelik" tussen persone van dieselfde geslag.
- 2.3** Die Sinode besluit dat in die lig van die bepalings van die "Civil Union Act", van Wet 17 van 2006, die AP kerke hulself hoegenaamd nie kan assosieer met die bepalings van die "Civil Union Act" nie en dat ons derhalwe nie ingevolge art. 5(1) van gemelde Wet 'n aansoek aan die Minister van Binnelandse Sake sal rig om benoem te word as 'n godsdienstige organisasie wat huwelike ingevolge gemelde Wet tussen persone van dieselfde geslag kan voltrek nie.
- 2.4** Die FAH van Staden Biblioteek van die Afrikaanse Protestantse Akademie is die grootste private tersiële biblioteek in die RSA. Daar is tans ongeveer 92 000 publikasies in die biblioteek. 'n Groot hoeveelheid hoofsaaklik teologiese tydskrifte word ook gehuisves, wat veral waardevol is vir navorsing.
- 2.5** Die Sinode het 'n vorige besluit herbevestig, nl. dat ons nie die praktyk van tentmakerbediening aanvaar nie.
- 2.6** Twee uitstaande publikasies (in opdrag van die Sinode) het verskyn waarvan ons melding wil maak. Die eerste is *JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK – BAND 1*. Hierin word die beginsels en organisasie van gemeente-opbou, evangelisasie en sending behandel. Die volgende is *JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK – BAND 2* met die subtitel *Ek kan nie oor my Here swyg nie*. Dit behandel vrae wat by gemeente-lede en mense op die terrein van sending en evangelisasie lewe, en wat dikwels by evangelisasie- en sendingwerk gevra word. Die boek gee leiding uit die Bybel self.

Die Voorsitter bedank die TKM vir hulle werk.

167. VERSLAG: BYBELGENOOTSKAP
(BYLAE SKK 5 – SAKELYS bl. 27)

Die Voorsitter verwelkom di. Wilhelm Steyn en Wikus Geyer van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika by die Sinode.

Prof. FAH van Staden (Welbekend) behandel die verslag van die Bybelgenootskap (BYLAE SKK5).

- 1. Inleiding – Kennis geneem.**
- 2. Beheer en verteenwoordiging – Kennis geneem.**
- 3. Vertaling – Kennis geneem.**
 - 3.1 Afrikaans: Bybel vir Dowes – Kennis geneem.**
 - 3.2 Afrikaanse Bybelvertalingsprojek (ABV) – Kennis geneem.**
 - 3.3 Suid-Ndebele Bybel – Kennis geneem.**
- 4. Produksie – Kennis geneem.**

5. Verspreiding – Kennis geneem.

- 5.1 Verspreiding van die Bybel in Afrikaans – Kennis geneem.**
- 5.2 Bestemming buite Suid-Afrika – Kennis geneem.**
- 5.3 Verspreidingskanale – Kennis geneem.**
- 6. Finansies – Kennis geneem.**
 - 6.1 Inkomste – Kennis geneem.**
 - 6.2 Uitgawes – Kennis geneem.**
- 7. Verslag – Kennis geneem.**
- 8. Bydraes uit die Afrikaanse Protestantse Kerk – Kennis geneem.**
- 9. Slot – Kennis geneem.**

Di. Steyn en Geyer rig elk 'n woord tot die Sinode. Hulle gee onder meer inligting oor die nuwe Afrikaanse vertaling wat beplan word. Dit sal 'n konkordante vertaling wees wat naby die oorspronklike teks sal bly. Ds. Steyn dra sy hartlike dank oor vir die bydraes van die AP Kerke aan die Bybelgenootskap.

168. VERSLAG: SENTRALE KERKEKOMMISSIE (Vervolg)
(SAKELYS bl. 16)

23. VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SUID-AFRIKA

AANBEVELINGS GOEDGEKEUR:

- 23.1** Die vergadering neem kennis van die werk van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika. Die Bybelgenootskap word verseker van die Kerk se onverdeelde ondersteuning en medewerking.
- 23.2** Dank word uitgespreek teenoor alle gemeentes, gemeentelike instansies en individue wat die Bybelgenootskap ondersteun het.
- 23.3** Kerkrade word versoek om winkels op plaaslike vlak aan te moedig om Bybels wat benodig word, in welke taal ook al, geredelik in voorraad te hê, en dat Bybels andersins by die gemeentelike kolporteurs beskikbaar is.
- 23.4** Kerkrade word versoek om elke jaar, voor die einde van Oktober, 'n bedrag per lidmaat, gelykstaande aan die bedrag (tans R22) wat die Bybelgenootskap benodig om een Bybel teen bekostigbare prys beskikbaar te stel, aan die Bybelgenootskap oor te betaal.
- 23.5.1** Die Sustersaksie, Verbondsonderig en individue word aangemoedig om by te dra vir Bybelverspreiding.
- 23.6** Gemeentes word aangemoedig om promosemateriaal wat gratis op aanvraag beskikbaar is, by die Bybelgenootskap van Suid-Afrika te bekom om as hulpmiddels te gebruik om die Bybelgenootskap bekend te stel en fondse daarvoor in te samel.

Die Voorsitter stel prof. R Maré aan die woord om die voorstel wat die Sinode goedgekeur het aangaande die betrokkenheid van die Bybelgenootskap by die Comrades-marathon op 'n Sondag (kyk SKK-verslag, HANDELINGE bl. 308, pt. 23) voor te lees.

Ds. Geyer wys die Sinode daarop dat die Bybelgenootskap wel beswaar gemaak het teen die Comrades-marathon wat op 'n Sondag plaasvind.

Op versoek van die Voorsitter bedank ds. A Hough vir di. Steyn en Geyer vir hulle teenwoordigheid en werk.

169. KOFFIETJD

Die Voorsitter nooi die besoekers van die Bybelgenootskap om saam koffie te drink. Die vergadering verdaag om 16:24 vir koffie.

VIERDE SITTINGSDAG – DONDERDAG 6 SEPTEMBER 2007**VIERDE SESSIE (Koffietyd tot aandete)**

Oudl. LC Steyn (Potchefstroom) lei die voorsang.

170. VERKIESING GKK

- Die Voorsitter maak bekend dat die volgende ouderlinge op die GKK verkies is:
JLCE de Jager, MJ Greyling, HK Theron en S van Schalkwyk
- As sekundi sal dien:
PJ Fouché en HR Lemmer

171. GOEDKEURING VAN DIE HANDELINGE

Ds. SA Roets sr. (Coligny) hou die HANDELINGE [Tweede sittingsdag (aandete) tot Derde sittingsdag (afsluiting)] aan die Sinode voor. Die HANDELINGE word met enkele wysigings aanvaar.

172. VOORSTEL INSAKE RUGBY OP SONDAE**VOORSTEL GOEDGEKEUR:**

Die Sinode besluit om die volgende besluit aan die SA Rugbyraad deur te stuur asook in die mediaverslag (TKM 4) as pt. 2.7 op te neem.

(kyk BYLAE 16 – HANDELINGE bl. 385):

Die Sinode spreek sy diepe en ernstige teleurstelling uit dat die nasionale rugbyspan, die Springbokke, by die Wêreldbeker etlike kere op 'n Sondag wedstryde moet speel. Die Sinode is jammer dat die dag van die Here so onheiligh word, veral as die statistiek aangehaal word dat 80% van die RSA se inwoners hulle as Christene beskou. Verder is dit vir die Sinode verontrustend dat wel op Maandae nie wedstryde gespeel word nie.

(Di. LD Pienaar; CR Vermaak)

173. VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE INDELING VAN RINGE (BYLAE 17 – HANDELINGE bl. 386)

Ds. BR Torlage (Bloemfontein-Noord) hou die verslag voor.

- Personeel** – Kennis geneem.

2. AANBEVELING GOEDGEKEUR MET WYSIGING:

Die Sinode keur die indeling van Ringe vir die kerkverband goed (Kyk BYLAE 17 – HANDELINGE bl. 386).

174. VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE SAMESTELLING VAN DIE PERMANENTE KOMMISSIES (BYLAE 18 – HANDELINGE bl. 387)

Ds. JC Gericke (Potchefstroom) hou die verslag voor.

- Personeel** – Kennis geneem.
- Opdrag** – Kennis geneem.
- Werkswyse** – Kennis geneem.

AMENDEMENT NIE GOEDGEKEUR NIE:

Die Sinode besluit om as gevolg van die hoë kostes wat die reiskoste van ds. Johan Schütte betref, hy vervang word met dr. JH Ellis op die kuratorium.

Motivering:

- Hierdeur kan sowat R2 000 per vergadering gespaar word. Dit kan 'n besparing van sowat R8 000 per jaar beteken.
- Ds. Schütte is in elk geval ook betrokke by die KKS, wat sy kennis daar kan gebruik.
- Die beginsel van verwisseling kom steeds genoegsaam tot sy reg.

(Dr. HM Grobler; oudl. JH Harmse)

4. AANBEVELING GOEDGEKEUR:

Die onderstaande kommissies word soos volg aanbeveel:

SENTRALE KERKEKOMMISSIE (SKK)

Primarii:	Sekundi:
Prof. IA Brink (sameroeper)	Prof. HCG Robbertze
Ds. RMJ Britz	Ds. A Swart
Ds. A Hough	Ds. IP du Preez
Prof. JAE Adendorff	
Dr. SD Nel	
Drs. CA Swanepoel	

KOMMISSIE VIR FORMULIERE EN LITURGIEK (KFL)

Primarii:	Sekundi:
Ds. A Boshoff jr. (sameroeper)	Ds. DJ Malan
Ds. H Scherman	Ds. LE Prinsloo
Ds. JH Bisschoff	Oudl. JPT Simpson
Ds. RMJ Britz	

PUBLIKASIEKOMMISSIE (Pk.)

Primarii:	Sekundi:
Ds. AS van Staden sr. (sameroeper)	Ds. GJ Hugo
Ds. IP du Preez	Dr. JH Ellis
Dr. TM Snyman	
Ds. JB Trollip	
Ds. AP Boshoff	
Ds. WA Burger	

KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKKE (KKS)

Primarii:	Sekundi:
Ds. JL Schütte (sameroeper)	Ds. LD Greyling
Ds. PJ Möller	Oudl. AQ Campbell
Ds. OG van Rooyen	
Ds. A Hough	
Prof. FAH van Staden	
Oudl. PA du Plessis	

KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (KKCE)

Primarii:	Sekundi:
Ds. WJA v Schalkwyk (sameroeper)	Ds. LA Wiid
Prof. R Maré	Ds. JJ de Bruyn
Ds. HSW Strauss	Ds. MJL Jordaan
Ds. PS Krige	

KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG (KJV)

Primarii:	Sekundi:
Dr. JH Ellis (sameroeper)	Ds. PB Müller
Ds. A. Swart	Ds. W van Zyl
Ds. A. van Zyl	Prof. GDS Smit
Ds. JC Gericke	Oudl. LA Mitchell
Ds. HSW Strauss	Ds. GCD Stolz
Ds. CR Vermaak	

KOMMISSIE VIR KERKARGIEF (KKA)

Primarii:	Sekundi:
Ds. AS van Staden sr. (sameroeper)	Ds. JCG Janse v Vuuren
Ds. W van der Westhuizen	Oudl. GC Gouws
Ds. LD Greyling	Ds. JA Jacobs
	Dr. HM Grobler

KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING (KOO)

Primarii:	Sekundi:
Ds. JB Trollip (sameroeper)	Ds. L Lubbe
Ds. PG Stans	Oudl. JW du Plessis
Ds. G Venter	Ds. R Pretorius
Ds. J Bosman	
Ds. DE Pretorius	
Ds. K Myburgh	

KURATORIUM (KUR)

Primarii:	Sekundi:
Ds. IP du Preez (sameroeper)	Ds. A Swart
Dr. HM Grobler	Ds. AP Boshoff
Prof. GDS Smit	Ds. WJA v Schalkwyk
Dr. TM Snyman	Ds. GCD Stoltz
Ds. MJ Hartzenberg	Prof. HCG Robbertze
Drs. CA Swanepoel	
Prof. JAE Adendorff	
Ds. WA Burger jr.	
Dr. SD Nel	
Ds. CR Vermaak	
Ds. JL Schütte	

VERTEENWOORDIGERS VAN DIE STREEKSRADE VAN DIE BYBELGENOOTSAP**SUIDSTREEK (KAAPSTAD)**

Primarii:	Sekundi:
Dr. JH Ellis	Oudl. H d W Lategan
Oudl. M Coetzee	Drs. S Botes

JOHANNESBURG

Primarii:	Sekundi:
Ds. JCG Janse van Vuuren	Ds. GJ Kruger
Oudl. BC Horn	Oudl. L Minnaar

DURBAN

Primarii:	Sekundi:
Ds. HB van Rooyen	Ds. NJ Groenewald
Oudl. CJH le Roux	Oudl. WJ Needham

BLOEMFONTEIN

Primarii:	Sekundi:
Ds. BR Torlage	Ds. JA Jacobs
Oudl. FH Pauw	Oudl. JL du Preez

PORT ELIZABETH

Primarii:	Sekundi:
Ds. LD Greyling	Ds. JB Trollip
Oudl. JP Breytenbach	Oudl. AGS Gous

NOORD-KAAP

Primarii:	Sekundi:
Ds. GCD Stoltz	Ds. SA Roets (sr.)
Oudl. JWM Kruger	Oudl. GF Nel

WES-TRANSVAAL

Primarii:	Sekundi:
Ds. JC Gericke	Ds. L Lubbe
Oudl. JAVZ van Niekerk	Oudl. S Nieuwoudt

OOS-TRANSVAAL

Primarii:	Sekundi:
Ds. AS Kruger	Ds. HSW Strauss
Oudl. C Ackerman	Oudl. GJ van Niekerk

NOORD-TRANSVAAL

Primarii:	Sekundi:
Ds. H Scherman	Ds. P Janse v Rensburg
Oudl. AQ Campbell	Oudl. CA Blofield

Die Ring van Outjo moet self iemand op die Bybelgenootskap van Namibië benoem.

175. AANDETE

Ds. HSW Strauss (Namakwaland) doen die tafelgebed en die Sinode verdaag vir aandete.

VIERDE SITTINGS DAG – DONDERDAG 6 SEPTEMBER 2007

AANDESSIE (Aandete tot afsluiting)

Ds. JH Theron (Potgietersrus) lei die voorsang.

176. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings.

177. TWEDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (TKKS 2) (BYLAE 19 – HANDELINGE bl. 388)

Ds. JL Schütte hou die verslag aan die Sinode voor.

1. Personeel – Kennis geneem.

2. AANBEVELING GOEDGEKEUR: (Kyk KKS-verslag SAKELYS bl. 59, pt. 2 en HANDELINGE bl. 316, pt. 8.2)

2.1 Die Sinode besluit dat die volgende wysigings aan art. 19.2 aangebring word:

2.1.1 Wanneer 'n kerkraad of die gekombineerde kerkraad van 'n kombinasie oordeel dat die bedienaar van die Woord nie die plaaslike gemeente of die kombinasie langer tot stigting kan dien nie, word hy vir ten minste drie keer deur die ouderlingeraad skriftelik vermaan, met skriftelike bevestiging aan die predikant van wat genotuleer is en waarvan ontvangs by wyse van handtekening erken is;

2.1.2 Indien die ouderlingeraad van oordeel is dat daar geen positiewe resultaat verkry is nie, vind 'n ondersoek plaas, deur die konsulent saam met twee van sy ouderlinge, waarby die ouderlingeraad van die leraar, 'n skriftelike verslag indien, die betrokke leraar sy kant van die saak kan stel, en die konsulent saam met sy twee ouderlinge 'n bevinding maak of die saak na die ring deurgestuurd behoort te word vir verdere hantering volgens art. 19.3. Die bevinding word in afwesigheid van die leraar en moontlike getuies gemaak, en skriftelik aan die betrokke leraar en die ouderlingeraad gekommunikeer.

2.2 AANBEVELING GOEDGEKEUR: (Kyk KKS-verslag: SAKELYS bl. 54 en HANDELINGE bl. 314, pt. 5.13)

Die Sinode besluit om die volgende interpretasie van die begrip “volstreckte meerderheid” by ordereël 19 te voeg:

2.2.1 'n Vergadering moet sy besluit(e) met volstreckte meerderheidstem van die aanwesige lede neem. Met volstreckte meerderheidstem word bedoel die minste aantal stemme wat nodig is om meer as die helfte van die aantal stemgeregtigdes te verteenwoordig.

2.2.2 Die Sinode besluit dat hierdie interpretasie van “volstreckte meerderheid”, tesame met die verduideliking in “motivering” (KKS-verslag, SAKELYS 2007 bl. 53-54, pt. 5.13.1), van toepassing is.

4. Slot – Kennis geneem.

178. REVISIE

(Vgl. KKS-verslag HANDELINGE bl. 311, pt. 5.1.2 en kyk SAKELYS bl. 44-46 en HANDELINGE bl. 313, pt. 45)

Dr. HM Grobler is die inleier van die revisie-voorstel.

VOORSTEL GOEDGEKEUR:

Revisie word goedgekeur*

***Sodoende is pt. 5.1.2 (KKS-verslag, SAKELYS bl. 45) dus goedgekeur.**

Teenstem: Oudl. HCG Bester, ds. HC Venter.

179. KONSTITUERING VAN PERMANENTE KOMMISSIES

Die Voorsitter reël en gee geleentheid dat die permanente kommissies konstitueer. Die Sinode neem kennis van die onderskeie kommissies se organisasie:

Sentrale Kerkekommissie (SKK):

Voorsitter: Prof. IA Brink
Ondervoorsitter: Ds. RMJ Britz
Skriba: Ds. A Hough
GKK verteenwoordiger: Ds. RMJ Britz (primarius)
Prof. JAE Adendorff (sekundus)

Kommissie vir Formuliere en Liturgiek (KFL):

Voorsitter: Ds. A Boshoff
Ondervoorsitter: Ds. H Scherman
Skriba: Ds. JH Bisschoff

Publikasie Kommissie (Pk.):

Voorsitter: Ds. IP du Preez
Ondervoorsitter: Ds. AP Boshoff
Skiba: Dr. HJ Smith

Kommissie vir Kerkregtelike Sake (KKS):

Voorsitter: Prof. FAH van Staden
Ondervoorsitter: Ds. JL Schütte
Skriba: Ds. OG van Rooyen
GKK Verteenwoordiger: Ds. JL Schütte (primarius)
Oudl. PA du Plessis (sekundus)

Kommissie vir Kerkleer en Christelike Etiek (KKCE)

Voorsitter: Ds. WJA van Schalkwyk
Ondervoorsitter: Prof. R Maré
Skriba: Ds. PS Krige

Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig (KJV):

Voorsitter: Dr. JH Ellis
Ondervoorsitter: Ds. JC Gericke
Skriba: Ds. HSW Strauss

Kommissie vir die Kerkargief (KKA):

Voorsitter: Ds. LD Greyling
Ondervoorsitter: Ds. WJ van der Westhuizen
Skriba: Ds. AS van Staden sr.

Kommissie Onderwys en Opvoeding (KOO)

Voorsitter: Ds. JB Trollip
Ondervoorsitter: Ds. PG Stans
Skriba: Ds. J Bosman

Kuratorium (KUR):

Voorsitter: Ds. MJ Hartzenberg
Ondervoorsitter: Ds. IP du Preez
Skriba: Dr. SD Nel

180. VERSLAG: VERLOFKOMMISSIE**VERLOFAANSOEKE GOEDGEKEUR:**

Naam	Amp	Gemeente	Tyd	Datum: September
AJ Kruger	Ds.	Germiston	08:00-13:00	7
P Janse v Rensburg	Ds.	Dendron	14:40-17:00	6
RM Stassen	Oudl.	Biesiesvlei	16:00-21:00	6-7
PEJ Botha	Oudl.	Rustenburg	08:00-21:00	6-7
MG de Jager	Oudl.	Rustenburg	08:00-21:00	6-7
JJ Venter (Jurie)	Ds.	Cullinan-Rayton	19:00-21:00	6-7
TJ de Bruin	Oudl.	Middelburg	18:00-21:00	6-7
FC Günther	Oudl.	Middelburg	18:00-21:00	6-7
DG van der Merwe	Oudl.	Klerksdorp-Sentraal	08:00-21:00	7
CJ Cassell	Ds.	Klerksdorp-Sentraal	08:00-21:00	7
NJ Swart	Ds.	Middelburg	18:00-21:00	6

181. CENSURA MORUM

Geen bespreking vind plaas nie.

182. DANKWOORD

(Kyk BYLAE 20 – HANDELINGE bl. 389)

1. Die Ondervoorsitter, prof. R Marè, doen die bedankings.
2. Die Voorsitter bedank prof. Marè vir die bedankings wat hy gedoen het, asook vir sy rol wat hy as Ondervoorsitter gespeel het.

183. MOSIES**MOSIE GOEDGEKEUR:**

Die Sinode neem met leedwese kennis van die volgehoue aanvalle op blankes in ons plattelandse dorpe, asook in ons groter stede. Aanvalle lei tot ernstige verminking en dikwels ook tot lewensverlies.

(Oudl. JH van Vuuren; ds. P Aucamp)

184. AANKONDIGINGS

Die Voorsitter doen enkele aankondigings. Hy wys die Sinodegangers daarop dat, hoewel die Sinode 'n dag vroeër klaar maak as wat beplan is, kerkrade nie die gelde kan terugeis vir die laaste sittingsdag nie, aangesien daar reeds kostes aangegaan is met die aankoop van voedsel.

185. AFSLUITING

1. Die Voorsitter, prof. IA Brink, neem die afsluiting waar.
2. Die Sinode sing Psalm 18:1 en 2 waarna prof. Brink 1 Kor. 1:26 – 2:5 lees.
3. Hy wys die Sinode op die belang van elke lidmaat, kerkraad en ring se roeping in die koninkryk van God en doen 'n beroep dat die besluite van hierdie Sinode in elke gemeente en ring uitgevoer sal word as deel van ons roeping in die koninkryk van God.
4. Hy sluit af met gebed. Die Sinode sing Gesang 273:1-4.
5. Die Voorsitter bid om seën van die Drie-enige God.

Hiermee is die Twaalfde Sinode van die AP Kerk afgehandel en verdaag die Sinode.

BYLAE 1 — OPENINGSREDE DR. EM VILJOEN (OUTJO)

(Kyk HANDELINGE bl. 302)

VERKONDIG DIE EVANGELIE!

Lees : Mt. 23:36 - 24:14 en Lk. 21:12-19
Teks : Lk. 21:18 en Mt. 24:14
Sing : Ges. 365:1 en 2;
 Ges. 365:3, 4 en 5

Inleiding

Dit is Dinsdagmiddag drie dae voor sy kruisiging. Onse Here Jesus het so pas die tempel finaal verlaat en bowendien ook die verwoesting van Jerusalem en sy tempel aangekondig. Sy dissipels is verslae. Hulle het aangeneem dat Hy daarmee ook na sy wederkoms en die eindoordeel verwys (kyk Mt. 24:3).

Hulle was verkeerd! Israel sou wel binnekort vir bykans twee duisend jaar – tot so onlangs as in Mei 1948 – ophou om as nasionale staat op die wêreldkaart te verskyn. En tog: Gods koninkryk sou sy weg baan by Israel verby tot aan die uithoeke van die aarde.

Maar soos met die verwoesting van Jerusalem wat nou op hande was, só sal daar nog eens verskriklike tye aanbreek voor die wêreld einde.

Dit is waarom onse Here Jesus nou hier op die Olyfberg daardie Dinsdagmiddag in die eerste hoofdeel van sy profetiese rede praat.

In ons teksverse val Christus se fokus in besonder op die posisie van sy kerk in daardie tye van verskrikking. En wat ons, in die lig hiervan, beslis nie kan bekostig om te mis nie, is die soliede bodem wat onse Here Jesus vir ons in sy profetiese rede gee: dié onwankelbare fondament wat Hy self vir ons gee en waarvan ons mag vertrek en waaraan ons deurentyd moet vashou en waarheen ons altyd weer kan en moet terugkeer. Ons vind dit in onse Here se absolute versekering: *En geen haar van julle hoof sal ooit verlore gaan nie* (Lk. 21:18).

As ons nie onwankelbaar hieraan vashou nie, sal die lewe ons in 'n japtrap baasraak. Dinge sal dan in 'n oogwink vir ons te veel word, ons sal dan gedurig dreig om deur die golwe verswelg te word en dan sal ons maklik mislei en verskrik word en krampagtig begin gryp na die strooihalpies en kits-oplossings en maklike uitweë wat die valse christusse en valse profete juis in sulke tye sal aanbied.

Maar laat dan nou maar kom wat wil, laat selfs die ergste gebeur! Dit beteken nie dat God die wêreldbeheer prysgegee het nie, dat alles nou maar net onbeheersd voortspeed na chaotiese rampspoed nie! Ons God het alles noukeurig onder beheer. Hy laat alles stiptelik geskied volgens sy volmaakte raad.

En in die lig hiervan word u en ek nou gestel voor vier voor die hand liggende uitdaginge.

Die eerste is:

1. Ons moet vasgryp aan die Here!

God se plan of doel kan baie beslis nie wees om ons mismoedig te maak of ons geloof te laat wankel nie, al lyk en al voel dit ook baie keer so.

Nee, God se bedoeling en sy foutlose plan is presies die teenoorgestelde! Hy wil ons help om aan Hom vas te gryp, ons op ons voete bring en ons dwing om ons gemaksonetjies te verlaat. In tye waarin die krisis op ons aanstorm, is ons

geneig om soos skilpaaie in ons doppe te kruip met die versugting: laat die nagmerrie tog net verbygaan, die aaklige droom tog net verdwyn! Maar ondertussen word die nagmerrie – solank ons in so 'n houding volhard – net al hoe groter! Dit was – onthou u nog – juis ook die dissipels se probleem: dat hulle soos onbetrokke toeskouers op 'n veilige afstand hierdie magtige prosesse in die koms van God se koninkryk wou gadeslaan.

Maar dit is baie beslis nie wat die Here wil hê dat ons moet doen nie. Hy wil nie hê dat ons op 'n houpie moet gaan sit en onself jammer nie!

Jesus self staar Hom nie bevange blind teen die kruis wat minder as drie dae voor Hom opdoem nie. Hoekom nie? Hy weet dat God daardeur die grootste wending ooit in die wêreldgeskiedenis gaan bring – die magtigste omwenteling ooit in die koms en deurbraak van sy koninkryk op hierdie aarde!

Die tweede uitdaging is:

2. Benut die geleenthede wat die Here vir ons bied om vir Hom te getuig!

Daarom sê Jesus uitdruklik vir sy dissipels en ons, as ons in sulke chaos en beroeringe kom: *En dit sal vir julle uitloop op 'n getuigenis* (Lk. 21:13). Bowendien stel Hy ons ook gerus dat ons nie nagte lank sal hoof wakker te lê en ons sal hoof te kwel oor wat ons moet sê en oor hoe ons onself sal hoof te verdedig nie. Hy self sal ons die regte woorde op die regte tye en plekke gee om die regte mense te bereik.

Feit is net: ons durf nie soos jaloerse hoendertjies ewe selfsugtig op ons eie eiertjies sit en broei nie. God het aan ons magtige waarhede toevertrou: die bevrydende lig van sy waarheid vir hierdie donker wêreld, in angs, ontreddering en nood. Daar is tog nie 'n manier waarop die Here sal toelaat dat ons dit alles ewe selfsugtig net vir onself gun en dit nie ook met ander wil deel nie! Dit was nog nooit en op enige stadium God se doel toe Hy my en jou geroep en as sy kinders in sy kerk versamel het nie!

Ons het vir u gesê dat onse Here Jesus se fokus in die eerste toneel van die eerste bedryf in sy profetiese rede geval het op die wêreldtoestande voor die dramatiese en finale deurbraak van sy koninkryk, maar ook op die deurbrake daarvan al voor die tyd in hierdie wêreld in die ontsettende beroeringe op die terrein van die godsdiens, die mensewêreld en die natuur.

In hierdie tweede toneel van die eerste bedryf val sy fokus egter volledig op sy kerk in hierdie wêreld, want God stuur en rig wel die wêreld noukeurig na sy voleindig, maar sy hart is desondanks by sy kerk in hierdie wêreld. Vandaar Jesus se onwankelbare versekering uit die staanspoor aan my en jou: *En geen haar van julle hoof sal ooit verlore gaan nie*.

Laat ons tog maar leer uit die lesse van die geskiedenis. Die val van die tempel en die ondergang van Jerusalem was nie die einde van God se plan met sy koninkryk in hierdie wêreld nie. Intendeel: dit was die begin van 'n magtige Godbeheerde proses waardeur die Christendom sou versprei oor die ganse wêreld heen!

Toe Petrus en Johannes as ongeleerde vissermanne voor die hof gedaag en mishandel is, toe was dit omdat die Here wou

hê dat hulle daar kragtige getuienis moes aflê wat nie weersprek kon word nie (kyk Hand. 4:13 e.v.). Toe Paulus as gevangene in Rome, die invloedryke hoofstad van die destydse Romeinse wêreldryk was, toe het die Here hom juis in staat gestel om met 'n soort ongekende blydskap en opgewondenheid vir die bekommerde gemeente in Filippi te skryf: *En ek wil hê dat julle moet weet, broeders, dat wat my wederverhaal het, eerder op die bevordering van die evangelie uitgeloop het, sodat my boei openbaar geword het in Christus onder die hele keiserlike lyfwag en by al die ander ...* (Filip. 1:12-13).

Paulus besef dus dat die Here hom in staat stel om op die invloedrykste plek vir Jesus en van sy koninkryk te kan getuig! Trouens: uit daardie selfde tronk in Rome het die Here se Gees hom ook die tyd en geleentheid gebied om sy gloedvolle en begeesterde briewe te skryf wat 'n groot deel van die Nuwe Testament uitmaak.

Só was daardie tye van intense druk en vervolging juis die vrugbaarste tye ooit vir die saak van God se koninkryk in die geskiedenis, soos byvoorbeeld ook in die laat Middeleeue met die intense vervolging van Bybelgetroue Christene. Want daaruit is juis gebore die groot kerkreformasie waaruit u en my voorouers – die Hugenote en die Protestante – stam.

Die derde uitdaging is om jou hart en jou verstand te bewapen met die onwankelbare geloofsbesef:

3. God self verleen die krag!

In die stroomversnellings na die wêreld einde kan en sal dinge vir ons ongemaklik, vreemd en benouend raak! Dit kan en sal maak dat die duiwel jou kort-kort wil versoek om weer terug te vlug na jou eie gemaksonetjie, soos 'n skilpad jou kop in te trek en te hoop die dinge kom tog net agter die rug, veral as jy nie bly vashou aan die onwrikbare versekering wat onse Here hier uit die staanspoor gegee het oor God se hand wat oor ons is nie.

Bowendien kry ons in 1 Kor. 10:13 die allerhartlikste versekering: *maar God is getrou, wat nie sal toelaat dat julle bo julle kragte versoek word nie; maar Hy sal saam met die versoeking ook die uitkoms gee, sodat julle dit sal kan verdra.*

Want weet u wat doen onse Here in sulke onrustige tye? Hy dwing ons juis om nader aan Hom te lewe as ooit. En, veel belangriker: in sulke tye is die Here self nader aan ons as wat ons ooit self kan bid of dink! Onse Here Jesus het ons dan uitdruklik verseker: *En kyk, Ek is met julle al die dae tot aan die voleinding van die wêreld* (Mt. 28:20). Of ook: *In die wêreld sal julle verdrukking hê; maar hou goeie moed, Ek het die wêreld oorwin* (Joh. 16:33).

Nooit as te nimmer sal ons hier alleen hoof voort te stoei nie! Nimmer sal onse Here ons hier soos wesies (kyk Joh. 14:18) aan onself oorlaat nie! Hy het ons dan sy Heilige Gees gegee om by ons te bly, in ons te wees – dieselfde Gees van God deur Wie se krag en magsvermoë Hy uit die dood opgewek is en al sy wonderwerke op hierdie aarde gedoen het en steeds doen!

Want, soos Paulus sê, julle het nie ontvang 'n gees van slawerny om weer te vrees nie, maar julle het ontvang die Gees van aanneming tot kinders, deur Wie ons (tot God) roep: Abba, Vader! Die Gees self getuig saam met ons gees dat ons kinders van God is; en as ons kinders is, dan ook erfgename, erfgename van God en mede-erfgename van Christus, as ons naamlik saam met Hom ly, sodat ons ook saam met Hom verheerlik kan word (Rom. 8:15-17).

Trouens, dit is juis in tye soos hierdie dat ons soos selde ooit die onontbeerlike rykdom van die innerlike krag en vrede en

blydskap van onse Here kan en mag leer ken en ervaar. Dit is juis dan dat jy, in plaas daarvan om besorgd rond te skarrel, Soos Paulus daar in die tronk in Rome sal ervaar: ek het geleer om vergenoeg te wees met die omstandighede waarin ek is ... *Ek is tot alles in staat deur Christus wat my krag gee* (Filip. 4:11-13).

Deur Christus wat my krag gee ... juis daar lê die geheim. Sonder Hom kan ons niks doen nie. Kyk ons gewoon menslik-realisties na die wêreld en ons omstandighede, dan tref die verpletterende besef ons een of ander tyd: dit is gans en al onhanteerbaar – geheel en al 'n saak van menslike onmoontlikheid.

Maar so was dit in werklikheid nog altyd. Dit is net dat ons in die laaste dae hopelik meer bewus word daarvan. Petrus kon net op die see loop so lank as wat sy fokus onverdeel op Jesus gerig was.

Ons moet tog een ding goed besef: dit is nie ons hande wat ons lewe en lot onderhou nie. Nog minder as wat dit mensehande is wat die wêreld dra en stuur nie! Nêé, dit is na alles en ten diepste God se hande wat alles dra. En sy hande is veilige hande – dit is die hande van ons Vader in die hemel! En Hy het ons lief met 'n ewige liefde. Só lief dat Hy sy enigste Seun vir ons oorgegee het!

En so kom ons dan ook by ons vierde uitdaging:

4. Vervul jou roeping!

Doen wat jou hand vind om te doen – en daarvan is die belangrikste: Soek eers die koninkryk van God en sy geregtigheid. Onse hemelse Vader sal self sorg vir die res – vir al daardie dinge wat ek soms – en dalk jy ook – toelaat om ons rasend van ang en bekommernis te maak.

Maar ondertussen is daar eers nog belangrike werk wat ons hemelse Vader gedoen wil hê. Werk wat Hy sal doen en ook deur sy kerk en kinders sal volbring. Watter werk is dit? Ons vind dit in die laaste woorde van onse Here Jesus in hierdie eerste deel van sy profetiese rede:

En hierdie evangelie van die koninkryk sal verkondig word in die hele wêreld tot 'n getuigenis vir al die nasies; en dan sal die einde kom (Mt. 24:14).

Paulus sê in Rom. 8:19-23 hoe die hele skepping tesame sug en in barensnood verkeer om een en hierdie selfde rede: om die openbaarmaking van die kinders van God! Daarom durf ons nie nou met ons boekie in die hoekie gaan sit en wegkruip of ons onttrek nie!

Die kraampyne het al begin. Die nuwe aarde wil al gebore word! Maar daar is belangrike werk wat nog eers moet klaarkom: die lig van die evangelie moet nog eers klaar uitgedra word!

Slot

As dit nie daarvoor was nie sou God al lankal die wêreld-geskiedenis laat ophou het. Maar God roep ons nog eers weer as jong kerk by hierdie feestelike geleentheid byeen. Ons moet deur ons samehorigheid met Hom en mekaar besiel en versterk word! Want ons het groot werk. Daarom is dit nog nie die einde nie, nie u einde nie, nie ons einde nie, nie die einde van die wêreld nie! Die lig van die evangelie moet nog eers uitgedra, uitgeleef, verder verkondig word aan mense rondom ons. Dalk is dit aan een van u eie kinders of iemand baie naby aan jou wat nog nie gereed is nie.

Dit is die sin van ons tyd en ons bestaan. Dink daaroor elke môre as u wakker word en besef: God het my nog 'n dag geskenk.

Amen.

BYLAE 2 – GROETEBODSKAPPE

(Kyk HANDELINGE bl. 302)

1. VANAF DIE AFRIKAANSE REFORMATORIESE KERK

Dit is vir my 'n aangename voorreg om by hierdie geleentheid die groete en gelukwensing van die Afrikaanse Reformatoriese Kerk (ARK) aan die APK oor te dra.

As Kerk wat 25 jaar gelede al weggebreek het van die Gereformeerde Kerke (Ned. Geref. Kerk, Ned. Herv. Kerk en GKSA) as gevolg van die feit dat hulle 'n al meer liberale teologie begin voorstaan het en ook al nader na die Roomse Kerk se klerikalisme en sinodokrasie beweeg het, het die ARK met belangstelling die stigting en voortgang van die AP Kerk dopgehou.

Ons is dankbaar vir die vordering wat die AP Kerk getoon het deur lidmaattal vermeerdering en ook dat julle jul eie leraars oplei. Ons is saam met julle bly dat die Afrikaanse Protestantse Akademie ook besig is om voorgaande vakke in Lettere en Wysbegeerte vir 'n graad aan te bied. Ons vertrou dat die AP Kerk sal voortgaan om die ware Bybelse kerkbegrip uit te dra en nie weer verval in 'n sinodokrasie nie.

“Hou Christus self sy kerk in stand – vergeefs die hel se woede!” sing ons saam met Maarten Luther en die kerke van die Hervorming deur die eee. Telkens was daar in die Kerk van Christus 'n dwaling of insinking, maar dan het daar altyd weer 'n regstelling gekom terug na die Bybelse beginsels. In die tagtigerjare van die vorige eeu was daar weer so 'n terugval in die Afrikaanse kerke van die Hervorming [Ned. Geref. Kerk, Ned. Herv. Kerk en die Geref. Kerke (GKSA)].

Hierdie terugval duur nog voort o.a. in die Nuwe Hervorming en die ontkenning van die Skrifgesag van die Bybel, die ontkenning van die Godheid van Christus en van die magdelike geboorte van Christus uit Maria, ens. In daardie tyd het die ARK en die AP Kerk ontstaan om hierdie dwalinge aan die kaak te stel en die suiwer Bybelse weg te probeer aandui. So het daar honderde en later duisende lidmate van bogenoemde drie Afrikaanse kerke na ons twee kerke oorgekom. Die ARK het gou 'n plafon in lidmaattal groei bereik en na die stigting van die AP Kerk maar net sy lidmaattal gehandhaaf. Die AP Kerk het in lidmaattal en in getal gemeentes geleidelik en bestendig gegroei tot 45 606 (belydende- en dooplidmate) in 2005 waaroor ons saam met julle baie dankbaar en bly is.

Baie lidmate het in die AP Kerk 'n tuiste gevind waar hulle sielevoedsel gekry het in 'n kerk waar Jesus Christus waarlik Hoof is en waar die Heilige Gees werksaam is deur oortuiging van sonde en die lei op die regte weg, heiligmaking en verander na die beeld van Christus. Daarvoor dank ons die Drie-enige God en wil ons saam met julle al die lof en eer en aanbidding aan ons Heer en Meester toebren. Dankbaar kyk ons saam met julle terug oor 20 jaar van suiwering en toewyding van mense se lewens waar hulle 'n tuiste gevind het om God Drie-enig te dien en die gemeenskap van die heiliges te ondervind. Dankbaar dat daar gelowiges was wat saam met ons opgestaan het vir die waarheid en vir die Bybel as die ware Woord van die lewende God waarop die geloof van die lidmate as fondament gebou kan word, en waar God se liefde weer sigbaar kan word in mense se lewens.

Ons wil ook saam met julle bid dat God sal voortgaan met sy suiwering en dat julle ook goed sal luister na die leiding van die Heilige Gees om so te waak teen die listige aanslag van die Satan wat sy vernietigende werk in die kerk van Christus wil doen. Ons wil ook elke lidmaat van die AP Kerk oproep om voort te gaan met ernstige voorbedding teen hierdie aanslag van die duivel.

Die ARK wil julle ook 'n vrugbare en geseënde sinodesitting toebid. Mag die Heilige Gees julle lei in die aanwys van die persone wat leiding sal neem by elke dag se sittings en mag daardie persone wysheid en insig kry om die vergadering te lei om die regte besluite te neem oor die verskeidenheid kerklike sake wat bespreek moet word. Mag julle wysheid kry om genoeg aandag te gee aan die uitdra van die blye boodskap aan alle volke en nasies wat die belangrikste taak van die kerk van Christus is – veral nou dat julle in die afgelope 20 jaar gevestig is in die allerheiligste geloof in Jesus Christus as Here.

Mag die Here julle seën in die jare wat voorlê en mag die AP Kerk vasstaan op die Bybelse beginsels. Mag julle teenoor Christene en heidene voortgaan om te getuig dat die Bybel die Woord van die lewende God is en dat die Bybel ons leer dat daar net één weg na die ewige saligheid is en dit is deur Jesus Christus, die gekruisigde maar opgestane en opgevaar Here wat sy Kerk en die wêreld vanaf sy heersers posisie aan die regterhand van die Almagtige Vader, regeer.

Dr. MJG Pretorius

2. VANAF GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA

Liewe broers en susters

Vir elke Christen is dit heerlik om nou alreeds Jesus as *Here* te erken! Hy is immers dié Lig in die duisternis. Hy is ook die krag van God en die wysheid van God. En Hy het die Naam wat bo elke naam is. Daarom is dit só 'n voorreg om u vandag namens die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (GKSA) juis in Jesus se Naam te groet!

Dit is ons Here Jesus wat gesê het dat elke koninkryk wat onderling verdeeld is, ten gronde gaan (Mt. 12:25). Dit is ook ons Here Jesus wat die nag voor sy kruisdood gebed het dat sy kerk één mag wees – juis sodat die wêreld kan weet dat die Vader hulle liefhet net soos Hy sy Seun liefhet (Joh. 17:23). Die eenheid van die kerk is dus vir ons Here Jesus ononderhandelbaar!

Daarom is daar vandag 'n stukkies hartseer by my. Ek staan immers hier as verteenwoordiger van een kerkgemeenskap by die samekoms van 'n ander kerkgemeenskap. Dit sê dat die eenheid waarvoor Christus gesterf het, nog nie gerealiseer het nie. En hierin kan ons nooit berus en dit net gelate aanvaar nie. Daarom is ek hartseer, hartseer voor die Here, oor ons as gelowiges se onvermoë om een te wees soos die Vader en sy Seun een is. En daarom is dit vanmiddag my gebed dat daar tog eenheid binne die gereformeerde tradisie kan kom en dat u as kerkgemeenskap – en ons as kerkgemeenskap – ons daarop sal toelê – in navolging van ons Here Jesus.

Vandag kyk u as kerkgemeenskap ook beide terug en vorentoe. Terug fokus u op die twintig jaar wat verby is sedert u as kerkgemeenskap gevorm het. Vorentoe kyk u na u Sinode wat môre begin en na u verdere lewe as kerkgemeenskap.

Wanneer mens so met die verlede en die toekoms besig is, kom groot troos, maar ook 'n dringende roepstem na vore in die bekende woorde van die Hebreër-prediker: *Jesus Christus is gister en vandag dieselfde en tot in ewigheid.*

- Die groot troos is die Een konstante wat daar vir ons is – vanaf die verlede, deur vandag heen tot in die toekoms – ons Here Jesus. Alles kan maar verander – soos dit ook gebeur het die afgelope jare en steeds gebeur – en tog weet ons: Jesus is dieselfde! Daarom dank ons ons Here saam met u dat u ook die afgelope jare Jesus se stabiliteit kon beleef en uthou.
- Die dringende roepstem is die Een fokuspunt in ons bestaan as kerke – gister én vandag én môre – ons Here Jesus. Ons hele bestaan behoort net op Hom gerig te wees ... op die koms van sy Koninkryk! Daarom is ons gebed dat u in die toekoms steeds daarop gerig sal wees om hierdie Lig – en nêr hierdie Lig – uit te straal en uit te leef. Mag U altyd onthou dat dié Lig in die duisternis geskyn het en dat die duisternis nie in staat was om dit uit te doof nie. Moet dus nie so deur die duisternis oorweldig word of so op die duisternis fokus dat u van die Lig vergeet nie. Hy skyn en Hy sal bly skyn! Leef u maar net in sy lig en straal sy lig uit.

Mag u met u feesvierings, met Sinode 2007 en met u lewe as kerk van Christus steeds uitstraal dat die lewe vir u Christus is en die sterwe wins!

Ds. Pieter Kurpershoek

(Skriba: Deputate Ekumeniese Sake: Binnelands)

3. VANAF DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Die Nederduitsch Hervormde Kerk bedank u van harte vir die geleentheid om by die feesviering rondom die 20ste bestaansjaar van u kerk en by die opening van u sinodesitting gelukwense en groete aan u oor te dra.

In die afgelope paar jaar het die samewerking tussen die APK en die Hervormde Kerk gegroei. Die Hervormde Kerk het reeds die afgelope twee Algemene Kerkvergaderings die vrymoedigheid gehad om 'n verteenwoordiger van u Kerk te nooi om sy openingsgeleentheid by te woon en om tydens die vergadering 'n groetebodskap oor te dra. Prof. van Staden het dit in 2004 netjies gedoen. Die Hervormde Kerk erken ook die broederlike hand wat na hom uitgereik word met hierdie uitnodiging.

In die geleedere van die predikante van die AP Kerk is 'n hele aantal predikante wat deur die Hervormde Kerk opgelei en toegerus is. Dié predikante voel hulle tuis in die AP Kerk.

Vir 'n tydperk het die twee kerke saamgewerk met die bediening in Paraguay en veral op sinodale vlak is daar nader beweeg aan mekaar. Tans is die lidmate van die AP Kerk in daardie land min maar Hervormde predikante besoek die lidmate en hou ook eredienste wanneer hulle besoek aflê. In Kitwe in Zambië beweeg die lidmate ook nader aan mekaar en volgens berigte woon baie APK lidmate eredienste van die Hervormde Kerk by en werk ook saam tot die opbou van die gemeente. Die Hervormde Kerk het geruime tyd gelede kennis geneem van die vestiging van 'n APK gemeente in Londen en die inligting rondom die gemeente word ook aan lidmate van

die Hervormde Kerk wat hulle permanent of vir 'n tydperk daar gaan vestig, deurgegee. Daar sal opnuut met ds. Anno Drent wat pas na Londen vertrek het, kontak gemaak word oor verdere samewerking in die verband.

Die Hervormde Kerk was ook dankbaar om teenwoordig te wees by die AP Kerk se ingebruikneming van sy nuwe Psalm- en Gesangboek. Die Hervormde Kerk het ook op die manier kennis geneem van besondere werk wat gedoen is rondom die Kerklied.

Intussen het daar ook 'n groter vrymoedigheid ontstaan tussen die twee kerke om navraag te doen oor predikante wat uit een van die kerke aansoek doen om toelating tot die evangeliebediening in die ander kerk. Waardevolle inligting en aanbevelings is so verkry. By die Hervormde Kerk is daar groot waardering vir die werkwys.

Die Hervormde Kerk het ook oor die afgelope jaar kennis geneem van die groei en die werk van die AP Kerk. Daar is met dankbaarheid saam met u kennis geneem van die groei en vooruitgang van u Akademie en die opleiding van u Kerk se studente. In die mate wat die Hervormde Kerk daarmee te doen kry kan getuig word dat die opleiding op 'n hoë standaard plaasvind.

Daar word aanvaar dat u tydens die Sinodesitting sal handel oor die vroe van ons tyd wat aan die Kerk gestel word. En ons kerke wat op dieselfde belydenisgrondslag as u kerk staan weet dat u in alle gevalle sal teruggaan na die Skrif. Na my oordeel is dit juis nou dringend nodig dat ons kerke mekaar aanmoedig en versterk in ons Skrifgetrouheid. Ons antwoorde sal egter net werklik van betekenis wees as ons dit biddend en onder leiding van die Heilige Gees in die lig van God se Woord soek en formuleer.

In **1 Timoteus 3:15** word die kerk in Efese die "huisgesin van God", die "gemeente van die lewende God" en die "draer en beskermers van die waarheid" genoem. Uit elkeen van hierdie benamings spreek die unieke aard van die kerk. In elkeen van hierdie benamings staan die roeping van die kerk ook op die voorgrond. Ons bede is dat u kerk steeds sal groei in aantal en in geloof en dat u vergadering in die dae wat voorlê daarvan sal getuig dat die AP Kerk getrou is aan die roeping waarmee die Here ons geroep het.

Ds. AC Kuiper

4. VANAF DIE NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

'n Groetebodskap van die NG Kerk aan die Afrikaanse Protestantse Kerk is nie maar net sommer net 'n boodskappie nie: dit is veel meer omdat die bande tussen ons veel meer is! Ons bande kom van vóór 1652 en die aankoms van die gereformeerde teologie op hierdie bodem, asook ná 1652 met 'n gemeenskaplike geskiedenis tot 1987. Ons deel dieselfde verbintenisse om aan die Bybel as die Woord van God, die drie ekumeniese Belydenisskrifte (Apostolicum, Athanasius en Nicéa) en die drie Formuliëre van Eenheid (Heidelbergse Kategismus, Nederlandse Geloofsbelijdenis en Dordtse Leerreëls) vas te hou. Ons staan in dieselfde gereformeerde tradisie. Ons kom boonop uit dieselfde kerk. Ons het ook in baie gevalle dieselfde familiebloed wat in ons are vloei.

My groetebodskap is dan ook vandag om, teen die agtergrond van dit wat agter en tussen ons lê, my arms van liefde en welwillendheid om die APK te slaan – en ek kan dit maar net doen deur die gebed van Paulus aan die Efesiërs (3:16-19) vir u te bid: *Ek bid dat Hy deur sy Gees uit die rykdom van sy heerlikheid aan julle die krag sal gee om innerlik sterk te*

word, dat Christus deur die geloof in julle harte sal woon en dat julle in die liefde gewortel en gegrondwes sal wees. Mag julle in staat wees om saam met al die gelowiges te begryp hoe wyd en ver en hoog en diep die liefde van Christus strek. Mag julle sy liefde ken, liefde wat ons verstand te bowe gaan, en mag julle heeltemal vervul word met die volheid van God.

Ons is saam met mekaar in hierdie dierbare land en in Afrika as deel van hierdie land en Afrika. As gereformeerde kerke het juis ons, met ons stewige teologie wat hoop bring en 'n verskil maak, 'n Godgegewe roeping om eerstens met kerke van gereformeerde oortuiging, maar ook met die breër ekumeniese liggaam van Christus, hande te vat om die liefde van Christus konkreet gestalte te gee. Die roep van die Evangelie is dat ons nie maar net op die kantlyn sal sit, vinger wys en apaties reageer nie. Ook die APK het 'n besondere rol hierin te speel wanneer sy haar derde dekade ingaan. U is deel van die *mission dei* saam met u ander broers en susters.

U is na twee dekades 'n gevestigde kerk met u eie en unieke manier van doen. U doen dit goed. By u kan ons oor baie sake leer, en wil graag ook. U het baie bereik. Daar is opgewondenheid en ywer by u. Daaroor is ons saam bly. U droom vandag oor die dekades wat voorlê en God se droom vir u in die dekades wat voorlê. Mag God se droom vir u waar word!

In die komende dekades het die NG Kerk en die APK ook nog 'n pad saam te loop, 'n *samen op weg*-pad soos die Nederlanders sou sê, oor die breuk tussen ons. Ek meen dit is deel van God se droom. Ons twee kerke kan die gesprek oor die eenheid van die kerk nie ontduik nie. Dankie vir die mooi gesindheid in die verlede oor die saak. En ons is opgewonde om saam met u die toekoms in die verband te verken. Deel van dié verken is om mekaar op plaaslike vlak weer te leer ken en liefkry, en ook saam te begin doen in God se Koninkryk.

Mag die Here u toevou met die mooiste van sy seëninge!

Dr. JJ Gerber
(Algemene Sekretaris van die NG Kerk)

5. VANAF DIE VRYE GEREFORMEERDE KERK DE DEUR

Dankie vir die geleentheid om ons saam met u te verbly vir die goedheid en genade van die Here soos dit blyk in die wording en groei van die AP Kerk.

In die krisis waarin die Kerk van Christus, ook in Suid Afrika, hom bevind is 'n helder basuin sekerlik nodig. Mag die AP Kerk help om 'n suiwer klank te laat weerklink sodat Christus se Kerk meer geloofwaardigheid in die wêreld sal hê.

Om in pas te bly met ander kerke of met die moderne wêreld of die sogenaamde post-moderne mens, gaan niks help as daar uit pas geraak word met God en sy Woord nie. As beskermmer en verdediger van die waarheid (1Tim. 3:15), sal die kerk die waarheid duidelik en beslis moet sien, stel en verdedig.

Terwyl ons u die seën en die leiding van die Here toebid vir die pad vorentoe, dank ons Hom saam met u vir wat bereik kon word. Die visie en strewe om werklik kerk van die Here Jesus Christus te wees, is aanwesig – mag dit deurwerk aan elke gemeente en alle lidmate. Dit sal die stimulus wees vir meer ywer in die uitdra van die evangelie en 'n aantrekkingskrag vir soekers na die waarheid om 'n tuiste te vind.

Ons moet terselfdertyd ons voorberei om betrokke te wees by die stryd vir die waarheid. Al sal ons liever gedagtes oor ons gemeenskaplike saligheid wil deel (Jud. 3 en 4) moet ons betrokke wees by die stryd – want Goddelose mense dring die geledere van die kerk binne.

Mag die genade van die Here Jesus Christus met u wees.

Ds. Gert van Heerden

**BYLAE 3 – EERSTE VERSLAG:
TYDELIKE KOMMISSIE VIR GELOFSBRIEWE (TKG 1)**
(Kyk HANDELINGE bl. 303)

1. PERSONEEL

Die kommissie is soos volg saamgestel

Voorsitter: Ds. PG Stans
Skriba: Oudl. AC van Huysteen
Lede: Di. IP du Preez, W van Zyl, oudl. SA Sherman.

2. OPDRAG

Die kommissie se opdrag was die nagaan van geloofsbriewe en registrasie van afgevaardigdes. Registrasie vir konstituering het om 10:00 gesluit.

3. BEVINDING

Die volgende afgevaardigdes is teenwoordig vir konstituering volgens hulle geloofsbriewe.

Gemeente	Van	Titel	Voorletters	Naam
Alfa	Herbst	Oudl.	GP	Gerhardus Petrus
Alfa	Niemand	Oudl.	T	Tjaard
Algoa	Bester	Oudl.	CGFC	Cornelius George Frederick Claassens
Algoa	Breytenbach	Oudl.	JP	Jacob Petrus
Amajuba	Du Toit	Ds.	JF	Jacobus Francois
Amajuba	Oosthuizen	Oudl.	CC	Cornelius Cloete
Amajuba	Rossouw	Oudl.	AG	Abraham Gabriël
Amersfoort	Moldenhauer	Oudl.	R	Robert
Arnot/Hendrina	Bothma	Oudl.	DS	David Schalk
Arnot/Hendrina	Van Schalkwyk	Ds.	WJA	Willem Jacobus Albertus
Bainsvlei	Bezuidenhout	Dr.	JP	Jacobus Philippus
Bainsvlei	Malherbe	Oudl.	SJ	Stephanus Johannes
Bainsvlei	Marais	Oudl.	AB	Andries Bernardus
Balfour	Rheeder	Ds.	JM	Johannes Meyer
Beaufort-Wes	Marais	Oudl.	AWC	Albertus Wynand Christoffel
Beaufort-Wes	Van Vuuren	Ds.	JH	Johan Hendrik
Belfast	Grobler	Oudl.	SA	Stefanus Albertus
Benoni	De Wet	Oudl.	JJ	Jeremia Jesaja
Benoni	Malan	Ds.	WJ	Wickus Jordaan
Bethal- Moedergemeente	Meyer	Oudl.	JJ	Johannes Jurgens
Bethlehem	Claasen	Oudl.	GH	Gert Hendrik
Bethlehem	Du Preez	Oudl.	JL	Jacobus Lodewikus
Bethlehem	Jacobs	Ds.	JA	Johannes Albrecht
Biesiesvlei	Malan	Ds.	DJ	Daniël Jacobus
Biesiesvlei	Stassen	Oudl.	RM	Rudolph Martin
Bloemfontein	Aucamp	Oudl.	M	Marius
Bloemfontein	Pauw	Oudl.	FH	Francois Herholdt
Bothaville	Van der Westhuizen	Ds.	WJ	Wynand Johannes
Bothaville	Beukes	Oudl.	C	Cormarus
Brakpan	Du Preez	Ds.	IP	Ignatius Petrus
Brakpan	Roets	Oudl.	JA	Jan Albert
Brakpan	Van Tonder	Oudl.	J	Johan
Brakrivier	Van der Walt	Oudl.	KJEN	Karel Johannes Erasmus Nicolas
Brandfort	Human	Oudl.	DC	Dirk Cornelis
Brits	Holtzhausen	Oudl.	MLJ	Marthinus Louwrens Johannes
Brits	Pretorius	Ds.	DE	Dawid Engelbert
Brits	Von Wielligh	Oudl.	PA	Philippus Albertus
Bronkhorstspuit	Keyter	Oudl.	CA	Charlie Antonie
Bronkhorstspuit	Marais	Ds.	CF	Charl Francois
Buhrmannsdrif	Benson	Oudl.	RE	Robert Ernest
Buhrmannsdrif	Roets jr.	Ds.	SA	Sarel Arnoldus
Carletonville	Roberts	Oudl.	APR	Authur Percival Roy
Carolina	Edwards	Oudl.	WA	Willem Abraham
Carolina	Hugo	Ds.	GJ	Gideon Jozua

Gemeente	Van	Titel	Voorletters	Naam
Carolina	Schoeman	Oudl.	PA	Petrus Albertus
Christiana	Jordaan	Oudl.	SPS	Stephanus Paulus Stear
Christiana	Smit	Ds.	G	Gert
Clanwilliam	Kruger	Ds.	JA	Jacobus Alwyn
Clanwilliam	Marais	Oudl.	PRdW	Philippus Rudolph De Wet
Clocolan	Kriel	Oudl.	AJ	Andries Jacobus
Clocolan	Louw	Ds.	L	Louis
Coligny	Breedt	Oudl.	CJ	Carel Johannes
Coligny	Roets sr.	Ds.	SA	Sarel Arnoldus
Coligny	Rossouw	Oudl.	PA	Pieter Andries
Cornelia	Van Rooyen	Oudl.	JJJ	Jacob Johannes Jacobus
Cullinan-Rayton	Harmse	Oudl.	JHP	Johannes Hendrik Paul
Cullinan-Rayton	Koch	Oudl.	JL	Johan Lourens
Cullinan-Rayton	Venter	Ds.	JJ	Jurie Johannes
De Aar	Marais	Ds.	FS	Frandu Schreumar
Delareyville	Van Antwerpen	Oudl.	JH	Jacobus Hendrikus
Delareyville	Van Wyk	Ds.	LJ	Louis Johannes
Delmas	Naudé	Oudl.	GJ	Gerhardus Johannes
Delmas	Van Rooyen	Oudl.	CA	Cornelius Abraham
Dendron	Blofield	Oudl.	CA	Cecil Arthur
Dendron	Janse van Rensburg	Ds.	P	Petrus
Dendron	Pauer	Oudl.	JL	Jacobus Lodewickus
Derby	Maré	Prof.	R	Roelof
Dewetsdorp	Fourie	Oudl.	BJ	Barend Johannes
Dewetsdorp	Le Grange	Ds.	PDF	Pieter Daniel Francois
Edenburg	Fouche	Oudl.	JA	Jacobus Abraham
Ellisras	Kruger	Oudl.	AJ	Andries Jacobus
Ellisras	Pienaar	Ds.	LD	Louis Daniël
Ellisras	Van Staden	Oudl.	JJH	Jan Jacobus Haywood
Engeland en Wallis	Pretorius	Oudl.	A	André
Ermelo	Van Wyk	Ds.	WJD	Wynand Jacobus Davel
Ermelo	Vercuil	Oudl.	NJ	Nicolaas Johannes
Fochville	Smith	Oudl.	PJ	Pieter Jacobus
Frankfort	Graaff	Oudl.	AP	Andries Petrus
Frankfort	Janse van Rensburg	Ds.	Z	Zacharias
Frankfort	Marx	Oudl.	PJS	Paul Johannes Stephanus
Gelofte-Pietermaritzburg	Le Roux	Oudl.	CJH	Christiaan Johannes Hendrik
Gelofte-Pietermaritzburg	Visagie	Oudl.	GF	Gert Frans
George	Claassen	Oudl.	ED	Esaïas Dawid
Germiston	Adendorff	Prof.	JA	Jacobus Augustus Erdzard
Germiston	Grobler	Oudl.	TJ	Tobias Johannes
Germiston	Kruger	Ds.	AJ	Albertus Johannes
Gobabis	Von Wielligh	Ds.	HE	Hendrik Efraim
Gordonia	Olivier	Ds.	PJL	Philippus Johannes Lodewyk
Gordonia	Du Plessis	Oudl.	JH	Jacobus Hendrik
Graniet	Nell	Ds.	NJ	Nicolaas Johannes
Graniet	Wessels	Oudl.	JJ	Jacobus Johannes
Greylingstad	Van Staden	Ds.	AS	Adriaan Stefanus
Groblersdal	Du Toit	Oudl.	RB	Rudolph Burton
Groblersdal	Gouws	Oudl.	RK	Rouen Kruger
Groter Durban	Van Rooyen	Ds.	HB	Hendrik Beltazer
Harrismith	Van Rooyen	Ds.	C	Cornelius
Hartbeesfontein	Hills	Oudl.	OJ	Ockert Johannes
Hartbeespoort	Du Plessis	Oudl.	JA	Josef Albertus
Hartbeespoort	Naude	Oudl.	JS	Jacob Stefanus
Heidelberg	Huddleston	Oudl.	ME	Matie Elisa
Heidelberg	Rautenbach	Ds.	C	Cornelius
Heidelberg	Van Niekerk	Oudl.	ES	Ernest Stephanus
Heilbron	Burger	Ds.	WA	Willem Andries
Heilbron	Laubscher	Oudl.	B	Botha
Heilbron	Volschenk	Oudl.	TJ	Theunis Johannes
Hennenman	Oosthuysen	Oudl.	CdW	Christiaan De Wet
Hoedspruit	Louw	Oudl.	PJ	Pieter Johannes
Hoedspruit	Prinsloo	Ds.	LE	Lourens Erasmus
Hoedspruit	Van der Lith	Oudl.	AJS	Andries Johannes Stephanus
Hoëveld Ermelo	Van Niekerk	Oudl.	GJ	Gerhardus Joshua
Hoëveld Ermelo	Van Niekerk	Oudl.	PP	Phillipus Petrus

Gemeente	Van	Titel	Voorletters	Naam
Hoëveldrif	Coetzee	Oudl.	HJ	Hendrik Johannes
Hoëveldrif	Geldenhuys	Oudl.	WJ	Willem Jacobus
Hoëveldrif	Van Staden	Ds.	AS	Adriaan Stefanus
Hopetown	Koekemoer	Oudl.	SW	Schalk Willem
Hugenote-vallei	Wiid	Ds.	LA	Louis André
Jeffreysbaai	Geyer	Oudl.	JC	Johannes Christoffel
Jeffreysbaai	Gous	Oudl.	AGS	Andries Gustav Stephanus
Jeffreysbaai	Trollip	Ds.	JB	Johann Brinsley
Johannesburg	Maartens	Oudl.	GJ	Gert Jacobus
Johannesburg	Van Heerden	Oudl.	HM	Hermanus Marthinus
Kakamas	Van Rensburg	Oudl.	P	Philippus
Kareedouw	Krige	Ds.	PS	Pieter Stephanus
Kathu	Sherman	Oudl.	SA	Stephanus Albertus
Kathu	Stans	Ds.	PG	Peter Gideon
Kempton Park	Claassen	Oudl.	JJH	Johannes Jurie Human
Kempton Park	Gouws	Oudl.	GC	Gerthardus Cornelius
Kimberley	Van Schalkwyk	Oudl.	AJJ	Adam Johannes Jacobus
Kimberley	Vermeulen	Oudl.	PR	Philippus Rudolph
Kimberley-	Stoltz	Ds.	GCD	Gabriël Coenraad Daniël
Kimberley-	Barnard	Oudl.	JH	Johannes Hendrik
Kleinfontein	Schutte	Oudl.	CE	Christiaan Ernst
Klerksdorp	Lubbe	Ds.	L	Leon
Klerksdorp	Nieuwoudt	Oudl.	S	Sarel
Klerksdorp	Scholtz	Oudl.	WCA	Willem Charl Andries
Klerksdorp Sentraal	Cassell	Ds.	CJ	Charles Jacobus
Klerksdorp Sentraal	De la Rey	Oudl.	JP	Johannes Petrus
Klerksdorp Sentraal	Van der Merwe	Oudl.	DG	Douw Gerbrandt
Koedoesrand	Buitendag	Ds.	PR	Philippus Rudolph
Koedoesrand	Grobler	Oudl.	P	Pieter
Koedoesrand	Solomon	Oudl.	NCJ	Nicolaas Christiaan Johannes
Koster	Joubert	Oudl.	PFD	Pieter Frederick Daniel
Koster	Le Roux	Oudl.	CF	Carel Frederick
Koster	Steyn	Ds.	PS	Pieter Schalk
Kroonstad	Meyer	Oudl.	PJ	Petrus Johannes
Kroonstad	Schindehutte	Oudl.	FJ	Frans Jacobus
Kuruman	Germishuys	Oudl.	LW	Louis Wilhelmus
Kuruman	Van Huysteen	Oudl.	AC	André Cornelius
Leeudoringstad	Barnard	Oudl.	M	Marius
Leeudoringstad	Kemp	Oudl.	RV	Roland Vivian
Leonardville	Boshoff jr.	Ds.	A	Adam
Leonardville	Snyman	Oudl.	JC	Jacob Casper
Leonardville	Van Dyk	Oudl.	JWA	Jacobus Willem Adrian
Lichtenburg	Hartzenberg	Oudl.	F	Ferdinand
Lichtenburg	Louw	Oudl.	AHP	Abraham Hendrik Petrus
Louis Trichardt	Du Plessis	Oudl.	LA	Leon Antonius
Louis Trichardt	Theron	Oudl.	HK	Hendrik Karel
Lydenburg	Bosman	Ds.	J	Johan
Lydenburg	Van der Wal	Oudl.	WA	Willem Andries
Marble Hall	Genis	Oudl.	EJ	Evert Jan
Marble Hall	Müller	Ds.	MG	Matthys Gerhardus
Memel	Botes	Oudl.	JM	Jan Melchior
Messina	Kruger	Ds.	CJ	Christiaan Johannes
Meyerton	Klemp	Oudl.	FJ	Frans Jacob
Meyerton	Minnaar	Oudl.	L	Leon
Middelburg	De Bruin	Oudl.	TJ	Theunis Johannes
Middelburg	Günther	Oudl.	FC	Francois Cornelius
Middelburg	Swart	Ds.	NJ	Nico Johan
Migdol	Hanekom	Ds.	JWJ	Johannes Willem Jacobus
Moot-Sentraal	Schoeman	Oudl.	BJ	Bernardus Johannes
Moot-Sentraal	Smit	Oudl.	RF	Roelof Frederik
Moot-Sentraal	Van den Berg	Ds.	AE	André Etienne
Mosselbaai	Jordaan	Ds.	AC	Andries Christiaan
Naboomspruit	Van der Merwe	Oudl.	HJ	Hendrik Josephus
Naboomspruit	Nicholson	Oudl.	RG	Richard Granville
Naboomspruit	Vermaak	Ds.	CR	Carl Rudolph
Namakwaland	Mostert	Oudl.	EJ	Eduard Johannes
Namakwaland	Schütte	Ds.	JL	Johan Leopold

Gemeente	Van	Titel	Voorletters	Naam
Namakwaland	Strauss	Ds.	HSW	Hendrik Schaalk Willem
Nelspruit	Taute	Oudl.	JM	Johan Mauritz
Nelspruit	Van Heerden	Ds.	AL	Adriaan Louis
Newcastle	Janse van Rensburg	Ds.	CJ	Coenraad Jacobus
Newcastle	Van der Westhuizen	Oudl.	JW	Joachum Willem
Olifantshoek	Pretorius	Oudl.	JFJ	Jan Ferry Joseph
Olifantshoek	Pretorius	Oudl.	JFJ	Jan Ferry Joseph
Olifantshoek	Visser	Ds.	GP	Gert Petrus
Orania	De Kock	Oudl.	GP	Gideon Petrus
Orania	Nel	Oudl.	GF	Gabriël Francois
Orkney	Gresse	Oudl.	LCJ	Lodewyk Christoffel Johannes
Ottosdal	De Bruyn	Ds.	JJ	Joseph Jacobus
Ottosdal	Rossouw	Oudl.	PM	Pieter Marthinus
Ottosdal	Rossouw	Oudl.	TJ	Thomas John
Oudtshoorn	Maloney	Ds.	JD	Jan Daniël
Oudtshoorn	Serfontein	Oudl.	CD	Christo Daniël
Oudtshoorn	Serfontein	Oudl.	E	Ebenhaezer
Outjo	Viljoen	Dr.	EM	Ernst Möller
Philippolis	Cilliers	Oudl.	JA	Jan Abraham
Piet Retief	Aucamp	Ds.	P	Petrus
Piet Retief	Jansen van Vuuren	Oudl.	WH	Willem Hendrik
Piet Retief	Liebenberg	Oudl.	SR	Stephanus Rudolph
Pietersburg	Scherman	Ds.	H	Henri
Pietersburg	Vercueil	Oudl.	HJF	Hermanus Johannes Frederik
Piketberg	Van der Westhuizen	Oudl.	P	Pierre
Potchefstroom	Gericke	Ds.	JC	Johan Christiaan
Potchefstroom	Steyn	Oudl.	LC	Lukas Cornelius
Potchefstroom	Van Niekerk	Oudl.	JAvZ	Jacobus Albertus van Zyl
Potchefstroom	Van Zyl	Ds.	A	Armand
Potgietersrus	Theron	Ds.	JH	Johannes Hendrik
Potgietersrus	Malan	Oudl.	PJ	Pieter Johannes
Potgietersrus	Möller	Oudl.	LJ	Lambertus Johannes
Pretoria Suiderlig	Fouché	Oudl.	PJ	Paul Jacobus
Pretoria Suiderlig	Rautenbach	Ds.	NJ	Nicolaas Jacobus
Pretoria Suiderlig	Viljoen	Oudl.	JJ	Johannes Jacobus
Pretoria-Oos	De Beer	Ds.	JA	Jan Albert
Pretoria-Oos	De Jong	Oudl.	M	Marcus
Pretoria-Oos	Swanepoel	Ds.	CA	Cornelius Alwyn
Pretoria-Oos	Van Schaalkwyk	Oudl.	S	Steyn
Randfontein	Van Broekhuizen	Oudl.	RC	Ruthger Cornelius
Reddersburg	De Lange	Ds.	LLE	Lambertus Lochner Eksteen
Reivilo	Duvnhage	Oudl.	AJ	Andries Johannes
Riversdal	Jacobs	Oudl.	EL	Ernest Lodewyk
Riversdal	Louw	Ds.	RW	Reinier Willem
Roedtan	Rauch	Oudl.	RJ	Roelof Jacobus
Roodepoort	Bakkes	Oudl.	JH	John Henry
Roodepoort	Horn	Oudl.	BC	Barend Christoffel
Roodepoort	Janse van Vuuren	Ds.	JCG	Johannes Cornelius Godfried
Rustenburg	Snyman	Dr.	TM	Theunis Marthinus
Sanddrift	Brits	Oudl.	APS	Andries Petrus Stephanus
Sanddrift	Jansen	Oudl.	GF	Gerrit Frederick
Sanddrift	Swart	Ds.	A	Adriaan
Sannieshof	Hartzenberg	Ds.	MJ	Marius Johannes
Sannieshof	Malan	Oudl.	NR	Nicolaas Rossouw
Senekal	De Kock	Oudl.	PEE	Pieter Ernst Erasmus
Somerset-Oos	Greyling	Ds.	LD	Louis Daniël
Standerton	Greyling	Oudl.	AJ	André Jacobus
Standerton	Möller	Ds.	PJ	Paul Jacobus
Standerton	Steenkamp	Oudl.	WdK	Willem de Klerk
Steynsburg	Van der Merwe	Ds.	JF	Jacobus Frederick
Strydenburg	Van Drimmelen	Oudl.	A	Albert
Suidkus	Jacobs	Oudl.	JC	Jacobus Combrinck
Suidkus	Needham	Oudl.	WJ	Willem Johannes
Suidkus	Van der Merwe	Ds.	HC	Hendrik Christoffel
Stellenbosch-Somerset-Strand	Botes	Ds.	S	Stephanus
Swartruggens	Bester	Oudl.	HCG	Hermanus Christoffel Gräbe
Swartruggens	Henrico	Oudl.	HJ	Hans Jurgens

Gemeente	Van	Titel	Voorletters	Naam
Thabazimbi	Boshoff	Ds.	AP	Albertus Petrus
Thabazimbi	Du Toit	Oudl.	DJ	Dirk Johannes
Thabazimbi	Haasbroek	Oudl.	IJ	Isak Johannes
Trans-Magalies	Dorfling	Oudl.	KPJ	Karel Petrus Jacobus
Trans-Magalies	Du Plessis	Oudl.	JW	Johannes Wilhelmus
Trans-Magalies	Van Rooyen	Ds.	OG	Olof Greyling
Tuinplaas	Van Schalkwyk	Ds.	MJ	Michael Johannes
Tuinplaas	Wilken	Oudl.	WM	Willem Matthys
Tygerberg	Ellis	Dr.	JH	Johannes Hendrik
Tygerberg	Lategan	Oudl.	HdW	Hendrik de Wet
Tygerberg	Coetzee	Oudl.	M	Mervia
Tzaneen	Campbell	Oudl.	AQ	Allan Quentin
Tzaneen	Hough	Ds.	A	Aubrey
Tzaneen	McAlpine	Oudl.	WM	Willem Magiel
Vaalharts	De Necker	Oudl.	FJ	Fredrick Jacobus
Vaalharts	Du Plessis	Oudl.	GJ	Gabriël Johannes
Vaalwater	Weilbach	Oudl.	JC	Johan Coenraad
Vanderbijlpark	Van der Westhuizen	Oudl.	GF	George Frederick
Vanderbijlpark	Van der Westhuizen	Ds.	SJ	Sarel Johannes
Ventersdorp	Fourie	Oudl.	FJ	Frans Jacobus
Ventersdorp	Pretorius	Ds.	RJ	Riaan Johannes
Verwoerdburg	Brink	Oudl.	AJ	Andries Jacob
Verwoerdburg	Kriel	Oudl.	DSB	Daniel Stephanus Botha
Verwoerdburg	Storm	Ds.	PL	Paul Lodewyk
Viljoenskroon	Nel	Dr.	SD	Salmon Dannhauser
Villiers	Cronjé	Oudl.	BHB	Barend Hendrik Beukes
Villiers	Gunter	Oudl.	JJ	Johannes Jacobus
Vorentoe	Grobler	Dr.	HM	Hendrik Michael
Vorentoe	Harmse	Oudl.	JH	Johannes Hendrik
Vrede	Myburgh	Ds.	K	Kenneth
Vrede	Strydom	Oudl.	GM	Gert Marthinus
Vryburg	Jordaan	Ds.	MJL	Martin Johannes Lodewyk
Vryburg	Hough	Oudl.	MJ	Michael Johannes
Vryheid	Swanepoel	Oudl.	PA	Pieter Andries
Vryheid	Erasmus	Oudl.	JL	Jacobus Lodewicus
Vryheid	Groenewald	Ds.	NJ	Nicolaas Jacobus
Warden	Hoffman	Oudl.	AJ	Albertus Johannes
Warmbad	Jansen van Vuuren	Oudl.	JD	Johan Dawid
Warmbad	Marais	Oudl.	PF	Pieter Francois
Waterberg	Burger	Ds.	MR	Matthys Rinus
Waterberg	Bogaards	Oudl.	J	Jacobus
Waterberg	Murray	Oudl.	WP	Wietsche Paul
Welbekend	De Jager	Oudl.	JLCE	Jacob Lourens Carolus Erasmus
Welbekend	Du Plessis	Oudl.	PA	Paul Abraham
Welbekend	Van Staden	Prof. Dr.	FAH	Francois Alwyn Hugo
Wesmoot	Brink	Prof.	IA	Izak Aldert
Wesmoot	Denyssen	Oudl.	CJ	Chrisjan Johannes
Wesmoot	Gericke	Oudl.	JCG	Johan Christiaan Godfried
Winburg	Bester	Ds.	C	Cornelius
Windhoek	Blaauw	Oudl.	PF	Philip Frederick
Windhoek	Warnich	Ds.	H	Heinrich
Witbank	Botha	Oudl.	HJ	Hendrik Josephus
Witbank	Kruger	Ds.	AS	Andreas Stephanus
Witrivier	Van den Berg	Oudl.	MA	Michael Arnoldus
Wonderboom	Britz	Ds.	RMJ	Rudolf Martinus Johannes
Wonderboom	Lemmer	Oudl.	HR	Hermanus Richard
Wonderboom	Simpson	Oudl.	JPT	Jacob Philippus Taute
Zeerust	Bisschoff	Ds.	JH	Jan Hendrik
Zeerust	Erasmus	Oudl.	B	Barnard
Zoar	Pretorius	Oudl.	NJ	Nicolaas Johannes

Van 238 gemeentes is 151 teenwoordig met 304 afgevaardigdes

4. AANBEVELING**4.1 Die Sinode word gekonstitueer.****5. VERSKONINGS****5.1 Die volgende gemeentes het verskoning gemaak.**

Datum	Gemeente	
2007/08/21	Aberdeen	Verskoning
2007/08/17	Albertinia	Verskoning
2007/08/20	Barberton	Verskoning
2007/08/28	Barkly-Oos	Verskoning 31/8
2007/08/17	Barkly-Wes	Verskoning
2007/08/28	Bethulie	Niks geantwoord
2007/08/22	Britstown	Verskoning
2007/06/22	Calvinia	Verskoning
2007/08/28	Carnarvon	Niks geantwoord
2007/08/21	Dealesville	Verskoning
2007/08/23	Devon	Verskoning
2007/08/15	Douglas	Verskoning
2007/08/22	Dundee/Glencoe	Verskoning
2007/08/28	Fonteine	Verskoning 30/8
2007/08/16	Fraserburg	Verskoning
2007/08/22	Gansbaai	Verskoning
2007/08/28	Graaff-Reinet/Adendorp	Niks geantwoord
2007/08/22	Grens	Verskoning
2007/06/04	Griekwastad	Verskoning
2007/08/28	Groblershoop	Niks geantwoord
2007/07/25	Grootfontein	Verskoning
2007/08/22	Hanover	Verskoning
2007/08/28	Hardeveld	Niks geantwoord
2007/08/20	Hertzogville	Verskoning
2007/08/17	Hluhluwe	Verskoning
2007/08/28	Hoëveld	Niks geantwoord
2007/08/22	Jagersfontein/Fauresmith	Verskoning
2007/08/15	Jamestown	Verskoning
2007/08/28	Johannesburg-Suid	Niks geantwoord
2007/08/28	Keetmanshoop	Niks geantwoord
2007/08/15	Knysna	Verskoning
2007/08/17	Koffiefontein	Verskoning
2007/07/30	Kriel	Verskoning
2007/07/26	Laersdrif	Verskoning
2007/08/28	Lebombo	Verskoning
2007/08/15	Lindley	Verskoning
2007/08/23	Magaliesburg	Verskoning
2007/08/22	Marquard	Verskoning
2007/08/28	Morgenzon	Verskoning
2007/08/21	Murraysburg	Verskoning
2007/08/17	Nigel	Verskoning
2007/08/28	Odendaalsrus	Verskoning
2007/08/16	Olifantsrivier	Verskoning
2007/08/16	Parys	Verskoning
2007/08/15	Petrus Steyn	Verskoning
2007/08/15	Petrusburg	Verskoning
2007/08/28	Phalaborwa	Verskoning
2007/08/28	Pofadder	Niks geantwoord
2007/08/28	Prieska	Niks geantwoord
2007/08/21	Primrose	Verskoning
2007/08/16	Robertson	Verskoning
2007/08/28	Sasolburg	Niks geantwoord
2007/07/03	Smithfield	Verskoning
2007/08/17	Steynsrus	Verskoning
2007/08/16	Sutherland	Verskoning
2007/08/28	Tarkastad	Niks geantwoord

Datum	Gemeente	
2007/08/16	Tweeling	Verskoning
2007/08/15	Uitenhage	Verskoning
2007/08/28	Utrecht	Verskoning
2007/08/28	Vanwyksvlei	Niks geantwoord
2007/08/22	Venterstad	Verskoning
2007/06/26	Welkom	Verskoning
2007/08/23	Welwitschia	Verskoning
2007/08/16	Wesselsbron	Verskoning
2007/08/21	Worcester	Verskoning
2007/08/28	Zastron	Nie geantwoord
2007/08/20	Zululand	Verskoning

5.1 Die volgende afgevaardigdes het verskoning gemaak

Afgevaardigde	Gemeente
Dr. JC Lombaard	Bainsvlei
Ds. JJ Venter	Barkly-Wes
Ds. L de Waal	Calvinia
Ds. A Drent	Engeland en Wallis
Ds. BNA Wiese	Grens
Dr. NE Hendrikz	Hertzogville
Oudl. JA Bezuidenhout	Hertzogville
Oudl. D de Villiers	Jagersfontein
Oudl. E Bezuidenhout	Jagersfontein
Ds. HJ Malan	Kroonstad
Ds. LH Jacobs	Lebombo
Ds. L du Toit	Louis Trichardt
Ds. GF Botha	Hartbeesfontein
Oudl. T Moller	Dundee/Glencoe
Ds. JA Visser	Magaliesburg
Prof. dr. HCG Robbertze	Meyerton (ernstig siek)
Ds. MJG Botes	Middelburg (moeder oorlede)
Ds. JP Viljoen	Mooiwooi
Ds. A Boshoff	Orania
Oudl. CM Meyer	Senekal
Oudl. CPP Pretorius	Utrecht
Ds. JP Botes	Witriver
Oudl. JJ Barnard	Bothaville
Oudl. P Botha	Rustenburg
Oudl. MG de Jager	Rustenburg
Oudl. PC van Wyk	Arnot/Hendrina
Oudl. SP Botha	Lydenburg
Oudl. HJ Louwrens	Vaalwater
Oudl. DT Fourie	Germiston

6. STEMREG

Die volgende gemeentes het nie hulle finansiële verpligtinge teenoor die sinode nagekom nie. Volgens die besluit van die vorige sinode het hulle afgevaardigdes nie stemreg op die sinode nie:

Carletonville, Dundee/Glencoe, Gobabis, Greylingstad, Groblersdal, Groter Durban, Hoëveld, Memel, Morgenzon, Randfontein, Sasolburg, Utrecht, Weskus, Zambie, Zastron.

6.1 Aanbeveling

Die Sinode besluit oor die stemreg van bogenoemde gemeentes

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy werk tydens die konstituerende vergadering het.

Ds. PG Stans (Voorsitter)

BYLAE 4 – TYDELIKE KOMMISSIES

(Kyk HANDELINGE bl. 303)

TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE

DS. HC VENTER, AP KERK HOOPSTAD
 DS. L LUBBE, AP KERK KLERKSDORP
 OUDL. FJ HOLTZHAUZEN, AP KERK KLERKSDORP
 OUDL. M BARNARD, AP KERK LEEUDORINGSTAD
 OUDL. HK THERON, AP KERK LOUIS TRICHARDT
 DS. J BOSMAN, AP KERK LYDENBURG
 OUDL. SP BOTHA, AP KERK LYDENBURG
 DS. HSW STRAUSS, AP KERK NAMAKWALAND
 DS. JL SCHÜTTE, AP KERK NAMAKWALAND
 OUDL. M DE JONG, AP KERK PRETORIA-OOS
 DS. RW LOUW, AP KERK RIVERSDAL
 DS. MJ HARTZENBERG, AP KERK SANNIESHOF
 DS. PJ MÖLLER, AP KERK STANDERTON
 DS. OG VAN ROOYEN, AP KERK TRANS-MAGALIES
 DR. HM GROBLER, AP KERK VORENTOE
 OUDL. WP MURRAY, AP KERK WATERBERG
 OUDL. PW PRINSLOO, AP KERK WATERBERG
 PROF. FAH VAN STADEN, AP KERK WELBEKEND (SAMEROEPER)
 OUDL. PA DU PLESSIS, AP KERK WELBEKEND

TYDELIKE KOMMISSIE VIR FINANSIES

OUDL. J VAN ROMBURGH, AP KERK BEAUFORT-WES
 OUDL. PA VON WIELLIGH, AP KERK BRITS
 OUDL. CA KEYTER, AP KERK BRONKHORSTSPRUIT
 OUDL. JL KOCH, AP KERK CULLINAN-RAYTON
 OUDL. AJ KRUGER, AP KERK ELLISRAS
 OUDL. CJC GRAHAM, AP KERK GROBLERSDAL
 OUDL. MJ GREYLING, AP KERK GROBLERSDAL
 DS. C VAN ROOYEN, AP KERK HARRISMITH
 OUDL. B LAUBSCHER, AP KERK HEILBRON
 OUDL. TJ VOLSCHENK, AP KERK HEILBRON
 OUDL. LA DU PLESSIS, AP KERK LOUIS TRICHARDT
 OUDL. FJ KLEMP, AP KERK MEYERTON
 DS. NJ SWART, AP KERK MIDDELBURG (Sameroeper)
 OUDL. PJ MALAN, AP KERK POTGIETERSRUS
 OUDL. S VAN SCHALKWYK, AP KERK PRETORIA-OOS
 OUDL. PJ FOUCHÉ, AP KERK PRETORIA SUIDERLIG
 OUDL. M COETZEE, AP KERK TYGERBERG
 OUDL. HR LEMMER, AP KERK WONDERBOOM

TYDELIKE KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG

OUDL. RM STASSEN, AP KERK BIESIESVLEI
 OUDL. AM PRETORIUS, AP KERK ENGELAND/WALLIS
 DS. HB VAN ROOYEN, AP KERK GROTER DURBAN
 DS. WA BURGER, AP KERK HEILBRON
 OUDL. GJ VAN NIEKERK, AP KERK HOËVELD ERMELO
 OUDL. AF DE NECKER, AP KERK HOOPSTAD
 OUDL. JP DE LA REY, AP KERK KLERKSDORP-SENTRAAAL
 OUDL. WA VAN DER WAL, AP KERK LYDENBURG
 OUDL. TJ DE BRUIN, AP KERK MIDDELBURG
 OUDL. RF SMIT, AP KERK MOOT-SENTRAAAL
 DS. CR VERMAAK, AP KERK NABOOMSPRUIT
 DS. A VAN ZYL, AP KERK POTCHEFSTROOM
 DR. JH ELLIS, AP KERK TYGERBERG (Sameroeper)
 DS. MR BURGER, AP KERK WATERBERG
 OUDL. JCG GERICKE, AP KERK WESMOOT
 OUDL. CJ DENYSSCHEN, AP KERK WESMOOT

TYDELIKE KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING

OUDL. AB MARAIS, AP KERK BAINSVLEI
 OUDL. AWC MARAIS, AP KERK BEAUFORT-WES
 OUDL. JL DU PREEZ, AP KERK BETHLEHEM
 OUDL. GH CLAASEN, AP KERK BETHLEHEM
 DS. GJ HUGO, AP KERK CAROLINA
 OUDL. PA SCHOEMAN, AP KERK CAROLINA
 OUDL. CA VAN ROOYEN, AP KERK DELMAS
 OUDL. JJ BOUWER, AP KERK EXCELSIOR
 OUDL. FJ FOURIE, AP KERK HOOPSTAD
 OUDL. SW KOEKEMOER, AP KERK HOPETOWN
 OUDL. LJ ERASMUS, AP KERK KAREEDOUW
 OUDL. BJ SCHOEMAN, AP KERK MOOT-SENTRAAAL
 OUDL. HJF VERCUEIL, AP KERK PIETERSBURG
 DS. JB TROLLIP, AP KERK JEFFREYSBAAI (Sameroeper)

ADVISEREND

DS. C BESTER, AP KERK WINBURG
 DR. JP BEZUIDENHOUT, AP KERK BAINSVLEI

TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKARGIEF

OUDL. GJ NAUDÉ, AP KERK DELMAS
 DS. AS VAN STADEN, AP KERK GREYLINGSTAD
 OUDL. PP VAN NIEKERK, AP KERK HOËVELD ERMELO
 DS. LA WIID, AP KERK HUGENOTE-VALLEI
 OUDL. GC GOUWS, AP KERK KEMPTONPARK
 OUDL. JJH CLAASSEN, AP KERK KEMPTONPARK
 OUDL. P VAN DER WESTHUIZEN, AP KERK PIKETBERG
 DS. LD GREYLING, AP KERK SOMERSET-OOS (SAMEROEPER)
 OUDL. JJ VILJOEN, AP KERK PRETORIA SUIDERLIG
 OUDL. GF VAN DER WESTHUIZEN, AP KERK VANDERBIJLPARK
 OUDL. PA DU PLESSIS, AP KERK WELBEKEND

TYDELIKE KOMMISSIE VIR FORMULIERE EN LITURGIE

DS. CF MARAIS, AP KERK BRONKHORSTSPRUIT
 DS. CJ CASSELL, AP KERK KLERKSDORP SENTRAAAL
 DS. AL VAN HEERDEN, AP KERK NELSPRUIT (SAMEROEPER)
 DS. CA SWANEPOEL, AP KERK PRETORIA-OOS
 DS. RMJ BRITZ, AP KERK WONDERBOOM

TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK

DS. JH VAN VUUREN, AP KERK BEAUFORT-WES
 OUDL. WA EDWARDS, AP KERK CAROLINA
 DS. JA KRUGER, AP KERK CLANWILLIAM
 OUDL. JHP HARMSE, AP KERK CULLINAN-RAYTON
 OUDL. DG VAN DER MERWE, AP KERK KLERKSDORP-SENTRAAAL
 OUDL. GF NEL, AP KERK ORANIA
 DR. TM SNYMAN, AP KERK RUSTENBURG
 DS. NJ GROENEWALD, AP KERK VRYHEID
 OUDL. W SMITH, AP KERK VRYHEID
 OUDL. JL ERASMUS, AP KERK VRYHEID
 DS. WJA VAN SCHALKWYK, AP KERK ARNOT/HENDRINA (Sameroeper)

ADVISEREND

DS. FS MARAIS, AP KERK DE AAR

TYDELIKE KOMMISSIE VIR BESLUITEREGISTER VAN SINODALE BESLUITE VIR AANDAG VAN KERKRADE EN RINGE

DS. AS KRUGER, AP KERK WITBANK (Sameroeper)
 OUDL. HJ BOTHA, AP KERK WITBANK
 OUDL. PW DE WET, AP KERK WITBANK

TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKSANG EN –MUSIEK

OUDL. JJJ VAN ROOYEN, AP KERK CORNELIA
 OUDL. AM ERASMUS, AP KERK DE AAR
 DS. LE PRINSLOO, AP KERK HOEDSPRUIT
 DS. AE VAN DEN BERG, AP KERK MOOT-SENTRAAAL
 DS. JH THERON, AP KERK POTGIETERSRUS
 DS. JC GERICKE, AP KERK POTCHEFSTROOM
 OUDL. LC STEYN, AP KERK POTCHEFSTROOM
 DS. DJ MALAN, AP KERK BIESIESVLEI (Sameroeper)

TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING

DS. A BOSHOF, AP KERK LEONARDVILLE (SAMEROEPER)
 PROF. HCG ROBBERTZE, AP KERK MEYERTON
 DS. JSP DE VILLIERS, AP KERK SCHWEIZER-RENEKE
 PROF. IA BRINK, AP KERK WESMOOT
 DR. HJ SMITH

TYDELIKE KOMMISSIE VIR RINGSINDELING VAN GEMEENTES

OUDL. ED CLAASSEN, AP KERK GEORGE
 OUDL. AGS GOUS, AP KERK JEFFREYSBAAI
 OUDL. FC GÜNTHER, AP KERK MIDDELBURG
 DS. JA DE BEER, AP KERK PRETORIA-OOS
 DS. NJ RAUTENBACH, AP KERK PRETORIA SUIDERLIG
 OUDL. AJ DUVENHAGE, AP KERK REIVILO
 OUDL. APS BRITS, AP KERK SANDDRIFT
 DS. S BOTES, AP KERK STELLENBOSCH-SOMERSET-STRAND
 DS. BR TORLAGE, AP KERK BLOEMFONTEIN-NOORD (SAMEROEPER)
 DS. JF VAN DER MERWE, AP KERK STEYNSBURG

TYDELIKE KOMMISSIE VIR VERLOFAANSOEKE

OUDL. E SERFONTEIN, AP KERK OUDTSHOORN
 OUDL. CD SERFONTEIN, AP KERK OUDTSHOORN
 OUDL. HCG BESTER, AP KERK SWARTRUGGENS (SAMEROEPER)

ADVISEREND

OUDL. HJ HENRICO, AP KERK SWARTRUGGENS
 DS. JD MALONEY, AP KERK OUDTSHOORN

TYDELIKE KOMMISSIE VIR NOTULE (VERWERKING EN NASIEN)

DS. LD PIENAAR, AP KERK ELLISRAS (SAMEROEPER)
 OUDL. C PRETORIUS, AP KERK GREYLINGSTAD
 DS. AP BOSHOF, AP KERK THABAZIMBI
 DS. RJ PRETORIUS, AP KERK VENTERSDORP
 OUDL. JPT SIMPSON, AP KERK WONDERBOOM
 DS. A BOSHOF jr., AP KERK LEONARDVILLE
 DS. LD GREYLING, AP KERK SOMERSET-OOS
 DS. K MYBURGH, AP KERK VREDE
 DS. SA ROETS sr., AP KERK COLIGNY
 DS. CR VERMAAK, AP KERK NABOOMSPRUIT
 DS. HSW STRAUSS, AP KERK NAMAKWALAND
 DS. JP VILJOEN, AP KERK MOOINOOI
 DS. OG VAN ROOYEN, AP KERK TRANS-MAGALIES
 DS. JJ DE BRUYN, AP KERK OTTOSDAL

TYDELIKE KOMMISSIE VIR LITERATUURBEKENDSTELLING

DS. AS VAN STADEN sr., AP KERK GREYLINGSTAD (SAMEROEPER)
 DS. IP DU PREEZ, AP KERK BRAKPAN
 DR. HJ SMITH (Gekoöpteer)
 DS. JH THERON, AP KERK BOTHAVILLE
 DS. AP BOSHOF, AP KERK THABAZIMBI
 DR. TM SNYMAN, AP KERK RUSTENBURG

TYDELIKE KOMMISSIE VIR GELOOFSBRIEWE

DS. IP DU PREEZ, AP KERK BRAKPAN
 DS. W VAN ZYL, AP KERK HARTBEESPOORT
 DS. PG STANS, AP KERK KATHU (SAMEROEPER)
 OUDL. BJ WELTHAGEN, AP KERK KATHU
 OUDL. SA SHERMAN, AP KERK KATHU
 OUDL. AC VAN HUUSTEEN, AP KERK KURUMAN

TYDELIKE KOMMISSIE VIR PUBLIKASIES

DS. JB TROLLIP, AP KERK JEFFREYSBAAI
 OUDL. JC GEYER, AP KERK JEFFREYSBAAI

TYDELIKE KOMMISSIE VIR STEMTELLERS

OUDL. SJ MALHARBE, AP KERK BAINSVLEI
 OUDL. JJ MEYER, AP KERK BETHAL-MOEDERGEMEENTE
 OUDL. AJ KRIEL, AP KERK CLOCOLAN
 OUDL. JJH VAN STADEN, AP KERK ELLISRAS (SAMEROEPER)
 DS. PS KRIGE, AP KERK KAREEDOUW
 OUDL. JC SNYMAN, AP KERK LEONARDVILLE
 OUDL. GP DE KOCK, AP KERK ORANIA
 OUDL. JJ BOTHA, AP KERK PAUL ROUX
 DS. H SCHERMAN, AP KERK PIETERSBURG
 OUDL. AJ HOFFMAN, AP KERK WARDEN
 OUDL. JA CILLIERS, AP KERK PHILIPPOLIS

SEKUNDI

OUDL. DP MOOLMAN, AP KERK PIETERSBURG
 OUDL. HW SENEKAL, AP KERK VENTERSDORP
 OUDL. HB SWART, AP KERK WARDEN
 OUDL. JWA VAN DYK, AP KERK LEONARDVILLE

TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE SAMESTELLING VAN PERMANENTE KOMMISSIES

DS. GCD STOLTZ, AP KERK KIMBERLEY – DIE KRUIS
 DS. PJ MÖLLER, AP KERK STANDERTON
 PROF. FAH VAN STADEN, AP KERK WELBEKEND
 DS. RMJ BRITZ, AP KERK WONDERBOOM
 DS. IP DU PREEZ, AP KERK BRAKPAN
 DS. HSW STRAUSS, AP KERK NAMAKWALAND
 DS. JC GERICKE, AP KERK POTCHEFSTROOM (SAMEROEPER)
 DS. A SWART, AP KERK SANDDRIFT
 OUDL. LA MITCHELL, AP KERK FOCHVILLE
 OUDL. HM VAN HEERDEN, AP KERK JOHANNESBURG
 OUDL. JW DU PLESSIS, AP KERK TRANS MAGALIES

BYLAE 5 – AANVULLENDE SAKELYS VIR DIE TWAALFDE SINODE

(Kyk HANDELINGE bl. 303, 308 - 309)

AANVULLENDE VERSLAG VAN DIE SENTRALE KERKEKOMMISSIE

Tydperk: 21 April 2007 tot 14 Augustus 2007

1. Vergaderings

Die SKK het in die tydperk een gewone vergadering gehou op 3 Augustus 2007. Dit bring die totaal op 18 te staan.

2. Volkshulp 2000

Samesprekings en korrespondensie is oor 'n tydperk gevoer met Volkshulp 2000 oor nouer skakeling tussen Volkshulp 2000 en die diakonieë van AP Kerke.

Aanbevelings:

- 2.1 Die Sinode keur nouer samewerking tussen Volkshulp 2000 en diakonieë goed.
- 2.2 Kerkrade word versoek om deur hulle diakonieë met Volkshulp 2000 te skakel ten einde samewerking en wedersydse hulp te bewerkstellig sonder dat eie identiteit opgehef word.
- 2.3 Die Sinode dra dit aan die SKK op om samesprekings met Volkshulp 2000 te voer oor verdere skakeling.

3. Sinode reëlins

Die SKK het die afhandeling van die reëlins vir die Sinode opgedra aan mnr. LJ Korkie, proff. IA Brink en FAH van Staden. Vanweë die talle gemeentes wat omsendskrywes ignoreer is reëlins bemoelijk en het dit onnodige kostes meegebring. Baie tyd word in beslag geneem met die kontak van gemeentes wat glad nie reageer nie of wat besonderhede foutief aan die Kerkkantoor stuur. Op 13 Augustus 2007 het slegs 120 gemeentes hulle Sinode stukke aangestuur terwyl dit al op 31 Julie 2007 in moes wees.

Aanbevelings:

- 3.1 Die Sinode keur goed dat tydelike kommissies saamgestel is uit afgevaardigdes van wie die inligting op 13 Augustus 2007 ontvang was.

- 3.2 Die Sinode neem kennis dat die volgende gemeentes se sinode-vorms op 13 Augustus 2007 nog nie ontvang was nie:

Aberdeen, Albertinia, Alberton, Balfour, Barberton, Barkly-Oos, Barkly-Wes Beaufort-Wes, Benoni, Bethulie, Bloemfontein, Bloemhof, Boshof, Bothaville, Brandfort, Britstown, Buhmannsdrif, Carnarvon, Coligny, Dealesville, Derby, Devon, Douglas, Dundee/Glencoe, Ermelo, Fonteine, Fraserburg, Gansbaai, Germiston, Graaff-Reinet/Adendorp, Grens, Groblershoop, Grootfontein, Hanover, Hardeveld, Heidelberg, Hennenman, Hertzogville, Hluhluwe, Hoëveld, Hoëveldrif, Jacobsdal, Jagersfontein/Fauresmith, Jamestown, Johannesburg-Suid, Kakamas, Keetmanshoop, Knysna, Koedoesrand, Koster, Kriel, Kroonstad, Laersdrif, Lebombo, Lichtenburg, Lindley, Magaliesburg, Marquard, Memel, Messina, Mooinooi, Morgenzon, Murraysburg, Newcastle, Nigel, Odendaalsrus, Olifantshoek, Olifantsrivier, Parys, Petrusburg, Petrus Steyn, Phalaborwa, Pofadder, Prieska, Primrose, Randfontein, Reitz, Richardsbaai, Robertson, Roedtan, Roodepoort, Sasolburg, Senekal, Smithfield, Stella, Steynsrus, Sutherland, Tarkastad, Tweeling, Tzaneen, Utrecht, Vaalharts, Vanwyksvlei, Venterstad, Vereniging, Viljoenskroon, Vryburg, Warmbad, Welwitschia, Weskus, Wesselsbron, Windhoek, Witrivier, Worcester, Zambië, Zastron, Zeerust, Zoar, Zululand.

- 3.3 Die Sinode keur goed dat AP Kerk Leonardville en AP Kerk Windhoek se stukke nie betyds ontvang is nie vanweë probleme met werkspermitte van die leraars.

4. Die SKK vertrou dat die Sinode die leiding van die Heilige Gees sal ervaar in sy besluite.

Prof. IA Brink (Voorsitter)

Prof. FAH van Staden (Ondervoorsitter)

AANVULLENDE VERSLAG: AD HOC-KOMMISSIE VIR ADVIES EN LEIDING

TYDPERK: 21 APRIL 2007 TOT 14 AUGUSTUS 2007

(Kyk HANDELINGE bl. 309)

1. Besoeke

Vanaf 20 April 2007 het die kommissie een besoek afgelê by AP Kerk Bloemhof op 10 Julie 2007. Die kerkraad het die ad hoc-kommissie versoek om advies te gee rakende geskille binne die gemeente tussen lidmate en kerkraadslede. Die kommissie het aan al die partye geleentheid gegee om hulle sake te stel. Aan die einde van die samesprekings is oënskynlik versoening bereik. Die ondernemings binne die vergadering gegee was ongelukkig direk weer verbreek. Die kerkraad is geadviseer om met tugondersoeke voort te gaan.

Aanbeveling

- 1.1 Die Sinode neem kennis van die optrede van die ad hoc-kommissie.
2. Die ad hoc-kommissie bid die Sinode seën toe op sy arbeid.

Prof. IA Brink (Direkteur van Kerkadministrasie)

BYLAE 6 – BROEDERLIKE GESPREK: DRS. CA SWANEPOEL

(Kyk HANDELINGE bl. 313)

REFORMASIE IN DIE PRAKTYK

Geagte broeders

Wat kan ons nie alles na twintig jaar oor ons kerkverband sê nie! Ons sal vir seker nie oor ons sonde kan swyg nie, maar genadiglik nog minder oor genade op genade ...

Die groot vraag met betrekking tot ons tema, "Reformasie in die praktyk", is egter nie wat ons oor ons kerkverband te sê het nie. Die groot vraag is: Wat sê die Here aan die gemeentes van die Afrikaanse Protestantse kerkverband? Ons het die voorreg gehad om aan die hand van ds. Trollip opnuut in Pinkstertyd deur die briewe aan die sewe gemeentes in Openbaring te werk. Met watter een sou ons na twintig jaar veral moes assosieer? Met die wat net goeie vermelding verdien? Moet ons dalk hoor dat ons ons eerste liefde verlaat het? Dalk dat ons die naam het dat ons lewe en eintlik is ons dood? Onthou, dit is nie ons maatstawwe wat tel nie, maar Hy wat alles weet, oë het soos 'n vuurvlam en wat die eerste en die laaste is.

Ons lees in Jer. 42:2-6 dat aan die profeet Jeremia gesê is: "Laat ons smeking tog voor u kom en bid tot die HERE u God vir ons, vir hierdie hele oorblyfsel – want ons het as 'n klein klompie uit baie oorgebly, soos u oë ons sien – dat die HERE u God ons bekend mag maak die pad wat ons moet trek, en die saak wat ons moet doen ... Laat die HERE 'n waaragtige en geloofwaardige getuie teen ons wees as ons nie stip handel ooreenkomstig elke woord waarmee die HERE u God u na ons sal stuur nie. Laat dit goed of sleg wees – ons sal luister na die stem van die HERE onse God na wie ons u stuur, dat dit met ons goed kan gaan as ons luister na die stem van die HERE onse God."

Tog lees ons dat toe die Here se wil vir hulle konkreet uitgespel word, hulle die volgende gesê het: "U spreek onwaarheid; die HERE onse God het u nie gestuur om te sê: Julle mag nie na Egipte trek om daar as vreemdelinge te vertoef nie. Maar Barug, die seun van Neria, hits u teen ons op om ons oor te gee in die hand van die Chaldeërs, dat hulle ons kan doodmaak en ons in ballingskap na Babel kan wegvoer."

U sien, hulle is nie openlik teen die wil van die Here nie. Volgens hulle is hulle net teen Jeremia se verstaan van die wil van die Here wat voortspruit uit sy verkeerde invloede en motiewe. Hulle hoef net bloot verskuilde invloede en motiewe aan Jeremia toe te dig. Dit is baie maklik om uit reformasie te kom. Jy sê bloot dat die persoon wat God se Woord spreek, valse invloede en motiewe het en gaan soek sprekers wat na jou sin spreek. Hoe gaan ons dan uitmaak in ons tyd wat werklik reformasie onder die hand van die lewende God is? Een ding is duidelik uit Jeremia as jy die konteks in ag neem – dit is nie noodwendig die persoon wat behoudende politiek bedryf, wat reformatoriese besig is nie. Die volk het, soos die fariseërs ook later, juis met hulle sogenaamde behoudendheid die Woord van God probeer kragteloos maak. Die Bybel wys eerder die reformatoriese persoon as volg aan: Die persoon wat die realiteit van God se oordeel en genade groter ag as enige iets wat vir hom kosbaar is.

Broeders, wat is werklik vir ons kosbaar? Het die Here Jesus (vgl. Mt. 13) dit tog nie vir ons duidelik gemaak in die gelykenis van die kosbare pèrel nie? Ja, daar is baie dinge wat groot waarde het, maar in die lig van die groot skat vervaag alle

ander stemme. Paulus (vgl. Filip. 3) gaan selfs so ver om kosbare sake as drek te beskou ter wille van Jesus Christus. Dit kan juis die mooi dinge in jou lewe wees wat 'n struikelblok word omdat die belangrikste nie meer die belangrikste is nie. Dit is na my mening een van ons grootste gevare binne die kerkverband – dat die belangrikste nie meer die belangrikste is nie. Dit kan so maklik gebeur dat ons iewers langs die pad 'n klomp spanspelers vir die kerkverband raak wat nie meer met die oog op God se koninkryk arbeid nie, maar besig raak om ons eie klein monumente en nesses te bou en slegs verkondig wat die mense in ons geledere graag wil hoor. Moet geen fout maak nie. 'n APK-dominee weet wat APK-lidmate graag wil hoor! Hy kan al die regte dinge sê en hulle in hul gehoor streel en vir homself so 'n veilige hawe opbou. Maar iewers kan spanspeler vir die kerkverband belangriker word as profeet in God se koninkryk. So kan speel vir die span in die plek kom staan van profete vir God te wees.

A. Reformasie

Broeders, ware reformasie laat niemand met rus nie. Dit is 'n bloedige woord. Dit vra hartgrondige selfondersoek. Dit vra breek voor die Here. Ons het die woord al deur baie gebruik mak probeer maak, maar die geskiedenis wys dat die woord jôu mak maak vir God, deur bloed heen as dit moet. Dit is 'n wesentlike gevaar dat ons 'n klomp mooi woorde oor reformasie kwytraak en terwyl ons hieroor praat, selfs gaap en onderlangs vir mekaar vra: hoe laat drink ons weer tee? Dit sou grens aan laster as ons met so 'n gesindheid sou sê dat ons oor reformasie gepraat het. Daarom kan dit nie anders as dat ons die mes diep sal moet inlê as ons ernstig is oor God se wil vir ons kerkverband nie. Is ons gereed om werklik oor reformasie te praat? Hoe lyk ware reformasie in 'n kerk wat graag voor God altyd reformerend wil bly? Hieroor wil ek drie opmerkings maak:

1. Reformasie begin by die evangelie self.
2. Reformasie moet dikwels tussen twee afgronde heen deurstuur.
3. Reformasie bly nie vassteek by een kant van 'n saak nie.

1. Reformasie begin by die evangelie self

Dit is so voor die hand liggend dat ons dit maklik kan mis. Wat is dit wat weerklink in ons kerke? Is dit die ewige evangelie van God se reddende en vernuwende genade in Jesus Christus deur die Heilige Gees? Ons kan nie eens begin dink aan reformasie as dit nie sentraal staan nie. Ons kan tog nie wil reformeer op 'n ander basis as die uitgangspunte en slagspreuke van die reformasie nie. Onthou u nog die analise van radiopreke wat in 'n opspraakwekkende boekie beslag gevind het so tien jaar gelede? Onthou u die bevinding? Volgens die analise het tot 90% van die preke nie die vrye evangelie verkondig nie, maar eerder wettisisme en moralisme. Dit het geblyk dat die basiese ontdekkings van die reformasie soos onder meer verwoord in die solas (*solae* om meer Latyns korrek te wees), nie die prediking gedra het nie. Onthou u die titel van die boek wat aan Luther ontleen is – *Die Uitwissing van God op die Kansel*? Een sin uit die boek bly my veral by: "wettiese gemeentes is bakleiende gemeentes". Is dit dalk een van die redes vir bakleiende gemeentes – dat die evangelie van Jesus Christus self nie werklik in die gemeente weerklink nie, maar bloot sedelessies en regrukaksies?

Kom ons herinner mekaar opnuut aan een van die basiese waarhede van die evangelie: In jouself is jy meer verlore as wat jy ooit kon dink. In Christus alleen is jy meer gered as wat jy ooit kon droom! Dit gebeur nie uit jouself nie. Dit is uit vrye guns en genade alleen, met ander woorde dit berus in die uitverkiesende genade van God alleen wat dit deur die geloof alleen in Christus alleen heen in ons werk. Dit word in die Skrif alleen aan jou suiwer verkondig en daarom kom alle eer aan God alleen toe. Dit is die "solae" van die reformasie. Dit is wat eksklusief is. Krap aan dit wat God eksklusief gestel het en jy krap aan die evangelie. Wie nie hier begin nie, is van meet af aan gedoem tot mislukking. Dit is 'n wesenlike gevaar dat ons dalk wil hervorm sonder om dit te begrond in die evangelie self.

Weet u, die Rooms Katolieke Kerk van destyds sou geen probleem gehad het as net bely is dat Christus jou red en dat dit langs die weg van genade en geloof in Hom gebeur nie. Die engel het gelê in die woordjie "alleen". En die engel lê nog steeds daar. Op 'n duisend en een maniere kan dit steeds ontken word. Christus ja, maar nie Christus alleen nie. Genade ja, maar nie genade alleen nie. Natuurlik gaan bitter min so blatant wees om Christus plus te sê. Die manier hoe jy dit in verskillende groepe begin optel, is as een of ander saak beheersend word. Ongemerkt word 'n sesde sola bygevoeg. Natuurlik word dit nooit so gesê nie, maar daardie nuwe ding beheers alles. Byvoorbeeld: "Eenheid alleen" is wat ons kerke eintlik nodig het. Dit is die saak waarsonder niks anders sin maak nie. En as jy hulle daarop wys dat hulle praktyk 'n nuwe sola wil uitroep, dan reën die besware op jou toe dat jy nie begryp dat dit maar net die saak is wat nou sterk aangespreek moet word nie. Maar as diegene eerlik wil wees, dan moet hulle toegee dat die indruk geskep word dat dit Christus plus eenheid is wat ons red.

Daar is natuurlik 'n wederwoord wat hierdie mense aan ons gee. Julle het ook 'n sesde sola wat beheersend werk. Julle sesde sola is "Afrikaner alleen" of miskien selfs "Blankes alleen." Is dit waar? Ek dink dat dit geldig is as ons hierdie saak beheersend maak. As elke saak waaroor ons praat soos barmhartigheid en evangelisasie en sending telkens gekwalifiseer moet word met die feit dat dit net teenoor ons eie mense is, is ons besig met 'n sesde sola. Dan is ons besig om Christus plus te begin sê en om met die evangelie te begin karring. Weet u, dit is opmerklik as jy by 'n gewaardeerde figuur soos prof. Stoker (1967: 326) lees oor die belangrikheid van ons volksidentiteit, hy stel dat dit sterk met 'n ander saak saamgeval het – roeping. Dit sou ons seker as dié toets kon aanlê as ons wil uitmaak of ons verabsoluterend met die volkse-eie werk – hang dit saam met roeping, of nie? Hoor net hoe verbind prof. Stoker volksidentiteit en roeping met mekaar:

"...met ander woorde, **sy identiteitsbewussyn word gedra en verdiep deur sy roepingsbesef**. Hy glo dat God hom hier as volk geplant het, sy besondere aard en sy eie identiteit as 'n bestemming geskenk het om aan die suidelike deel van ons Afrikaanse kontinent, ja, selfs vir die hele kontinent 'n besondere roeping te vervul, 'n besondere taak te verwesenlik, wat God hom opgelê het." (eie beklemtoning).

Broeders, die klanke oor roeping het verdof. Ons hoor deesdae dat mense maklik praat van 'n visie en 'n missie en van drome wat verwesenlik moet word. Die Bybelse korrektief vir hierdie gedagtes is roeping. Ek dink dit is een van ons vernameste probleme – dat ons nie meer volksidentiteit en roeping in dieselfde asem gebruik nie. Soos ons weer ons sin vir roeping in hierdie land terugkry, sal daar ook weer sprake wees van identiteit. Ons praat baie met mekaar daaroor dat ons mense lam is. Het prof. JD du Toit (Totius, soos aangehaal deur Stoker in 1967:326) nie lankal hieroor sy vinger op die wond geplaas toe hy oor roeping die volgende gesê het nie:

"Die woord 'roeping' het vir ons 'n heilige klank en 'n heilige krag. Omdat dit veronderstel stipte gehoorsaamheid aan die stem van die Here (1 Sam. 15:22)! Vat dit streng op. Hierdie waarheid laat ons met bewende erns verskyn voor God, ons Skepper en ons Regter. Tewens. Eenmaal geroep – en ons behoort vir altyd, hetsy dat ons lewe of sterwe, aan die Here (Rom. 14:8). Alle eiewilligheid is dan op 'n end... Die woord 'roeping' het dus 'n skerpe klank. Maar daarom vrees ons nie daarvoor nie. Intendeel, dit is vir ons die skerpe klank van krygsmusiek; ... **die krygsmusiek van die roeping van God dien om ons uit ons ywerloosheid op te skrik en ons te besiel met 'n blye gees, sodat ons met moed verder kan gaan**" (eie beklemtoning).

Ons vaders het hulle identiteit behou juis terwyl hulle effektief die evangelie in Afrika uitgedra het. Daardie klanke hoor ek nie meer nie. As daar een ding is wat ons geloofwaardigheid sal gee teenoor Christene wat teenoor ons bevooroordeel is, is dit ywerige diensbaarheid om die evangelie na alle nasies in Afrika uit te dra (Ek hoop nie iemand gaan nou sê ons moenie mense wil tevrede stel nie. Paulus doen in sy optredes moeite om telkens te sorg dat die boodskap van die evangelie geloofwaardig na almal sal deurkom. Ja, hy probeer juis so om die Here self tevrede te stel.). "Knegte van die Allerhoogste" sing ons graag, maar dié Kneg van die Here is gemaak tot 'n getuie vir die nasies lees ons in Jes.49:6. Dit was te gering dat Hy net sou kom vir sy eie volk. Wat hierdie land, wat Afrika nodig het, is die evangelie. Glo jy dit?

Broeders, ek vra u om my net-nou te vermaan indien nodig, maar ek voel my geroepe om die volgende aan u uit te wys: die eksklusiwiteit van die kerk lê nie in die volkseie van die kerk nie. Dit is geleë in die solas (*solae*). Die oomblik dat ons die volkseie voorstel as eksklusief, het ons dit op dieselfde vlak as die solas geplaas en dan word dit bitter moeilik om aan te toon dat jy nie 'n sesde sola het nie.

Daarmee sê ek nie dat die volkseie boos is nie. Die volkseie is onvermydelik daar, ja. Maar dit maak nie die kerk eksklusief nie, dit maak haar kontekstueel, dit gee haar fokus, dit gee adres, dit gee basis van operasie. Dit gee 'n stempel wat onvermydelik is en dit gee 'n bepaalde styl. Gaan lees gerus weer wat 'n gewaardeerde figuur soos prof. FJM Potgieter (1982:110) met betrekking tot hierdie saak oor die onderskeid tussen die wese en welwese van die kerk gesê het. Dit moet ons egter opnuut erken: volksidentiteit gee juis ook 'n roeping ver bokant net die eie belange. Ek weet nie of ons sal vorder voor ons nie voor God hierdie roeping opnuut aanvaar het nie...

Weet u, Luther het by geleentheid gesê dat as ons die evangelie werklik begryp, ons op ons koppe sal wil dans van blydschap. En as jy op jou kop is, kyk jy anders na die wêreld. Hoe kragtig is hierdie waarheid nie! Die evangelie laat jou anders kyk na die hele wêreld. Is dit nie telkens ons probleem nie, broeders? Ons dans te min op ons koppe vanweë verwondering oor die evangelie. Ons kyk nie genoeg met 'n evangeliese oog na die wêreld nie. Ons het behoefte dat die vrye genade van God ons telkens opnuut sal oorrumpel. Ons het behoefte om die ondeurgrondelike heerlikheid van Jesus Christus in die hele Skrif te ontdek. Ons het behoefte om in 'n intiemer Vader-kind verhouding met ons hemelse Vader te wandel. Ons het behoefte om inniger deur die Heilige gees gelei te word. Ja, inderdaad – reformasie begin by die evangelie self!

2. Reformasie moet dikwels tussen twee afgronde heen deurstuur

Broeders, ons moet baie bewus wees daarvan dat ware reformasie dikwels tussen twee afgronde moet deurstuur. Dit is baie belangrik omdat ons maklik geneig is om net een afgrond raak te sien en dan by die ander kant af te tuimel. Alreeds in die Here Jesus se tyd moes Hy deurstuur tussen die Sadduseërs aan die een kant en die Fariseërs aan die

ander kant. Ook die geskiedenis van reformasie toon aan ons dat ware reformasie dikwels die waarheid moes handhaaf tussen twee afgronde. So moes die reformasie alreeds wal gooi teen die Rooms Katolieke aan die een kant, en die Anabaptiste aan die ander kant. En soos die tye aangegaan het, het dit dikwels geblyk dat die waarheid na twee verskillende kante gestel moes word. Om 'n klassieke voorbeeld te noem, tot in ons dag moet daar telkens gewaarsku word teen wetteloosheid aan die een kant, en wettisme aan die ander kant. Ons sou ook kon wys op voorstellings wat God of 'n totale buitestaander (hipertransendensie) of 'n gelyke deelnemer (hiperimmanensie) by ons wil maak.

Voorbeelde kan vermenigvuldig word, maar ek wil wys op afgronde wat juis in ons dag vir ons belangrik is om te vermy. Vir hierdie broederlike gesprek wil ek aanhaak by Al Wolters se bespreking in die kragtige reformatoriese werkie, *Creation Regained* ('n vroeëre weergawe daarvan is deur die IRS van Potchefstroom in Afrikaans uitgegee). Hy wys daarop dat ware reformasie eers moontlik word as jy baie duidelik die verskil verstaan tussen struktuur en rigting. Daarmee bedoel hy dat sonde nie lê in 'n bepaalde struktuur of faset van die lewe nie, maar eerder in die rigting daarvan – vir of teen die lewende God. Wolters (1992:79) maak dan hieroor 'n toepassing wat die moeite werd is om aan te haal: “Kragtens ons fokus op struktuur verwerp ons simpatie met revolusie, en weens ons fokus op rigting verwerp ons 'n stilswyende aanvaarding van konserwatisme.”

2.1 Die afgronde van revolusie en konserwatisme

Ek gaan dit nou verder verduidelik, maar wil dit dan terselfdertyd aan u voorhou as twee afgronde wat reformasie maklik verongeluk: Die afgrond van revolusie aan die een kant, en konserwatisme aan die ander kant.

Eerstens dan revolusie – reformasie staan teenoor revolusie. Met revolusie volgens Wolters se definisie, word bedoel:

1. die noodsaak van geweld;
2. die volledige verwydering van elke aspek van die bestaande stelsel; en
3. die instelling van 'n volkome ander sosiale orde ooreenkomstig die teoretiese ideaal van die revolusionêre beweging.

Hierdie revolusionêre weg is nie die weg van reformasie nie. Kom ons neem 'n konkrete voorbeeld. Wolters kontrasteer reformasie onder meer spesifiek met neo-Marxisme wat revolusionêr van aard is. Broeders, dit is na my mening een van die vernaamste redes waarom ons nie vrede kan hê met teologiese denkrigtings vanuit die geledere van die Wêreldraad van Kerke nie. Bekend is byvoorbeeld hulle *Programme To Combat Racism* wat bevrydingsorganisasies befonds het om revolusionêr op te tree. Dit is nie die reformatoriese weg nie. Maar broeders, laat ons dit ook vir mekaar sê: Dit is ook nie nou vir ons die weg van reformasie in hierdie land nie. Ons sal dit seker meermale vir mekaar moet sê dat wat ons as laakbaar by ander ag, nie skielik reg word as ons dit doen of as ons dit ook doen nie. Vanweë frustrasies is daar soms die neiging onder ons om eerder revolusionêr as reformatories te wil wees. Natuurlik sal ons mooi moet onderskei. Daar is byvoorbeeld 'n verskil tussen Christelik weerstand te bied teen die bose en om bloot revolusionêr te wees. Ons sal hierdie verskille goed in die oog moet kry en miskien sal ons 'n byeenkoms moet reël waar ons net oor hierdie dinge praat. Vir 'n begin kan ons die twee werke: *Tactics of Christian Resistance* en *A Theology of Christian Resistance* as wegspringblokke vir ons denke gebruik. Ja, daar is tye wat dit nodig is om hard weerstand te bied, maar dan sal dit wees soos gereformeerdes dit oor die algemeen benader, as bekeerdes onder mindere magistrate wat as laaste uitweg die uitweg van geweld kies.

Hoe dit ook al sy, die ruwe Suid-Afrika van tans is nie uit reformasie gebore nie. Dit is eerder gebore uit revolusie of dan dreigende revolusie en teologies gesanksioneer deur 'n benadering wat die reformatoriese weg verlaat het. Wie teologies ondersoek instel, sal ontdek dat hierdie benadering in teologiese kringe die werk van die Heilige Gees oorbeklemtoon het sonder inagneming van die werk van die Vader en die Seun. Die werk van die Heilige Gees word dan voorgestel as dat dit so nuut is dat alle strukture van die verlede omvergewerp moet word en nuwes tot stand moet kom. Juis daarom is iets soos die vrou in die amp en ook homoseksueles in die kerk en amp binne hierdie denkraamwerk iets wat verwelkom word as nuwe dinge, ja nuwe strukture wat tot stand kom deur die werk van die Heilige Gees.

Hierdie analise is onlangs opnuut bevestig toe die koerante gewys het op name wat 'n ope brief onderteken het wat aan die NG Kerk voor hulle sinode gevra het om aktiewe gay persone in die amp toe te laat (Vgl. Beeld, 28 Mei 2007). Onder die name was o.a. Allen Boesak, Nico Smith, Willem Nicol en Frits Gaum (insiggewend genoeg vir aanhangers van sy Afrikaner kultuursentimente, ook Steve Hofmeyr). Dit is dieselfde name as hulle wat vroeër pleitbesorgers was vir die nuwe Suid-Afrika. Dit is hier waar ons jonger geslag duidelik begin besef en waardeer dat ons ouers lankal intuïtief besef het dat iets verkeerd is aan die gang was. Hulle kon miskien nie altyd spesifiek hul vinger daarop lê nie, en ongelukkig het sommiges die geleentheid misbruik om die saak eerder polities as teologies aan te spreek. Vandag, met groter afstand en verdere ontwikkeling kan ons met groter sekerheid aandui wat die teologiese probleem was – die verhouding tussen skepping en herskepping.

Teologies is daar met 'n denkmodel gewerk wat reken dat die herskepping niks met die skepping te make het nie en daarom moet daar ruimte wees vir totaal nuwe dinge wat deur die Gees tot stand kom. Volgens hierdie siening, sluit dit selfs nuwe dinge in soos die vrou en homoseksueles in die amp. Enige siening wat maak asof God se skepping en sy herskepping niks met mekaar te make het nie en dat alles in die oorspronklike skepping vanself sondig is, het die basiese onderskeid van struktuur en rigting vergeet en sal maklik by die afgrond van revolusie in plaas van reformasie aftuimel.

Maar weet u, dit bring ons ook by die ander kant van die afgrond waarby ons maklik kan aftuimel. Ware reformasie werk nie net met die werklikheid van struktuur nie, maar ook met die werklikheid van rigting. Daarom staan ware reformasie ook krities teenoor konserwatisme, want jy kan ook by hierdie afgrond aftuimel as jy nooit meer reformerend vra of die rigting na God toe op sy spore beland het nie. Miskien is dit die punt wat in ons eie geledere groter aandag vra. Onthou u nog die bekende uitspraak van Luther wat gestel het dat as jy vir die volle waarheid staan, behalwe op die punt waar die skoene op daardie stadium druk, het jy die waarheid verloor? Ons is mos maar almal geneig om maklik die splinter in ander kerke se oog te sien. Hoe gaan dit met die balk in eie geledere? Waar druk die skoene in ons kerkverband? Wat strem reformasie onder ons? Dit het geen sin om net presies te weet waar die duivel ander kerkverbande oorrumpel en dan self onbekend te wees met waar hy ons bykom nie. Dink jouself bietjie in, as jy die vyand was, hoe sou jy die AP Kerke aangeval het? Dink bietjie kreatief. Dit is 'n bekende gevegstechniek om byvoorbeeld die vyand se sterk punt teen homself te gebruik. Onder vele sake wat genoem moet word, kan ons nie verbygaan aan konserwatisme nie.

Voor iemand misverstaan, kom ons onderskei duidelik tussen konserwatief wees aan die een kant en konserwatisme aan die ander kant. Russell Kirk het in sy boek *The Conservative Mind*, ses elemente geïdentifiseer wat tipies is van konserwatiewe denke:

1. Geloof in 'n orde van Bo wat die samelewing sowel as die gewete beheers;
2. Geheg wees aan die verskeidenheid en misterie van menswees teenoor gelykmakende kragte van die moderne samelewing;
3. Die aanname dat 'n beskaafde samelewing ordes en klasse benodig;
4. Die oortuiging dat vryheid en eiendom nou verbind is aan mekaar;
5. Positief oor gewoontes en tradisies; en
6. Moeg vir die woord vernuwing terwyl dit erken dat gepaste versigtige vernuwing belangrik is.

As dit is wat dit beteken om konserwatief te wees, dan dra ek en ek is seker elkeen van u met graagte die etiket van konserwatief wees. Maar dit beteken nie dat ons hoef te ly aan konserwatisme nie. Ek wil die verskil probeer aandui aan die hand van 'n voorbeeld wat prof. Danie Strauss (1989:82) gebruik uit 'n boek van H Hart. Hart wys daarop dat daar deur die geskiedenis heen verskillende gestaltes was waarop mense respek betoon het in hulle sosiale groet-gewoontes. Eers het mense hulle hoedens afgehaal as hulle mekaar gegroet het. Later het hulle slegs die hoed gelig. Later toe daar nie meer 'n hoed was nie, is slegs die hand gelig. Wat blywend was en ook die beginsel, was dat mense respek teenoor mekaar getoon het in hul groetgewoontes. Die gestaltes of toepassing daarvan het egter gewissel.

Hierdie voorbeeld laat ons duidelik beseef dat daar 'n belangrike verskil is tussen beginsel en toepassing. Een beginsel kan op 'n verskeidenheid van maniere toegepas word. Die verskeidenheid maniere staan dan nie teenoor mekaar nie, maar is eerder variasies op dieselfde tema. Konserwatisme doen die volgende – dit verhef 'n bepaalde toepassing tot beginsel, 'n bepaalde variasie tot die tema self. Dit sal byvoorbeeld met betrekking tot die hoed vereis dat jy die hoed heeltemal móét afhaal, anders verbreek jy die beginsel. Dit kan dus nie meer onderskei tussen wat beginsel en wat toepassing is nie. Broeders, as daar net oor hierdie een saak vir ons groter lig opgaan, dan het ons somer myle gevorder. Hoeveel onverkwiklikheid kon daar nie al in ons kerkverband gekeer wees as ons duideliker met hierdie onderskeid gewerk het nie! Ons tree so maklik op asof ons manier die enigste manier en ons voorkeur die enigste voorkeur is en dikwels het dit niks met beginselsake te doen nie, maar eerder met ons spesifieke toepassing van 'n bepaalde beginsel.

Dikwels is ons hoofrede vir ons halstarrigheid: "Ek het nie so grootgeword nie". Die antwoord hierop is: Maar intussen het jy grootgeword en deel van grootwees is juis om te beseef en te waardeer dat jou manier nie altyd die enigste manier is nie. Dit is ironies hoe ons wat teenoor eenheidstrewes ook dadelik wys op verskeidenheid, so maklik toe kan wees vir die verskeidenheid maniere waarop 'n bepaalde beginsel tot sy reg kom. Ons sal nie vorentoe kan gaan voor ons nie duidelik met konserwatisme afreken nie. Ware reformasie word nie gestrem deur konserwatiewe mense nie, maar deur mense wat ly aan konserwatisme.

As ons aan iets wil ly, laat dit dan eerder Calvinisme wees. Hoor bietjie hoe vry en oop ware Calvinisme volgens wyle prof. HG Stoker (1967: 350,351,353) is:

"Vas in sy fundamente en lewend in sy dinamiese aktiwiteit, verbind die Calvinisme die ware momente van tradisie en progressie, is dit weens sy vastheid altyd oud en weens sy aktiwiteit en aktualiteit altyd nuut en op die voorpunt van die gebeure, asook van die tye... As oop stelsel en as oop lewenshouding het die Calvinisme volop plek vir elke nuwe gegewe, vir elke nuwe ontdekking, vir elke nuwe taak in elke nuwe tyd, vir elke besondere waarheid, vir elke feit, vir elke

ware beginsel, vir elke waarde, maar is dit ook oop vir onderskeiding van waarheidsmomente en verkeerde grondslae, asook verkeerde resultate van ander stelsels... Die Calvinisme kan die aktualiteitsdrang van die jeug ten volle bevredig, omdat dit 'n oop stelsel is en 'n oop lewenshouding vereis, waarin juis ook die aktuele sy regmatige plek het, en omdat die Calvinisme hom elke oomblik voor die aangesig van God gestel weet."

Broeders, het ons ruimte vir hierdie Calvinisme? My indruk is dat ons in ons debatte maklik die bus van egte Calvinisme kan verpas. Daar het 'n benoudheid ingetree wat nie meer raad het met die openheid en vryheid wat prof. Stoker beskryf nie. Egte Calvinisme het dikwels ander maniere van antwoord as waaraan ons gewoon is. As voorbeeld wil ek vir u noem die redakteursartikel in die Pinkster-uitgawe hierdie jaar. Daarin wys dr. Hennie Smith ons hoe 'n mens Calvinisties mag reageer op die woord verandering. Hy wys daarop dat verandering as sulks nie die probleemwoord in ons land is nie. Die probleem is eerder die bron, die wyse en die rigting van verandering.

"Die postindustriële samelewing vereis byvoorbeeld ander ekonomiese benaderings as die industriële samelewing, net soos die boerdery belangrike aanpassings moes maak in die oorgang vanaf die agrariese na die industriële fase. Ook in ons persoonlike lewens is verandering baie dikwels noodsaaklik. Ons lewensperspektiewe en lewensgewoontes word só deur die sondebestel vasgevang dat ons van nature sondeverblind en gewoonteslave van sondegedrag is. Dit verg dikwels een of ander Damaskus-ervaring om ons oë oop te maak, net sodat ons onself weer kan sien en ons toevlug tot Christus kan neem. **Verandering is noodsaaklik. Die Christendom kan na sy wese ook beskryf word as 'n godsdienst juis van verandering.** Christus het gekom om die ou sonde-bedeling radikaal te verander sodat bevryding en die oorspronklike Godsbedoeling weer gestalte kan kry... In ons persoonlike lewe is ons ook geroep om te groei, en dit vereis altyd die agterlaat van ou gestaltes en die ontwikkeling van nuwes. **Ons kan nie bly soos ons is nie. Ons moet tot geloofsvolwassenheid groei soos ons vanaf die kind- tot die grootmensstadium groei. Die groot vraag is nie óf daar verandering moet wees nie: die vraag is wat die bron daarvan is, hoe en in watter rigting die verandering plaasvind**" (eie beklemtonings).

2.2 Die afgronde van tradisionalisme en relevansie

Ek sou graag nog twee afgronde wou aandui wat pertinent hierby aansluit – die afgronde van tradisionalisme en relevansie. Dit is in 'n sekere opsig die omgekeerdes van die vorige twee afgronde. Tog is dit noodsaaklik om dit ook met hierdie name te noem sodat ons 'n oog kan kry vir die gevare wat reformasie bedreig. Die afgod van tradisie kan maklik 'n struikelblok in die weg van reformasie word. Hoeveel keer gebeur dit nie dat lidmate se hoofrede teen iets is dat hulle nie so groot geword het nie. Hoe gaan ons reformeer as ons op elke oproep antwoord dat ons nie so groot geword het nie? Die Fariseërs toon aan ons dat daar werklik iets soos die afgod van tradisie is waarmee ons die Woord van God kan probeer kragteloos maak.

Daar is egter vir seker die ander afgod van relevansie. Hoe dikwels hoor ons ook nie die aanklag dat die kerk nie relevant is nie, dat die kerk meer aktueel moet wees. Meermale word met die woorde relevansie en selfs aktualiteit eintlik bedoel dat die kerk moet aanpas by die nuwe tye. Die aanpassing vra egter dikwels eintlik dat ons 'n Christelike souse op nuwe filosofieë moet kom gooi. Os Guinness het nie lank gelede in 'n kort geskryfde oor hierdie wêreldwye tendens gereageer. Hy noem sy boekie "Prophetic Untimeliness." Daarmee bedoel hy dat die profetiese Woord van God juis dikwels nie wil aanspreek wat vir jou relevant is nie, maar eerder baie ontydig vir die ongehoorsame voorkom. As onderskrif gebruik hy die

volgende woorde: *A Challenge to the Idol of Relevance*. Die afgod van relevansie – is dit nie 'n raak beskrywing van wat dikwels kerke se ondergang is nie? Guinness wys daarop dat hoe meer relevant die kerk wil mees, hoe minder is die kerk dit ironies genoeg – dikwels juis omdat die wêreld dit (tydsgees gedrewe) baie beter kan doen.

Om prakties te raak, Willimon (vgl. 'n *White Horse Inn* bespreking van 2007) is van mening dat kontemporêre musiek in die kerk ter wille van relevansie, maklik die boodskap kan versluier. Hy wys daarop dat die tempos en ritme van die musiek so nou in verband staan met die verbruikersmentaliteit wat in die samelewing heers, dat dit onvermydelik is dat as dieselfde musiek ook in die kerk gehoor word, die konnotasie onmiddellik gemaak word dat hier net nog 'n produk of kommoditeit is waarvan die verbruiker soewerein 'n keuse kan uitoefen of hy/sy dit wil gebruik of nie. Hy wys verder daarop dat daar 'n sin is waarin Jesus Christus wonderlik ongeërg is oor ons sogenoemde behoeftes. Hy is juis daar om ons uit te sorteer en ons te wys op ons ware behoeftes. 'n Laaste opmerking van Willimon wat die moeite werd is om aan te haal: Hy wys daarop dat ons oor sovele dinge in die kerk kan praat, maar die vraag oor ware prediking is telkens: Was dit nodig vir Jesus Christus om te sterwe sodat die preek of gesprek sin kan hê? Baie van die sake wat in kerke bespreek word kan net so goed in 'n moskee of sinagoge of motiveringspraatjie pas. Die gekruisigde ou lewe wat Christus vir ons moontlik maak en waartoe Hy ons oproep, pas eenvoudig net nie so maklik in by al die soeke na sogenaamde relevansie nie.

2.3 Die afgronde van eenheidsbeheptheid en verskeidenheidsbeheptheid

Vergun my om nog een stel afgronde te noem wat ons telkens bedreig. Dit is die afgrond van blote eenheid aan die een kant en blote verskeidenheid aan die ander kant. Ons is almal al redelik allergies vir enige eenheidstrewes. Ons moet egter waak dat ons nie self ook skuldig is daaraan nie. Dit help nie jy wys op die verskeidenheid in God se skepping maar jy leef dit nêrens uit nie. As jy vir niks anders tyd het as jou eie groep en opinies nie, is dit 'n vraag of jy nie ook maar eenheidsbehep is nie – nou net die eenheid van jou eie kleiner kring.

Ek sou graag vir u wou wys op die verskeidenheid wat ons het binne die gereformeerde leer. Die gereformeerde stroom is baie wyer en dieper as wat ons dalk dink. As goeie voorbeeld hiervan sou ek vir u die webwerf monergism.com wou noem. Dit is een van die webtuistes wat baie goud bevat. Daar kom jy agter dat daar definitief steeds debatte in die gereformeerde wêreld aan die gang is en dat die ouens mekaar roer. Tog wil die webtuiste nie sommer bes gee in belang van een groep nie. Een van die groot redes is dat almal ten minste oor die een belangrike saak saamstem wat in die naam van die webwerf uitkom: God alleen is die bewerk van ons verlossing. Daar word geen medewerking/sinergisme van mense geduld in hierdie siening nie. Monergisme is die wagwoord. Ek het simpatie met hierdie benadering. Dit erken die verskeidenheid van perspektiewe wat nog steeds binne bepaalde definitiewe grense bestaan en maak jou op jou hoede om minder maklik gearriveerd te raak en dalk selfs gereformeerde sektarisme te pleeg.

Broeders, ons kan nie bekostig om elke persoon wat nie 100% soos ons dink, af te skryf nie. Daar is hoeveel gelowiges wêreldwyd wat ons tipe geloofstaal en benadering het op 80%-90% sake. Dit was vir my een van die verrassings toe ek op die webwerwe begin rondswerf het en agterkom dat baie van ons reformatoriese sienings dalk onpopulêr in Suid-Afrika is, maar baie aanhangers in ander lande het. Kan ons hulle almal afskryf net omdat hulle nie 100 persent soos jy dink nie, maar net 90 persent? Die geskiedenis wys dat reformasie en herlewing feitlik nooit net in een groep uitgebreek het nie. Ons moet tog op die uitkyk wees waar medestanders is. Wat meer

is, die gawes in ons eie kring put nie naastenby die gawes uit wat God aan sy kerk gegee het nie. Waarom dan nie leer by hulle wat ook gawes van Hom ontvang het en wat waardige mentors is nie? Laat ons dan werk maak om nie self in 'n versmalde eenheidstrewte te verval nie.

Die ander afgrond van verskeidenheidsbeheptheid is net so 'n gevaar in ons dag. Dit is die snaar wat die postmodernisme graag tokkel. Alles gaan net oor 'n verskeidenheid, sodanig so dat daar geen eenheid meer in iets te vind is nie. Niks het meer 'n basis nie en al wat jy kry, is 'n verskeidenheid opinies wat eintlik meer met jou situasie en die groep waarbinne jy grootgeword het, te doen het. As jy wil wys op iets wat verkeerd is, word maklik gesê: Ja, jy is reg binne jou raamwerk en dit is goed as dit vir jou so is, maar dit is maar net deel van 'n verskeidenheid ander opinies. Binne so 'n denkklimaat is dit belangrik om daarop te wys dat die waarheid wel meer kante het, maar dat dit steeds vele kante van die een waarheid bly. Dit bring ons opnuut terug by prof. Stoker wat wys dat egte Calviniste juis hierdie dinge by mekaar hou.

Die Calvinistiese teoloog RJ Rushdoony het lankal reeds in 'n gesaghebbende werk met die titel *The One and the Many*, op hierdie saak ingegaan. Daarin toon hy aan hoe eenheid of verskeidenheid in die geskiedenis telkens geneig het om na een of ander kant toe verabsoluteer te word. Hy wys daarop dat ons vanuit die oortuiging dat beide eenheid en verskeidenheid in die Drie-enige God self gegrond is, nie hoef te verval in 'n eensydigheid nie, maar juis so alleen kan slaag om eenheid en verskeidenheid op die regte wyse by mekaar te hou. Dit sal miskien goed wees vir ons almal om hierdie werk te bestudeer, aangesien dit kan meewerk om ons te help om nie af te val by die afgronde van eenheidsbeheptheid of verskeidenheidsbeheptheid nie.

3. Reformasie bly nie vassteek by een kant van 'n saak nie

Die meer kante van 'n saak is die derde opmerking wat ek oor reformasie wil maak. Ons sal telkens moet soek na nuwe kante van dieselfde saak. Deel van ons probleem is dat ons soms te maklik vassteek by 'n bepaalde kant van 'n saak wat ons ontdek het. En wat ons ontdek het was werklik mooi en goed en reg. Maar dan berus ons daarby en raak selfs vas-gevang binne ons beperkte raamwerkies. Want sien, ek voel veilig binne my bakens en ek stel nie belang hoe hierdie huis van die sykant af lyk nie. Ek sien die voorkant duidelik en dit is genoeg vir my. En so raak ons skuldig aan een van die mees basiese foute: Ons is reg in wat ons bevestig, maar verkeerd in wat ons ontken.

Kan ek u weer 'n voorbeeld gee van hoe nuwe denkwyses help om uit bepaalde verstarrings te kom? Ons is soms geneig om maklik van ware kerk en valse kerk te praat en art. 29 van die NGb aan te haal. Ons herhaal dit so baie dat ons later nie eens meer in die gesprek onthou dat ons nie net die kenmerke van die ware kerk bely nie, maar ook die eienskappe. Hoe dit ook al sy, prof. Maré het ons geleer dat dit soms sinvoller is om nie net met die kategorieë van ware en valse kerk te werk nie, maar ook met die van suiwer en minder suiwer kerke. Skielik sien jy die hele debat met meerdere lig, veroordeel ook nie so maklik nie en is milder in jou benadering. Dit bring iets bevydend in die gesprekke met mense wat nie presies soos ons dink nie.

Broeders, ons sal nie waarlik met reformasie kan voortgaan as ons nie hiermee rekening hou nie. Daar is hoeveel aspekte van die werklikheid wat voortdurend ontwikkel en verder ontsluit. Die ontdekkings op al daardie gebiede kan nie die waarheid verander nie, maar dit kan vir seker help om die waarheid vanuit nuwe kante te beskou. Vergelyk byvoorbeeld, om twee uiteenlopende voorbeelde te gebruik, die taalwetenskap en nuwe kultivars in die boerdery. Beide ontwikkelinge maak

nuwe moontlikhede oop. Die boer kan dalk beter boer en die dominee kan dalk nuwe dinge in ou tekste raaksien en aan die gemeente uitwys. Al waarvan net seker gemaak moet word, is dat dit werklike ontwikkeling is en nie dalk later blyk dat dit onttreding bewerk het nie – in die taal van ons gesprek, dat dit wel reformasie en nie dalk deformasie is nie.

Hoe maak ons dan met nuwe ontwikkelinge en kante wat sogenaamd ontdek word? Ons toets eerstens die rigting daarvan. Dra dit by tot eer van God? Ons maak seker dat wat reeds ontdek is nie hierdeur in gedrang gebring word nie. Ons maak seker dat 'n ou dwaling nie net 'n nuwe baadjie aangetrek het nie. Daarom is goeie kennis van die geskiedenis 'n vereiste asook die vermoë om filosofiese uitgangspunte te kan uitken. Soos dr. Smith dit gestel het, ons toets ook die bron en die hoe van die nuwe ontdekking. As hierdie sake deeglik verrek is en niks verdag is gevind nie, gaan ons entoesiasies voort met die nuwe ontsluiting of ontwikkeling wat plaasgevind het en bou dit in in 'n voller siening van die waarheid en 'n getrouer diens aan die Here. Natuurlik weet ons alles bly hier maar ten dele, maar ons is dan getrou by die lig wat ons het.

As jy werklik glo dat jy niks teen die waarheid kan doen nie, maar wel vir die waarheid, leef jy met 'n opgewonde verwagting dat alle ware ontwikkeling die waarheid sal herbevestig, verryk en verdiep. Ek wil hierdie gedeelte afsluit met 'n aanhaling wat ek ongeveer as volg onthou: "Ware reformasie moet vorentoe gaan; dit kan egter nie as dit nie deeglik ingegrawe is in die geskiedenis nie".

B. In die praktyk

Dit bring ons by die uitdagings en by die tweede deel van ons tema – reformasie in die praktyk. Ek wil op twee areas fokus en hieroor praktiese voorstelle maak: Ons gemeentes en ons gesinne.

1. Ons gemeentes

Eerstens ons gemeentes. Broeders, is ons nie te individualisties besig in ons kerkverband nie? Kan ons nie werk daarvan maak om baie meer saam te werk om reformasie deur ons hele kerkverband te dra nie? Is ons werklik elkeen net begaan oor sy eie gemeente?

Die voorstel wat ek wil maak hou in dat ons op ringsvlak en predikantekonferensie-vlak baie meer planmatig te werk sal gaan om reformasie te dien. My voorstel is as volg:

Ons moet eerstens erkenning gee aan ons voorgangers en met basiese werk wat reeds gedoen is as reaksie op vorige broederlike gesprekke. Ek dink spesifiek aan *Jou roeping in die Koninkryk*. Hiermee moet ons voortgaan. Omdat reeds op baie ander plekke hieroor klem gelê is, gaan ek dit nie bloot herhaal nie. Wat ek graag aan die hand wil doen is dat ons wel hierdie proses moet komplementeer en stimuleer met die tegnologie wat tot ons beskikking is.

Is daar nie reformatoriese materiaal beskikbaar wat van hoogstaande gehalte is en waarby ons almal baat kan vind nie? Ek wil aan u die boekie *Nine marks of a healthy church* voorstel. Daarin hanteer die skrywer op reformatoriese wyse nege aspekte van ware kerkwees. Die rede en voordeel van hierdie keuse lê daarin dat daar ook 'n webwerf is waar addisionele praktiese materiaal te vind is. Dit bevat ook oudio opnames van gerespekteerde reformatoriese persone wat die sake bespreek, asook verdere reformatoriese leeslyste. Die boekie is weliswaar van 'n gereformeerde baptis (in die tradisie van Charles Spurgeon), maar aangesien hy nie daarop alles bou nie en die materiaal eintlik deur die leraars gebruik word en ek nie van iets beter weet nie, het ek baie vrymoedigheid om dit aan te beveel. Ek beskou dit as 'n baie praktiese antwoord op die hele "Purpose Driven"-beweging en dit gee aan ons ter-

selfdertyd kontak met ander wat ook op gebroke wyse reformatories wil wees. Ek wil sterk by u aanbeveel om by monergism.com te gaan kyk wie vandag as reformatoriese leiers beskou word. Dit is een van die beste kure om jou nederig te hou oor jou eie vermoëns as jy sien watter skitterende werk van hierdie persone lewer. Moenie verwag om hulle werke by CUM of Lux Verbi BM raak te loop nie. Maar broeders, dit is inspirerend om te sien dat daar groot werk op reformatoriese wyse in die wêreld gedoen word. Ek dink ons is arm as ons dit alles by ons verby laat gaan net omdat hulle nie 100% soos ons dink nie.

Om terug te keer na die boekie *Nine Marks of a Healthy Church* – die nege aspekte kan na my mening oor 'n tydperk van drie jaar hanteer word by ons predikantekonferensies en van daar af afgewentel word na ringe, om dan uiteindelik in elke gemeente konkrete gestalte met sy eie toepassings te vind. Die temas vir die drie jaar sal dan soos volg daar uitsien:

- 2008: Verklarende prediking
Bybelse teologie
'n Bybelse verstaan van die evangelie
- 2009: 'n Bybelse verstaan van bekering
'n Bybelse verstaan van evangelisasie
'n Bybelse verstaan van kerklidmaatskap
- 2010: Tug
Dissipelskap en groei
Ampte

Die bedoeling is dan dat ons by die konferensies drie persone sal identifiseer wat inleidend oor spesifiek hierdie onderwerpe sal praat, waarna ons sal verdeel in werksinkels om die sake verder in diepte te bespreek en te beplan. Die bedoeling is dat die predikante voorbereid sal kom vanweë die boekie asook beskikbare materiaal op die internet. Ook die Boodskapper kan help om die temas in die jaar lewendig te hou. Op die predikantekonferensie kan ons saam besin word oor hoe die sake konkrete gestalte kan kry en aanbevelings aan die ringe en gemeentes gedoen word. Reeds by die ringe kan die ouderlinge voluit betrek word en saam beplan word hoe die gemeentes die weg van reformasie gaan bewandel.

Addisioneel hierby, is ek van mening dat ons ook saam aan 'n jaarprogram vir reformasie in die algemeen kan werk. Die program hoef nie eintlik opgestel te word en lesings en praatjies uitgewerk te word nie. Ons kan maar net aanhaak by wat reeds beskikbaar is. 'n Gereformeerde tweemaandelikse blad met die titel *Modern Reformation* en sy weeklikse radio-program in Amerika (beskikbaar op die internet), *White Horse Inn*, verskaf oor die algemeen uitstekende stof van wêreldgehalte. Verlede jaar was die tema vir die jaar die boek aan die Romeine. Vanjaar is die tema: *A Time for Truth*. Sake wat al hierdie jaar aan die orde gekom het, is byvoorbeeld die "Emerging Church Movement" (wat baie belangrik is as jy bepaalde ontwikkelinge en vernuwing in die susterskerke se agtergrond wil verstaan), Die Solas, Christusprediking, Arminianisme, gesprekke met kontemporêre gereformeerdes in die wêreld. Indien iemand belangstel, ek het so twintig afdrukke van vanjaar se praatjies gemaak. Dit sal jou R10 kos. Wat goed is van die program is dat ons 'n idee kry van wat vandag in die gereformeerde wêreld aangaan, asook spesifiek om te hoor hoe 'n gesaghebbende Lutheraan, 'n Gereformeerde Baptis en Gereformeerdes uit ons tipe kerke weekliks saam gesels oor sake wat ons na aan die hart lê. Minstens 90% daarvan is uitstekend en dit vrywaar ons ook om 'n klomp werk te gaan oordoen waarvoor niemand van ons eintlik tyd het nie en wat ons beswaarlik beter sal kan verrig. Ons kan via ons werkgemeenskappe dan weekliks hierdie onderwerpe bespreek en ook dadelik by mekaar kla as daar so nou en dan 'n verskil is met die blad of program.

Broeders, dit gaan nie net daaroor om modern te wees nie. Met die oorlading van informasie wat tot ons beskikking is, is dit eintlik 'n noodsaaklikheid. Baie dominees soek in elk geval voortdurend na plekke waarby hulle baat vind. Waarom dit dan nie eerder deels gekontroleerd doen en seker maak dat ons almal by bepaalde golfengtes inskakel nie? Die webuimte is mos ook oop om dadelik beswaar aan te teken indien 'n bepaalde iets teen jou grein gaan. Kom ons wees eerlik. Ook ons stem hier nie in alles met mekaar honderd persent saam nie. Waarom dan alles deur die vereiste 100% laat gaan? Ander kerkverbande gaan ons nog hierin navolg (dalk met minder reformatoriese bronne). Hoekom nie 'n slag soos Stoker dit gestel het op die voorpunt van gebeure wees nie? So kan ons help seker maak dat reformatoriese waarheid oor 'n baie breër spektrum gesamentlik by ons mense uitkom. Dit is mos wonderlik om te weet dat ons met dieselfde dinge in ons gemeentes besig is! Alle instansies wat uitnemend is, vereis van hulle leiers om voortdurend toegerus te word met die uitnemendste wat beskikbaar is. Geld dit glad nie in die kerk nie? Natuurlik is hierdie net gereedskap wat nie opsigself reformasie bewerk nie. Ons glo egter mos dat die Here normaalweg nie sonder middele werk nie.

2. Ons gesinne

Dit wat my praktiese voorstelle oor reformasie in ons gemeentes betref. In al hierdie bogenoemde handelinge sal ons spesifiek moet werk maak daarvan om die hele gesin te betrek – nie net die volwassenes nie. Ons glo mos aan 'n verbondsmatige program. Snaaks hoe ons baie van die verbond praat en dan nie by die kinders uitkom nie. Ons erediens is dikwels droog, abstrak en styf – so asof dit is hoe 'n mens gehoorsaam is. Ja, ons hou soms (dikwels?) aan ons kinders begrafnisgedrag voor by 'n opstandingsfees! Is dit hoe ons ons kinders verbondsmatig gaan inspireer met die evangelie? Aan die ander kant, kom sommige wel by die kinders uit maar weier om hulle reformatoriese waarhede uit die Skrif te leer en verwar oppervlakkigheid met eenvoud. Dit is 'n uitdaging waar ons makliker die slaggate as die antwoorde ken. Maar broeders, kom ons poog almal opnuut om in ons benadering met die hele gesin met sowel lig (leer) en warmte (lewe en emosie) te werk.

Ek wil spesifiek 'n paar voorstelle en opmerkings oor ons gesinne maak. Dit het eenvoudig nie sin om met reformasie te wil voortgaan as die huisgesinne nie kerngesond is nie. Ek reken dat ons ook gesamentlik sal moet poog om die basiese aspekte van 'n gesonde Christen-huisgesin opnuut te vestig. Persone in praktiese teologie moet hier maar vir ons leiding gee, maar daar is 'n definitiewe probleem wat jy oral hoor. Gesinne se kerklewe mag miskien nog bietjie anders wees as by ander plekke. As ons mense egter by die kerk uitstap, lyk baie van hulle se lewe presies soos die gemiddelde kerkmense en selfs wêreldlinge van ons samelewing s'n. Ook ons kinders ken nie meer hulle Bybel nie. Ook ons huisgesinne vergader nie meer rondom die Woord in hulle huise nie. Ook ons mense eet eerder voor die televisie en weet nie meer wat dit is om die dag van die Here te gedenk en te heilig nie. In kort kom dit daarop neer dat groot getalle van ons mense geen geloofsgewoontes of geloofstradisies in hul huise het nie. Dit versterk die hele tendens dat die kerk vir die kind baie vreemd word. Ek is nie ingegrawe op hierdie onderwerp nie, maar ek dink ons sal spesifiek moet vra dat kundige persone vir ons 'n program moet uitwerk waar ons saam met gesinne moet gaan sit om hulle te help om geloofstradisies by hulle huise te vestig. Daar is kerke wat hele beplannings het om die gesinne en wyke en belangegroepes en prediking en kategetiese saam te beplan en te integreer om mee te werk aan hierdie geïntegreerdheid van ons geloofsliewens asook die uitlewing daarvan. Ek dink hulle het iets beet. Miskien kan ons 'n vierde spreker by ons predikantenkonferensies vra om spesifiek hieroor met 'n plan te kom.

Handige bronne wat ek voorlopig vir u kan noem oor hierdie saak is *Christian Living in the Home* en *My Life for Yours* (Hier word van kamer tot kamer in die huis beweeg om aan te toon hoe Christus elke faset, ook die kamers in jou huis se atmosfeer verander). Natuurlik het ons ook alreeds in ons eie taal beskikbaar die proefskrif van ons teologiese professor in diakoniologie, dr. Adendorff, met die titel: *Die Kerklike Bediening aan Verbondsouers met die Oog op die Verbondsonderrig van hulle Kinders*. (Dit is reeds verwerk in 'n jaarkursus vir teologiese studente en word alreeds ook oor naweke aan gemeentes aangebied as ouerleiding.)

Ek wil graag afsluit met 'n inspirerende videosnit van die Calvinistiese instansies – *Logos Schools* en *New Saint Andrews College*. Dit duur so ongeveer sewe minute. Die bedoeling is om u te bemoedig oor wat in ander dele van die wêreld gebeur. U sal as u alles oor hulle weet, waarskynlik ook op plekke verskil. Kyk egter na hulle uitnemendheid. Dit word nie in die snit gesê nie, maar weet u dat hulle van hulle teologiese studente 15 000 bladsye se leeswerk per jaar vereis? Let ook op wat die vereistes vir 'n B.A.-student in haar eerste jaar is. Veral die leier se opmerking aan die einde oor sy maatstaf vir sukses, spreek 'n mens aan. Hy sê dat hy dit meet aan die feit of die volgende geslag voortgaan met verbondsgetrouheid aan God en dit wat in hulle probeer vasgelê word. Hy meen dat hulle met vlieënde vaandels slaag! Ek vra u geduld vir sewe minute...

Broeders, dit is my boodskap aan u met betrekking tot reformasie in die praktyk. Ons kan nie te ver vooruit sien of beplan nie. Ek vra u dan nou om my boodskap en konkrete voorstelle vir die volgende drie jaar te bespreek.

Ek dank u.

Bronverwysings:

- Adams, J.E. *Christian Living in the Home*. 1972.
 Adendorff, JAE. *Die Kerklike Bediening aan Verbondsouers met die Oog op die Verbondsonderrig van hulle Kinders*. Ongepubliseerde proefskrif. 1995.
 Beeld, 28 Mei 2007.
 Cilliers, JH. *Die Uitwysing van God op die Kansel*. 1996.
 Dever, M. *Nine Marks of a Healthy Church*. 2004.
 Guinness, O. *Prophetic Untimeliness*. Challenging the Idol of Relevance. 2005.
 Kirk, R. *The Conservative Mind*. 2001.
 Modern Reformation, 2007.
 Monergism.com, 2007.
 North, G. *Tactics of Christian Resistance*. 1983.
 North, G. *Theology of Christian Resistance*. 1983.
 Potgieter, FJM. Kontinuiteit tussen Skepping en Herskepping in *Perspektief op die Ope Brief*; Bosch, König & Nicol (reds.). 1982.
 Rushdoony, RJ. *The One and the Many*. Studies in the Philosophy of Order and Ultimacy. 1978.
 Smith, HJ. *Die Boodsapper*. Mei 2007.
 Stoker, HG. *Oorsprong en Rigting*. Deel I. 1967.
 Strauss, DFM. *Die Mens en sy Wêreld*. 1989.
 White Horse Inn besprekings, 2007.
 Wilson, D. *My Life for Yours*. 2004.
 Wolters, AM. *Die Skepping Herwin*. 1992.

**BYLAE 7 – TWEEDE VERSLAG:
TYDELIKE KOMMISSIE VIR GELOOFSBRIEWE (TKG 2)**
(Kyk HANDELINGE bl. 315)

1. AFGEVAARDIGDES NÁ 10:00 GEREGISTREER

Gemeente	Van	Titel	Voorletters	Naam
Alberton	Kruger	Ds.	GJ	Gert Johannes
Bloemfontein-Noord	Van Niekerk	Oudl.	HJB	Hendrik Johannes Booysen
Bloemfontein-Noord	Torlage	Ds.	BR	Bernard Rudolph
Bloemfontein-Noord	Liebenberg	Oudl.	HW	Hermanus Wilhelm
Graniet	Enslin	Oudl.	HA	Hugh Augustus
Hartbeespoort	van Zyl	Ds.	W	Wynand
Hoopstad	De Necker	Oudl.	AF	Adriaan Francois
Hoopstad	Venter	Ds.	HC	Hendrik Christiaan
Johannesburg	Van Wyk	Ds.	MP	Mario Pieter
Kimberley - Die Kruis	Kruger	Oudl.	JWM	Johannes Willem Matthys
Kleinfontein	Van Jaarsveld	Ds.	AS	Albert Stephanus
Outjo	Viljoen	Dr.	EM	Ernst Moller
Reitz	Jacobsz	Oudl.	JBR	Johann Bernardt Rudolph
Reitz	Botha	Ds.	PW	Pieter Willem
Richardsbaai	Venter	Ds.	G	Gerhardt
Schweizer-Reneke	De Villiers	Ds.	JSP	John Stephen Phillip
Schweizer-Reneke	Hattingh	Oudl.	JB	Johannes Barend
Stella	Pretorius	Oudl.	W	Willem
Viljoenskroon	Mills	Oudl.	JC	Johannes Cornelius
Warden	Bezuidenhout	Oudl.	FJT	Frederik Johannes Theodorus
Warmbad	Mostert	Ds.	FJ	Floris Johannes
Witbank	Ackerman	Oudl.	C	Christo

2. AANBEVELING

2.1 Die Sinode besluit om bogenoemde afgevaardigdes volle sittingsreg te verleen.

3. GEMEENTES NIE VERSKONING GEMAAK NIE

Datum	Gemeente
2007/08/28	Carnarvon
2007/08/28	Graaff-Reinet/Adendorp
2007/08/28	Hardeveld
2007/08/28	Hoëveld
2007/08/28	Johannesburg-Suid
2007/08/28	Keetmanshoop
2007/08/28	Pofadder
2007/08/28	Prieska
2007/08/28	Sasolburg
2007/08/28	Tarkastad
2007/08/28	Vanwyksvlei
2007/08/28	Zastron

3.1 AANBEVELING

Die Sinode spreek sy misnoeë uit teenoor bogenoemde gemeentes wat geen reaksie getoon het ten opsigte van sinode-reëlins nie.

Ds. PG Stans (Voorsitter)

BYLAE 8 – EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING (TKM 1) (Kyk HANDELINGE bl. 324)

1. PERSONEEL

Die kommissie is soos volg gekonstitueer – Di. A Boshoff (sameroeper), JSP de Villiers (skriba), dr. HJ Smith en prof. JAE Adendorff.

2. AANBEVELINGS

Die volgende aanbevelings word deur die Sinode goedgekeur en rygestel aan die media.

2.1 Die Afrikaanse Protestantse kerke in kerkverband het in sy twintigste bestaansjaar met dankbaarheid teenoor die Here sy twaalfde Sinode begin op 2 September 2007. Dr. EM Viljoen van AP Kerk Outjo het die openingsrede waargeneem. Daar is met dankbaarheid groetboodskappe ontvang van verteenwoordigers van die Afrikaanse Reformatoriese Kerk, die Ned. Herv. Kerk van Afrika, die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, die Ned. Geref. Kerk en die Vrye Gereformeerde Kerk De Deur. 'n Luisterryke sangfees ter herdenking van die twintigjarige bestaan van die Afrikaanse Protestantse Kerk het daarna plaasgevind.

Daar is 107 voltydse leraars en 65 emeriti in die kerkverband. Die AP Kerk het tans 'n lidmaattal van 43 270 in 238 gemeentes. Die meeste gemeentes is in Suid-Afrika, maar daar is ook gemeentes in die buiteland in Namibië, Zambië, Paraguay en Groot-Brittanje. Daar is met ander gereformeerde kerke oorsee gekorrespondeer en die Sinode het daarop gewys dat lidmate wat na Australië of Nieu-Seeland verhuis met veiligheid kan inskakel by die *Reformed Church of the North Shore* in Nieu-Seeland of die *Christian Reformed Church of Australia* in Australië.

2.2 Die volgende ampsdraers is op 3 September 2007 deur die Sinode gekies:

Voorsitter – prof. IA Brink
Ondervoorsitter – prof. R Maré
Skriba – ds. A Hough
Aktuarius – prof. FAH van Staden
Hulpskriba – ds. JL Schütte.

Daar is **358** afgevaardigdes by die Sinode.

2.3 Die Sinode het ouderlengerade versoek om te besin oor hulle profetiese roeping en in die lig daarvan op te tree, toerustingskursusse te deurloop en hulle optrede te beplan. Die Sinode het 'n vorige besluit gehandhaaf, nl. dat tentmakerbediening nie in die AP kerke ingestel word nie.

2.4 Daar is met dank kennis geneem van uitsaai geleentheid wat aan leraars van die AP Kerk gebied word om die Woord van die Here oor die radio te bring. Kerkrade is versoek om dit vir leraars moontlik te maak om uitsendings waar te neem en om opnames tydens eredienste te maak waar nodig.

2.5 Die Sinode versoek lidmate en kerkrade om ook self beswaar by verantwoordelike instansies te maak teen aktuele sake wat nie volgens *Die Bybel* aanvaar kan word nie en in stryd is met die belydenisskrifte. Die profetiese roepstem van die Here deur gemeentes en lidmate mag nooit stil word nie.

2.6 Die Sinode doen 'n dringende beroep op die regering van die land om erns te maak met die pandemiese misdaadgolf in Suid-Afrika en sy erns te toon deur daadwerklike optrede teen misdaad en misdadigers en om die ordelike bestel in die land te herstel en te verseker. Lidmate en kerkrade word opgeroep tot voortdurende verootmoediging en gebed tot onse hemelse Vader om: die raad van die goddelose te verbreek;

diegene wat gely het as gevolg van die misdaad, te vertroos; die owerheid te lei sodat ons 'n rustige en stil lewe kan lei (1 Tim. 2:1-2).

2.7 Die Sinode het met leedwese kennis geneem van die talle plaasaanvalle en moorde op boere en 'n beroep op die owerheid gedoen om daadwerklik op te tree in die bestryding van misdaad. Die Sinode wys die regering daarop dat die swaardmag aan die owerheid gegee is om kwaaddoeners te straf. Die Sinode betuig sy innige meelewing met slagoffers van geweld en misdaad en roep kerkrade en alle lidmate op om daadwerklike ondersteuning aan die lydendes te verleen. Wyke waar insidente plaasvind, word versoek om hulpaksies te organiseer en bystand te verleen. Leraars en ouderlinge word versoek om pastorale ondersteuning te bied aan die betrokkenes.

2.8 Die Sinode neem daarvan kennis dat die regering die "affirmative action"-klousule van die Grondwet [artikel 9(3)] in samehang met die grondwetlike bepaling insake grondhervorming [artikel 25(2)] sodanig toepas dat dit neerkom op blatante diskriminasie teen blanke boere, deurdat 'n landboubeleid sistematies toegepas word wat blanke boere Sinode spreek hom uit ten gunste van 'n stabiele en ekonomies gedrewe landboubeleid wat noodsaaklik is vir welvaart. Die Sinode onderskryf die beginsel van private eiendomsreg en van die beskerming en bevordering van 'n landelike grondslag vir die kultuur van die Afrikanergemeenskap.

2.9 Die Sinode neem met dank kennis van die skakeling tussen die Sentrale Kerkekommissie en TLU SA en spreek die wens uit dat sodanige skakeling ook met ander landbou-organisasies, waarby lidmate betrokke is, geskep sal word en dat hierdie bande wedersyds versterk sal word. Die Sinode neem met dank kennis van artikels en bydraes van hoogstaande gehalte wat verskyn in *Die Boodskapper*, die amptelike blad van die AP Kerk, waardeur lidmate van die AP kerke, wat in die landbou betrokke is, bemoedig en versterk word.

2.10 Die Sinode dra dit aan gemeentes op om sy lidmate aan te spoor om deur middel van kultuurorganisasies aandag te skenk aan verwaarloosde kerkhove en ander grafte van Afrikaners wat gedurende die Anglo-Boereoorlog (1899 – 1902) omgekom het.

2.11 Tydens 'n broederlike gesprek het drs. CA Swanepoel van die AP Kerk Pretoria-Oos beklemtoon dat die AP kerkverband se uniekheid in sy reformatoriese grondslae lê en dat die volkseie nie verabsoluteer moet word nie, maar desondanks die konteks bied vir die verkondiging en verbreiding van die evangelie. Daar is 'n verband tussen volksidentiteit en roeping, soos blyk uit die sterk wyse waarop ons voorgangers hierdie roepingsbewustheid vir Suid-Afrika en selfs die hele Afrika gebruik het. Drs. Swanepoel het ook die sinodegangers bemoedig deur hulle bewus te maak daarvan dat die Calvinistiese lewens- en wêreldbeskouing wêreldwyd aktief is en dat met groot vrug daarvan kennis geneem kan word. In die lig hiervan is die kerkverband opgeroep om in verantwoordelike openheid die uitdagings van ons tyd te ontmoet te tree.

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

A Boshoff (Sameroeper)
JSP de Villiers (Skriba)

**BYLAE 9 –EERSTE VERSLAG:
TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKSANG EN –MUSIEK (TKKM 1)**
(Kyk HANDELINGE bl. 328)

1. PERSONEEL

Die Kommissie is saamgestel deur die SKK soos besluit:

Oudl. JJJ van Rooyen (Cornelia), AM Erasmus (De Aar) (nie ter vergadering nie) en LC Steyn (Potchefstroom); di. LE Prinsloo (Hoedspruit), AE van den Berg (Moot-Sentraal), JH Theron (Potgietersrus), JC Gericke (Potchefstroom) en DJ Malan (Biesiesvlei) [sameroeper].

2. OPDRAG

Die Kommissie se opdrag was die sangreëling tydens die sinode.

3. AANBEVELINGS

3.1 Ds. Ryno Louw (Riversdal) sal die orrelbegeleiding waarneem.

3.2 Die sangleiding tydens die sinode vir ongeveer 10 minute is soos volg toegedeel:

3.2.1 MAANDAG:

10:50 – Ds. DJ Malan
13:50 – Ds. JC Gericke
15:50 – Oudl. JJJ van Rooyen
18:20 – Oudl. LC Steyn

3.2.2 DINSDAG:

07:50 – Ds. JH Theron
10:50 – Ds. AE vd Berg
13:50 – Ds. LE Prinsloo
16:20 – Ds. DJ Malan
18:50 – Ds. JC Gericke

3.2.3 WOENSDAG:

07:50 – Oudl. JJJ van Rooyen
10:50 – Oudl. LC Steyn
13:50 – Ds. JH Theron
16:20 – Ds. AE vd Berg
18:50 – Ds. LE Prinsloo

3.2.4 DONDERDAG:

07:50 – Ds. DJ Malan
10:50 – Ds. JC Gericke
13:50 – Oudl. Gert Strydom (Vrede)
16:20 – Oudl. JC Steyn
18:50 – Ds. JH Theron

3.2.5 VRYDAG:

07:50 – Ds. AE vd Berg
10:50 – Ds. LE Prinsloo
13:50 – Ds. DJ Malan

Hiermee vertrou die Kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

Ds. DJ Malan (Voorsitter)
Ds. LE Prinsloo (Skriba)

**BYLAE 10 – TWEDE VERSLAG:
TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING (TKM 2)**
(Kyk HANDELINGE bl. 341)

1. PERSONEEL

Die kommissie is soos volg gekonstitueer: Di. A Boshoff (sameroeper), JSP de Villiers (skriba), dr. HJ Smith en prof. JAE Adendorff.

2. AANBEVELINGS

Die volgende aanbevelings word deur die Sinode goedgekeur en vrygestel aan die media.

2.1 Die tweede dag van die sinodesitting van die AP Kerk op Dinsdag 4 September is grotendeels in beslag geneem deur die reëlings wat die inherente werking van die kerk raak, soos die kerkorde, finansies en pensioenfondstreëlings. Die omvang van die begroting van die Sinode het sedert 1988 gegroei van R950 000,00 tot ongeveer R9 400 000,00 vir 2008. Die Sinode is dankbaar teenoor die Here vir die voorsiening van die finansiële middele wat nodig is vir die voortbestaan van ons kerkverband.

2.2 Die Sinode het met dankbaarheid kennis geneem van die werksaamhede van die Afrikaanse Protestantse Akademie wat as tersiêre inrigting sonder enige staatsubsidie funksioneer.

Daar is tans 40 voorgraadse studente met hulle B.A.-graad besig en 10 teologiese studente met hulle B.Th.-graad.

2.3 Die Sinode betuig sy dank en volle vertroue in die teologiese dosente vir hulle suiwer Skrifbeskouing, hulle onderskrywing en handhawing van die Belydenisskrifte, hulle hoë teologiese kennis, die hoë standaard van gereformeerde teologiese opleiding wat hulle die teologiese studente bied en die produk wat aan die kerkverband gelewer word as predikante.

2.4 Die Sinode het dankbaar kennis geneem dat daar sedert die vorige Sinode in 2004, 18 studente aan die AP Akademie hulle studies suksesvol voltooi het, gelegitimeer en beroepbaar gestel is. Nege predikante uit ander gereformeerde kerkverbande is toegelaat en beroepbaar gestel.

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

A Boshoff (Sameroeper)
JSP de Villiers (Skriba)

BYLAE 11 – DERDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING (TKM 3) (Kyk HANDELINGE bl. 348)

1. PERSONEEL

Die kommissie is soos volg gekonstitueer: Di. A Boshoff (sameroeper), JSP de Villiers (skriba), dr. HJ Smith en prof. JAE Adendorff.

2. AANBEVELINGS:

Die volgende verslag word deur die Sinode goedgekeur en vrygestel aan die media.

2.1 Die Sinode het klem gelê op die kosbaarheid van argiefstukke en 'n beroep gedoen op gemeentes om dit te bewaar. Daar is ook op gepaste wyse meelewing betoon met die naasbestaandes van 10 leraars wat sedert die vorige Sinode oorlede is.

2.2 Die Sinode beskou die jeug steeds as kosbare pêrels en moedig kerkrade aan om ouers te wys op hulle verbondspilg om kinders te onderrig, bloot te stel aan kerkkampe en 'n voorbeeld vir hulle te wees in Christelike lewenswandel.

2.3 Die AP Kerk is dankbaar en trots op 'n eie sangbundel, *Psalms en Gesange vir die AP Kerk*. Die bundel het al 'n herdruk beleef en is met groot entoesiasme ontvang en in al ons gemeentes word hartlik daaruit gesing.

2.4 Die kerkverband se amptelike blad, *Die Boodskapper*, is in elektroniese formaat per e-pos beskikbaar. Daar het verskeie nuwe publikasies verskyn by *Lig in Duisternis Uitgewers*. Die publikasies is van hoogstaande gehalte.

2.5 Tydens die Sinode het *Lig in Duisternis Uitgewers* twee eervolle vermeldings toegeken aan uitstaande publikasies in twee verskillende kategorieë. Ds. GJ Hugo het 'n eervolle vermelding in Kategorie 1 (boeke) ontvang vir sy boek *Die Profeet Jona*. Ds. DN van Zyl het 'n eervolle vermelding in Kategorie 2 (artikels en dagstukkies) ontvang vir dagstukkies oor die boek Job wat hy geskryf het vir *Die Kerkjaarboek 2006*.

2.6 Die Sinode wil kerkrade daarop wys dat hulle 'n verantwoordelikheid het om Christelik-volkseie onderwys te bevorder. Hierdie verantwoordelikheid lê veral op drie terreine: toerusting van ouers oor wat Christelik-volkseie onderwys behels; inligting aan ouers oor die huidige stand van sake in die onderwys en die motivering van ouers om die primêre verantwoordelikheid vir die Christelik-volkseie onderwys van hulle kinders te dra.

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

A Boshoff (Sameroeper)
JSP de Villiers (Skriba)

BYLAE 12 – EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (TKKS 1) (Kyk HANDELINGE bl. 349)

1. PERSONEEL

Di. HC Venter, L Lubbe, J Bosman, HSW Strauss, JL Schütte, MJ Hartzenberg, PJ Möller, OG van Rooyen, Dr. HM Grobler, Prof. FAH van Staden, oudle. M Barnard, HK Theron, WP Murray, PA du Plessis.

2. OPDRAG

2.1. KKS-VERSLAG 5.4 RING VAN OUTJO: WYSIGING VAN KO ART 3

Leraars van die gemeentes in Namibië gee agtergrond en inligting.

AANBEVELING:

2.1.1 Die Sinode besluit dat die gemeentes in Namibië kan voortgaan met die registrasie van die kerk soos deur omstandighede van hulle vereis.

2.1.2 Die Sinode besluit dat die gemeentes in Namibië art. 3.2 as volg mag wysig:

“3.2 Enige persoon wat die saligmakende geloof in Christus het (Rom. 10:9-10) en wat die belydenis en leer van die Afrikaanse Protestantse kerke in kerkverband onderskryf, kan saam met hulle kinders lidmaatskap van 'n plaaslike kerk (gemeente) verkry.”

2.1.3. Die Sinode besluit dat die gemeentes in Namibië enige ander kerkorde-artikels kan wysig indien dit van hulle vereis word.

2.2 VERSLAE: KKS pt. 4 bl. 44; KKCE pt. 6 bl. 291- 298 – Kerklike Huweliksbevestiging

Na bespreking kon die vergadering nie tot vergelyk kom nie.

AANBEVELING:

2.2.1 Die Sinode besluit dat die hele saak van “kerklike

verbintenisse” na die PKKS en SKK verwys word om die saak te ondersoek en 'n regsmerging in te win.

2.2.2. Die Sinode besluit die SKK moet in sy gesprekke met ander kerke die saak bespreek, sodat daar gepoog word om as kerke 'n gesamentlike getuie-nis teenoor die betrokke mediese en pensioen-fondse te lewer.

2.3 VERSLAE: KKS pt. 5.2; KUR pt. 17.1; KKCE pt. 4.1.1.7 – WYSIGING KO ART 10

Al drie kommissies het verskillende aanbevelings ten opsigte van die wysiging van Kerkorde artikel 10. Die vergadering kon nie daarin slaag om die verskillende voorstelle met mekaar te versoen nie. Verder bestaan daar twyfel oor die ontvanklikheid van die wysigings, aangesien daar nie beswaarskrifte ingedien is nie.

AANBEVELING:

2.3.1 Die Sinode verwys al die voorgestelde wysigings aan art. 10 na die permanente KKS.

2.4 ANDER SAKE DEUR SINODE VERWYS

Die kommissie kon nie genoeg tyd kry om sinvol aandag te gee aan al die sake wat na hom verwys is nie.

AANBEVELING:

2.4.1 Die Sinode besluit dat al die sake wat na die TKKS verwys is na die permanente KKS verwys word.

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

Prof. FAH van Staden (Voorsitter)
Ds. JL Schütte (Skriba)

BYLAE 13 – EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG (TKJV 1) (Kyk HANDELINGE bl. 349)

1. PERSONEEL

Die kommissie is soos volg gekonstitueer: Di. HB van Rooyen, WA Burger, CR Vermaak, A van Zyl (skriba), Dr. JH Ellis (voorsitter), oudle. GJ van Niekerk, WA Van der Wal, TJ de Bruin, RF Smit, JCG Gericke, CJ Denyssen, A Pretorius.

2. OPDRAG

Bylae 1 van die KJV is deur die Sinode verwys om te hersien.

3. AANBEVELING

Die sinode keur die hersiene studiestuk **WAAROM IS ONS IN DIE AP KERK?** (BYLAE KJV 1 – SAKELYS bl. 214) goed:

WAAROM IS ONS IN DIE AP KERK?

Vraag: Wat beteken die leer van die kerk?

Ons is mos in die Verbondsonderrig om meer te leer oor die Bybel en oor die leer van die kerk. 'n Kerk se *leer* is die standpunte wat 'n kerk het wat hulle uit die Bybel aflei. In die leer van 'n kerk word uiteengesit waarin die kerk glo, en hoe hulle die Bybel verstaan. In hierdie bylae gaan ons gesels oor die sake waarin die AP kerke glo, en op watter spesifieke standpunte ons kerk gegrond is. Dit is nodig om hierdie dinge te weet, want mense vra ons mos partykeer: "Waarin glo julle kerk?" Dit klink darem baie sleg as ons lidmate van die AP Kerk is, maar nie eers hierdie mense kan antwoord nie, nie waar nie?

A) Ons naam

Ons naam is die Afrikaanse Protestantse Kerk. Die regte afkorting van ons kerk se naam is die AP Kerk. So verwys ons na onself. In hierdie naam gee ons alreeds leidrade waardeur iemand kan aflei wie ons is:

- a) ons is 'n Afrikaanse Kerk
- b) ons is 'n Protestantse Kerk.

Om 'n Afrikaanse kerk te wees, beteken dat ons eredienste en alle kerklike geleenthede net in Afrikaans plaasvind. Ons glo dat die Here dit so beskik het dat ons oupas en hulle oupas en dié voor hulle in hierdie land kom woon het, en dat hier 'n nuwe taal (Afrikaans) ontstaan het. Ons is lief vir ons taal, en daarom glo ons dat dit reg is om die Here in ons eie taal te dien, naamlik Afrikaans. In Afrikaans kan ons die Here die beste dien, omdat dit ons moedertaal is: almal van ons kan sodoende maklik verstaan wat die Here ons deur die dominee wil leer, en wat in die Bybel staan. Daarom is ons 'n Afrikaanse kerk. Ons is 'n Protestantse kerk: in afdeling D gaan ons leer wat dit beteken om 'n Protestantse kerk te wees.

B) Die Afrikaanse Protestantse Kerk is 'n kerk van Jesus Christus

Ons is kerk van Jesus Christus, omdat Hy ons gekoop het met sy bloed en omdat Hy die Nuwe Testamentiese kerk in wese gestig en laat groei het. Dit beteken dat Jesus Christus die Hoof van die kerk is, en geen mens nie. Die dominee is nie die hoof van die kerk nie, en ook nie die ouderlinge nie. Al hierdie mense word op 'n besondere manier deur die Here in die kerk gebruik, maar hulle mag nie maak wat hulle wil in die kerk nie: ons is almal onder Christus se heerskappy. Christus regeer deur sy Woord (die Bybel) en deur sy Gees, maar in die proses gebruik Hy die ouderlinge, en die bedienaar van die Woord (predikant). Dit beteken dat die dominee en al die ander leiers

in die kerk (soos die ouderlinge en diakens), asook die verbondsonderrigvoorgangers telkens moet uitmaak wat die Bybel oor 'n sekere saak sê, en dit dan uitvoer. As hulle dit doen, sê hulle vir die gemeente wat Christus wil hê hulle moet weet. Dan is dit mos Christus wat in die kerk regeer.

C) Die Afrikaanse Protestantse Kerk aanvaar die Bybel as maatstaf vir ons leer en lewe

Vraag: Hoe weet mens wat die regte dinge is om te doen en te glo?

Dié dinge wat ons moet glo en wat ons moet doen, staan in die Bybel opgeteken. Daarom aanvaar die AP Kerk die Bybel as maatstaf vir ons leer en lewe. Dit beteken dat ons die Bybel soos 'n linaal gebruik. Ons gebruik mos 'n linaal om 'n reguit streep te kan trek. Die Bybel wys ons hoe 'n volmaakte lewe lyk, en dat God deur sy Heilige Gees ons lei om reg te lewe. Ons toets dus of ons reg lewe deur ons lewens aan die voorskrifte van die Bybel te meet. Ons gebruik die 1953-vertaling van die Bybel in die AP kerke, omdat dit 'n betroubare en letterlike vertaling uit die oorspronklike tale van die Ou en Nuwe Testament is.

D) Die Afrikaanse Protestantse Kerk is 'n Gereformeerde Kerk

Die Bybel word aanvaar as die onfeilbare Woord van God wat ons maatstaf is vir alles wat ons moet glo, vir alles wat ons moet verwerp; dit is ook ons maatstaf vir wat ons moet doen en vir wat ons nie mag doen nie. As ons naam is die *Afrikaanse Protestantse Kerk*, beteken dit dus dat ons 'n gereformeerde kerk is. Daar is verskillende gereformeerde kerke in die land, soos onder andere die NG Kerk (Nederduitse Gereformeerde Kerk), die NH Kerk (Nederduitsch Hervormde Kerk), die GKSA (Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika en die AP Kerk).

1. Ons onderskryf die Drie Formuliere van Eenheid:

- Die Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGb)
- Die Heidelbergse Kategismus (HK)
- Die Dordtse Leerreëls (wat handel oor die uitverkiesingsleer).

Die Belydenisse is 'n kort samevatting van dit wat in die Bybel staan.

Ons glo dat daar net een God is, naamlik die Drie-enige God: Vader, Seun en Heilige Gees. In alles wat ons glo en doen, gaan dit om die eer van God (solī Deo gloria), en dat ons aan Hom alleen die eer gee (solī Deo gloria).

Ons glo dat mens net deur **geloof alleen (solā fides)** gered kan word. Dit bepaal die saligheid, en nie goeie werke nie, alhoewel goeie werke getuig van 'n lewende geloof. Hierdie geloof bewerkstellig die Here in ons harte deur sy Woord en Gees.

Ons glo dat God uit **genade alleen (solā gratia)** 'n mens tot bekering kan bring en nie iets wat jy self doen, of 'n keuse wat jy maak nie.

Ons glo verder dat **Christus alleen (solus Christus)**, as Middelaar, gediens en bely mag word, en deur Hom alleen is die verlossing uit genade alleen.

Die **Bybel alleen (solā Scriptura)** is genoegsaam en duidelik genoeg om die weg tot saligheid aan te dui. (Geen boek kan die Bybelse leer ongeldig maak nie. Drome, gesigte en visioene

wat mense beweer hulle gehad het, kan nie as gesaghebbend naas die Bybel of saam met die Bybel geglo word nie.)

2. Ons aanbid op die gereformeerde manier:

2.1 Hoe die Afrikaanse Protestantse Kerke die erediens inrig

In die Gereformeerde Kerkreg (die bepalings waarvolgens die kerk ingerig word en lewe) was nog altyd die standpunt gehandhaaf dat kerke wat in een kerkverband met mekaar lewe, een is in diens, leer en tug. (Dit gaan nie hier om 'n verduideliking van ons eenheid in Christus, deur die Woord en Gees nie.)

Eenheid in leer – Die AP kerke is daarin een dat hulle dieselfde belydenisskrifte het, nl.

- die Drie Formuliere van Eenheid: Die NGb, HK en DL; – dit is ons besondere belydenisskrifte;
- die drie algemene belydenisskrifte: Die Twaalf Artikels, die Geloofsbelijdenis van Nicea en die Belydenis van Athanasius.

Eenheid in tug – Die AP kerke is ook daarin een dat hulle dieselfde Kerkorde het en dieselfde kerkregeringstelsel handhaaf.

Eenheid in diens – Dit wys op die wyse waarop die erediens ingerig word. Die AP kerke is ook een in erediens.

- Dis waarom sinodes riglyne vir die liturgiese ordes vasgestel het.
- Dis waarom ons nie elkeen onder die erediens doen wat hy wil nie.
- Dis waarom die erediens nie vir my vreemd moet wees as ek 'n besoeker in 'n ander plaaslike kerk (gemeente) is nie.
- Dis nie ons manier van doen om onder die erediens
 - grappies te maak soos by charismatici gebeur nie;
 - "halleluja" en "amen" te roep nie;
 - ons hande in die lug te steek of ons liggame te wieg nie;
 - lidmate te nooi om na die liturgiese ruimte (die oop spasie voor die kansel) of konsistorie te kom as hulle wil hê dat daar vir hulle gebid moet word nie (al die lidmate het gekom om saam te bid, om in die gebed te aanbid, ons afhanklikheid en ons sonde te bely, God se genade en krag af te smee, voorbidding te doen, ens.);
 - orkeste te gebruik nie;
 - mense te kry wat die gemeente kom vertel van hulle sondige verlede en hoe hulle tot bekering gekom het nie;
 - die erediens as 'n kerklike, gesellige medemenslikheid te sien nie, maar as 'n heilige ontmoeting met God.

Is ons manier van eredienste hou dood en vervelig?

- Die waarde van die erediens hang nie af van hoeveel mense daarvan hou nie. Dit gaan daaroor of God se Woord en daarmee God self, spreek.
- Die gevoel van mense is nie die maatstaf nie. Alleen as hulle gevoel 'n God-ontlokte antwoord op sy Woord is, is die gevoel hoe dit moet wees.

Beleef ek my gemeenskap met die Drie-enige God noodwendig bolangs of flou indien ek op ons wyse van erediens-hou aanbid?

- Dit is vir die erediens nie 'n voorwaarde om 'n konsert te wees voordat dit tot die harte van die lidmate deurdring nie.

Uiteenlopende wyses van erediens-inrigting is in stryd met die eenheid van die plaaslike kerke wat in kerkverband met mekaar lewe.

Ons moet waak daarteen om ons wyse van erediens-inrigting af te maak as outyds, vervelig, bo-langs of as konserwatisme.

Die gevaar is nie denkbeeldig dat jy, selfs onbedoeld, die deur oopmaak vir 'n "happening", vir 'n losse manier van doen, vir heerskappy van die gevoel of verstand – en uiteindelik te beland in 'n humanistiese (mensgesentreerde) godsdiens of dwepery nie.

Die manier van erediens-inrigting in die AP kerkverband, is nie bedoel om die erediens oppervlakkig te maak nie, maar om

- 'n gees van intense en opregte eerbied vir en aanbidding tot God te handhaaf.

(Dis verwaand om iemand wat die Here só in opregtheid dien, te stempel as koud en sonder diepte, of dood. So 'n oordeel kom die mens nie toe nie.)

Hiermee word nie gesê dat kerkeformasies wat met die opheffing van hande, ens. erediens hou, onopreg is of nie kinders van die Here is nie.

Dis nie ons taak om sodanige kerkeformasies se gebruike te verdedig nie.

Ons bedoeling is om aan te toon dat die wyse van ons erediens-inrigting nie in stryd met die Woord van God is nie, dat dit nie 'n manier van doen hoef te wees wat diepgang en intense gemeenskap met God en met mekaar in die weg staan nie.

Die AP Kerk het 'n bepaalde etos. Dit sluit onder meer in:

- Die kerk is Gereformeerd en volkseie.
- Die erediens is sober en verskil van nie-gereformeerde kerke, charismatiese groepe, selfs ander gereformeerde kerke, ens.
- Daar moet tussen ons plaaslike kerke (gemeentes) eenheid in diens, leer en tug wees.

Daar is bepaalde sake waarvoor sinodes moet besluit, soos:

- watter Bybelvertaling(s) gebruik word;
- wat ons as belydenisskrifte aanvaar;
- wat in ons Kerkorde opgeneem word;
- wat in ons Psalm- en Gesangeboek opgeneem moet word;
- hoe ons ons eredienste inrig.

Al hierdie sake kan nie in 'n plaaslike kerk willekeurig toegepas word nie, omdat dit ons etos en beginsels behels, ons onderlinge eenheid vertoon.

Dit beteken verder dat ons nie aparte "kinderdienste" en "grootmensdienste" het nie, omdat die gesin saamkom om die Here te aanbid. Dit is die plig van mense wat nie verstaan nie om die predikant te vra wat hy bedoel het. Dit is die plig van pappa en mamma om aan ons kinders te verduidelik as die dominee iets gepreek het wat hulle nie verstaan het nie.

2.2 Die Verbondsgedagte

Ons weet dat die Here ook kinders liefhet en dat kinders ook in die Here glo. Kinders word nie eers gereken as gelowiges as hulle belydenis van geloof aflê nie. God neem nie net ouers in sy verbond op nie, maar ook hulle kinders. **Ons noem dit die Verbondsgedagte.** Daarom is dit nie vir ons belangrik om 'n spesifieke dag te kan opnoem waarop jy tot bekering gekom het nie. Daar is mense wat ongelowig was en op 'n bepaalde dag gelowig geword het, soos Paulus. Baie mense het egter soos Samuel met die Here grootgeword. Die Here Jesus sê ook dat ons soos kinders moet glo – so 'n kleuter is reeds 'n kind van God en word dit nie eers as hy groter word nie, al kan hy wanneer hy groter word meer bewustelik en met verantwoordelijkheid bely dat hy glo.

E) Die Afrikaanse Protestantse Kerk is 'n volkseie kerk

Die AP Kerk handhaaf die beginsel van 'n volkseie kerk. Ons is 'n kerk vir blanke Afrikaners. As mense daarmee nie vrede het nie, of as hulle ongemaklik daarmee is, sal hulle waarskynlik nie by ons tuis voel nie.

Vraag: Wat beteken volkseie kerk?

Dit beteken net blanke Afrikaners, of blankes wat hulle met die Afrikaner vereenselwig, en wat in die Here Jesus glo, en wat die belydenis, leer en die volkseie beginsel van die AP Kerk onderskryf, lidmate van 'n AP kerk kan word.

Hiermee probeer ons nie maak asof ons beter of vir God meer aanvaarbaar is as enige ander volk of ras nie. Ons handhaaf die beginsel van Rom. 2:11 dat daar by God nie aanneming is op grond van ras, volk, taal of velkleur nie, maar alleen op grond van Christus se soenverdienste (Rom. 5:1-2). Die AP Kerk glo dat dit volgens die Bybel nie verkeerd is om lief te wees vir jou volk, taal en kultuur nie, en daarom glo ons dat ons die reg het om die Here in vrede te dien.

Ons gun elke volk om die Here te dien op die wyse wat vir hulle reg en goed is (solank dit nie met die Bybel in stryd is nie), op die plek wat hulle wil, en glo dat ons ook die reg daartoe het.

Ons glo op grond van uitsprake in die Bybel (bv. Deut. 32:8, Hand. 17:26, Openb. 7:9, Openb. 21:4, Openb. 21:26 en Openb. 22:2) dat God verskillende volke gewil het. So is die AP Kerk 'n kerk vir God se kinders vanuit die Afrikaner-Boerevolk.

Die AP Kerk hou hom nie met politiek besig nie, en wil ook nie hê dat hulle lidmate politiek in die kerk praat nie. Ons glo ook

dat dit nie reg is om spesifieke politieke partye af te kraak, of ander se standpunte te verkondig in die kerk nie. Dit moet om die beginsels van die Bybel gaan. Ons wil liever 'n kleiner kerk

wees met lidmate wat met mekaar saamstem oor hierdie saak, as 'n groot kerk waar die lidmate heeltyd met mekaar stry oor onbenullighede.

F) Die Afrikaanse Protestantse Kerk glo dat sending 'n Bybelse opdrag is

Die AP Kerk glo dat sending 'n Bybelse roeping is. Jesus het ons in Mattheüs 28:19 beveel om sendingwerk te doen. Omdat party gemeentes baie klein is, is dit vir hulle nie altyd so maklik om sendingwerk te doen nie, maar ons glo dat almal, ook die kinders, deur die Bybel verplig word om met ander mense oor die Here Jesus se verlossing te praat. Ons glo egter nie dat sendingwerk **alleen** sending is as dit in 'n vreemde land of onder 'n vreemde volk gedoen word nie.

G) Ten slotte

Die AP Kerk is die Here se kerk. Die Here wil hê jy moet lief wees vir Hom en lief wees vir sy kerk. Ons moet almal ons deel in die kerk doen, want die Bybel sê in 1 Korinthiërs 12 dat ons almal lede van die liggaam van Christus is. Dit beteken dat jy jou gawes en talente in die kerk moet gebruik, nie ter wille van mense nie, maar omdat jy die Here liefhet. Gaan vertel nou vir ander mense wat die AP Kerk is en leer!

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

Dr. JH Ellis (Voorsitter)
Ds. A van Zyl (Skriba)

BYLAE 14 – EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING (TKOO 1) (Kyk HANDELINGE bl. 350)

1. PERSONEEL

Oudle. AB Marais (skriba), AWC Marais, JL du Preez, GH Claasen, PA Schoeman, SW Koekemoer, BJ Schoeman, HJF Vercueil en JC Geyer, di. GJ Hugo, JB Trollip (voorsitter), C Bester (adviseerend), dr. JP Bezuidenhout (adviseerend).

2. OPDRAG

Die voordrag van drs. CA Swanepoel wat hy tydens die broederlike gesprek gelewer het (kyk BYLAE 6, HANDELINGE bl. 370) word verwys na die Tydelike Kommissie vir Onderwys en Opvoeding vir aanbevelings oor die hantering daarvan.

Die kommissielede is van mening dat hierdie saak dringend onder ons gemeentes se aandag moet kom. Daarom wil ons die Sinode dien met 'n voorstel oor die hantering op gemeentevlak, sowel as in die verdere beplanning:

3. AANBEVELING:

U Kommissie beveel die volgende aan:

3.1 Plaaslike gemeentes:

3.1.1 Die Sinode beveel baie sterk aan dat die publikasie: *JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK* so spoedig moontlik in elke gemeente geïmplementeer word.

3.1.2 Die Sinode vestig kerkrade se aandag daarop dat die volgende besluit wat in 1993 geneem is: "Sendingkommissie: die roeping van onse Here Jesus Christus, die Koning van ons Kerk, is onontkombaar. Om waarlik Kerk van die Here te kan wees, moet hierdie roeping daadwerklik gehoorsaam word deur alle lidmate en kerkrade. Ons durf nie ons gewetens probeer sus met die bestaan van 'n sinodale kommissie of ons primêre verantwoordelikheid in hierdie opsig probeer verplaas na 'n sinodale kommissie nie. **Derhalwe word die Sinodale Kommissie vir Sending en Evangelisasie ontbind en iedere ouderlingeraad in die kerkverband ernstig opgeroep om afsonderlik en gesamentlik sending- en evangelisasie-aksies te inisieer terwyl die SKK gelas word om**

- (i) waar moontlik te help om sodanige aksies te koördineer,
- (ii) waar nodig in die naam van die Kerk skakeling met die owerheid of owerhede te behartig; en,
- (iii) toe te sien dat op elke Sinode verslag gedoen word van die stand van sending en evangelisasie in die AP kerkverband." (HANDELINGE 1993 bl. 281, pt. 4.)

3.1.3 Die Sinode versoek die Publikasiekommissie om die boek *Nine Marks of a Healthy Church* te oorweeg vir verspreiding aan gemeentes.

3.1.4 Die Sinode beveel baie sterk aan dat die "CD" van die referaat van drs. CA Swanepoel deur gemeentes aangeskaf sal word om aanbiedinge te vergemaklik.

3.1.5 Die Sinode moedig gemeentes aan om erns te maak met gesinsbediening. In dié verband word die volgende aan die hand gedoen:

- ☐ Gesinsverrykingskampe.
- ☐ Gesinsfokus tydens wyksbyeenkomste.
- ☐ Ouerleidingsgroepe.
- ☐ Toerustingskursusse vir ouers.
- ☐ Die integrasie en koördinerende van verbondsonderrig, preke en Bybelstudie sodat gesinne gesamentlik en sistematies deur die Bybel werk.

3.2 Breë Kerkverband:

3.2.1 Die Sinode versoek die AP Akademie om die vestiging van 'n kinder- en gesinsleidingskliniek aan die APA te ondersoek, waarheen gesinne met gesinsspanning verwys kan word.

3.2.2 Die Sinode dra dit aan die Kuratorium op om met inagneming van drs. Swanepoel se voorstelle, die volgende predikantekonferensies te reël op so 'n wyse dat die onderlinge samewerking in ons gemeentes beter beslag kan kry.

3.2.3 Die Sinode dra dit aan die Kuratorium op om in die gekose temas van die predikantekonferensies veral aandag te gee aan hoe ons saam ons gemeentes en gesinne geestelik kan laat groei.

3.2.4 Die Sinode dra dit aan die redakteur van *Die Boodskapper* op om, in samewerking met die opdrag aan die Kuratorium, die gekose temas by pt. 3.2.3 reg deur die bepaalde jaar lewend te hou.

3.2.5 Die Sinode dra dit aan ringe op om, die vrug van die samesprekings by die jaarlikse predikantekonferensie indringend op ringsvlak te bespreek en veral die ouderlinge op hierdie vlak te betrek.

3.2.6 Die Sinode dra dit aan gemeentes op om ag te slaan op die gekose temas vir elke jaar en in samewerking met die predikantekonferensies, ringsbyeenkomste en artikels in *Die Boodskapper*, die voortdurende reformasie in die gemeente deur die krag van God se Gees te dien.

3.3 Die Sinode vestig dringend die aandag van gemeentes op die weergawe van hierdie wenke in die notule, asook Bylae 1 en 2 van die KOO-verslag (SAKELYS bl. 224, 226).

3.4 Die Sinode versoek die Pk. om die moontlikheid te ondersoek om die artikels van dr. SD Nel in *Die Boodskapper* aangaande die gesin, in boekvorm te laat verskyn.

3.5 Die Sinode versoek die Pk. om die VCHO se pamflette aangaande die onderwys soos weergegee in Bylae 1 en 2 van die KOO, sinodale verslag p. 225, in hulle voorraad op te neem vir verspreiding.

4. Slot

Hiermee vertrou u kommissie dat hulle aan hulle opdrag voldoen het.

Ds. JB Trollip (Voorsitter)
Oudl. AB Marais (Skriba)

**BYLAE 15 – EERSTE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE
VIR FINANSIES (TFK 1)**
(Kyk HANDELINGE bl. 350)

1. PERSONEEL

Oudl. PA von Wielligh, AP Kerk Brits
Oudl. CA Keyter, AP Kerk Bronkhorstspuit
Oudl. JL Koch, AP Kerk Cullinan-Rayton
Oudl. AJ Kruger, AP Kerk Ellisras
Oudl. MJ Greyling, AP Kerk Groblersdal
Ds. C van Rooyen, AP Kerk Harrismith
Oudl. B Laubscher, AP Kerk Heilbron
Oudl. TJ Volschenk, AP Kerk Heilbron
Oudl. LA du Plessis, AP Kerk Louis Trichardt
Oudl. FJ Klemp, AP Kerk Meyerton
Ds. NJ Swart, AP Kerk Middelburg
Oudl. PJ Malan, AP Kerk Potgietersrus
Oudl. S van Schalkwyk, AP Kerk Pretoria-Oos
Oudl. PJ Fouché, AP Kerk Pretoria Suiderlig
Oudl. M Coetzee, AP Kerk Tygerberg
Oudl. HR Lemmer, AP Kerk Wonderboom.

As voorsitter is gekies oudl. PJ Fouché en as skriba, ds. NJ Swart.

2. VERGADERINGS

Die kommissie het twee vergaderings gehou.

3. SAKE

Daar is geen sake na die Kommissie verwys nie.

Oudl. PJ Fouché (Voorsitter)
Ds. NJ Swart (Skriba)

**BYLAE 16 – VIERDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE
VIR MEDIASKAKELING (TKM 4)**
(Kyk HANDELINGE bl. 350)

1. PERSONEEL

Die kommissie is soos volg gekonstitueer: Di. A Boshoff (sameroeper), JSP de Villiers (skriba), dr. HJ Smith en prof. JAE Adendorff.

2. AANBEVELINGS:

Die volgende verslag word deur die Sinode goedgekeur en vrygestel aan die media.

2.1 Die Sinode versoek uitsaaiers om die B-simbool, wat aangebring word waar die Naam van die Here gelaster word, ook by hulle uitsendings aan te bring. Die Kommissie vir Kerkleer en Christelike Etiek sal 'n artikel in *Die Boodskapper* plaas waarin lidmate ingelig word oor die betekenis van die B-simbool. Lidmate word aangemoedig om skrywes aan die Uitsaai-owerheid te rig indien hulle van mening is dat 'n B-simbool aan 'n bepaalde film toegeken moes word. Lidmate word versoek om skrywes te rig aan die plaaslike uitsaai-stasies waarin gevra word dat die B-simbool ook sal verskyn tydens beeldsending van programme en films op TV. Veral M-Net word gevra om die Naam van die Here te voeg by die lys van woorde wat deur die kykers uitgesny kan word.

2.2 Die Sinode spreek hom ten sterkste uit teen 'n "huwelik" tussen persone van dieselfde geslag.

2.3 Die Sinode besluit dat in die lig van die bepalings van die "Civil Union Act", van Wet 17 van 2006, die AP kerke hulself hoegenaamd nie kan assosieer met die bepalings van die "Civil Union Act" nie en dat ons derhalwe nie ingevolge art. 5(1) van gemelde Wet 'n aansoek aan die Minister van Binnelandse Sake sal rig om benoem te word as 'n godsdienstige organisasie wat huwelike ingevolge gemelde Wet tussen persone van dieselfde geslag kan voltrek nie.

2.4 Die FAH van Staden Biblioteek van die Afrikaanse Protestantse Akademie is die grootste private tersiêre biblioteek in die RSA. Daar is tans ongeveer 92 000 publikasies in die biblioteek. 'n Groot hoeveelheid hoofsaaklik teologiese tydskrifte word ook gehuisves, wat veral waardevol is vir navorsing.

2.5 Die Sinode het 'n vorige besluit herbevestig, nl. dat ons nie die praktyk van tentmakerbediening aanvaar nie.

2.6 Twee uitstaande publikasies (in opdrag van die Sinode) het verskyn waarvan ons melding wil maak. Die eerste is *JOU ROEPING IN DIE KONINKRYK – BAND 1*. Hierin word die beginsels en organisasie van gemeente-opbou, evangelisasie en sending behandel. Die volgende is *Jou ROEPING IN DIE KONINKRYK – BAND 2* met die subtitel *Ek kan nie oor my Here swyg nie*. Dit behandel vrae wat by gemeentelêde en mense op die terrein van sending en evangelisasie lewe en wat dikwels by evangelisasie- en sendingwerk gevra word. Die boek gee leiding uit die Bybel self.

2.7 Die Sinode spreek sy diepe en ernstige teleurstelling uit dat die nasionale rugbyspan, die Springbokke, by die Wêreldbeker etlike kere op 'n Sondag wedstryde moet speel. Die sinode is jammer dat die dag van die Here so onheilig word, veral as die statistiek aangehaal word dat 80% van die RSA se inwoners hulle as Christene beskou. Verder is dit vir die Sinode verontrustend dat wel op Maandae nie wedstryde gespeel word nie.

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

A Boshoff (Sameroeper)
JSP de Villiers (Skriba)

BYLAE 17 – VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE INDELING VAN RINGE (Kyk HANDELINGE bl. 352)

1. PERSONEEL

Die kommissie is soos volg gekonstitueer:

Oudle. ED Claassen, AGS Gouws, FC Günther, drs. S Botes, di. JA de Beer, NJ Rautenbach, BR Torlage, JF van der Merwe en oudl. AJ Duvenhage.

2. AANBEVELING

Die Sinode keur die onderstaande indeling van Ringe vir die kerkverband goed.

TRANSVAAL

BENONI: Benoni, Brakpan, Kempton Park, Delmas, Fonteine, Devon, Welbekend, Kleinfontein.

GERMISTON: Germiston, Primrose, Alberton, Johannesburg-Suid.

DENDRON: Phalaborwa, Dendron, Pietersburg, Tzaneen, Louis Trichardt, Messina.

DERBY: Derby, Ventersdorp, Zeerust, Swartruggens, Buhmannsdrif, Koster, Magaliesburg.

ERMELO: Ermelo, Piet Retief, Amersfoort, Amajuba, Hoëveld Ermelo,

HEIDELBERG: Heidelberg, Meyerton, Nigel, Balfour, Greylingstad.

KLERKSDORP: Klerksdorp, Potchefstroom, Bloemhof, Leeudoringstad, Hartbeesfontein, Klerksdorp-Sentraal, Orkney.

LICHTENBURG: Lichtenburg, Alfa, Sannieshof, Biesiesvlei, Ottosdal, Coligny.

MIDDELBURG: Middelburg, Belfast, Bronkhorstspuit, Cullinan-Rayton, Witbank, Laersdrif, Hoëveld

MIGDOL: Migdol, Vryburg, Schweizer-Reneke, Delareyville, Stella

MOOINOOL: Mooinooi, Brits, Rustenburg, Thabazimbi, Sanddrift, Hartbeespoort.

MOOT-SENTRAAL: Moot-Sentraal, Verwoerdburg, Pretoria-Oos, Trans-Magalies, Wonderboom, Wesmoot, Pretoria-Suiderlig, Zambië.

MORGENZON: Morgenzon, Arnot/Hendrina, Hoëveldrif, Stander-ton, Bethal, Kriel, Vorentoe.

NABOOMSPRUIT: Naboomspruit, Warmbad, Waterberg, Koedoesrand, Ellisras, Vaalwater.

NELSPRUIT: Nelspruit, Barberton, Carolina, Witrivier, Lydenburg, Lebombo, Hoedspruit.

POTGIETERSRUS: Potgietersrus, Roedtan, Tuinplaas, Marble Hall, Groblersdal

ROODEPOORT: Roodepoort, Carletonville, Fochville, Randfontein, Johannesburg, Krugersdorp.

VEREENIGING: Vereeniging, Vanderbijlpark, Sasolburg, Zoar.

NATALIA

NEWCASTLE: Newcastle, Dundee/Glencoe, Vryheid, Utrecht
SUIDKUS: Suidkus, Groter Durban, Hluhluwe, Zululand, Gelofte Pietermaritzburg, Richardsbaai

ORANJE-VRYSTAAT

BETHLEHEM: Bethlehem, Senekal, Paul Roux, Marquard, Clocolan, Lindley, Reitz, Excelsior, Petrus Steyn.

BLOEMFONTEIN: Bloemfontein, Dealesville, Dewetsdorp, Bloemfontein-Noord, Bainsvlei, Smithfield, Zastron, Reddersburg.

BRANDFORT: Brandfort, Boshof, Theunissen, Hoopstad, Hertzog-ville, Winburg.

CORNELIA: Cornelia, Heilbron, Villiers, Tweeling, Frankfort.

GRANIET: Graniet, Viljoenskroon, Bothaville, Wesselsbron, Parys.

HENNENMAN: Hennenman, Welkom, Kroonstad, Odendaalsrus, Steynsrus.

MEMEL: Memel, Vrede, Harrismith, Warden.

PETRUSBURG: Petrusburg, Venterstad, Jagersfontein-Fauresmith, Bethulie, Edenburg, Koffiefontein, Philippolis, (AP Kerk Jacobsdal het ontbind).

KAAPPROVINSIE

BEAUFORT-WES: Beaufort-Wes, De Aar, Britstown, Carnarvon, Strydenburg, Fraserburg, Aberdeen, Hanover, Murraysburg, Vanwyksvlei,

CLANWILLIAM: Clanwilliam, Namakwaland, Sutherland, Calvinia, Olifantsrivier, Hardeveld, Engeland en Wallis

GORDONIA: Groblershoop, Gordonia, Prieska, Pofadder, Kakamas.

KIMBERLEY: Vaalharts, Douglas, Kimberley, Kimberley – Die Kruis, Reivilo, Barkly-Wes, Christiana, Griekwastad, Orania, Hopetown.

OLIFANTSHOEK: Olifantshoek, Kathu, Kuruman, Postmasburg.

RIVERSDAL: Riversdal, George, Oudtshoorn, Mosselbaai, Albertinia, Brakrivier, Knysna.

SOMERSET-OOS: Somerset-Oos, Algoa, Graaff-Reinet/ Adendorp, Uitenhage, Kareedouw, Jeffreysbaai.

STELLENBOSCH: Stellenbosch-Somerset-Strand, Hugenotevallei, Tygerberg, Piketberg, Worcester, Robertson, Weskus, Gansbaai.

STEYNSBURG: Steynsburg, Barkly-Oos, Jamestown, Grens, Tarkastad.

NAMIBIË

OUTJO: Outjo, Keetmanshoop, Windhoek, Leonardville, Grootfontein, Gobabis, Welwitschia.

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

BYLAE 18 – VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE SAMESTELLING VAN DIE PERMANENTE KOMMISSIES (TKK) (Kyk HANDELINGE bl. 352)

1. Personeel

Ds. JC Gericke, Prof. FAH van Staden (voorsitter), di. A Swart (skriba), GCD Stoltz, PJ Möller, RMJ Britz, IP du Preez, HSW Strauss en oudl. JW du Plessis

2. Opdrag

Die Sinode dra dit aan die TTK op om die permanente kommissies saam te stel.

3. Werkswyse

Die kommissie het in gehoorsaamheid van die sinodale besluit in verband met die samestelling van kommissies (vgl. HANDELINGE 1995 bl. 252, pt.6.4.1) die verskillende kommissies saamgestel.

Daar is twee vereistes te wete “*met inagneming van die beginsel van kontinuïteit*” en “*genoegsame wisseling van lede*” van permanente kommissies, met die doel dat daar in die toekoms “*geen kommissies sal wees wat elke keer uit presies dieselfde predikante of ouderlinge sal bestaan nie*”.

Verder is in ag geneem dat die Sinode besluit het dat emeriti wat met beperkte opdrag of beperkte dienstermyn dien, nie op permanente kommissies benoem mag word nie, maar wel as adviseurs genader kan word.

4. Aanbeveling:

Die onderstaande kommissies word soos volg aanbeveel:

SENTRALE KERKEKOMMISSIE (SKK)

Primarii:	Sekundi:
Prof. IA Brink (sameroeper)	Prof. HCG Robbertze
Ds. RMJ Britz	Ds. A Swart
Ds. A Hough	Ds. IP du Preez
Prof. JAE Adendorff	
Dr. SD Nel	
Drs. CA Swanepoel	

KOMMISSIE VIR FORMULIERE EN LITURGIEK (KFL)

Primarii:	Sekundi:
Ds. A Boshoff jr. (sameroeper)	Ds. DJ Malan
Ds. H Scherman	Ds. LE Prinsloo
Ds. JH Bisschoff	Oudl. JPT Simpson
Ds. RMJ Britz	

PUBLIKASIEKOMMISSIE (Pk.)

Primarii:	Sekundi:
Ds. AS van Staden sr. (sameroeper)	Ds. GJ Hugo
Ds. IP du Preez	Dr. JH Ellis
Dr. TM Snyman	
Ds. JB Trollip	
Ds. AP Boshoff	
Ds. WA Burger	

KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (KKS)

Primarii:	Sekundi:
Ds. JL Schütte (sameroeper)	Ds. LD Greyling
Ds. PJ Möller	Oudl. AQ Campbell
Ds. OG van Rooyen	
Ds. A Hough	
Prof. FAH van Staden	
Oudl. PA du Plessis	

KOMMISSIE VIR KERKLEER EN CHRISTELIKE ETIEK (KKCE)

Primarii:	Sekundi:
Ds. WJA v Schalkwyk (sameroeper)	Ds. LA Wiid
Prof. R Maré	Ds. JJ de Bruyn
Ds. HSW Strauss	Ds. MJL Jordaan
Ds. PS Krige	

KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG (KJV)

Primarii:	Sekundi:
Dr. JH Ellis (sameroeper)	Ds. PB Müller
Ds. A. Swart	Ds. W van Zyl
Ds. A. van Zyl	Prof. GDS Smit
Ds. JC Gericke	Oudl. LA Mitchell
Ds. HSW Strauss	Ds. GCD Stolz
Ds. CR Vermaak	

KOMMISSIE VIR KERKARGIEF (KKA)

Primarii:	Sekundi:
Ds. AS van Staden sr. (sameroeper)	Ds. JCG Janse v Vuuren
Ds. W van der Westhuizen	Oudl. GC Gouws
Ds. LD Greyling	Ds. JA Jacobs
	Dr. HM Grobler

KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING (KOO)

Primarii:	Sekundi:
Ds. JB Trollip (sameroeper)	Ds. L Lubbe
Ds. PG Stans	Oudl. JW du Plessis
Ds. G Venter	Ds. R Pretorius
Ds. J Bosman	
Ds. DE Pretorius	
Ds. K Myburgh	

KURATORIUM (KUR)

Primarii:	Sekundi:
Ds. IP du Preez (sameroeper)	Ds. A Swart
Dr. HM Grobler	Ds. AP Boshoff
Prof. GDS Smit	Ds. WJA v Schalkwyk
Dr. TM Snyman	Ds. GCD Stoltz
Ds. MJ Hartzenberg	Prof. HCG Robbertze
Drs. CA Swanepoel	
Prof. JAE Adendorff	
Ds. WA Burger jr.	
Dr. SD Nel	
Ds. CR Vermaak	
Ds. JL Schütte	

VERTEENWOORDIGERS VAN DIE STREEKRADE VAN DIE BYBELGENOOTSKAP

SUIDSTREEK (KAAPSTAD)

Primarii:	Sekundi:
Dr. JH Ellis	Oudl. H d W Lategan
Oudl. M Coetzee	Drs. S Botes

JOHANNESBURG

Primarii:	Sekundi:
Ds. JCG Janse van Vuuren	Ds. GJ Kruger
Oudl. BC Horn	Oudl. L Minnaar

DURBAN

Primarii:	Sekundi:
Ds. HB van Rooyen	Ds. NJ Groenewald
Oudl. CJH le Roux	Oudl. WJ Needham

BLOEMFONTEIN

Primarii:

Ds. BR Torlage
Oudl. FH Pauw

Sekundi:

Ds. JA Jacobs
Oudl. JL du Preez

PORT ELIZABETH

Primarii:

Ds. LD Greyling
Oudl. JP Breytenbach

Sekundi:

Ds. JB Trollip
Oudl. AGS Gous

NOORD-KAAP

Primarii:

Ds. GCD Stoltz
Oudl. JWM Kruger

Sekundi:

Ds. SA Roets (sr.)
Oudl. GF Nel

WES-TRANSVAAL

Primarii:

Ds. JC Gericke
Oudl. JAvZ van Niekerk

Sekundi:

Ds. L Lubbe
Oudl. S Nieuwoudt

OOS-TRANSVAAL

Primarii:

Ds. AS Kruger
Oudl. C Ackerman

Sekundi:

Ds. HSW Strauss
Oudl. GJ van Niekerk

NOORD-TRANSVAAL

Primarii:

Ds. H Scherman
Oudl. AQ Campbell

Sekundi:

Ds. P Janse v Rensburg
Oudl. CA Blofield

Die Ring van Outjo moet self iemand op die Bybelgenootskap van Namibië benoem.

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

Ds. JC Gericke (Voorsitter)
Ds. A Swart (Skriba)

BYLAE 19 – TWEDE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (TKKS 2) (Kyk HANDELINGE bl. 354)

1. PERSONEEL

Di. JL Schütte, MJ Hartzenberg, J Bosman, dr. HM Grobler, prof. FAH van Staden.

2. AANBEVELINGS

2.1 Die Sinode keur die volgende wysiging van artikel 19.2 goed:

2.1.1 Wanneer 'n kerkraad of die gekombineerde kerkraad van 'n kombinasie oordeel dat die dienaar van die Woord nie die plaaslike gemeente of die kombinasie langer tot stigting kan dien nie, word hy vir ten minste drie keer deur die ouderlingeraad skriftelik vermaan, met skriftelike bevestiging aan die predikant van wat genotuleer is en waarvan ontvangs by wyse van handtekening erken is;

2.1.2 Indien die ouderlingeraad van oordeel is dat daar geen positiewe resultaat verkry is nie, vind 'n ondersoek plaas, deur die konsulent saam met twee van sy ouderlinge, waarby die ouderlingeraad van die leraar, 'n skriftelike verslag indien, die betrokke leraar sy kant van die saak kan stel, en die konsulent saam met sy twee ouderlinge 'n bevinding maak of die saak na die ring deurgestuur behoort te word vir verdere hantering volgens art 19.3. Die bevinding word in afwesigheid van die leraar en moontlike getuies gemaak, en skriftelik aan die betrokke leraar en die ouderlingeraad gekommunikeer;

2.2 KKS verslag 5.13.1 Sakelys bl. 54

Die Sinode besluit om die volgende *interpretasie* van die begrip "volstreekte meerderheid" by Ordereël 19 te voeg:

2.2.1 'n Vergadering moet sy besluit(e) met volstreekte meerderheidstem van die aanwesige lede neem. *Met volstreekte meerderheidstem word bedoel die minste aantal stemme wat nodig is om meer as die helfte van die aantal stemgeregtigdes te verteenwoordig.*

2.2.2 Die Sinode besluit dat hierdie interpretasie van "volstreekte meerderheid", tesame met die verduideliking in "motivering" (Sakelys KKS verslag 5.13.1), van toepassing is op alle artikels van die kerkorde waar daar verwys word na "volstreekte meerderheid".

3. Slot

Hiermee vertrou die kommissie dat hy sy opdrag tot bevrediging van die Sinode uitgevoer het.

Prof. FAH van Staden (Voorsitter)
Ds. JL Schütte (Skriba)

BYLAE 20 — DANKWOORD: PROF. R MARÉ (ONDERVOORSITTER)

(Kyk HANDELINGE bl. 355)

Aan die einde van hierdie Twaalfde Sinode word opregte en hartlike dank betuig aan:

1. Dr. Ernst Viljoen vir die behartiging van die openingsrede Sondagmiddag. Kom ons onthou die ontsag vir God.
2. Almal wat betrokke was by die voorbereiding en aanbieding van die stigtelike feesprogram ná die opening van die Sinode.
 - 2.1 Dit was 'n dag om te onthou.
 - 2.2 Ons was stil voor die Here in verwondering:
 - uit ons eie geledere het Hy 'n jongman wonderbaarlik as orrelis aan ons gegee;
 - die blaasensemble en doedelsak het ons jubels laat weergalm tot in die Vadersale;
 - die koor het ons sieltaal gepraat;
 - die voorlesings deur ds. Aubrey Hough het ons harte in ontroering voor onse God gestem.
 - 2.3 Aan die einde van die program het jy besef:
 - dit was nie 'n konsert nie;
 - dit was intense aanbidding;
 - en hartgrondige lofprysing;
 - en innige geestelike gemeenskap met die Here en met mekaar.
 - 2.4 Dit het opnuut in jou geleeft:
 - ek het hierdie kerk lief;
 - dis waar ek hoort;
 - dis waar ons een van hart en siel en sin ons Here dien.
3. AP Kerk Wonderboom
 - 3.1 vir die ontvangs van ons afgevaardigdes en die huisvesting van die Sinode;
 - 3.2 vir die reëling van slaapplek vir afgevaardigdes wat dit benodig het;
 - 3.3 vir die vriendelike bediening; en
 - 3.4 vir die etes en verversings.
4. Prof. Frans van Staden vir die leidingneem by die opening van die Sinode en vir sy optrede as waarnemende voorsitter.
5. Die waarnemende skriba en hulpskriba

6. Die moderamen
 - 6.1 Prof. Izak Brink wat bekwaam en kalm as voorsitter opgetree het;
 - 6.2 Ds. Aubrey Hough wat as Skriba en ds. Johan Schütte wat as hulpskriba moderne tegnologie implementeer het om puik werk te doen;
 - 6.3 Prof. Frans van Staden wat met gebruiklike skerpheid sy werk as aktuaris verrig het.
7. Ds. Alwyn Swanepoel vir 'n prikkelende inleiding by die broederlike gesprek.
8. Al die permanente kommissies vir hulle harde werk sedert die vorige Sinode en die besinning oor velerlei sake.
9. Die broeders wat rapporte van die permanente kommissies voorgehou het. Ons is o.m. dank aan ds. Adri van Staden sr. verskuldig vir die kompakskyf wat die sinodebesluite bevat.
10. Al die tydelike kommissies wat in die reseyte van hierdie Sinode moes vergader om voorstelle vir die Sinode te formuleer. As dit nie vir hulle was nie, kon die Sinode dalk nie sy sakelys deurwerk nie.
11. Dank aan die "grondpersoneel". Daarby word ingesluit:
 - 11.1 Die tegniese diens d.m.v. die kamera – ds. Wynand van Zyl en teologiese student Markus Mattheus.
 - 11.2 Die susters wat die kantoor beman het, vir ons die tikwerk en administrasie behartig het.
 - 11.3 Die susters op die vloer wat die boodskappe aangedra het.
12. Dank aan:
 - 12.1 Almal wat die dagopeninge behartig het.
 - 12.2 Die afgevaardigdes wat die voorsang gelei het.
 - 12.3 Ds. Ryno Louw wat die orrelbegeleiding behartig het.
 - 12.4 Die stemopnemers en -tellers.
13. Baie dankie aan die boekwinkelpersoneel vir die vriendelike wyse waarop hulle lang ure gewerk het.
14. Ten slotte: dankie aan al die kerkrade wat afgevaardigdes gestuur het. Baie dankie aan al die predikante en ouderlinge vir u teenwoordigheid en deelname.

Die Here was vir ons baie goed – ons loof sy Naam!

SAKEREGER

15%

15% [Kyk: finansies]

A

Aanvalle op blankes [Kyk ook: moorde op blankes & plaasaanvalle] 355

Aanvullende Sakelys 2007 369

Ad hoc-komitee vir die webblad 304

Ad hoc-kommissie vir Advies en leiding [Kyk: Kommissies]

Ad hoc-kommissies [Kyk: Kommissies]

adviseurs 311 387

affirmative action 307 324 378

afgevaardigdes [Kyk: Sinode, Twaalfde]

Afrikaans Protestant Church in England and Wales 315

Afrikaanse Protestantse Akademie

- Artikel 21-maatskappy 329
- B.A.-graad 342 379
 - vakke 342 379
 - studente 330 342 376 379
- B.Th.(graad) 342 379
- Christelike Instituut vir Sielkunde 329
- curricula 329
- dekane 329
- Elfde Kuratorium, afsterwe van lede 321
- FAH van Staden biblioteek 330 351 385
- fakulteite 321 329
- finansiële hulp aan dosente wat in buiteland optree 317
- finansiële oudit 321
- finansiële ondersteuning 330
- geboue en toerusting 317 330
- instandhouding 319
- uitbreiding, eerste fase 319
- hoogleraars aan Teologiese Fakulteit 321
- Kanselier 329
- legitimasie / gelegitimeer 310 312 321
- navorsing / navorsingsfonds 330 351 385
- ooreenkoms met Teologiese Fakulteit UP 330
- praktiese opleiding 329
- privaat tersiële instituut 329
- Raad van die Akademie 322 328 329 330 339 342 343 344
- Reglement van oprigting en statuut 329
- regspersoon 329
- Rektor 317 328 329
- salarisskale, APA rektor en professore 317
- Senaat 319 329 330
- skenkings en beursfondse 323 330 333 346
- statustoekenning (predikante) 322
- Subkommissie : Beurse en lenings 321
- teologiese
 - departemente 329
 - dosente 322 330 342 345 379
 - opleiding 322 323 330 379
 - opleiding, verdere 322
- studente 321 322 323 329 330 333 342 376 379
- verslag 329
- Vise-kanselier 329

Afrikaanse Protestantse Kerk, twintigste bestaansjaar 324 342 347 370 378

Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds [Kyk: Pensioenfonds]

Afrikaanse Reformatoriese Kerk 302 324 358

Afrikaner(s)

- -begraafplase [Kyk ook: kerkhowe] 308 324 378
- blanke 383
- -gemeenskap 307 324 378
- ongelowige 307

afskrywing, oninvorderbare skulde [Kyk: finansies]

akte van demissie [Kyk: demissie]

Anglo-Boereoorlog 308 324 378

APA [Kyk: Afrikaanse Protestantse Akademie]

AP Akademie [Kyk: Afrikaanse Protestantse Akademie]

APK Jeugtuiste:

- Begroting 330 331
 - beheerraad / bestuur 317 319
 - finansiële state 319
 - Skade / herstel 319 330
 - Verblyf: werkende jongmense 330
- appèl 307 310 312 314 315 350
- approbasie / approbasietyd 312
- predikante wat tot kerkverband toegelaat word 329

argief [Kyk: kerkargief]

"Argiefhandleiding vir die Skriba" [Kyk: publikasies]

argivalia [Kyk: kerkargief]

argivaris [Kyk: kerkargief]

artikels van die Kerkorde [Kyk: Kerkorde]

Australië 305 324 378

B

B.A. (graad) [Kyk: Afrikaanse Protestantse Akademie]

bedienaar van die Woord, nie langer tot stigting 354

begraafplase 308 347

begrafnis [Kyk ook: teraardebestelling] 347

begroting, GKK 320

"Beknopte Handleiding vir Kerklike Tug" [Kyk: publikasies]

belydenisskrifte 304 309 324 330 335 382

bepalings van die Kerkorde [Kyk: Kerkorde]

beurse en lenings 321

Boodskapper [Kyk: Die Boodskapper]

broederkringe 322

broederlike gesprek 304 313 324 370 378 384 389

Boekwinkel [Kyk: Kommissies, Pk.]

Brookshuis 319

Brooklynperseel [Kyk: eiendom(me)]

B-simbool 345 351 385

B.Th.(graad) [Kyk: Afrikaanse Protestantse Akademie]

buiteland 304 336 378

Bybelgenootskap van Suid-Afrika 308 351 353 378

Bybel, Die

- 1953-vertaling 308 381 382
- Nuwe Afrikaanse Vertaling 307 345 351
- -verspreidingsfonds, reglement vir 304
- vir Dowes 351
- -vertalingsprojek, Afrikaanse 351

Bybelkenniseksamen [Kyk: verbondsonderrig]

Bybelkennisetoetse [Kyk: verbondsonderrig]

bydraefonds 326

Bylaes van die Sinode en tydelike kommissies

- BYLAE 1 Openingsrede 356
- BYLAE 2 Groetebodskappe 358
- BYLAE 3 TKG 1 361
- BYLAE 4 Tydelike kommissies 367
- BYLAE 5 Aanvullende Sakelys van die Twaalfde Sinode 369
- BYLAE 6 Broederlike gesprek 370
- BYLAE 7 TKG 2 377
- BYLAE 8 TKM 1 378
- BYLAE 9 TKKM 1 379
- BYLAE 10 TKM 2 379
- BYLAE 11 TKM 3 380
- BYLAE 12 TKKS 1 380
- BYLAE 13 TKJV 1 381
- BYLAE 14 TKOO 1 384
- BYLAE 15 TFK 1 385
- BYLAE 16 TKM 4 385
- BYLAE 17 Tydelike kommissie vir die indeling van Ringe 386
- BYLAE 18 TKK 387
- BYLAE 19 TKKS 2 388
- BYLAE 20 Dankwoord 389

C

- Calvinistiese lewens- en wêreldbeskouing 324 378
- Censura Morum 355
- Christelike Instituut vir Sielkunde 329
- Christelik-volkseie onderwys (CVO) / CVO-skole 337 348 380
- Christian Reformed Church of Australia 305 324 378
- Civil Union Act 348 351 385
- Comrades 308 351
- Credo 304 348
- CVO-skole [Kyk: Christelik-volkseie onderwys]

D

- demissie, akte van 310
- diakens/diakonieë
 - aflewer van DB 341
 - op meerdere vergaderings 314
 - samewerking, Volkshulp 2000 308 369
- "Die Boodskapper" (DB) 307 324 329 333 345 348 351 375 378 380 384 385
 - elektroniese formaat 339 348 350
 - gratis eksemplare 341
 - Intekengeld 341
 - kerknuus 341
 - leeskultuur, vestiging van 341
 - Redaksie 341
 - -rekening 341
 - verslag 341
 - versoeke: artikels in DB 348 350
- Die Jeugboodskapper 341
- "Die Profeet, Jona" [Kyk: publikasies]
- dooplidmaat [Kyk: lidmaat]
- dosente [Kyk: Afrikaanse Protestantse Akademie]
- Dr. Verwoerd 345
- DVD: Nuwe strominge in die teologie 318
- dwaalleraars / dwaalleringe 346 348
- Dynamic Wealth 326

E

- Eiendom(me)
 - Brooklynperseel / Brookshuisterrein 319
 - lugversorgingseenhede 319
 - -skomitee 317 319 330
 - verhuring van 310 320
 - verkoop van 317
- emeriti
 - adviseurs op kommissies 387
 - bevestiging 315

- -dosente 345
- emeritushulpfonds 305
- finansiële agteruitgang 304
- omsendbrief 322
- weduwees van 322

"Erediensboek vir die Afrikaanse Protestantse Kerk" [Kyk: Publikasies]

erediens(te)

- in Afrikaans 381
- in Paraguay 359
- inrig van 382
- in Vbo.-handleidings 334
- opnames 305 324 378
- seëngroet 309
- verbondsouers wat nie saam met kinders erediens bywoon nie 335

Evangelisasie en Sending, praktiese riglyne vir 339

F

finansies

- 15%-heffing 313 346
- agterstallige betalings 320 366
- begroting, Sinode 341
- hantering deur GKK 317
- herbesin oor stelsel 320
- op fondse aan 'n onafhanklike instansie 320
- op susters se insamelings 320
- t.o.v. Kinders van die Lig-projek 317
- sinodebesluite in dokument saamgevat 320
- finansiële agteruitgang 304
- finansiële state 318
- oninvorderbare skulde, afskrywing van 319
- oorskryding van begroting 319 321
- ouditeursfirma 321
- reserwefonds, aanwending van 319
- van plaaslike AP kerk / gemeente [Kyk: gemeente(s)]
- Vergoedingskomitee 304
- fondsinsamelings 308 346

G

geluk (lotery) 346

Gemeenskaplike Kerkkantoorkommissie [Kyk: kommissies, GKK] gemeente(s)

- 15% op susters / jeug se fondse 320
- argivalia 331 332 348 380
- bedieningshulp in kleiner gemeentes 305
- -bestuur en administrasie 330 332
- -bou en evangelisasie 305 307 351 384 385
- bydraes vir Bybelverspreiding 351
- eksterne ouditeur 318
- finansies 320
- fondse van susters, jeug, ens. 320
- gesinsbediening 350 384
- gestig 305
- trustfondse 320
- -grense 316 371
- hulpbehoewende 305 308
- in Namibië 312 349 378 380
- krimpande 304
- Omsendbrief 4/1993 320
- ontbind 305
- oerleidingsgroepe 350 384
- praktiese werk in gemeente - teologiese studente
- prosedure tydens ontbinding 310

- prosedure tydens ontvangs van leraar 310
- -registers 331
- ringsindeling 368
- sinodale verpligting 318
- -statistiek 332 378
- susters (bydraes BGSA, fondse, werksaamhede) 306 320 351
- toerustingskursusse 304 324 350 378 384
- volhard teen sinodebesluite 317
- werksaamhede 307 308
- wyksbyeenkomste 350 384

Gereformeerde Kerke

- in die buiteland 304 324 378
- in Suid-Afrika 305 308 358 378 381

gereformeerde tradisie 347 358 359

gesinsbediening [Kyk: *gemeente(s)*]GK [Kyk ook: *RKA*]

GKK (Kyk: Kommissies, GKK)

God Drie-enig, ydelike gebruik van die naam 304

groetboodskappe(pe) 302 316 324 342 358 378

grondhervorming 304 307 324

Grondwet, artikel 9(3) en 25(2) 307 324 378

Groot-Brittanje 315 324 378

H

halaal 346

Heidelbergse Kategismus 329 358 381

herskrywe van die verbondsonderrighandboek [Kyk: *verbondsonderrig*]huwelik(e) [kyk ook: *kerklike verbintenisse*] 311

huwelikbevestiging, aanstelling 310

huweliksregister 331

"huwelik" tussen persone van dieselfde geslag 348 351 385

I

In Memoriam 333

J

jeugbediening 336

Jeugboodskapper [Kyk: *Die Jeugboodskapper*]jeugkampe [Kyk: *Kommissies, KJV*]Jeugtuiste [Kyk: *APK Jeugtuiste*]

John Rock-woonstel 317

"Jou roeping in die koninkryk" [Kyk: *publikasies*]**K**kerkargief [Kyk ook: *Kommissies, KKA*]

- "Argiefhandleiding vir die Skriba" [Kyk: *publikasies*]
- bekendstelling van argief aan studente en lidmate 333
- bepaling van tendensie in kerkverband 332
- besoeke van argivaris aan gemeentes/ringe 332
- elektroniese besluitregister 331
- finansiële verslae van gemeentes 332
- gemeentegrense, beskrywing van 331
- gemeentelike argivalia 310 331 348 380
- gemeentelike statistiek 332
- huweliksregister 331
- lidmaat- en doopregisters 331
- navorsingswaarde 332
- registerafskrifte 332
- rekenarisering van kaart-indeks 333
- visitasieverslae 332
- voorstel verwys na Kommissie vir Kerkargief 332
- waarnemende argivaris 332
- Winkerk gemeente-administrasieprogram 332

Kerkboek II [Kyk: *Erediensboek vir die Afrikaanse Protestantse Kerk*]kerkeiendom [Kyk: *eiendom(me)*]Kerkjaarboek [Kyk: *publikasies*]

kerklike verbintenisse/huweliksbevestiging 349 380

Kerkorde

- artikel 3 312
- artikel 10 311 323 346 349 380
- artikel 14 314
- artikel 16 316
- artikels 17 310
- artikel 18 310
- artikel 19.2 316 349 354 388
- artikel 19.3 354 388
- artikel 19.5 316
- artikel 19.6 316
- artikel 31 310
- artikel 37 310 316
- artikel 46 307
- artikel 47 307
- artikel 62 377
- bepaling 14F 310 314 315
- bepaling 37A.2 316
- bepaling 37E 332
- bepaling 37H 310
- bepaling 41E 302
- bepaling 53A 314
- bepaling 53B 314
- bepaling 65A 311
- ordereël 19 314 349 354 388

kerkraad(e)

- aandag aan jeugbediening 336
- aanmoediging i.v.m. bywoning van en finansiële steun t.o.v. jeugkampe 306 334
- as regs persoon in regsgeding betrokke 311
- benutting van APK-publikasies & Bybels 339 340 341 346 351
- beswaar teen ydelike gebruik van Naam van God 304 324 378
- deurgee van kerknuus 305
- evangelisasie en sending 307 339 350 384
- implementering van "Jou roeping in die koninkryk" 305
- instandhouding van lidmaatstatistiek 305
- kollekte vir WLTS 323
- lidmaatkuse oor begraving, verassing, mure van herinnering 347
- motivering van jeug om in te skakel by nuwe gemeente 336
- oorbetalings van lidmaatbydrae vir Bybelverspreiding 351
- opdrag t.o.v. gemeentelike argivalia 331 332
- preekuitsendings 378
- reorganisering van 340
- rol by ontbinding van gemeente 310
- rol by ontvangs van leraar 312
- rol as leraar nie meer tot stigting van gemeente dien nie 354
- skakeling met Volkshulp 2000 308 369
- skoling van verbondspersoneel 333 334
- taak t.o.v. gemeentelike finansies 307 320
- tugwaardige optrede 346
- verantwoordelikheid t.o.v. CVO & verbondspelig van ouers 337 348 380
- wysiging van lidmaatskap-aansoekvorms 345

kerkskole 337

kerkverband, breër 350 384

Kinderbybel 339

kindernagmaal 334

Kinders van die Lig 317 318

Kollig op die Kerk 305

kolporteurstelsel [Kyk: *Kommissies, Pk.*]Kommissie vir die Kerkargief [Kyk: *Kommissies, KKA*]Kommissie vir Formuliere en Liturgie [Kyk: *Kommissies, KFL*]Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig [Kyk: *Kommissies, KJV*]Kommissie vir Kerkleer en Christelike Etiek [Kyk: *Kommissies, KKCE*]Kommissie vir Kerkregtelike Sake [Kyk: *Kommissies, KKS*]Kommissie vir Kerksang en -musiek [Kyk: *Kommissies, KKM*]Kommissie vir Onderwys en Opvoeding [Kyk: *Kommissies, KOO*]

Kommissies

Ad hoc-kommissie vir Advies en leiding 309 369

Ad hoc-kommissie vir herskrywe van Vbo.-handboeke & handleidings 334

Ad hoc-kommissie vir ooreenkoms tussen APA en kerkverband 323 GKK

- 15% aangeleentheid 317 320
- aanwys van twee Kuratoriumlede 329
- ad hoc-komitees deur GKK benoem 317
- adviseurs wanneer kerkraad in regsding betrokke raak 311
- begroting 2008 320 322
- beplanning vir moontlike pensioenlaste 349
- bevoegdheid as gemeentes teen sinodebesluite volhard 317
- finansiële state 319
- fondse vir kerkargief 332
- naamsverandering na GKK 318
- nominasies / verkiesing van oudle. vir GKK 348 349 350 352
- predikante traktementskaal, aanbeveling 318
- reiskoste, aanbeveling 319
- verslag 317

KFL

- Kommissielede en konstituering 352 354 387

KJV

- begroting 348
- etos van die AP Kerk 337
- i.v.m. Verbondsonderrig [Ky: *verbondsonderrig*]
- jeug / jeugkampe 334
- kommissielede 352 354 387
- opdragte deur Elfde Sinode 333
- Programsketse vir die jeug 334
- verslag
- "Waarom is ons in die AP Kerk?" [Ky: *publikasies*]

KKA

- kommissielede & konstituering 353 354 387
- lasgewing, uitbreiding nie goedgekeur 332
- verslag
- voorstel verwys na 332

KKCE 315 346 348 349 380

- artikel in DB oor B-simbool 345
- kommissielede & konstituering 352 354 387
- toelatingsgesprek 345

KKM

- ontbinding van permanente kommissie 338
- verslag 337-338

KKS

- appèllogaam 314
- appèl verwys 350
- artikels, nie-spesifiek godsdienstige 339
- kerklike verbintenisse, ondersoek 349 380
- Kerkorde, goedkeuring van vertaling 315
- kommissielede & konstituering 352 354 387
- notule van Sinode 2004 305
- toelatingsgesprek 345
- toetsing tydens toelating van predikante 339
- verslag 309-310 311 312 314 315 316 341
- voorstelle/wysigings aangaande Kerkorde 316 323 337 349 380 388

KOO

- streeks-onderwysberade
- inligtingspamflette
- kommissielede & konstituering 353 354 387
- opdrag vir volgende sinode 337
- verslag 336-337

Kuratorium

- Ad hoc-kommissie : skakeling met Akademie 323
- behoud van status van predikant 316 322 323
- kommissielede & konstituering 352 354 387

- opdrag i.v.m. predikantenkonferensies 350 384
- taak t.o.v. predikante wat in leer dwaal 346
- toelating van predikante uit ander kerkverbande 328 329
- verslag 321 322 323 328 329
- verteenwoordigers op Raad van Akademie 328 329
- wysiging KO art 10 311 323

Publikasiekommissie (Pk.)

- artikels oor dwaalleer 348
- begroting 340
- boekwinkel 319 331 334 338 340 341 389
- "Kinderbybel" [Ky: *Kinderbybel*]
- kommissielede & konstituering 339 352 354 387
- kolporteurstelsel 339 340
- lasgewing 311 338 339
- Lig in Duisternis-prys 340 342 348 380
- publisering van nie-spesifiek godsdienstige materiaal 339
- toelatingsgesprek 345
- uitbreiding van personeel 340
- vergadertyd van kommissie 304
- verslag 339-341
- versoek vir publikasies 350 384

SKK

- Aanvullende verslag 369
- Ad hoc-opdragte van KKM, hantering van 338
- bediening asan lidmate in buiteland, ondersoek 304
- behoudende gereformeerde kerke in buiteland, gesprek met 304
- B-simbool, skrywe aan plaaslike uitsaaiers 345
- finansiële hulp aan kampgroepe 306
- Gesange op laserskyf 338
- kerklike huwelikverbintenisse, ondersoek, inwin van regsmening, gesprekke met ander kerke 349 380
- "Jou roeping in die koninkryk", implementering 305
- Kerkorde, keuring van Engelse vertaling 315
- kommissielede en konstituering 352 354 387
- konvent, deelname aan 304
- Predikantenkonferensie, temas 350
- Psalms en Gesange, woorde op laserskyf 338
- sangfeeste, reël van 304
- sending en evangelisasie-aksies, koördinerende, skakeling met owerheid, verslag aan sinodes 350 384
- Sinode 2004, goedkeuring van notule 305
- Sinode 2010, beplanning 306
- TLU, skakeling met 307
- verslag 304 306 307 308
- Volkshulp 2000, samesprekings met 308 369
- webblad, verdere ontwikkeling 304

kompetisies 346

Konkordansie van die Psalms en Gesange vir die AP Kerk [Ky: *Psalms en Gesange vir die AP Kerk*]

konsulent 354 388

Konvent van Reformatoriese Kerke 304

Koraalboek [Ky: *Psalms en Gesange vir die AP Kerk*]Kuratorium [Ky: *Kommissies*]

L

landbou 307 324 378

leeskultuur, vestiging van [Ky: *Die Boodskapper*]leraars [Ky ook: *predikante*]

- aanspreek van behoeftes / omstandighede van jeug 307
- akte van demissie 310
- besoekende leraars aan Namibië 307
- betrokkeheid by uitsaaidienste 305 324 378
- broederkringe van eie AP Kerk leraars 322
- finansiële agteruitgang 304
- geëmeriteer 305 339
- inskakeling by webblad 304
- kontroleform by ontvangs 312

- lede van permanente sinodale kommissies 306
- losmaking van band 316
- ondertekeningvorm 323
- oorlede 305 321 333 339 348 378 380
- pastorale hulp aan leraars 306 307
- pensioen van leraars 320 326
- prosedure by ontvangs van leraar 312
- reisende diens 305 308
- reiskoste 320
- studente-leraars 336
- tans in diens 305 324 378
- traktementskale 318
- uit bediening 305
- verlies van status 316
- verlof 315

lidmaat(e)

- doop- 307
- in die buiteland 304
- skapaansoekvorm 345 346
- statistiek 305

Lig in Duisternis-prys [Kyk: Kommissies, PK]

Lux Verbi BM 338 375

lykbesorging [Kyk ook: begrafnis / lykverbranding / verassing] 347

lykverbranding [Kyk ook: verassing] 347

M

makelaars [Kyk: Multi-Professionele Dienste]

media

- oortredings van die gebooe van God 304
- skakeling 305
- vrystellings 324 341 348 351 352 378 379 380 385

mediese fonds

- alternatiewe mediese fonds 317
- bydraes 317
- lidmaatskap 317
- ondertekeningvorms vir 349
- verandering in status van 'n lid 310 311 326 349 380

Metodisme, leer van 348

misdaad

- aksieplan teen 306
- bestryding van 305 324
- -golf 306 324 378
- -situasie 306
- slagoffers van 306 378
- moorde op boere 305 324 378

mosies goedgekeur

- aanvalle op blankes 355
- BGSA en Comrades op Sondae 308
- dank en waardering aan dosente en Raad APA 330
- meelewing met prof. Robbertze 329

Multi-Professionele Dienste 326

mure van herinnering 347

Murray, Andrew 348

N

nagmaal, kinders [Kyk: kindernagmaal]

Namibië 307 312 323 324 349 353 378 380 386 388

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika / Ned. Herv. Kerk 302 305 324 358 359 378 381

Nederduitse Gereformeerde Kerk / Ned. geref. Kerk / NG Kerk 302 305 324 358 359 378 381

Nieu-Seeland 305 324 378

"Nine marks of a healthy church" [Kyk: publikasies]

nisse 347

notule, goedkeuring notule Sinode 2004 305

"Nuwe strominge in die teologie" - DVD 318

O

ondertekeningvorms vir leraars 310 323 349

"Ontmoet die Afrikaanse Protestantse Kerk" [Kyk: publikasies]

oortreding van die Gebooe 304 345

openingsrede 302 306 324 356 378 389

"Op vlug voor die draak" [Kyk: publikasies]

ordereel [Kyk: Kerkorde]

ouderling(e) / -raad(e)

- aandag aan jeugbediening 336
- aandag aan "Jou roeping in die koninkryk" 304
- gesprek met nuwe lidmate 345
- inskerping van die betekenis van die eredienste 307
- leiding t.o.v. Vbo. 333
- ondersoek van dwaalleer 346
- pastorale ondersteuning aan misdadaadslagoffers 306 378
- profetiese roeping 304 324 378
- rol wanneer die leraar nie meer tot stigting van gemeente is nie 354 388
- sending en evangelisasie (art. 46 & 47) 307 350
- sinode-opdragte / versoeke aan ouderlingrade en kerkrade 304 306 307 324 333 335 336 341 345 346 348 350 378 384
- toerustingskursusse 304 324 378
- toesig oor Vbo.-kinders se opvoeding & onderwys 337 348 380
- optrede i.v.m. verbondsoeurs wat nie saam met kinders

eredienste bywoon nie 335

ouerleidingsgroepe [Kyk: gemeente(s)]

owerheid [Kyk ook: regering] 305 306 324 350 378 384

P

pamflette 336 340 350 384

Paraguay 324 359 378

pensioen

- belegging van pensioenfondsgeld 318 326
- -bydrae(s) 317 326
- -fonds, administrateurs, fondsbestuurders en aktuaris 326 327
- -implikasie n.a.v. huwelikstatus 311 319 380
- -laste 349
- ondersoek om pensioenvoordele te verbeter 318
- ondertekeningvorms vir 349
- Raad van Trustees 317 318 320 326 327 343 349
- Reglement van Afrikaanse Protestantse Kerk Pensioenfonds 326
- van leraars 320
- van weduwee van afgestorwe leraar 326
- vaste bydraefonds 230 326
- verandering in status van 'n lid 310 326

permanente kommissies [Kyk: kommissies]

plaasaanvalle [Kyk ook: moorde op boere] 305 324 378

plattelandse jongmense in stadsgemeentes 336

post-modernisme binne AP kerke 346

predikant(e) [Kyk ook: leraar(s)]

- aanstelling as huweliksbevestiger 310
- bediening van sakramente 309
- demissie, legitiemasie, bevestiging 310
- kerklike diens in Namibië 307
- -konferensie 306 323 346 350 375 384
- leerklag teen 346
- toelating van
- inlewer van referate 328
- toelatingsgesprek 345 346
- traktementskaal 318 319
- uit ander kerkverbande
- uitspraak van seën 309
- verdere teologiese opleiding 322
- verlof 315

Pro Christo 315

Prof. JJ Pienaarfonds 330

Programsketse vir die jeug [Kyk: *Kommissies, KJV*]
proponent

- bediening van sakramente 309
- kerklike werk in Namibië 307
- praktiese werk 329
- uitspraak van seën 309

prosedure by die ontvangs van 'n leraar 312

Psalms en Gesange vir die AP Kerk

- belydenisskrifte nie in Psalm en Gesangeboek gepubliseer nie 309
- herdruk 348 380
- ingebruikneming 304
- Konkordansie van die Psalms en Gesange vir die AP Kerk 338
- Koraalboek 337 338
- Slapband-uitgawe van Psalms en Gesange vir die AP Kerk 338
- musieklaerskyf 338

publikasies

- "Argiefhandleiding vir die Skriba" 331
- "Beknopte handleiding vir kerklike tug" 329
- "Die Profeet, Jona" 342 348 380
- "Jou roeping in die koninkryk" 304 305 322 350 351
- "Kerkboek II / Erediensboek" 309 339
- "Kerkjaarboek" 305 339 340 342 348
- "Nine marks of a healthy church" 350 375-376 384
- "Ontmoet die Afrikaanse Protestantse Kerk" 345
- "Op vlug voor die draak" 304
- "Praktiese riglyne vir sending en evangelisasie" 339
- sinodaal-goedgekeurde publikasies sedert 2004 339
- "Skriflig op kerk en volk" 340
- "Toelatingsgesprek" 345 346
- "Waarom is ons in die AP Kerk?" 333 350 381

Publikasiekommissie [Kyk: *Kommissies, Pk.*]

R

Raad van die AP Akademie [Kyk: *Afrikaanse Protestantse Akademie*]

Raad van Trusteas, AP Kerk Pensioenfonds [Kyk: *pensioenfonds*]

Reglement van die AP Kerk Pensioenfonds [Kyk: *pensioenfonds*]

Radio Pretoria 305

Reformed Church of Australia 305 324 378

Reformed Church of the North Shore 305 324 378

regering [Kyk ook: *owerheid*] 305 306 307 324 378

regering van Namibië 312

reisattestaat 314

reisende diens/leraars [Kyk: *leraars*]

reiskoste / -tarief 319 320 352

rekenmeester 303 315 329

reserwefonds [Kyk: *finansies*]

revisie 311 313 326 343 347 354

ring(e)

- beskrywingspunte 306 307 308 311 312 314 315 319 320 328 329 333 335 336 337 340 346 347 348 349
- indeling van 352-353 366 386 388
- -skommissie 310 312 314 332
- taak(e) / opdragte / versoeke aan / verantwoordelikhede 310 311 312 317 332 336 337 340 346 350 354 355 384

ringskriba

- riglyne vir 310
- take 326 332

RKA, naamsverandering 318

RSG 305

S

samestelling van sinodale kommissies 306 368 387

sangfees 302 304 324 378

Sanlam 318 327

SA Rugbyraad 352

Scholtzfonds 330

Sentrale Kerkekommissie [Kyk: *kommissies, SKK*]

Sinode, Twaalfde

- afgevaardigdes 303 313 315 324 328 329 361-365 366 377 378
- ampsdraers 324 378
- personeelveranderinge 328 346
- personeelwisseling 315 321 331 335 337 338 346
- sinodebesluite 303 305 306 308 309 311 312 313 314 315 316 317 318 320 322 323 324 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 337 338 339 340 343 345 346 347 348 349 350 352 354 366 367 377 378 380 382 384 385 387 388 389
- stemopnemers / -tellers 303 389
- stemreg 303 315 329 366
- teenstem 323 347 354
- teenwoordigheidslys 361-365
- verlofaansoeke 313 324 325 328 344 349 355
- verskoning 303 366
- -vorme 303 369
- "Skriflig op kerk en volk", Engelse weergawe 340
- skulde, oninvorderbare [Kyk: *finansies*]
- Sondagsport [Kyk ook: *Comrades*] 308 347
- stranddienskampe 306
- stemreg [Kyk: *Sinode, Twaalfde*]
- studente [Kyk: *Afrikaanse Protestantse Akademie*]
- studenteleraars 336
- susterswerksaamhede [Kyk: *gemeente(s)*]

T

teenwoordigheidslys [Kyk: *Sinode, Twaalfde*]

tentmakerbediening 305 307 308 324 351 378 385

teologiese opleiding / dosente / studente [Kyk: *Afrikaanse Protestantse Akademie*]

teraarbestelling [Kyk ook: *begravnis*] 346

TLU SA 305

toelating van predikante [Kyk: *predikant(e)*]

toelatingsgesprek 345 346

toerustingskursusse [Kyk: *gemeente(s)*]

traktementskaal(e) 318 319

tugondersoek 307 369

tydelike kommissies

- vir besluiteregister van sinodale besluite vir aandag van kerkrade en ringe 367
- vir die indeling van Ringe 386
- vir die samestelling van die Permanente kommissies 368
- vir Finansies 367
- vir Formuliere en Liturgie 367
- vir Geloofsbriewe 368
- vir Jeug en Verbondsonderrig 333 336 349 381
- vir Kerkregtelike Sake 311 312 314 315 316 323 348 349 367 380 388
- vir Kerkleer en Christelike Etiek (TKKCE) 311 315 323 348 349 367
- vir Kersang en -musiek 328 367 379
- vir Kommissie vir Onderwys en Opvoeding 313 350 367 384 387
- vir Literatuurbekendstelling 368
- vir Mediaskakeling 367 379 380 385
- vir Notule 368
- vir Publikasies 368
- vir stemtellers 368
- vir Verlofaansoeke / Verlofkommissie 368

U

Uitsaai-owerheid 345 351 385

universiteite binne gemeentegrense 336

V

vaste bydraefonds 326

vaste voordeelfonds 326
 verassing [Kyk ook: *lykverbranding*] 346 347
 Verbondsonderrig
 • aanbeveling : "Waarom is ons in die AP Kerk?" 333
 • belydenisskrifte gebruik vanaf laerskoolvlak 335
 • Bybelkenniseksamen / -toetse 334
 • -handleidings / lesgidse 334 340
 • herskryf / uitbreiding van handboeke 334 339
 • -leerboeke / -handboeke 340
 • -kursusse 334
 • leiding aan ouderlingeraad t.o.v. Vbo. 333
 • lesse oor Algemene en Vaderlandse Kerkgeskiedenis 333 334
 • lesse oor die erediens en kindernagmaal 334
 • opdragte aan KJV / TKJV 333 334 335
 • praktiese riglyne vir verbondsouers 333
 • -publikasies wat sedert 2004 verskyn het 340
 verdere teologiese opleiding 322
 Vergoedingskomitee [Kyk: *finansies*]
 verlofaansoeke [Kyk: *Sinode, Twaalfde*]
 verootmoediging 306 324 378
 vertaling 315 351
 Volkshulp 2000 308 309
 volstrekke meerderheid 354 388
 voorbidding 305 306 346
 vroue in die amp 347
 Vrye Gereformeerde Kerk De Deur 302 324 360 378

W

Waarom is ons in die AP Kerk? [Kyk: *publikasies*]
 waarnemende argivaris [Kyk: *kerkargief*]
 webblad van die AP Kerk 304
 werkspermit 307 308 312 369
 werkvisum 317
 Willie Lubbe Teologiese Studiefonds (WLTS)
 • erflatings 323
 • kollekte in gemeentes 323
 • kollekte tydens sinode 333 346
 Winkerk [Kyk: *kerkargief*]
 WLTS [Kyk: Willie Lubbe Teologiese Studiefonds]
 "Woord in die hart" 334
 wyksbyeenkomste [Kyk: *gemeente(s)*]

Z

Zambië 303 324 359 366 369 378 386

